

วารสาร การวิจัยการบริหารการพัฒนา

The Journal of Development Administration Research

ISSN: 1905 - 2219 (Print)
ISSN: 2730 - 2075 (Online)

ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 : เมษายน-มิถุนายน 2565
Vol. 12 No. 2 : April-June 2022

วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา

The Journal of Development Administration Research

ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2565)

Vol. 12 No. 2 (April-June 2022)

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการที่มีคุณภาพของนักศึกษาและบุคลากรทั้งภายในภายนอกสถาบัน
2. เพื่อนำเสนอและพัฒนาศักยภาพและผลงานทางวิชาการ การค้นคว้าและบทความทางวิชาการของคณาจารย์ และนักวิชาการภายนอก
3. เพื่อให้บริการทางสังคมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ

ขอบเขตของวารสาร

1. ขอบเขตของวารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา จะครอบคลุมเนื้อหา ด้านการวิจัย ด้านบริหารธุรกิจ ด้านการจัดการอุตสาหกรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านนิติศาสตร์ ด้านบริหาร การศึกษา ด้านจิตวิทยาและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทางการวิจัยการบริหารการพัฒนา
2. เนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของบทความวิชาการหรือบทความวิจัยที่ส่งมาขอตีพิมพ์จะต้อง ไม่อยู่ในระหว่างการขอตีพิมพ์หรือเคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อนในวารสารอื่นๆ ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ
3. การส่งบทความวิชาการและบทความวิจัยนั้น สามารถส่งโดยตรงไปที่กองบรรณาธิการวารสารผ่านระบบ online Submission ที่เว็บไซต์ บทความทั้ง 2 ประเภท ซึ่งบทความที่ส่งมานั้นจะถูกส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิใน สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ทำการประเมินแบบ Double-Blinded Review ก่อนที่จะพิจารณาจัดพิมพ์ในขั้นต่อไป
4. การรับบทความของวารสารการวิจัยการบริหารพัฒนาจะเป็นบทความที่มุ่งเน้นสร้างองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีใหม่ๆ ช่วยขยายองค์ความรู้ในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ ในทางวิชาการที่กว้าง และมีประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินาฏณ์ ศรีวิบูลย์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐณิภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กองบรรณาธิการภายในมหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนสุวิทย์ ทับทิมรักรักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เมฆขำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กองบรรณาธิการภายนอกมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.วรเดช จันทรศร มหาวิทยาลัยชินวัตร

รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงศ์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ชินบุตร มหาวิทยาลัยปทุมธานี

กำหนดการตีพิมพ์เผยแพร่: วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา พิมพ์เผยแพร่ 4 ฉบับต่อปี

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มีนาคม

ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน-มิถุนายน

ฉบับที่ 3 เดือนกรกฎาคม-กันยายน

ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม-ธันวาคม

การเผยแพร่

จัดส่งให้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่

<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/JDAR>

ติดต่อกองบรรณาธิการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เลขที่ 1 ถนน อุทงนอก แขวง ดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์: 097-9359356

โทรสาร: 02-1601240

Website: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/JDAR>

E-mail: touch_life@outlook.co.th, journal.dar@gmail.com

บทความทุกเรื่องที่ได้ตีพิมพ์จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน
ทัศนะและข้อคิดเห็นของบทความในวารสารฉบับนี้เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของบรรณาธิการ

บทบรรณาธิการ

วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2565 มีวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสารเพื่อเป็นสื่อการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ผลงานวิจัยและบทความทางวิชาการของอาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และจากการที่วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา ได้รับการรับรองมาตรฐานจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre: TCI) ให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 ดังนั้น ในการจัดทำวารสารดังกล่าวให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามตัวชี้วัดที่ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทางศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ได้กำหนดไว้ทางกองบรรณาธิการมีกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การรับบทความผ่านการกลั่นกรองจากกองบรรณาธิการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาบทความแต่ละบทความ ดังปรากฏในหน้าสารบัญ และประกอบไปด้วยบทความทั้งหมด 16 บทความ

กองบรรณาธิการ วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา ขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ให้ความสนใจส่งบทความมาลงตีพิมพ์เผยแพร่ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป และขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์
บรรณาธิการ

สารบัญ	
บทนำ	I
บทบรรณาธิการ	III
สารบัญ	IV
คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ Service Quality of the Bangkok Land Office, Bang Kapi Branch	208
กาญจนา คำตัน, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล, กฤษณา ฟองธนกิจ และศักดิ์สิทธิ์ พรรัตน์ศรีกุล Kanjana Kamtan, Chandej Charoenwiriyakul, Krishna Fongtanakit and Saksit Pornrattanaseekul	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Factors influencing alcohol consumption among students of Suan Sunandha Rajabhat University	221
ณวรีย์ ชุมวรฐายี และบุญวัฒน์ สว่างวงศ์ Nawaree Chumworathayee and Boonyawat Sawangwong	
รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล A Model for Developing the Operational Capability of an Investment Advisor in Thailand's Securities Business in the Digital Era	234
สุนิดา เพ็ญพูนศรีศิลป์, ณรัฐ วัฒนพานิช และชมสุภัก์ ครุฑทะกะ Sunida Permpoonsrisilp, Narat Wattapanit and Chomsupak Cruthaka	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 Factors Affecting the Quality of Education in Schools Under the Office of Secondary Education Service Area 2	253
สิริพร เฉลิมชุตติเดช และคันสนีย์ จะสุวรรณ์ Siriporn Chalermchutidet and Sansanee Jasuwan	
การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร Academic Achievement-Oriented Management of Private Schools under the Office of the Private Education Commission, Dusit District, Bangkok	263
สุพัตรา สุดใจ และเตือนใจ ดลประสิทธิ์ Supattra Sudchai and Tuenjai Dolprasit	

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของ ผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานคร Marketing Mix of Purchasing Products via Online Applications of Consumers in Bangkok	275
ธิติรัตน์ มีเพิ่มพูนศรี, สุกัญญา หอมหวาน, ปิยะนุช เงินชูศรี, อภิศักดิ์ หนูชูไชย และพงษ์สฤษฎี รอดเรืองเดช Thitirat Meepermpoolsri, Sukanya Homwan, Piyanuch Ngermchusri, Apisak Noochoochai and Pongsarit Rodruangdej	
การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด นนทบุรี เขต 1 A Needs Assessment for Academic Administration Using the Professional Learning Community Private School' s Office of the Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1	288
วัฒนา หงสกุล และเตือนใจ ดลประสิทธิ์ Wattana Hongsakul and Tuanjai Donprasit	
การจัดการภาวะวิกฤตกับความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงาน องค์การคำของ สกสค. (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการ ศึกษา) Crisis Management on Personal Achievements in BOWT (Business Organization of The Office of The Welfare Promotion Commission for Teachers and Educational Personnel)	301
ปวีณา อิทลิโรเวช และเฉลิมพร เย็นเยือก Paweena Itsirowech and Chalernporn Yenyuak	
การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 The Participation in Crime Prevention of Police Administration Students in the Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University in the Academic Year 2018	310
ปวีณา สมตระกูล และ เจตน์สฤษฎี อังศุกาญจนกุล Pavena somtrakul and Jetsalid Angsukanjanaku	

คุณภาพชีวิต และความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้ Quality of Life and Social Responsibility of Medical Personnel during the Epidemic of the COVID-19 Virus (COVID-19) Crisis in the Southern Region of Thailand	323
หยาดพิรุณ ขุนศรี, สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, สุพิศ ฤทธิแก้ว และ จินตนิย์ รู่ชื่อ Yardpirun Khunsri, Somnuk Aujirapongpan, Supit Ritkaew and Jintanee Ru-zhe	
การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 The Study of Problems and Obstacles in the Operation of Collecting Evidence of Police Officers in Suppressing Car Theft: Case Study of Metropolitan Police Division 2	338
ชาคิยา บุญยรัตน์ และ ณรงค์ กุลนิเทศ Chakiya Boonyarat and Narong Kulnitat	
การมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี The people's Participation in Community-police Relations in Crime Prevention in Suan Yai Subdistrict, Mueang District, Nonthaburi Province	349
ฉัตรนารี ทองเรืองวงศ์ และ ศิพร โกวิท Chatnaree Thongruangwong and Siporn Kowit	
การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Developing a Manual on Consumer Protection for Health Products (Food and Cosmetics) for Local Government Officials	360
ณธิป วิมุตติโกศล, เพียรพันธุ์ พิระภิญโญ และ ทวีศักดิ์ ไพรสสุวรรณ Natip Wimuttikosol, Pianpan Phiraphinyo and Taweesak Praisuwan	
การประเมินผลการนำนโยบายปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 Evaluation of the Implementation of Education Reform Policy: Proactive Learning Management in the situation of covid-19	373
ปรียาวจ บัวพุด และ เฉลิมพร เย็นเยือก Preyawaj Buapood and Chalernporn Yenyuak	

การพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ Product development of Indian Gooseberry jelly with Syrinx innovation	387
ณัฐชัย เอกนราจินดาวัฒน์ <i>Nattachai Aeknarajindawat</i>	
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังพูด ภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย Narrative Genre-based Learning Management to Promote English Listening and Speaking Abilities and Self-confidence of Pre-school Children	399
กฤษดา โยธาราชกูร์ <i>Kritsada Yotarath</i>	

คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ

Service Quality of the Bangkok Land Office, Bang Kapi Branch

กาญจนา คำตัน¹, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล², กฤษณา ฟองธนกิจ³ และ ศักดิ์สิทธิ์ พรรัตนศรีกุล⁴
Kanjana Kamtan¹, Chandej Charoenwiriya², Krishna Fongtanakit³ and Saksit Pornrattanasuekul⁴

^{1,2,3,4} หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
^{1,2,3,4} Master of Arts Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand
E-mail: charndeja@gmail.com², yenwang33033@hotmail.com⁴

Received: 2022-05-19; Revised: 2022-06-07; Accepted: 2022-06-10

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้มารับบริการ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ประชาชนผู้มารับบริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน โดยใช้สูตรกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติแบบ F-Test

ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ โดยภาพรวมและในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา และด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ตามลำดับ 2) อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความเห็นคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณภาพการให้บริการ, สำนักงานที่ดิน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the service quality level of the Bangkok Land Office Bangkokkapi Branch and 2) to compare the service quality of the Bangkok Land Office Bangkokkapi Branch according to the personal characteristics of the service recipients. Using survey research methods, it collected data from the population, i.e., people who received services of the Bangkok Land Office, Bang Kapi Branch, a sample of 375 people, using the Taro Yamane

sample size formula. Data were analyzed, including percentage, mean and standard deviation. Test for differences using F-Test statistics.

The research results found that 1) the quality of service provided by the Bangkok Land Office, Bangkok Branch, overall and in all aspects, was at a high level. The order from most to least was adequately, followed by continuous service. Progressive service on-time service 2) age, marital status, educational level, occupation, and monthly income Different opinions on the service quality of the Bangkok Land Office, Bangkok Branch were not different.

Keywords: Service Quality, Land Office

บทนำ

กรมที่ดิน เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการผลักดันและนํานโยบายการพัฒนาประเทศและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ไปสู่เป้าหมายการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข มีภารกิจหลักในการคุ้มครองสิทธิในที่ดินของบุคคลและจัดการที่ดินของรัฐโดยการออกหนังสือ แสดงสิทธิการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้บุคคลมีความมั่นคงในการถือครองที่ดิน และได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ มีเจตนารมณ์ ในการปฏิบัติราชการให้มีความโปร่งใส มีคุณธรรมภายใต้วิสัยทัศน์ กรมที่ดินที่กำหนดว่า “เป็นศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติสู่การบริการที่เป็นเลิศ” กรมที่ดินได้พัฒนาระบบบริการให้มีความเป็นเลิศ โดยมีสำนักงานที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนภารกิจ การให้บริการประชาชน ตามภารกิจหลักของกรมที่ดินคือ บทบาทหน้าที่ในการคุ้มครอง สิทธิประชาชนด้านความมั่นคงของภาครัฐ และยังมีบทบาทสำคัญที่ควบคู่ไปกับการอีกประการหนึ่งคือ เป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชน จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญในฐานะผู้ให้บริการ ซึ่งต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวก และความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ รวมทั้งเป้าหมายการสร้าง ความพึงพอใจสูงสุดให้กับประชาชนผู้ใช้บริการ และมุ่งการปฏิบัติราชการโดยเน้นความโปร่งใส เป็นธรรมในการให้บริการ ดังนั้น จึงได้กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง (กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย, 2559)

ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงตามกระแสความเจริญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความเข้มแข็งของภาคธุรกิจและภาคเอกชน กรมที่ดินจึงได้มีการพัฒนาสำนักงานที่ดินให้มีการบริการ และเพิ่มเติมขยายรูปแบบการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการมากยิ่งขึ้น กรมที่ดิน ได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาสนับสนุนในการพัฒนาระบบงานของสำนักงานที่ดิน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการให้บริการประชาชนด้านการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินสามารถปฏิบัติงานในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อความต้องการของประชาชน และจัดให้มีการให้บริการเพิ่มขึ้นจากภารกิจปกติ เช่น โครงการนัดจดทะเบียนล่วงหน้าโครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน โครงการรับจดทะเบียนต่างสำนักงาน รวมทั้งได้มีการปรับปรุงระบบงานให้มีความทันสมัย กระชับ ลดขั้นตอน ลดระยะเวลาการดำเนินงาน มีการมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติสามารถตัดสินใจ เพื่อให้

การทำงานสำเร็จรวดเร็วขึ้น และมีความมุ่งมั่นที่จะบริการให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจตามบทบาท และหน้าที่หลักคือ การกึ่งในการคุ้มครองที่ดินของรัฐและประชาชน และสร้างรูปแบบการอำนวยความสะดวก หรือการจัดวิธีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ให้สามารถสร้างความเข้าใจในการบริการระหว่าง ผู้ให้ และผู้รับบริการ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้ได้มากที่สุด และเพื่อให้ ผู้รับบริการ เกิดความพึงพอใจสูงสุด โดยมีระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพตามตัวชี้วัด ร้อยละของประชาชนที่รับ บริการมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่องานบริการของกรมที่ดิน สำนักงานที่ดินจึงเป็น หน่วยให้บริการที่มี หน้าที่โดยตรงในการตอบสนองต่อภารกิจ ของกรมที่ดิน

กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย มีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในที่ดิน ของบุคคลและจัดการที่ดิน ของรัฐ เพื่อความมั่นคงในการถือครองที่ดินของบุคคล การได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ โดยการรังวัดทำ แผนที่ การออกหนังสือแสดงสิทธิ ในที่ดินการให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ดิน การส่งเสริมธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนการบริหาร จัดการที่ดินของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎหมายว่าด้วยอาคารชุด กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน กฎหมาย ว่าด้วยช่างรังวัดเอกชน กฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) ดำเนินการตามกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎหมายว่าด้วย อาคารชุด กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน กฎหมายว่าด้วยช่างรังวัดเอกชน กฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 3) จัดทำและประสานแผนงานของกรมให้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและ กระทรวง รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนงานของหน่วยงานในสังกัด ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับงานสถิติ ประมวลผล และวิเคราะห์ ประเมิน สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรม
- 4) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการ เกี่ยวกับการบริหารงานที่ดินให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 5) ดำเนินการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ ที่ดิน
- 6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรีหรือ คณะรัฐมนตรี มอบหมาย (กรมที่ดิน, 2559)

ภาวะปัจจุบัน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ต่างคาดหวังกับองค์กร กรมที่ดิน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความเหมาะสมจากทรัพยากรที่มีแนวโน้มจะ ลดลงเรื่อย ๆ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและ เกิดผลสัมฤทธิ์ (สุธี เจริญกล้า, 2553) จากอดีตที่ผ่านมา กรมที่ดินได้มีการพัฒนาการให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นภารกิจหลักในการให้บริการสาธารณะ พร้อมทั้งออกเอกสารสิทธิในที่ดิน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการถือครองที่ดินของประชาชน เป็นการแก้ไข ปัญหาและบรรเทาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ทั้งนี้ กรมที่ดินยังสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การให้บริการประชาชน (อนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ, 2554)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้มารับบริการ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากประชาชนผู้มารับบริการ ณ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2563

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของคุณภาพการบริการ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมจากเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ การบริการ คือ การปฏิบัติงานที่กระทำหรือติดต่อและเกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการการให้บุคคลต่าง ๆ ได้ใช้ประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง ทั้งด้วยความพยายามใด ๆ ก็ตามด้วยวิธีการหลากหลายในการทำให้คนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับความช่วยเหลือ (สมิต สัจฉกร, 2550) ขณะที่จารุบุญ ณ ปาณานนท์ (2550) ได้กล่าวถึง คุณภาพของการบริการ ว่ามีความหมาย คือ บริการดี ราคาสมเหตุสมผล คุณภาพดี ผู้รับบริการพอใจการบริการที่มีคุณภาพจะเกิดความประทับใจแก่ผู้รับบริการ ส่วนคุณภาพของการบริการจะวัดระดับการให้บริการว่าอยู่ในระดับดีเพียงใดนั้น ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพการบริการที่อาจใช้กับการบริการทั่วไปมี 10 ประการด้วยกัน ดังนี้ 1) ไว้ใจวางใจได้ หมายถึง การบริการนั้นต้องคงที่และไว้ใจวางใจได้ 2) ความพร้อมให้บริการ หมายถึง การบริการที่พร้อมผู้ให้บริการมีความเต็มใจ และพร้อมที่จะให้บริการอยู่เสมอ 3) ความสามารถในการบริการ หมายถึง ผู้บริการจะต้องมีทักษะความรู้ ความเข้าใจในบริการนั้น ๆ อย่างแท้จริง 4) ความสามารถในการเข้าถึง หมายถึง จะต้องง่ายต่อการติดต่อ ไม่มีวิธีการที่ซับซ้อนและไม่เสียเวลารอคอย 5) ความมีอัธยาศัย หมายถึง ความสุภาพอ่อนน้อม เป็นมิตร และเข้าใจความรู้สึกของผู้รับบริการ 6) การสร้างความสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ 7) ความเชื่อถือได้ หมายถึง การบริการนั้นมีความซื่อตรงและวางใจได้ 8) ความมั่นคงปลอดภัย หมายถึง การบริการจะต้องไม่เป็นที่สงสัย ปราศจากการเสี่ยงและอันตรายต่าง ๆ 9) ความรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ หมายถึง พยายามทำความเข้าใจถึงความต้องการ และความคาดหวังของผู้รับบริการ และให้บริการ ทำให้ผู้รับบริการคิดว่าเป็นความใส่ใจเฉพาะตัว และ 10) พยายามให้สิ่งที่ผู้รับบริการสัมผัสได้ หมายถึง เน้นเป็นพิเศษในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นรูปธรรม

ขณะที่นักวิชาการต่างประเทศ Dickens (1994) ได้ให้ความหมายของคำว่า “คุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะของความเป็นเลิศ ที่ปราศจากความบกพร่อง และสามารถตอบสนองความต้องการ หรือเกิดประโยชน์กับลูกค้า คุณภาพการให้บริการถูกประเมินโดย ผู้รับบริการทำการเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างบริการที่รับรู้ กับบริการที่คาดหวัง (Kotler, 1994) เช่นเดียวกับ Fitzsimmons (2006) กล่าวว่า

คุณภาพการให้บริการ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของลูกค้าตั้งแต่เริ่มแรกที่รับรู้เกี่ยวกับบริการกับการบริการที่ได้รับจริง ซึ่งคุณภาพบริการถูกตัดสินโดยผู้รับบริการ โดยเปรียบเทียบจากช่องว่างบริการที่คาดหวัง กับบริการที่ได้รับจริง ซึ่งอาจจะเป็นผลบวกหรือผลลบก็ได้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ

Parasuraman, et. al. (1990) เป็นผู้ที่สนใจศึกษาคุณภาพและการจัดการคุณภาพบริการมาตั้งแต่ปี 1983 ในขณะที่พารารามัน เริ่มทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ยังไม่พบว่ามีการศึกษาในเรื่อง คุณภาพบริการมากนัก พบแต่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของสินค้า ซึ่งมีผู้ทำการศึกษามาก ทำให้เข้าใจถึงความหมายและคุณลักษณะที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของสินค้าได้อย่างชัดเจน แต่ยังไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจในคุณภาพบริการ เนื่องจากสินค้า และบริการมีความแตกต่างกันตามลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ คือ การผลิต การบริโภค และการประเมินผล

Parasuraman, et. al. (1990) ได้กำหนดมิติที่ใช้วัดคุณภาพการให้บริการไว้ 10 ด้าน ได้แก่

1. ความไว้วางใจได้ (Reliability) หมายถึง ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิบัติของพนักงานที่สามารถสร้างความมั่นใจ ความถูกต้องในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ
2. ความรับผิดชอบ (Responsiveness) หมายถึง ความพร้อมในการตอบสนองการให้บริการที่สอดคล้องกับเวลา และการให้บริการที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี
3. ความสามารถ (Competence) หมายถึง การที่ผู้ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จะปฏิบัติงานด้านการให้บริการได้เป็นอย่างดี
4. การเข้าถึงบริการ (Access) หมายถึง การที่ผู้รับบริการสามารถติดต่อ ขอรับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและใช้บริการได้หลายช่องทาง โดยครอบคลุมถึงเวลาเปิดดำเนินการ สถานที่ตั้งและวิธีการที่จะอำนวยความสะดวกในการให้บริการ
5. ความสุภาพ/อัธยาศัยไมตรี (Courtesy) หมายถึง การที่ผู้ให้บริการมีความสุภาพเรียบร้อย มีความนับถือในตัวผู้รับบริการ มีความเอาใจใส่ และความเป็นมิตรต่อ
6. การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง การติดต่อสื่อสาร และ ให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ หรือคำติชมของผู้รับบริการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้บริการ
7. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) หมายถึง ความเชื่อถือได้ ความซื่อสัตย์ และความน่าไว้วางใจในบริการ
8. ความปลอดภัย (Security) หมายถึง ความรู้สึกปลอดภัยจากอันตราย ไม่มีความเสี่ยง หรือความกังวลใด ๆ ในการรับบริการ
9. การเข้าใจและรู้จักลูกค้าจริง (Understanding/Knowing the Customer) หมายถึง ความพยายามที่จะเข้าใจ รับรู้ถึงความต้องการของผู้รับบริการ

10. สิ่งที่สามารถสัมผัสได้/บริการที่เป็นรูปธรรม (Tangibles) หมายถึง ลักษณะภายนอกที่สามารถมองเห็นได้ของบุคลากร อุปกรณ์ที่ให้บริการ รวมไปถึงจนถึงสื่อต่าง ๆ ที่เผยแพร่ออกไปว่ามีความเหมาะสมสวยงามและทันสมัย

สรุปได้ว่า คุณภาพการให้บริการ (service quality) หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของธุรกิจให้บริการ คุณภาพของบริการเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะสร้างความแตกต่างของธุรกิจให้เหนือกว่าคู่แข่งได้ การเสนอคุณภาพการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ ผู้รับบริการจะพอใจถ้าได้รับสิ่งที่ต้องการ เมื่อผู้รับบริการมีความต้องการ ณ สถานที่ที่ผู้รับบริการต้องการ และในรูปแบบที่ต้องการ

ความสำคัญของคุณภาพในการให้บริการเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งทั้งในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ เพราะเกณฑ์การประเมินของผู้รับบริการ และความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่บ่งบอกให้ทราบว่าผู้รับบริการ มีความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการอย่างไร เพื่อกิจการจะได้นำไปปรับปรุง คุณภาพการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น และการที่จะทำให้ผู้รับบริการพอใจนั้นต้องยึดหลักการ เสนอสิ่งที่เป็นรูปธรรม ความเชื่อถือได้ การตอบสนองผู้รับบริการทันที การทำให้ผู้รับบริการมั่นใจ การเข้าใจผู้รับบริการ เพราะเป็นหลักในการให้บริการและยังจะเป็นการส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการ

การวัดคุณภาพการให้บริการ

Peter and Donnelly (2004) กล่าวถึงเกณฑ์ที่ผู้รับบริการใช้ในการประเมินคุณภาพการให้บริการ มี 5 ปัจจัย คือ

1. การบริการที่เป็นรูปธรรม หมายถึง ลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพที่สามารถจับต้องได้ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแบบพนักงาน การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น
2. ความเชื่อถือได้ในมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการ หมายถึง ความสามารถในการให้บริการได้ตามที่ให้สัญญาไว้กับลูกค้าอย่างน่าเชื่อถือ ถูกต้อง
3. การตอบสนองต่อผู้รับบริการ หมายถึง ความเต็มใจ ตั้งใจ ตื่นตัวที่จะให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการให้บริการอย่างทันทีทันใด และรวดเร็วฉับไว
4. ความมั่นใจในบริการ หมายถึง พนักงานให้บริการต้องมีความรู้และ ทักษะความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความสุภาพ ความเป็นมืออาชีพ ต้องสื่อสารออกมาให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อถือ มีความมั่นใจไว้วางใจในการใช้บริการ
5. ความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจ การดูแลเอาใจใส่ ให้ความสนใจ และ รับฟังปัญหา มีความเข้าใจความต้องการของผู้รับบริการ

Millet (1954) ได้ให้ทัศนะว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการของหน่วยงานภาครัฐนั้น โดยได้สรุปประเด็นว่าเป้าหมายที่เป็นที่นิยมมากที่สุดที่ผู้ปฏิบัติต้องยึดถือไว้เสมอในหลักการ 5 ประการ คือ

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานของภาครัฐที่มีพื้นฐานคติที่ว่าคนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในกรอบของกฎหมาย ไม่มีการ

แบ่งแยกในการให้บริการประชาชนจะได้รับการปฏิบัติ ในฐานะที่เป็น ปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน

2. การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely service) หมายถึง การให้บริการจะต้องมองว่าเป็นการบริการสาธารณะจะต้องตรงเวลา ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐจะถือว่าไม่มีประสิทธิผลเลย ถ้าไม่ตรงต่อเวลาจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ประชาชน

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้องมีลักษณะมีจำนวนการให้บริการและสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม มิฉะนั้น ความเสมอภาคหรือการตรงต่อเวลาจะไม่มี ความหมายถ้าจำนวนการให้บริการไม่เพียงพอ และสถานที่ตั้งที่ให้บริการสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลักไม่ใช่ยึดหลักความพอใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อใด

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพ และผลการปฏิบัติงาน กล่าวกันอีกนัยหนึ่ง คือ ความสามารถ หรือการเพิ่มประสิทธิภาพที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริการอย่างมีคุณภาพนั้นคือการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการและอำนวยความสะดวกด้วยความมีอัธยาศัย สะดวก รวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม ให้บริการโดยไม่คำนึงถึงตัวบุคคล และเป็นการให้บริการที่ปราศจากอารมณ์ ผู้มารับบริการทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์เมื่ออยู่ในสภาพที่เหมือนกัน ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ มุ่งที่จะให้บริการในเชิงส่งเสริมทัศนคติและสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อสร้างภาพพจน์ให้เป็นที่ประทับใจ นอกจากนี้ ต้องมีศิลปะที่จะชักจูงให้ผู้มารับบริการมีความพึงพอใจกลับมาใช้บริการอีก กล่าวได้ว่าความสำคัญของงานบริการนั้นเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความเจริญและความเสื่อมอันเป็นผลจากการให้บริการที่ดีและไม่ดี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มารับบริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ จำนวนทั้งสิ้น 6,200 คน (ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2563 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2563) โดยใช้สูตรกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane (1973) ที่ความคลาดเคลื่อน (e) 0.05 ได้ขนาดตัวอย่าง 375 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ Best (1981)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบ (t-test) และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะนำไปเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการ ของ LSD

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 375 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.1) ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 33.6) รองลงมา อายุ 41 – 50 ปี อายุ 51 ปีขึ้นไป และ 20 – 30 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 56.3) รองลงมา หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย และโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 44.0) รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 25.9) รองลงมา อาชีพธุรกิจส่วนตัว/อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพเกษตรกร และอาชีพอื่น ๆ มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท (ร้อยละ 50.4) รองลงมา รายได้ 15,001 – 25,000 บาท รายได้ 25,001 – 35,000 บาท และรายได้ 35,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

1) ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ โดยภาพรวม

โดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค	4.09	0.55	มาก	5
2. ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา	4.12	0.53	มาก	4
3. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ	4.26	0.69	มาก	1
4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.71	มาก	2
5. ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า	4.14	0.68	มาก	3
รวม	4.17	0.45	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.14$) ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.12$) และด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้มารับบริการ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ที่มีเพศต่างกัน

คุณภาพการให้บริการ	ชาย		หญิง		t	P
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค	4.02	0.56	4.13	0.54	-1.726	0.08
2. ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา	4.09	0.53	4.13	0.52	-0.728	0.46
3. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ	4.27	0.73	4.26	0.66	0.156	0.87
4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	4.23	0.74	4.25	0.70	-0.231	0.81
5. ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า	4.13	0.70	4.14	0.67	-0.128	0.89
รวม	4.15	0.46	4.18	0.44	-0.657	0.51

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	1.205	3	0.402	1.999	0.11
	ภายในกลุ่ม	74.587	371	0.201		
	รวม	75.793	374			
สถานภาพสมรส	ระหว่างกลุ่ม	0.170	2	0.085	0.417	0.65
	ภายในกลุ่ม	75.623	372	0.203		
	รวม	75.793	374			
การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.170	2	0.085	0.418	0.65
	ภายในกลุ่ม	75.623	372	0.203		
	รวม	75.793	374			
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.257	5	0.051	0.251	0.93

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
	ภายในกลุ่ม	75.535	369	0.205		
	รวม	75.793	374			
รายได้	ระหว่างกลุ่ม	0.268	3	0.089	0.439	0.72
	ภายในกลุ่ม	75.524	371	0.204		
	รวม	75.793	374			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการให้บริการเหมือนกันทุกรายไม่เลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เจ้าหน้าที่มีการให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ในการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเป็นกันเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชญ์ทัศน์ พิษยประภาพัทธน์ (2558) ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ด้านความเข้าใจผู้รับบริการ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความพร้อมให้บริการ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความไว้วางใจได้ ด้านความสามารถให้บริการด้านความมีอัธยาศัย และด้านความสามารถเข้าถึงบริการ

2. ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการให้บริการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา สำนักงานที่ดินเปิด - ปิด บริการตรงเวลา ระยะเวลาการให้บริการมีความเหมาะสมกับงาน และขั้นตอนในการให้บริการมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร นินนินนธ์ (2556) ได้ทำการศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน อยู่ในระดับมาก และปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ และปัจจัยด้านองค์การอื่นได้แก่

การรับรู้ กระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ความเชื่อถือในความสามารถของเจ้าหน้าที่ การได้รับบริการด้วยความเสมอภาค ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีอาคารสถานที่ที่ให้บริการอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีช่องทางการให้บริการสำหรับคนชราและผู้พิการอย่างเพียงพอ สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการให้บริการ เช่น ที่นั่งรอ ห้องน้ำประชาชน เป็นต้น และบรรยากาศและแสงสว่างมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ พรหมโคตร (2560) คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดนครพนม สาขาท่าอุเทน ส่วนแยกบ้านแพง ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดนครพนม สาขาท่าอุเทน ส่วนแยกบ้านแพง ตามความคิดเห็นของผู้มารับบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีคุณภาพการให้บริการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา รองลงมา คือ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการอย่าง

4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์และให้บริการต่าง ๆ มีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้ำซ้อน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน และเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความถูกต้อง และแม่นยำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมศวร เสือทอง (2556) ได้ทำการศึกษา คุณภาพการให้บริการสาธารณะของสำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการสาธารณะของสำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านสถานที่ให้บริการ ส่วนด้านที่มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านพนักงานผู้ให้บริการ และด้านการประสานงาน ตามลำดับ

5. ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรับฟังข้อคิดเห็นต่อการให้บริการ เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การใช้เทคโนโลยี และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยในการให้บริการ การเปิดช่องทางการให้บริการ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย และการรับฟังปัญหาหรือข้อซักถามของผู้มารับบริการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ คุ่มคง (2557) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนายายอาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าในด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ อยู่ในระดับมากเห็นด้วยเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านความน่าเชื่อถือและไว้วางใจอยู่ในระดับมาก ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการอยู่ในระดับมาก ด้านการให้ความมั่นใจ แก่ผู้มารับ

บริการอยู่ในระดับมาก และสุดท้ายด้านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนายายอาม ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาล ตำบลนายายอามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันในเรื่องเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน การเปรียบเทียบระหว่างเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับคุณภาพการให้บริการในด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยของปิยณัฐ จันทรเกิด (2559) คุณภาพการให้บริการของเทศบาลนครนครสวรรค์ตามการรับรู้ของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการของเทศบาลนครนครสวรรค์ ไม่มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของ ประชาชนเมื่อจำแนกตามอาชีพ แต่มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน โดยคุณภาพการให้บริการของเทศบาลนครนครสวรรค์โดยรวม ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ ด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ควรพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ในด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า โดยควรมีการจัดหาและพัฒนาการใช้เทคโนโลยี และอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีความทันสมัย มาใช้ในการให้บริการ และควรเปิดช่องทางให้ประชาชนที่มาใช้บริการได้แสดงความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักงานที่ดิน ในหลายช่องทาง นอกจากกล่องรับความคิดเห็นแล้ว ควรจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักงานที่ดินผ่านทางระบบออนไลน์ต่าง ๆ ผ่านทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น เฟซบุ๊ก และแอปพลิเคชันไลน์

2. สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ควรพิจารณาจัดเพิ่มช่องทางการให้บริการสำหรับคนชรา และคนพิการให้เพียงพอ รวมทั้งควรจัดเจ้าหน้าที่สำหรับให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่คนชรา และคนพิการ โดยเฉพาะ

3. สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางกะปิ ควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่อตอบข้อ ซักถามให้แก่ผู้มารับบริการโดยเฉพาะ เพื่อให้ประชาชนที่มาใช้บริการได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้อง และยังเป็นการช่วยเหลือประชาชนที่อาจไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในการทำนิติกรรมต่าง ๆ เพื่อมิให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ อันเป็นการอำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความสะดวกอีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมที่ดิน. (2559). *แผนปฏิบัติการกรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: กรมที่ดิน.
- จารุบุญณ ปาณานนท์. (2550). การสรรค์จุดหมายทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ. *จุลสารการท่องเที่ยว*. 11 – 12.
- ชิษณุทัศน์ พิษยประภาพัฒน์. (2558). *คุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิภาพร นินเนินนนท์. (2556). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
- ปาริชาติ พรหมโคตร. (2560). *คุณภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดนครพนม สาขาท่าอุเทน ส่วนแยกบ้านแพง* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยณัฐ จันทร์เกิด. (2559). *คุณภาพการให้บริการของเทศบาลนครนครสวรรค์ตามการรับรู้ของประชาชน* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ไพฑูรย์ คุ่มคง. (2557). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาล ตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมิต สัณณกร. (2550). *การต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ (Excellence service)*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สุธี เขียรกล้า. (2553). *วิเคราะห์พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539: ศึกษากรณีหน่วยงานของรัฐบังคับให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน*. (เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ).
- สุเมศวร เสือทอง. (2556). *คุณภาพการให้บริการสาธารณะของสำนักปลัดเทศบาลเทศบาลตำบลฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อนุวัฒน์ ศุภชติกุล และคณะ. (2550). *การพัฒนาคุณภาพบริการเพื่อความอยู่รอดของบริการสุขภาพในภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- Dickens, P. (1994). *Quality and Excellence in Human Service*. New York: John Welly & Son.
- Fitzsimmons, J. A., & Fitzsimmons, M. J. (2006). *Service management : Operations, Strategy and information technology (3rded.)*. New York: McGraw-Hill.
- Kotler, P. (1994). *Marketing management Analysis, Planning, Implementation and Control (8thed.)*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Millet. (1954). *Management in the Public Service: The quest for effective performance*. New York: McGraw-Hill Book.
- Parasuraman and et. al (1990). *Delivering Service Quality : Planning customer Perceptions and Expectation*. New York: Fress.
- Peter. P. J. and H. Donnelly. Jr. (2004). *Marketing Management: Knowledge and Skills 7 ed*. New York: McGraw – Hill.
- Yamane,T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York: Harper and Row Publications.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Factors influencing alcohol consumption among students of Suan

Sunandha Rajabhat University

ณารีย์ ชุมวรฐายี¹ และ บุญวัฒน์ สว่างวงศ์²

Nawaree Chumworathayee¹ and Boonyawat Sawangwong²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2} Branch in Police Administration, Suansunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: navaree232@gmail.com¹, Boonwat.sa@ssru.ac.th²

Received: 2022-05-19; Revised: 2022-06-20; Accepted: 2022-06-21

บทคัดย่อ

การวิจัยดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วัตถุประสงค์ที่สอง เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 392 คน โดยการสุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบบังเอิญ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ การทดสอบไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและหญิงเท่ากัน อายุ 21 ปีขึ้นไป อยู่ชั้นปีการศึกษาที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท (2) พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ดื่มครั้งแรกอายุ 16-18 ปี รู้สึกไม่ชอบ ผู้ที่ดื่มด้วยครั้งแรกและปัจจุบันคือเพื่อน ปัจจุบันนิยมดื่มเบียร์ เหตุผลที่ดื่มเพราะเพื่อนชวนดื่ม ดื่ม1วัน/สัปดาห์ ดื่มช่วงหลังเลิกเรียนที่หอเพื่อน ดื่มเมื่อไปเที่ยวสังสรรค์กับเพื่อน ๆ ซื้อจากร้านขายของชำ ขณะดื่มคือพูดคุยกัน ดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ผสม ใช้เงินจากผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายต่อครั้ง คือ 301-500บาท หลังดื่มมักรู้สึกง่วงนอน ใช้เวลาในการดื่มเฉลี่ยต่อครั้ง คือ 3-4 ชั่วโมง/ครั้ง ขณะดื่มรู้สึกสนุกสนาน ไม่เคยพบเห็นการทะเลาะวิวาทในการดื่มสุรา การดื่มแอลกอฮอล์ไม่กระทบผลการเรียน ในอนาคตคิดว่าจะดื่มแอลกอฮอล์ลดลง และไม่เคยประสบอุบัติเหตุหลังการดื่มสุรา (3) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่าปัจจัยพฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ต่อคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ยกเว้นด้านผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์ สถานที่ดื่มแอลกอฮอล์ ค่าใช้จ่ายในการดื่มแอลกอฮอล์ต่อครั้ง พฤติกรรมหลังจากการดื่มแอลกอฮอล์ เวลาที่ใช้ในการดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้ง ความรู้สึกขณะดื่มแอลกอฮอล์ เคยพบเห็นการทะเลาะวิวาทในการดื่มสุรา การดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบกับการเรียน เคยประสบอุบัติเหตุหลังการดื่มสุรา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์, นักศึกษา

Abstract

This research aims to study the factors influencing alcohol consumption among Suan Sunandha Rajabhat University students. The second objective is to check the alcohol consumption behavior of students at Suan Sunandha Rajabhat University. The sample used in the research is an undergraduate student from Suan Sunandha Rajabhat University, Academic Year 2019, consisting of 392 people by random sampling using random selection. Use questionnaires to collect information. The data were analyzed using percentage, mean and standard deviation. And test the hypothesis using the statistics chi-square test at a 0.05 level of statistical significance

The results of this research are summarized as follows; (1) most sample groups are equally male and female, aged over 21 years old, in their 4th academic year at the faculty of humanities and social sciences, and the average income of under 10,000 Baht per month respectively. (2) The Suan Sunandha Rajabhat University students' behaviors of drinking alcoholic beverages showed that they drank alcoholic beverage for the first time, mostly 16-18 years old, and didn't like it anymore. People who were drinking alcoholic beverages with them first time since then and now are their friends. They prefer to drink beer nowadays. The reason why they drink alcoholic beverages is because of friends' invitation and drinking one day per week. They drink alcoholic beverages after class at friends' dormitory. They also drink alcoholic beverages when hanging out with friends and buy from the grocery. The activity while drinking an alcohol beverage is talking. They drink pure alcohol without a mixture. They got money from their parents to purchase alcoholic beverages and paid about 301-500 Baht per time. After drinking alcoholic beverages, they will sleep. They spend time drinking alcoholic beverages, about 3-4 hours/time. They feel fun when drinking alcoholic beverages. They didn't find fighting during drinking alcoholic beverages. Being drink alcoholic beverages doesn't affect the study. In the future, they will decrease the drinking of alcoholic beverages. They didn't have accidents after drinking alcoholic beverages. (3) The results of this research hypothesis test found that behaviors of drinking alcoholic beverages related to students' faculty in Suan Sunandha Rajabhat University. Except for the first person who is the frequency of drinking, alcohol beverage, place of drinking alcohol beverage. Expense drinking alcohol beverage for each time, fighting during drinking alcohol beverage. Drinking alcoholic beverages affected the study accidents after drinking alcoholic beverages with a statistical significance level of 0.05.

Keywords: Behavior of Drinking Alcohol Beverage, Students

บทนำ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของเอทานอล(ethanol) โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่เกือบทุกประเทศในโลกกำหนดให้สามารถซื้อขายได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ประเทศไทยกำหนดไว้ 18 ปี ปัจจุบันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่เครื่องดื่มที่นิยมบริโภคสำหรับวัยผู้ใหญ่หรือวัยทำงานเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงวัยรุ่นตอนต้นถึงตอนปลายที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาที่ตามมาหลายด้านที่เกิดจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ที่ดื่มเข้าไป จนเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในสังคมไทยสมัยนี้ (นวรรตน์ เทศพิทักษ์, 2553)

การดื่มสุราและพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพอื่น ๆ เป็นปัญหาทางสังคมและสาธารณสุขที่สำคัญที่พบมากขึ้นในวัยรุ่นทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ สุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่วัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุด และทำให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย เช่น การบาดเจ็บและตายจากอุบัติเหตุจราจร การทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกาย และการฆ่าตัวตาย เป็นต้น โรงเรียนและสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่สำคัญในการลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ รวมทั้งปัญหาการดื่มสุราและใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ก่อนที่จะวางแผนโครงการเพื่อป้องกันปัญหาการดื่มสุราหรือการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ผู้วางแผนนโยบายควรจะต้องมีความเข้าใจในตัวปัญหาในลักษณะและขอบเขตของปัญหาในสถานศึกษาเป็นอย่างดีก่อน พฤติกรรม การดื่มสุรา และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพอื่น ๆ ของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามกระแสสังคม ควรมีการสำรวจซ้ำเป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มสุรา พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การใช้สารเสพติด และผลกระทบจากการดื่มสุราและการใช้สารเสพติดในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย (กนิษฐา ไทยกล้า, 2550)

ผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทำให้ทราบถึงปัญหาการกระจายตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบมหาวิทยาลัย 15 แห่ง ในกทม.-ปริมณฑลปี 2562 พบร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นเป็น 2,869 เทียบ 11 แห่ง ที่เคยสำรวจปี 2552 เพิ่มขึ้น 1,036 แห่ง หรือร้อยละ 72 ด้าน จังหวัดเชียงใหม่พบร้านเหล้าและนักดื่มหน้าใหม่เพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน โดยร้านเหล้าอยู่ใกล้สถานศึกษาเพียง 300 ม. นักวิชาการแนะรัฐออกกฎหมายห้ามขายเหล้าในเขต 500 เมตร รอบมหาวิทยาลัย (ข่าวไทยพีบีเอส, 2558)

ดังนั้นการศึกษานี้จะทำการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อทำให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริง และเป็นแนวทางในการป้องกันไม่ให้นักศึกษาซึ่งเปรียบเสมือนอนาคตของชาติมีวามไปกับสิ่งทำให้เกิดเป็นปัญหาสังคมตามมา และยังรวมถึงการป้องกันซึ่งความเสียหายกับทั้งตัวบุคคล ครอบครัว รวมทั้งประเทศอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาการของวัยรุ่น

1.1 ความหมายของวัยรุ่น

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ (2541) ระบุในรายงานการทบทวนองค์ความรู้ด้านเด็กเยาวชน และครอบครัวว่า เด็กและเยาวชนมีอายุตั้งแต่ 0 ถึง 24 ปี แต่เยาวชนวัยรุ่นจะมีอายุตั้งแต่ 15 ถึง 24 ปี

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521) ได้ให้ความหมายว่า วัยรุ่น คือ วัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นชัดเจน ที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดวัยเมื่อใด แต่ยึดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ และถ้าจะกำหนดลงไปว่าเริ่มเมื่อใด ก็ถือเอาตอนที่เด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือน และมีขนขึ้นในที่ลับ ส่วนเด็กชายถือเอาตอนที่เริ่มมีน้ำกาม

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2538) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นจะมีอายุตั้งแต่ 12 ถึง 20 ปี โดยแบ่งวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. วัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น อายุตั้งแต่ 11 หรือ 12 ปี ถึง 13 หรือ 14 ปี
2. วัยรุ่นตอนต้น อายุตั้งแต่ 13 ถึง 14 ปี ถึง 16 หรือ 17 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย อายุตั้งแต่ 17 ปี ถึง 19 หรือ 20 ปี

1.2 พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการที่สำคัญของวัยรุ่นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประการ (พรพิมล เจียมนาคินทร์, 2539) ได้แก่

1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย ร่างกายของวัยรุ่นจะมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นต่อระบบอวัยวะภายใน เช่น ในระบบการย่อยอาหาร ระบบการไหลเวียนของโลหิต และระบบการผลิตฮอร์โมนของต่อมไร้ท่อ และลักษณะโครงสร้างภายนอกร่างกาย

2) พัฒนาการทางด้านอารมณ์ อารมณ์ของวัยรุ่นจะมีลักษณะอ่อนไหวง่าย เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้เกิดความกังวลและขาดความมั่นใจในบุคลิกภาพของตนเอง การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน และการทำงานของต่อมไร้ท่อจะทำให้วัยรุ่นมีพลังงานมาก และอาจไม่ได้ใช้พลังงานที่มีให้เกิดประโยชน์จนทำให้ผู้ใหญ่ไม่พอใจ

3) พัฒนาการทางด้านสังคม วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางเจตนาคติ และพฤติกรรมทางสังคมในทุกด้าน วัยรุ่นต้องการอิสระ เสรีภาพในการคิด การปฏิบัติตัว การคบเพื่อน และต้องการความเป็นส่วนตัว จึงทำให้บางครั้งอาจเกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันกับผู้ใหญ่ และส่งผลให้วัยรุ่นหันไปใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าครอบครัว

4) พัฒนาการทางด้านสติปัญญา สติปัญญาของมนุษย์จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ระหว่างอายุ 18 ถึง 20 ปี โดยในวัยนี้มนุษย์จะสามารถให้นิยามของวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน สามารถแบ่งแยกคุณลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ได้ดี มีพัฒนาการทางความคิดรวบยอด และมีความคิดในระดับที่เป็นนามธรรม พัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นปรากฏในหลายรูปแบบ

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีที่มีแอลกอฮอล์แอลกอฮอล์

2.1 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) คือ กริยาอาการที่แสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่างๆ อาการแสดงออกต่างๆ เหล่านั้น อาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำแสดงออก ตอบสนองหรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตได้ ได้ยินได้ นับได้ อีกทั้งวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็น วัตถุวิสัย

กันยา สุวรรณแสง (2544) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึงกริยา อาการ บทบาท ลีลา ท่าที การประพฤติ ปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่งใน 5 ทวาร คือ โสตสัมผัส จักขุสัมผัส ชิวหาสัมผัส ฆานสัมผัส และทางผิวหนัง หรือมีฉะนั้นก็สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ

2.2 ประเภทของพฤติกรรม พฤติกรรมมนุษย์มีความซับซ้อนที่ต้องศึกษาโดยละเอียด แต่อย่างไรก็ตามนักวิชาการได้จำแนกพฤติกรรมมนุษย์ที่เป็นสาระในการศึกษาออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์ในการจำแนก 5 เกณฑ์ (บุญชูรี คำขาย และคณะ, 2545) ดังนี้

1. เกณฑ์ในการใช้การสังเกต ในการใช้การสังเกตเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ซึ่งปรากฏเห็นได้ชัดเจน เช่น การหัวเราะ ยิ้ม ร้องไห้ เป็นต้น ประเภทที่สอง คือ พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ซึ่งไม่ปรากฏให้สามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน เช่น ความคิด ความรู้สึก การเข้าใจ ความจำ เป็นต้น

2. เกณฑ์ด้านแหล่งกำเนิดพฤติกรรม ในการใช้แหล่งที่เกิดเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก คือ พฤติกรรมวุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งเป็นความพร้อมที่เกิดขึ้นโดยมีธรรมชาติเป็นตัวกำหนดให้เป็นไปตามเผ่าพันธุ์ และวงจรของชีวิต มนุษย์สามารถเกิดพฤติกรรมนั้นขึ้นมาได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องผ่านประสบการณ์หรือการฝึกฝน เช่น การคลาน การร้องไห้การนอน เป็นต้น ประเภทที่สอง คือ พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned) ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์และการฝึกฝน เช่น การว่ายน้ำ การขี่จักรยานการอ่านหนังสือ เป็นต้น

3. เกณฑ์ด้านภาวะทางจิตของบุคคลในการใช้ภาวะทางจิตของบุคคลเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ประเภทแรก คือ พฤติกรรมที่กระทำโดยรู้ตัว (Conscious) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตสำนึก เช่น พุดวิง เดิน เป็นต้น ประเภทที่สอง พฤติกรรมที่กระทำโดยไม่รู้ตัว (Unconscious) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตไร้สำนึก หรือจิตใต้สำนึก หรือเป็นพฤติกรรมที่ขาดสติสัมปชัญญะ เช่น ฝัน ละเมอ เป็นต้น

4. เกณฑ์ด้านการแสดงออกของอินทรีย์ในการใช้การแสดงออกของอินทรีย์เป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ประเภทแรก คือ พฤติกรรมทางกาย (Physical activity) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกโดยใช้อวัยวะของร่างกายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายด้วยแขน หรือขา

การปรับเปลี่ยนอิริยาบถของร่างกาย การพยักหน้า การโคลงตัว เป็นต้น ประเภทที่สอง พฤติกรรมทางจิตเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน เช่น ความคิด ความเข้าใจ หรือการเกิดอารมณ์ เป็นต้น

5. เกณฑ์ด้านการทำงานของระบบประสาทในการใช้การทำงานของระบบประสาทเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ประเภทแรก คือ พฤติกรรมที่ควบคุมได้ (Voluntary) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุมและสั่งการด้วย เช่น การพูดคุย การแกว่งแขนขา เป็นต้น ประเภทที่สอง พฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้ (Involuntary) เป็นการทำงานของอินทรีย์ที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ เช่น ปฏิกริยาสะท้อน (สะท้อน) สัญชาติญาณ (สะท้อน) เป็นต้น

2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม พฤติกรรมของมนุษย์มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. การรับรู้ เป็นการแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่การมีสิ่งเร้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้าและส่งกระแสประสาทไปยังสมองเพื่อการแปลความ

2. การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่ผลจากการตอบสนองของสัญชาติญาณ อุบัติเหตุ หรือความบังเอิญ

3. การคิด เป็นกระบวนการของสมองในการสร้างสัญลักษณ์หรือภาพให้ปรากฏในสมอง เพื่อเป็นตัวแทนของวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ พัฒนาการ ช่วยให้เข้าใจผู้อื่นและเลือกเส้นทางชีวิตที่เหมาะสมแก่ตนเอง

3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แอลกอฮอล์ หรือที่คนไทยเรียกว่า สุราหรือเหล้า เป็นสารธรรมชาติที่ได้มาจากการหมักน้ำตาล (เช่น จากข้าว อุ่น ข้าวโพด) กับยีสต์ เกิดเป็นสารที่เรียกว่า เอทานอล* (ethanol) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในเครื่องดื่มประเภทสุรา แต่การที่จะดื่มเอทานอลที่บริสุทธิ์เพียงอย่างเดียว นั้น ไม่สามารถดื่มได้ เพราะรสชาติแรงบาดคอ จึง ต้องมีส่วนผสมเพื่อให้รสชาติดีขึ้น

3.1 ประเภทของเครื่องดื่มที่แอลกอฮอล์

1. แบ่งตามกรรมวิธีในการผลิต

1.1 สุราแช่หรือสุราหมัก (Fermentation) คือ สุราที่ได้จากการหมักวัตถุดิบ กับราและ/หรือยีสต์ ไม่ได้กลั่นและรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี เช่น ไวน์ แชมเปญ สาโท อุ กระแช่ น้ำตาลเมา ไวน์คูลเลอร์ สปาร์คกลิงไวน์ เบียร์ เป็นต้น

1.2 สุรากลั่น (Distillation) คือ การนำเอาสุราแช่มากลั่น เพื่อให้ได้แอลกอฮอล์ที่สูงขึ้น และรวมถึงสุรากลั่นที่ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรี เช่น วิสกี้ บรั่นดี คอนยัค วอดก้า จิน รัม ตากีล่า เหล้าขาว ลิเคียว เป็นต้น

2. แบ่งด้วยขั้นตอนในการเตรียมการก่อนดื่ม

2.1 เครื่องดื่มที่สามารถดื่มได้ทันที (Ready to Drink) ไม่ต้องมีขั้นตอนในการปรุงหรือผสมอีก ได้แก่ ไวน์ บรั่นดี คอนยัค เบียร์ เครื่องดื่ม RTD (เช่น บาคารดี สปาย) รวมทั้งเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์อื่น ๆ ด้วย

2.2 เครื่องดื่มที่มีการเตรียมการก่อนดื่ม(Prepared Beverage) คือเครื่องดื่มที่ต้องมีการปรุงหรือผสมก่อนดื่ม เช่น วิสกี้ ค็อกเทล

3. แบ่งตามช่วงเวลาของมื้ออาหาร

3.1 เครื่องดื่มก่อนอาหาร ใช้ดื่มเพื่อบรรเทาหรือเรียกน้ำย่อย

3.2 ไวน์ ใช้ดื่มระหว่างมื้ออาหาร ควบคู่ไปกับการรับประทานอาหารแต่ละจาน

3.3 เครื่องดื่มหลังอาหารมักเป็นเครื่องดื่มหรือเหล้าที่มีรสหวาน เพื่อช่วยย่อยอาหาร

4. การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.1 ความเสี่ยงต่อการติดสุรา

สำหรับปัญหาความเสี่ยงต่อการติดสุราจากการสัมภาษณ์ประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป พบว่าร้อยละ 72.1 เป็นกลุ่มผู้ดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low Risk Drinker) โดยผู้ชายกลุ่มอายุ 30-44 มีสัดส่วนของกลุ่มที่ดื่มแบบเสี่ยง แบบอันตรายและแบบติดสุราสูงสุด รองลงมาคือกลุ่ม 45-59 ปี ส่วนในผู้หญิงกลุ่มที่มีสัดส่วนของผู้ดื่มแบบเสี่ยงและแบบอันตรายสูงสุดคือกลุ่มอายุ 80 ปีขึ้นไป

4.2 การตลาดและการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การตลาดและการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยการตลาดและการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยแวดล้อมสำคัญที่มีผลต่อทัศนคติและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะเยาวชน มีงานวิชาการยืนยันแล้วว่าสิ่งเหล่านี้มีผลต่อทัศนคติเชิงบวกต่อการดื่ม การเลือกแบรนด์ในการดื่ม และการตัดสินใจดื่มของเยาวชน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและก่อปัญหาด้านสาธารณสุขและด้านสังคม ผลกระทบดังกล่าวทำให้ประชาคมโลกมีความตระหนักในการควบคุมและป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยองค์การอนามัยโลกมีการแนะนำกลุ่มมาตรการที่มีประสิทธิผลสูงสุดและมีต้นทุนต่ำหรือมีความคุ้มค่ามากที่สุด ได้แก่ มาตรการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การจำกัด วัน เวลา และสถานที่ขาย และกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อ มาตรการด้านภาษีและราคา และมาตรการควบคุมด้านการตลาดและโฆษณา (วิชัย เอกพลากร และคณะ, 2557)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2562 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 19,985 คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็นแต่ใช้การเลือกแบบบังเอิญ (Haphazard or Accidental Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างผู้วิจัยพยายามเก็บตัวอย่างเท่าที่จะทำได้ตามที่มืออยู่หรือได้รับความร่วมมือ ตัวอย่างที่ได้จึงเป็นกรณีเฉพาะหรือยีนดีให้ความร่วมมือหรืออยู่ในสภาวะตัวอย่างกล่าวตามจำนวนที่ต้องการคือ 392 คน โดยใช้วิธีคิดของ Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำการตอบแบบสอบถามกับนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายบริเวณลานใต้ตึกคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บริเวณใต้ตึกคณะวิทยาการจัดการ และบริเวณโรงอาหาร โดยมีวิธีการ แบ่งการทำงานออกเป็น 3 พื้นที่บริเวณ และผู้วิจัยเลือกพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยการสอบถามนักศึกษา

ก่อนว่าได้เคยดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่ ถ้าดื่มจึงให้กรอกข้อมูลต่อไป และจากนั้นนำแบบสอบถามตรวจรายละเอียดความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และได้แบบสอบถามตามที่กำหนดไว้คือ 392 ฉบับ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความถี่และร้อยละโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้ 1. สถานภาพทั่วไปได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา คณะหรือวิทยาลัย และรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่และร้อยละ 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ 3. ศึกษาความเป็นอิสระในการจัดจำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระหว่างคณะหรือวิทยาลัย โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และการทดสอบไคสแควร์ (Chi – square)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายและหญิงเท่ากัน โดยที่เพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีชั้นปีการศึกษา ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีคณะ/วิทยาลัยคือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000บาท ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2652

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2652 พบว่า 1) นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกมากที่สุดในช่วงอายุ 16-18 ปี 2) มีชนิดของแอลกอฮอล์ที่นักศึกษาดื่มครั้งแรกคือเบียร์ 3) นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกรู้สึกไม่ชอบ 4) ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกคือ ดื่มกับเพื่อน 5) ผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันคือ ดื่มกับเพื่อน 6) ชนิดของแอลกอฮอล์ที่นักศึกษาดื่มปัจจุบันคือเบียร์ 7) นักศึกษามีเหตุผลในการดื่มแอลกอฮอล์เพราะเพื่อนชวนดื่ม 8) นักศึกษามีความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์ คือ ดื่ม1วัน/สัปดาห์ 9) นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์ช่วงหลังเลิกเรียน 10) นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์ที่หอเพื่อน 11) นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์เนื่องในโอกาสไปเที่ยวสังสรรค์กับเพื่อน ๆ 12) สถานที่ที่นักศึกษาซื้อแอลกอฮอล์คือร้านขายของชำ 13) กิจกรรมที่นักศึกษาทำระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์คือพูดคุยกัน 14) นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ผสม 15) นักศึกษาใช้เงินสำหรับซื้อแอลกอฮอล์จาก เงินจากผู้ปกครอง 16) นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการดื่มแอลกอฮอล์ต่อครั้ง คือ 301-500 17) หลังจากการดื่มแอลกอฮอล์นักศึกษามีพฤติกรรม คือนอน 18) นักศึกษาใช้เวลาในการดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้ง คือ 3-4 ชั่วโมง/ครั้ง 19) นักศึกษามีความรู้สึกขณะดื่มแอลกอฮอล์คือ สนุกสนาน 20) นักศึกษาไม่เคยพบเห็นการทะเลาะวิวาทในการดื่มสุรา 21) การดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษา คือ ไม่กระทบผลการเรียน 22) ในอนาคตนักศึกษาคิดว่าจะดื่มแอลกอฮอล์ ลดลง และ 23) นักศึกษาไม่เคยประสบอุบัติเหตุหลังการดื่มสุรา จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระหว่างคณะหรือวิทยาลัย ดังนี้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระหว่างคณะหรือวิทยาลัย

พฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์	Chi-Square	Sig.
1. ช่วงอายุการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก	51.189	0.001*
2. ชนิดของแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก	58.586	0.029*
3. ความรู้สึกในการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก	1791.816	0.000*
4. ผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก	39.648	0.166
5. ผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน	76.157	0.000*
6. ชนิดของแอลกอฮอล์ที่ดื่มปัจจุบัน	58.825	0.028*
7. เหตุผลการดื่มแอลกอฮอล์	94.472	0.039*
8. ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์	51.970	0.097
9. ช่วงเวลาการดื่มแอลกอฮอล์	30.598	0.015*
10. สถานที่ดื่มแอลกอฮอล์	36.033	0.285
11. โอกาสการดื่มแอลกอฮอล์	68.493	0.028*
12. สถานที่ซื้อแอลกอฮอล์	79.595	0.000*
13. กิจกรรมที่ทำระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์	49.174	0.027*
14. การดื่มแอลกอฮอล์ผสมอะไร	76.579	0.005*
15. แหล่งเงินส่วนใดเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อแอลกอฮอล์	55.491	0.006*
16. ค่าใช้จ่ายในการดื่มแอลกอฮอล์ต่อครั้ง	33.118	0.102
17. พฤติกรรมหลังจากการดื่มแอลกอฮอล์	55.344	0.054
18. เวลาที่ใช้ในการดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้ง	29.096	0.614
19. ความรู้สึกขณะดื่มแอลกอฮอล์	41.450	0.407
20. เคยพบเห็นการทะเลาะวิวาทในการดื่มแอลกอฮอล์	10.413	0.237
21. การดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบกับการเรียน	22.785	0.120
22. การดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต	69.873	0.000*
23. เคยประสบอุบัติเหตุหลังการดื่มแอลกอฮอล์	3.023	0.933

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน พบว่า พฤติกรรมในการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีความสัมพันธ์กับระหว่างคณะหรือวิทยาลัย ได้แก่ช่วงอายุการดื่ม

แอลกอฮอล์ครั้งแรก ชนิดของแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก ความรู้สึกในการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน ชนิดของแอลกอฮอล์ที่ดื่มปัจจุบัน เหตุผลการดื่มแอลกอฮอล์ ช่วงเวลาการดื่มแอลกอฮอล์ โอกาสการดื่มแอลกอฮอล์ สถานที่ซื้อแอลกอฮอล์ กิจกรรมที่ทำระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ การดื่มแอลกอฮอล์ผสมอะไร แหล่งเงินส่วนใดเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อแอลกอฮอล์ และการดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยที่นำเสนอข้างต้น ประเด็นสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

สมมติฐานที่ 1.1 ช่วงอายุการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกมีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า การดื่มสุราครั้งแรกส่วนใหญ่อายุที่ดื่มคือช่วงอายุ 16-18 ปี

สมมติฐานที่ 1.2 ชนิดของแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรกมีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาดื่มเบียร์ในครั้งแรกมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.3 ความรู้สึกในการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกมีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาดื่มสุราครั้งแรกรู้สึกเฉยๆ มากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.4 ผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า ผู้ที่ร่วมดื่มสุราครั้งแรกดื่มกับเพื่อนมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.5 ผู้ที่ร่วมดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า ผู้ที่ร่วมดื่มสุราครั้งแรกดื่มกับเพื่อนมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.6 ชนิดของแอลกอฮอล์ที่ดื่มปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า ชนิดของสุราที่นักศึกษาดื่มปัจจุบันดื่มเบียร์มากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.7 เหตุผลการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาดื่มสุราเพื่อเขาสังคมมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.8 ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า ความบ่อยในการดื่มสุรา ดื่ม 1 – 2 ครั้ง/เดือนมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.9 ช่วงเวลาการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาดื่มสุราช่วงหลังสอบมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.10 สถานที่ดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาดื่มแอลกอฮอล์ที่หอพักนักศึกษา

สมมติฐานที่ 1.11 โอกาสการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า โอกาสการดื่มสุราครั้งแรกในมหาวิทยาลัยเมื่อมีงานเทศกาลรื่นเริงต่าง ๆ มากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.12 สถานที่ซื้อแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นักศึกษา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาดื่มสุราที่ปั๊บบารเคว่มากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.13 กิจกรรมที่ทำระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษา ระหว่างดื่มสุรานักศึกษาพูดคุยกันมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.14 การดื่มแอลกอฮอล์ผสมอะไรมีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า สวนผสมของสุราที่ดื่มผสมโซดามากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.15 แหล่งเงินส่วนใดเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สมมติฐานที่ 1.16 ค่าใช้จ่ายในการดื่มแอลกอฮอล์ต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า ที่มาของเงินที่ใช้ดื่มสุราใช้เงินเก็บของตนเองมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.17 พฤติกรรมหลังจากการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า พฤติกรรมหลังจากการดื่มสุราเขานอนมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.18 เวลาที่ใช้ในการดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อครั้ง มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า เวลาที่ใช้ดื่มสุรา 3-4 ชั่วโมง/ครั้ง มากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.19 ความรู้สึกขณะดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษามีความรู้สึกขณะดื่มแอลกอฮอล์คือสนุกสนาน

สมมติฐานที่ 1.20 เคยพบเห็นการทะเลาะวิวาทในการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาสวนใหญ่เคยพบเห็นการทะเลาะวิวาท

สมมติฐานที่ 1.21 การดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบกับการเรียน มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า การดื่มสุราไม่กระทบกับผลการเรียนมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.22 การดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไม่สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า การดื่มสุราในอนาคตจะดื่มเหมือนเดิมมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.23 เคยประสบอุบัติเหตุหลังการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับคณะหรือวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สอดคล้องงานวิจัยของนายสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ (2551) ที่พบว่า หลังการดื่มสุราสวนใหญ่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาแนวทางในการป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ให้กับนักศึกษา เพื่อป้องแอลกอฮอล์จากดื่ม 1 วัน/สัปดาห์ เป็นการดื่มหรือสังสรรค์นานๆครั้ง เพื่อเป็นการลดปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา
2. เพื่อนควรชวนกันหาเวลาว่างไปเล่นกีฬาหรือทำกิจกรรม ไม่ควรชวนกันไปดื่มเมื่อตัวเองต้องการดื่มหรือเพื่อนต้องการจะดื่ม จะได้เป็นการไม่เอาแอลกอฮอล์เป็นที่พึ่งทางใจเวลามีปัญหา
3. มหาวิทยาลัยควรมีกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์หรือการเลิกดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้นักศึกษาที่สนใจหรือติดแอลกอฮอล์ได้มีกิจกรรมทำเวลาว่าง และได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เราได้จากแอลกอฮอล์

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ไทยกล้า.(2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่จำหน่ายและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- กันยา สุวรรณแสง. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรวิทยา.
- กฤษณ์ คำชาย. (2545). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตนเอง. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ. (2541). รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่อง เด็ก เยาวชน และครอบครัวในประเทศไทยและข้อเสนอเชิงนโยบายและการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- นวรรตน์ เทพพิทักษ์. (2553). เครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์บริการ.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2530). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิมล เจียมนาคินทร์. (2539). พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ตันอ้อการพิมพ์.

- ข่าวไทยพีบีเอส. (2558). ผลวิจัยสวนสุนันทาชี้ร้านเหล้ารอบมหาวิทยาลัยใน กทม. รอบนอกน่าห่วง 5 ปี
เพิ่มขึ้นร้อยละ 72. ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2562, จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/2577>
- วิชัย เอกพลากร และคณะ. (2557). รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 5
พ.ศ. 2557. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. (2521). วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.และคณะ. (2536). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ และคณะ. (2551). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2551 (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล

A Model for Developing the Operational Capability of an Investment Advisor in Thailand's Securities Business in the Digital Era

สุนิดา เพิ่มพูนศรีศิลป์¹, ณัฐ วัฒนพานิช² และ ชมสุภัค ครุธกะ³

Sunida Permpoonsrisilp¹, Narat Wattanapanit² and Chomsupak Cruthaka³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยรามคำแหง

^{1,2,3}Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail: khunda9755@gmail.com¹, narat1904@yahoo.com², cchomsupak@yahoo.com³

Received: 2022-05-21; Revised: 2022-06-25; Accepted: 2022-06-27

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล และ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนจากผู้เชี่ยวชาญ 15 คน สังเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล โดยใช้เทคนิคเดลฟาย 3 รอบจากผู้เชี่ยวชาญ 18 คน แล้วนำรูปแบบไปประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้สถิติการหาค่าความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล มีระดับความถี่ที่เท่ากัน ส่วน ความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์ (2) ด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน (3) ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา (4) ด้านการใช้เทคโนโลยีระบบและกระบวนการซื้อขาย (5) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม และ (6) ด้านการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ 2) รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายหลัก (2) การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา (3) การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 6 หน่วย แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ/หัวข้ออบรม กิจกรรม/วิธีการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผล (4) การนำไปปฏิบัติ และ (5) การประเมินผล 4 มิติ ได้แก่ มิติปฏิบัติการเรียนรู้ มิติการเรียนรู้ มิติพฤติกรรมหรือติดตามการเรียนรู้ และมิติผลลัพธ์ ทุกองค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า

เหมาะสมและสอดคล้องกัน 3) ผลการประเมินรูปแบบผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าทุกองค์ประกอบเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด

คำสำคัญ: ชีตความสามารถ, ผู้แนะนำการลงทุน, ธุรกิจหลักทรัพย์, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the conditions and performance requirements of securities investment advisors in Thailand in the digital age; of Thailand in the digital era and 3) to assess the model of developing the capability of investment advisors in the digital era of Thailand's securities business. The key informants were a group of 15 experts, including executives, securities investment consultants, and investors. A semi-structured interview form was used by studying the data obtained from the study of the condition and the need for capability development human resource development concept and opinions from 18 experts using the Delphi technique in 3 rounds. To check the suitability and feasibility of the format by a group discussion of 9 experts. The statistical data analysis was frequency, median, inter-quartile range, mean and standard deviation.

The results of the research found that 1) The performance condition of investment advisors in Thailand's securities business in the digital era. The performance requirements consisted of six areas: (1) economic and securities analysis; (2) investment consulting; (3) communication and language. (4) the use of technology, systems, and trading processes; (5) moral and ethical aspects; and (6) building trust and trust. 2) The capacity development model consists of 5 components, namely, (1) goal or primary component, (2) development necessity analysis elements, and (3) unit design elements divided according to the need for performance in all six areas. : objectives, content/training topics, learning activities/methods, measurement methods, and evaluation. (4) implementation and (5) four dimensions of assessment methods: learning reaction, learning, behavior or monitoring learning, and results. All components, and experts are deemed appropriate and coherent. 3) The experts agree that every component is appropriate for the capability development model, and the likelihood is at a very high-highest level.

Keywords: Capabilities, Investment Adviser, Securities Business, Digital Era

บทนำ

“การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” คือ หลักการพัฒนาประเทศ ที่สำคัญของแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศไทยและมีเป้าหมายในการพัฒนาสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (Sustainable Development Goals : SDGs) ในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมาส่งผลให้เศรษฐกิจไทยมีขนาดใหญ่ขึ้น มีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ และสังคมโลกมากขึ้น ตลาดทุนไทย (Capital Market) เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนและ เพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เป็นช่องทางทางการเงินทางตรง (direct financing) และเป็นศูนย์กลางของการระดมทุนระยะยาวมีการซื้อขายผ่านตลาดหลักทรัพย์ (Kirkpatrick, 2006, p. 9) ตลาดทุนไทย มีผู้เกี่ยวข้องดังนี้ (1) นักลงทุน (2) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (3) บริษัทหลักทรัพย์ผู้ให้บริการเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์แบบครบวงจร (4) ตลาดหลักทรัพย์เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียน (5) สำนักงาน ก.ล.ต. กำกับดูแลกิจกรรมในตลาดทุน ได้แก่ การออกและเสนอขายหลักทรัพย์ การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อให้มีการกำกับดูแลตลาดทุนเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561)

ปัจจุบันโลกก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลที่มีการนำเทคโนโลยี (Digital Technology) เข้ามาใช้ในองค์กรก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ในประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ก.ล.ต. ปี 2563-2565 กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาตลาดเงิน และตลาดทุนให้สอดคล้องรองรับพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี (Technology disruption) สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์มาใช้ในตลาดทุนไทยนำไปสู่การเป็นตลาดทุนดิจิทัลทำให้ตลาดทุนไทยสามารถทำหน้าที่ได้บรรลุเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) จากข้อมูลสถิติการซื้อขายผ่านระบบอินเทอร์เน็ตปี 2551 – 2561 พบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นทางเลือกของการลงทุนที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนเป็นอย่างมาก ธุรกิจหลักทรัพย์ต่างให้ความสนใจและพัฒนาเทคโนโลยีเหล่านี้ให้เข้าถึงนักลงทุนให้มากที่สุด เป็นช่องทางหนึ่งในการขยายฐานลูกค้าโดยที่บริษัทหลักทรัพย์จำนวน 32 บริษัท จากจำนวนทั้งสิ้น 39 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 82 จัดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) การนำเทคโนโลยีมาใช้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มโอกาสความอยู่รอดทางธุรกิจในระยะยาว (Schein, 1975)

จากการปรับตัวของบริษัทหลักทรัพย์ ส่งผลให้ผู้แนะนำการลงทุน (Investment Consultants) จำเป็นต้องมีทักษะและขีดความสามารถที่หลากหลาย จากการศึกษาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนที่จะก้าวขึ้นไปสู่ระดับสากลได้จำเป็นต้องมีความรู้กว้างและเชิงลึก มีทักษะ ความสามารถ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ (1) ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์ (2) ด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน (3) ด้านการสื่อสารและ

การใช้ภาษา (4) ด้านการใช้เทคโนโลยี ระบบ และกระบวนการซื้อขาย (5) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ (6) ด้านการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ เพื่อยกระดับมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพธุรกิจหลักทรัพย์ รองรับการค้าขายตัวของตลาดทุนไทยที่จะต้องแข่งขันในระดับสากล สร้างความเจริญเติบโตให้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สร้างความมั่นคงให้กับระบบเศรษฐกิจและการเงิน รวมทั้งผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ภัทรี ปริสตัด และคณะ, 2558)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล เพื่อใช้เป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ในการวางแผนสรรหา คัดเลือก และฝึกอบรมพัฒนาผู้แนะนำการลงทุนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ และความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ แนวคิดขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2561) กล่าวว่า ลักษณะงานของผู้แนะนำการลงทุนจะต้องมีบุคลิกภาพ และคุณลักษณะที่ดี อาทิ มีความน่าเชื่อถือ ซื่อสัตย์ สุจริต ทักษะการสื่อสารดี ชอบให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชอบการพัฒนา และเรียนรู้ มนุษย์สัมพันธ์ดี ชอบการให้บริการ คุณลักษณะที่ดีนี้จะสร้างคุณค่าให้ผู้แนะนำการลงทุนมีความน่าเชื่อถือลูกค้าเกิดความไว้วางใจในการใช้บริการ ขวัญหทัย สมัยจำปา (2559) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาผู้แนะนำการลงทุน ได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ ด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการใช้ภาษา ด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง และปัจจัยด้านการบริการที่เป็นรูปธรรมความเชื่อถือได้ การตอบสนองต่อลูกค้า ความมั่นใจได้ ส่งผลเชิงบวกต่อการรับรู้ประสิทธิภาพในการให้บริการของผู้แนะนำการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภัทรี ปริสตัด ยอดยิ่ง ธนทวี และอิสระ สุวรรณบล (2558) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้แนะนำการลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสู่ระดับสากล จำนวน 10 สมรรถนะ ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านการใช้ภาษา 2) สมรรถนะด้านการบริหารการฝึกอบรมและการถ่ายทอด 3) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) สมรรถนะด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง 5) สมรรถนะด้านระบบและ

กระบวนการซื้อ-ขาย 6) สมรรถนะด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์ 7) สมรรถนะด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน 8) สมรรถนะด้านการสืบค้นข้อมูล 9) สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม 10) สมรรถนะด้านความรู้ทางเศรษฐกิจ

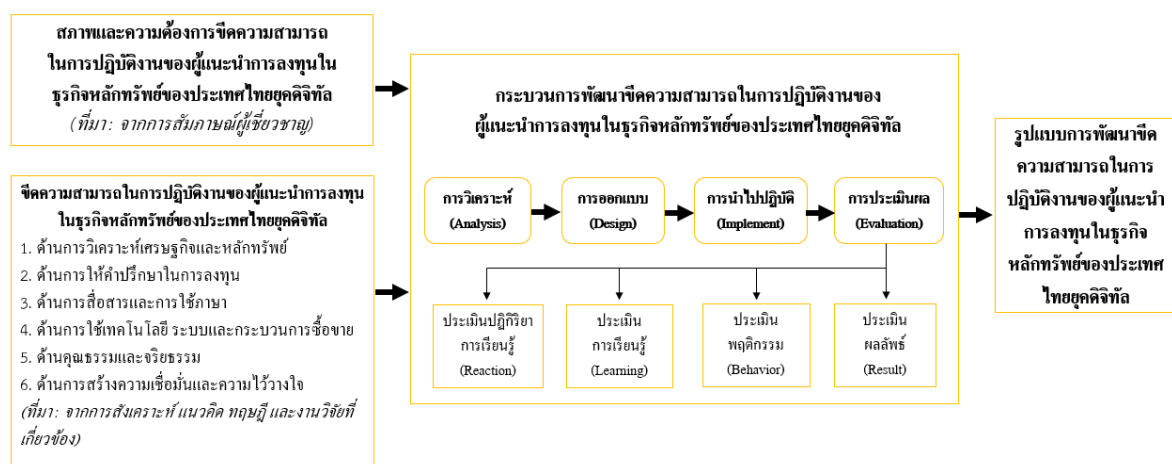
แนวคิดกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Delahaye (2011) เสนอแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ 4 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์หาความจำเป็นของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD needs investigation) โดยการวิเคราะห์และใช้เครื่องมือที่เหมาะสม รวมทั้งออกแบบระดับการเรียนรู้ตามความต้องการของบุคลากร (2) การออกแบบ (Design) โดยพิจารณาทุกแง่มุมของการเรียนรู้ (3) การนำไปปฏิบัติ (Implementation) และ (4) การประเมินผล (HRD evaluation) Mankin (2009) ได้เสนอวงจรการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย (1) การระบุความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Identification of HRD Needs) เป็นการระบุความต้องการความรู้ในการปรับปรุงพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความต้องการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากร (2) การออกแบบหรือวางแผนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Design of HRD Intervention) โดยมีขั้นตอนในการออกแบบพัฒนาบุคลากร 6 ขั้นตอน ได้แก่ (2.1) การกำหนดวัตถุประสงค์ภายใต้ฐานความต้องการเรียนรู้ที่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้เรียนรู้ (2.2) ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์การฝึกอบรมหรือการเรียนรู้ที่เหมาะสม (2.3) เลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสม (2.4) สรุปและเลือกเนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรม และสื่อ (2.5) เลือกสถานที่ในการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม รวมถึงการจองสถานที่ตรงตามเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (2.6) ประกันการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับองค์กร เป็นการประกันว่าการจัดกิจกรรมสนับสนุนประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคลากรสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร (3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Delivery of HRD Intervention) และ (4) การประเมินผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (evaluation of HRD intervention) คือ การวัดผลกระทบจากการฝึกอบรมหรือการเรียนรู้ของบุคลากรเป็นรายบุคคลในการปฏิบัติงานของบุคคล และส่งผลไปยังการปฏิบัติขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ในการประเมินถึงประสิทธิภาพในการฝึกอบรม เพื่ออธิบายผลลัพธ์จากการฝึกอบรมและประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการอบรม Heneman, et al. (1983) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาบุคลากรในเชิงระบบ ไว้ 4 ขั้นตอน คือ (1) กำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การระบุปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานซึ่งเกิดจากช่องว่างระหว่างผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงกับผลการปฏิบัติงานที่องค์กร ต้องการ และปัญหานั้นมีความสำคัญต่อองค์กรซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการพัฒนา การฝึกอบรม (2) วางแผนพัฒนาบุคลากร เริ่มจากการลำดับความสำคัญ และความเร่งด่วนของความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร จะต้องมีการกำหนดบุคลากรที่จะเป็นผู้ได้รับการพัฒนา กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ กำหนดหลักสูตรในการพัฒนา ขอบเขตในการพัฒนาระยะเวลา ทรัพยากร อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในแต่ละโครงการ และดำเนินการพัฒนาบุคลากร (3) คัดเลือก ออกแบบ และดำเนินกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และ (4) ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์เกี่ยวกับแนวคิดสมรรถนะและขีดความสามารถจากนักวิชาการพบว่า ขีดความสามารถที่จำเป็นในพัฒนาผู้นำการลงทุนประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์ (2) ด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน (3) ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา

(4) ด้านการใช้เทคโนโลยี ระบบ และกระบวนการซื้อขาย (5) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ (6) ด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ เนื่องจากขีดความสามารถเหล่านี้มีความสำคัญมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานยุคดิจิทัลและเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว สำหรับการสร้างรูปแบบได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามขั้นตอนหรือกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (1) การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา (Analysis) (2) การออกแบบการพัฒนา (Design) (3) การนำไปปฏิบัติ (Implement) และ (4) การประเมินผล (Evaluate) ผู้วิจัยได้นำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงในภาพที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากบริบทจริง โดยวิธีการศึกษาสภาพและความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนฯ และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพและความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล โดยการสัมภาษณ์สภาพและความต้องการขีดความสามารถฯ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้แนะนำการลงทุน และนักลงทุน จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจงมีประสบการณ์ในการบริหารและการแนะนำการลงทุน เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC 0.67-1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มและสรุปเป็นความถี่

2. สร้างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล ผู้วิจัยนำผลการศึกษาศักยภาพและความต้องการขีดความสามารถฯ ในขั้นตอนที่ 1 มาบูรณาการกับแนวคิดการพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการประกอบด้วย (1) เป้าหมาย/จุดมุ่งหมายหลัก (2) การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา (3) การออกแบบการพัฒนา (4) การนำไปปฏิบัติ และ (5) การประเมินผล นำมาร่างรูปแบบฯ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย 3 รอบ จากผู้เชี่ยวชาญ 18 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มผู้แนะนำการลงทุน เครื่องมือที่ใช้ในแบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและความต้องการขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนฯ จำนวน 7 ข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ แบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนน้ำหนักของระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถฯ แบบสอบถามในรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อความแบบรอบที่ 2 และปรับข้อความในแบบสอบถามบางข้อให้มีความชัดเจนตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งเพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของค่าถามแต่ละข้อที่คำนวณได้จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ($Md \geq 3.50$) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 ($IR \leq 1.50$)

3. การประเมินรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล โดยการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มผู้แนะนำการลงทุน รวมทั้งสิ้น 9 คน คัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์และคุณสมบัติที่กำหนด แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถฯ ที่จัดทำเป็นเอกสารประกอบคำอธิบายรูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ดำเนินการสนทนากลุ่มตามประเด็นขององค์ประกอบของรูปแบบ นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์และวิพากษ์รูปแบบมาวิเคราะห์เนื้อหา ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศักยภาพและความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล พบว่า

1.1 สภาพการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนฯ จำนวน 15 ข้อ ข้อที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องนำมาทำการวิเคราะห์ และหาข้อสรุปประเด็นในการลงทุน นำไปประกอบการให้คำแนะนำให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายการลงทุน และลักษณะนิสัย หรือสไตล์

การลงทุนของลูกค้าแต่ละรายที่อยู่ในความรับผิดชอบ (n=9) ติดตามผลการลงทุนของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับสถานการณ์การลงทุน มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย การลงทุนของลูกค้า (n=8) ให้ข้อมูลการใช้งานระบบและกระบวนการซื้อขายในการส่งคำสั่งซื้อขาย ฝากเงิน ถอนเงิน หรือทำธุรกรรมให้ลูกค้าสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง (n=7) ให้ข้อมูลและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้กับผู้ลงทุน กรณีไม่สามารถใช้ระบบงานของบริษัทได้ (n=7) และติดตามการเคลื่อนไหวของ ข่าวเศรษฐกิจ สถานการณ์การลงทุน จากการศึกษานิตยสารและข้อมูลหลักทรัพย์ ที่ฝ่ายวิเคราะห์ของบริษัทจัดทำขึ้นผ่านระบบออนไลน์ หรือ ระบบงานภายในบริษัท เช่น Email , Intranet , Chat Room (n=7)

1.2 ความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนฯ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1.2.1 ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์ จำนวน 5 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันในระดับความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถวิเคราะห์ภาพรวมระบบเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ กับหลักทรัพย์ (n=13) สามารถคาดการณ์ผลกระทบของเศรษฐกิจ ต่อหมวดอุตสาหกรรม และหลักทรัพย์ในกลุ่มนั้น ๆ ให้แก่ผู้ลงทุนได้ (n=13) สามารถวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมตลาด เศรษฐกิจ และหลักทรัพย์รายตัว (n=12)

1.2.2 ด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน จำนวน 5 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันในระดับความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถให้คำปรึกษาในการลงทุนแก่ผู้ลงทุน โดยนำข้อมูลบทวิเคราะห์จากนักวิเคราะห์ของบริษัท และแหล่งข้อมูลข่าวสารบทวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์จากบริษัทต่าง ๆ มาประกอบการให้คำแนะนำ รวมทั้งอธิบายให้ผู้ลงทุนใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน (n=12) สามารถให้คำปรึกษากับลูกค้าอย่างซื่อสัตย์ และข้อมูลการให้คำแนะนำลูกค้าเป็นข้อมูลที่อยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริง มิใช่ข้อมูลจากแหล่งที่ไม่มีความน่าเชื่อถือ เช่น ข่าวลือ หรือข่าวโคมลอย (n=12) มีความสามารถในการให้คำแนะนำทั้งด้านปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยเทคนิค เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับเป้าหมายการลงทุนของผู้ลงทุน (n=10)

1.2.3 ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันในระดับความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย (n=12) มีทักษะด้านการสื่อสาร และอธิบายให้ลูกค้าเข้าใจได้ง่าย ๆ (n=10) สามารถสื่อสารเพื่อแก้ปัญหา ลดข้อขัดแย้ง และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี (n=10)

1.2.4 ด้านการใช้เทคโนโลยี ระบบและกระบวนการซื้อขาย จำนวน 6 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันในระดับความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระบบ และกระบวนการซื้อขาย ที่เป็นความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านธุรกิจหลักทรัพย์ (n=13) มีความรู้เกี่ยวกับระบบงานที่ใช้ในการส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ ระบบซื้อขายผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น (n=12) มีความรู้ด้านระบบการซื้อขายพื้นฐานของทุกโปรแกรมซื้อขายที่ลูกค้าใช้ ได้แก่ การคำสั่งซื้อขาย การเปลี่ยนราคา การยกเลิกคำสั่งซื้อขาย รวมถึงคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมหลังการซื้อขาย

เช่น การฝากเงิน ถอนเงิน โอนหุ้น ทางออนไลน์ และสามารถอธิบายให้ผู้ลงทุนทำธุรกรรมซื้อขายได้ด้วยตนเอง ในครั้งต่อไป (n=10)

1.2.5 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม จำนวน 3 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันในระดับความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ เช่น ไม่ควรใช้รหัสข้อมูลส่วนตัว (user password, PIN code) ของผู้ลงทุน เข้าใช้งานระบบ (login) ผ่านทางระบบออนไลน์ เพื่อส่งคำสั่ง ยกเลิกคำสั่งซื้อขายแทนผู้ลงทุน และไม่ทำรายการฝากเงิน ถอนเงิน ผ่านทางระบบออนไลน์ของผู้ลงทุน (n=12) ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ลงทุนเป็นสิ่งสำคัญ (n=10) ปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผลประโยชน์ของผู้ลงทุน ได้แก่ การยุยง หรือกระตุ้นให้ผู้ลงทุนส่งคำสั่งซื้อขายบ่อยครั้งเพื่อหวังรายได้ค่าธรรมเนียมจากการซื้อขาย (n=7)

1.2.6 ด้านการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ จำนวน 6 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันในระดับความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) ในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วแก่ผู้ลงทุน สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้แก่ผู้ลงทุน (n=13) สามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเอง (Self-confident) มีบุคลิกภาพ (Personality) และภาพลักษณ์ (Appearance) ที่น่าเชื่อถือไว้วางใจได้ (n=12) สามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (Responsibility) ตรงต่อเวลา และรักษาคำมั่นสัญญา สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้แก่ผู้ลงทุน (n=12)

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด (Md 4.00-5.00, IR 0-1.00) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และระดับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาขีด

ความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศไทยยุคดิจิทัล

รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถ	ความเหมาะสม		
	Mdn.	IQR	แปลผล
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการพัฒนา	5.00	0-1.00	มากที่สุด
2. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา (Analysis - A)	4.00-5.00	1.00	มาก - มากที่สุด
3. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (Design - D)			
3.1 ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์	4.00-5.00	1.00	มาก - มากที่สุด
3.2 ด้านการให้คำปรึกษาการลงทุน	4.00-5.00	0-1.00	มาก - มากที่สุด
3.3 ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา	4.00-5.00	1.00	มาก - มากที่สุด
3.4 ด้านการใช้เทคโนโลยี ระบบ และกระบวนการซื้อขาย	4.50-5.00	0-1.00	มาก - มากที่สุด
3.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.50-5.00	0-1.00	มาก - มากที่สุด
3.6 ด้านการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ	4.00-5.00	0-1.00	มาก - มากที่สุด
4. การนำไปปฏิบัติ (Implement - I)	4.50-5.00	1.00	มาก - มากที่สุด
5. การประเมินผล (Evaluate - E)	4.00-5.00	1.00	มาก - มากที่สุด

จากตารางที่ 1 สรุปได้ดังนี้

2.1 เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายหลัก จำนวน 6 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด (Md 5.00, IR 0-1.00)

2.2 การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา จำนวน 8 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (Md 4.00-5.00, IR 1.00)

2.3 การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (Md 4.00-5.00, IR 0-1.00)

2.4 การนำไปปฏิบัติ จำนวน 6 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (Md 4.50-5.00, IR 1.00)

2.5 การประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (Md 4.00-5.00, IR 1.00)

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุน ในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล จากการสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนฯ แสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศไทยยุคดิจิทัล

รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการพัฒนา	4.78	0.46	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา (Analysis - A)	4.53	0.59	มากที่สุด	4.39	0.64	มาก
3. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (Design - D)						
3.1 ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์	4.59	0.63	มากที่สุด	4.54	0.65	มากที่สุด
3.2 ด้านการให้คำปรึกษาการลงทุน	4.66	0.61	มากที่สุด	4.63	0.63	มากที่สุด
3.3 ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา	4.74	0.49	มากที่สุด	4.73	0.50	มากที่สุด
3.4 ด้านการใช้เทคโนโลยี ระบบ และกระบวนการซื้อขาย	4.73	0.55	มากที่สุด	4.75	0.48	มากที่สุด
3.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.70	0.51	มากที่สุด	4.69	0.52	มากที่สุด
3.6 ด้านการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ	4.72	0.47	มากที่สุด	4.73	0.45	มากที่สุด
4. การนำไปปฏิบัติ (Implement - I)	4.78	0.43	มากที่สุด	4.72	0.51	มากที่สุด
5. การประเมินผล (Evaluate - E)	4.75	0.46	มากที่สุด	4.71	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ 4.53-4.78, SD 0.43-0.63)

3.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ($\bar{X}$ 4.39-4.75, SD 0.45-0.65)

ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบฯ ดังนี้

1. เป้าหมาย/จุดมุ่งหมายหลัก องค์กรที่นำไปใช้ควรพิจารณาปรับใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมาย และวิสัยทัศน์และสภาพแวดล้อมของแต่ละองค์กร เนื่องจากแต่ละองค์กรมีบริบทที่แตกต่างกัน

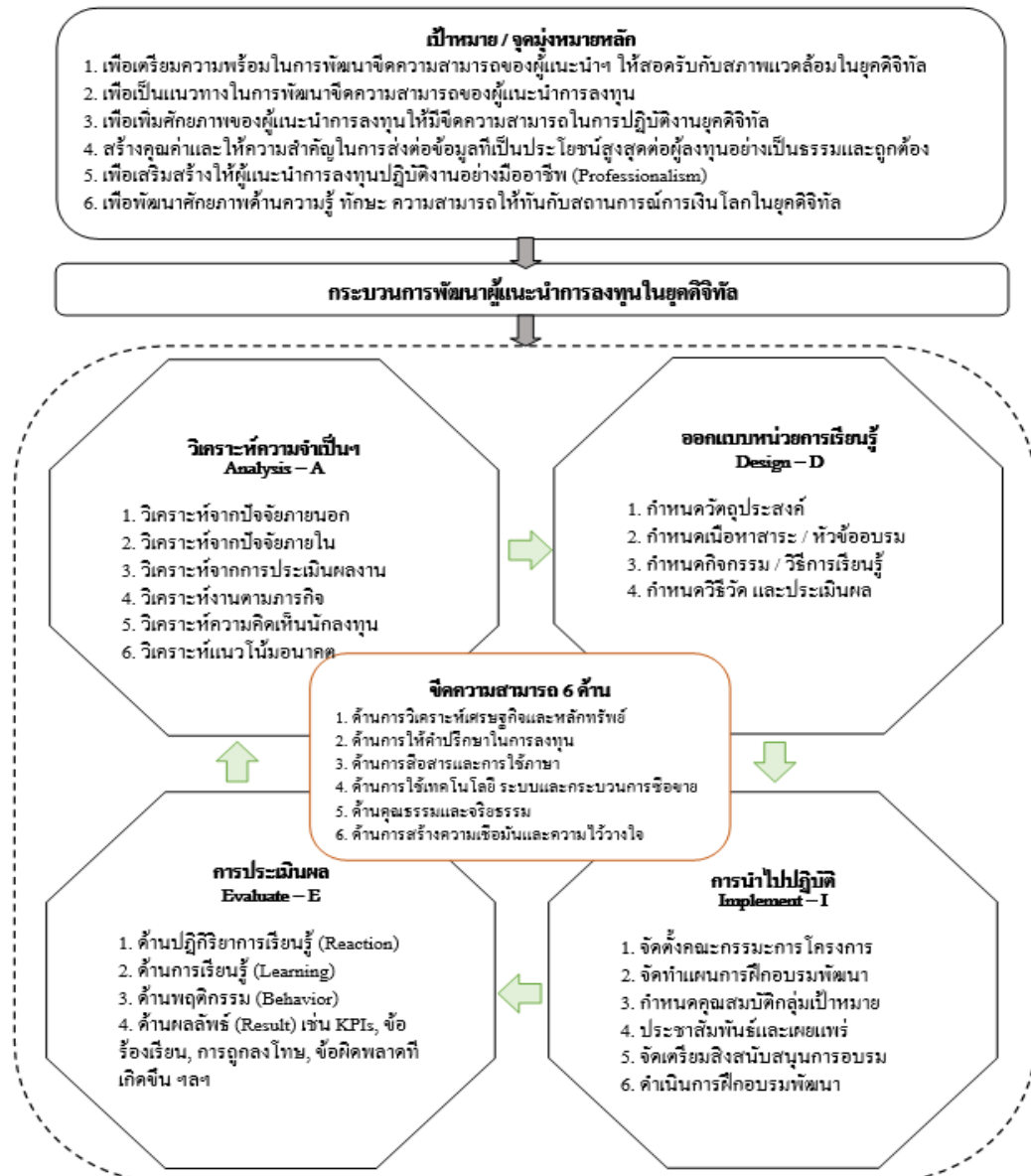
2. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา การนำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมาร่วมพิจารณานั้น อาจไม่เพียงพอ องค์กรควรต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ปัจจุบันและคาดการณ์ไปถึงอนาคต เพื่อให้รูปแบบการพัฒนาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะเกิดขึ้น

3. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ องค์กรควรพิจารณานำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้อบรมสามารถเข้าถึงข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ได้โดยง่าย ผู้อบรมสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านเนื้อหา/สาระในการอบรมพัฒนาควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร

4. การนำไปปฏิบัติ องค์กรควรมีการจัดสรรเรื่องงบประมาณ และวางแผนการจัดฝึกอบรมพัฒนา นอกจากนี้ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของหัวข้ออบรม และระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนาผู้เข้ารับการอบรม และขีดความสามารถในแต่ละด้านที่เหมาะสม รวมถึงอาจนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาเพิ่มเติม

5. การประเมินผล เมื่อได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผล องค์กรควรให้ความสำคัญในการนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การพัฒนามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างแท้จริง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล แสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล

อภิปรายผล

ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล มีประเด็นสำคัญตามองค์ประกอบของรูปแบบที่นำมาอภิปราย ดังนี้

สภาพการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทย มีประเด็นในการอภิปราย ได้แก่ ผู้แนะนำการลงทุนรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวข้องกับประเด็นการลงทุน นำมาวิเคราะห์และสรุปประเด็นในการลงทุนเพื่อให้คำแนะนำกับผู้ลงทุนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายการลงทุน และลักษณะนิสัยของผู้ลงทุนที่รับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องมาจากบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แนะนำการลงทุน

จำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการวิเคราะห์ และสรุปประเด็นข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาในการลงทุนแก่ผู้ลงทุนที่เหมาะสมกับระดับการยอมรับความเสี่ยง ข้อจำกัดการลงทุน และสถานะทางการเงินของผู้ลงทุนแต่ละราย สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพลิน สาลีผล และบุญสม เกษะประดิษฐ์ (2562) กล่าวว่า ปัจจุบันบริษัทหลักทรัพย์ต่างให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยี ระบบงาน มาสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ใช้วางแผนกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มฐานนักลงทุนรายใหม่ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยตอบสนององวิธีการดำเนินชีวิตของนักลงทุนที่ต้องการข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง เชื่อถือได้ ประกอบการตัดสินใจลงทุน ด้วยเหตุนี้ ผู้แนะนำการลงทุนจึงต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถด้านการใช้ เทคโนโลยี ระบบงาน เพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปและยังสามารถตอบโจทย์การให้บริการ แก่นักลงทุนได้อย่างครอบคลุม

ความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของ ประเทศไทยยุคดิจิทัล พบว่า ความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุน 6 ด้าน ในแต่ละด้านสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์ ผู้แนะนำการลงทุนสามารถวิเคราะห์ภาพรวมระบบ เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจกับหลักทรัพย์ได้ เนื่องจากประเด็นสถานการณ์ของเศรษฐกิจ ทั้งในระดับโลก ระดับประเทศหากมีความผันผวนทั้งค่าเงิน ผลผลิต และต้นทุนการลงทุนย่อมส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน ดังนั้นความสามารถในการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์จึงจำเป็นสำหรับ ผู้แนะนำการลงทุน สอดคล้องกับแนวคิด อภิศักดิ์ ไชยโรจน์วัฒนา และคณะ (2561) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ ของนักวิเคราะห์การลงทุนมีความสามารถทางด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจและหลักทรัพย์มีความจำเป็นและ สำคัญมากในการใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน เนื่องจากปัจจัยการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจขององค์กรต่าง ๆ ได้แก่ อัตราการผลิต และแนวโน้มการเติบโตขององค์กรธุรกิจได้ โดยตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงาน อัตราเงินเฟ้อ และ อัตราแลกเปลี่ยน

2. ด้านการให้คำปรึกษาในการลงทุน ผู้แนะนำการลงทุนสามารถให้คำปรึกษาในการลงทุนแก่ ผู้ลงทุน โดยนำข้อมูลบทวิเคราะห์จากนักวิเคราะห์ของบริษัท และแหล่งข้อมูลข่าวสารบทวิเคราะห์ของ นักวิเคราะห์จากบริษัทต่าง ๆ มาประกอบการให้คำแนะนำ เนื่องจากข้อมูลข่าวสาร สถานะเศรษฐกิจ เป็นปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ดังนั้นผู้แนะนำการลงทุนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ และนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสม ตรงกับ เป้าหมายการลงทุนของผู้ลงทุน สอดคล้องกับแนวความคิดของ Runge (2013) ที่กล่าวไว้ว่า การจะทำให้ คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องการลงทุน ประเภทการลงทุน ความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจความต้องการหรือจุดมุ่งหมายในการลงทุนที่แตกต่างกันของนักลงทุนแต่ละคน และสามารถ วิเคราะห์ สรุป สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อนำไปเป็นคำปรึกษาให้นักลงทุนเพื่อตัดสินใจลงทุน อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายในการลงทุน

3. ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ผู้แนะนำการลงทุนสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ทั้งนี้เนื่องจากผู้แนะนำการลงทุน มีผู้ลงทุนจำนวนมากหลายรายที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ผู้ลงทุนแต่ละรายมีระดับความรู้ความเข้าใจในการลงทุนที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้แนะนำการลงทุนจึงต้องมีทักษะด้านการสื่อสาร การอธิบายความ และเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้ลงทุนแต่ละราย สามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ผู้แนะนำการลงทุนต้องการสื่อสาร สอดคล้องกับแนวความคิดของ พนมพร นิรัชทวี (2550) ที่กล่าวไว้ว่า การเลือกใช้ภาษาเป็นอีกหนึ่งขีดความสามารถที่สำคัญที่ผู้แนะนำการลงทุนพึงมีในการที่จะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยระดับภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนพร้อมทั้งอ้างอิงเหตุผลยืนยันหรือสามารถให้ข้อมูลอ้างอิงเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนได้

4. ด้านการใช้เทคโนโลยี ระบบและกระบวนการซื้อขาย ผู้แนะนำการลงทุนต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระบบ และกระบวนการซื้อขาย ระบบงานที่ใช้ในการส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ ระบบซื้อขายผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต (internet) และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น เนื่องจากผู้แนะนำการลงทุนมีหน้าที่ติดต่อ ชักชวนผู้ลงทุนเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัท ตลอดจนการให้คำแนะนำ และส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์เข้าสู่ระบบการซื้อขาย รวมถึงการให้ข้อมูลด้านระบบการซื้อขายพื้นฐานให้ผู้ลงทุนเข้าใจ และสามารถทำธุรกรรมซื้อขายผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง ดังนั้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระบบและกระบวนการซื้อขายจึงจำเป็นสำหรับผู้แนะนำการลงทุน สอดคล้องกับแนวความคิดของ ไพลีน สมเฒ่า (2560) ที่กล่าวไว้ว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นของบริษัทหลักทรัพย์ หนึ่งในขีดความสามารถที่มีความสำคัญและจำเป็นที่สุดสำหรับการปฏิบัติงานเป็นผู้แนะนำการลงทุนในยุคดิจิทัล คือความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระบบและกระบวนการซื้อขาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักลงทุนยุคใหม่ สามารถเข้าถึงช่องทางออนไลน์เพื่อหาข้อมูลและติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนอย่างรวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแนะนำการลงทุนพร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับตนเองและองค์กร

5. ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ผู้แนะนำการลงทุนต้องมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ลงทุนเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากผู้แนะนำการลงทุนสามารถใช้ระบบงานในการส่งคำสั่งซื้อขายในบัญชีของลูกค้าได้ ดังนั้นการที่ผู้แนะนำการลงทุนตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์แทนผู้ลงทุนโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือเร่งรัด สนับสนุนให้ผู้ลงทุนตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์บ่อยครั้ง โดยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การลงทุน ความเสี่ยงและความสามารถในการชำระเงิน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากรายได้ค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์จากผู้ลงทุน สอดคล้องกับแนวความคิด ภัทรี ฟรีสตัด และคณะ (2558) กล่าวไว้ว่า ในการประกอบอาชีพผู้แนะนำการลงทุนนั้น คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่จำเป็นของผู้แนะนำการลงทุน คือ จะต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้อื่น ไม่ทำการซื้อ-ขายที่ผิดกฎระเบียบถึงแม้จะเป็นคำสั่งซื้อ-ขายของลูกค้า หรือรับผลประโยชน์จากลูกค้าในทางที่มิชอบ รวมไปถึงการสนับสนุนให้ลูกค้าซื้อ-ขายเฉพาะหลักทรัพย์ที่เหมาะสมกับฐานะทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้เท่านั้น

6. ด้านการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ ผู้แนะนำการลงทุนสามารถแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) ในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วแก่ผู้ลงทุน เนื่องจากผู้

แนะนำการลงทุนเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ด้านเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของผู้ลงทุน การมีบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่ดี น่าเชื่อถือ นั้น ทำให้ผู้ลงทุนมีความเชื่อมั่นและมอบความไว้วางใจให้ผู้ดูแลทรัพย์สินที่ลงทุนในหลักทรัพย์ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2560) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้แนะนำการลงทุนเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Consultant) ควรจะต้องมีบุคลิกภาพและมีลักษณะนิสัยเบื้องต้นเหล่านี้ อาทิ มีความน่าเชื่อถือ กล้าตัดสินใจ ซื่อสัตย์ สุจริต ทักษะการสื่อสารดี มีความกระตือรือร้น ทำงานรวดเร็ว ชอบให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชอบการพัฒนาและเรียนรู้ มนุษย์สัมพันธ์ดี ชอบการให้บริการ โดยคุณลักษณะที่ดีนี้จะสร้างคุณค่าให้ผู้แนะนำการลงทุนมีความน่าเชื่อถือ ลูกค้าน่าเกิดความไว้วางใจในการใช้บริการจนเกิดการแนะนำบอกต่อซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับ ผู้แนะนำการลงทุนในระยะยาวต่อไป

ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล พบว่า มี 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ด้านเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายหลัก ได้แก่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถผู้แนะนำการลงทุน ให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโลก ทั้งนี้เนื่องมาจากการกำหนดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการเพิ่มศักยภาพให้กับผู้แนะนำการลงทุนอย่างมีขอบเขต ชัดเจน เพื่อนำมาเป็นแนวทางกำหนดเนื้อหาในการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล โดยที่จุดมุ่งหมายหลักเป็นการพัฒนาความรู้ ทักษะ ขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้องค์กรเติบโตอย่างมั่นคง และยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของประไพทิพย์ ลือพงษ์ (2555) ที่กล่าวว่า องค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ หรือสอดคล้องกับการนโยบายการสร้างเสริมขีดความสามารถ (Competency) ของบุคลากรในองค์กร เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์จัดเป็นส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมให้องค์กรเติบโตก้าวหน้า เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน และได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล

2. ด้านการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา (Analysis-A) ได้แก่ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานเพื่อตรวจสอบช่องว่างทางความรู้และขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุน วิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อนจากความต้องการของงานตามภารกิจ (Job Description) และการวิเคราะห์ภาระงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุน ทั้งนี้เนื่องจากการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจำเป็นในการพัฒนาของผู้แนะนำการลงทุนแต่ละรายนั้นมาจากการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง เปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่องค์กรคาดหวัง เพื่อให้ทราบว่าผู้แนะนำการลงทุนมีความบกพร่องในการปฏิบัติงานในด้านใดบ้าง และขีดความสามารถด้านใดที่ควรได้รับการปรับปรุง พัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถปฏิบัติ งานได้บรรลุเป้าหมายของงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพิชญภา ยืนยาว (2552) กล่าวถึง การประเมินหาความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของภารกิจหน้าที่ ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ ความเข้าใจในเป้าหมาย นโยบาย แผนการปฏิบัติงานตลอดจน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กร ไปจนถึงการที่บุคลากร

ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ปัญหาการดำเนินงานที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะต้องเป็นปัญหา ซึ่งสามารถแก้ไขได้ด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. ด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (Design-D) ผู้วิจัยได้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 6 หน่วย แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ 2) เนื้อหาสาระ/หัวข้ออบรม 3) กิจกรรม/วิธีการเรียนรู้ และ 4) วิธีวัดและประเมินผล ทั้งนี้เนื่องจากการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละชุดความสามารถที่แตกต่างทั้ง 4 องค์ประกอบ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการชุดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล แต่ละวัตถุประสงค์จะเป็นการกำหนดเนื้อหาที่นำมาใช้ในการอบรมและเลือกวิธีการอบรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร รวมถึงการออกแบบประเมินผลการอบรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สัมพันธ์กับความต้องการขององค์กร ซึ่งการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ และต้องมีการผสมผสานวิธีการพัฒนา และเลือกกลยุทธ์การฝึกอบรมให้เหมาะสมกับโครงสร้างเนื้อหาในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mankin (2009) กล่าวว่า การออกแบบหรือวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Design of HRD Intervention) โดยเริ่มต้นจากการกำหนดวัตถุประสงค์ภายใต้ฐานความต้องการเรียนรู้ที่เป็นไปตามความคาดหวังของบุคลากร การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์การฝึกอบรมหรือการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร เลือกวิธีการประเมินผลลัพธ์ที่เหมาะสม

4. ด้านการนำไปปฏิบัติ (Implement-I) เป็นการนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติตามที่ได้ออกแบบเอาไว้ อย่างเป็นขั้นตอนและมีผู้รับผิดชอบในการพัฒนาโดยจัดตั้งคณะกรรมการโครงการ/กิจกรรมอบรมและพัฒนา กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ารับการพัฒนา ระยะเวลา สถานที่ อุปกรณ์ วิทยากรผู้สอน รวมถึงการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากการที่จะดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้นจะต้องมีการเตรียมการและวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนโยบายขององค์กร ภายใต้ระยะเวลาและงบประมาณที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมเป็นระยะเพื่อปรับกลยุทธ์หรือวิธีการอบรมเพื่อให้มั่นใจได้ว่าเนื้อหา/สาระ/กิจกรรมอบรมพัฒนาเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Heneman et al. (1983) กล่าวถึง การนำไปปฏิบัติว่าเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามที่ได้วางแผนไว้ในขั้นตอนก่อนหน้า นอกจากนี้ ในการกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาสาระ/กิจกรรมอบรม เป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดเนื้อหาสาระ/กิจกรรมอบรม จะต้องทราบถึงบทบาทหน้าที่และความต้องการพัฒนาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้การกำหนดเนื้อหา มีความเหมาะสม และสามารถพัฒนาชุดความสามารถของผู้รับการอบรมได้จริง

5. ด้านการประเมินผล (Evaluate-E) ประกอบด้วย การประเมิน 4 มิติ ได้แก่ มิติปฏิกริยาการเรียนรู้ (reaction) มิติการเรียนรู้ (learning) มิติพฤติกรรมหรือติดตามการเรียนรู้ (behavior) และมิติผลลัพธ์ (results) ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีการหาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาทั้งในระดับองค์กร หน่วยงาน และระดับบุคคล นำมาออกแบบและวางแผนการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ การประเมินผลจะช่วยให้มั่นใจว่าแผนการพัฒนามีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล ดังนั้นรูปแบบการประเมินจึงต้องครอบคลุม 4 มิติ โดยการประเมินปฏิริยาการเรียนรู้เป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนากลับมาตามกระบวนการและแผนการพัฒนา สำหรับการประเมินการเรียนรู้เป็นการประเมินความรู้ ทักษะความสามารถ และเจตคติที่เกิดจากการพัฒนาโดยที่หลังพัฒนาต้องสูงกว่าก่อนพัฒนา ส่วนการประเมินพฤติกรรมเป็นการติดตามผลการพัฒนาอย่างน้อย 3 เดือน เพื่อวัดความคงทนของความรู้ ทักษะความสามารถ และเจตคติ ว่ายังคงอยู่เท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ และการประเมินผลลัพธ์ เป็นการวัดผลลัพธ์ในการปฏิบัติทั้งในระดับองค์กร หน่วยงาน และระดับบุคคล ต้องบรรลุเป้าหมายตามแผนที่ได้ระบุไว้สอดคล้องกับ Kirkpatrick (2006) กล่าวว่า การวัดผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดว่าผู้เข้าอบรมที่เข้าสู่กระบวนการ พัฒนาคือขั้นตอนการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อการเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ทศนคติ (Attitude) เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยต้องประเมินครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ได้แก่ การประเมินปฏิริยา ประเมินการเรียนรู้ ประเมินพฤติกรรม และประเมินผลลัพธ์

ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบ ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยทำการศึกษาสภาพและความต้องการขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล ร่วมกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวความคิดการพัฒนา วิธีการพัฒนา และกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และออกแบบร่วมกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุน นักวิชาการ และผู้บริหาร กำหนดองค์ประกอบและรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ทำให้โครงสร้างของรูปแบบมีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิด สุวิมล ว่องวานิช (2559) กล่าวว่า การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด ได้แก่ ความเหมาะสม และความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทยยุคดิจิทัล พบว่า ทุกองค์ประกอบของรูปแบบ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบการใช้รูปแบบฯ ที่อธิบายรายละเอียดของรูปแบบและวิธีหรือขั้นตอนการนำรูปแบบไปใช้ ที่ผ่านการเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบฯ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Eisner (1976) กล่าวว่า การประเมินรูปแบบ มีหลายวิธีหนึ่งในวิธีประเมินรูปแบบ คือ การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้แนะนำการลงทุน สามารถนำรูปแบบฯ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง ทั้งในเรื่องของเทคโนโลยี การสื่อสาร สภาพเศรษฐกิจ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่มีการเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างรวดเร็ว
2. บริษัทหลักทรัพย์ควรนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้กับผู้แนะนำการลงทุน โดยดำเนินการทดลองนำร่องในกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก จำนวน 30 คน จัดทำเป็นโปรแกรมฝึกอบรมหรือชุดฝึกอบรม และหาประสิทธิภาพของโปรแกรม ฝึกอบรมเพื่อให้มั่นใจว่ารูปแบบนำไปใช้พัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนได้
3. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถนำรูปแบบฯ ไปใช้เป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุน หรือบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจเข้าสู่วิชาชีพผู้แนะนำการลงทุน
4. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) สามารถนำรูปแบบฯ ไปใช้เพื่อกำหนดหัวข้อการอบรมหลักสูตรทบทวนความรู้ (Refresher Course) สำหรับผู้แนะนำการลงทุน

ข้อเสนอแนะในการต่อยอดงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบอื่นของขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้แนะนำการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ การบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง การสืบค้นข้อมูล และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขีดความสามารถของผู้แนะนำการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น ทักษะจิตบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ปัจจัยเรื่องความก้าวหน้าในวิชาชีพ การได้รับผลตอบแทนที่ยุติธรรมและโปร่งใส ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เช่น มีเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ที่เพียงพอ การติดต่อสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ระหว่างผู้ร่วมงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญหทัย ลม้ายจำปา. (2559). *แนวทางการพัฒนาผู้แนะนำการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับนักลงทุนมือใหม่* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). *กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและการให้คำแนะนำการลงทุนที่เหมาะสม*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2561). *ประวัติและบทบาทความเป็นมาของตลาดหลักทรัพย์ฯ*. ค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2563, จาก https://www.set.or.th/th/about/overview/history_p1.html
- ประไพทิพย์ ลือพงษ์. (2555). การพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีสมรรถนะความสามารถในการแข่งขัน. *วารสารนักบริหาร*, 32(4), 103-108.

- พนมพร นิรัญทวี. (2550). *กลวิธีการใช้ภาษาในข้อความโฆษณา: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิชญภา ยืนยาว. (2552). *รูปแบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพลิน สาลีผล และบุญสม เกษะประดิษฐ์. (2562). การปรับตัวของบริษัทหลักทรัพย์ต่อเทคโนโลยีการซื้อขายสมัยใหม่. *วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 5(2), 24-36.
- ภัทรี ฟรีสตัด. (2558). *การพัฒนาสมรรถนะผู้นำการลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสู่ระดับสากล* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2559). *แบบตรวจสอบรายการประเมิน: วิธีวิทยาและเครื่องมือประเมิน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิศักดิ์ ไชยโรจน์วัฒนา และคณะ. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย. *วารสารวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 10(12), 73-84.
- Delahaye, B. (2011). *Human resource development: Managing learning and knowledge capital*. (3rd ed.). Prahran, Victoria, Australia: Tilde University Press.
- Eisner, E. W. (1976). Educational connoisseurship and criticism: Their form and functions in educational evaluation. *Journal of Aesthetic Education*, 10(3/4), 135-150.
- Heneman, H. et. Al. (1983). *Personnel/Human Resource Management*. Illinois: Irwin.
- Kirkpatrick, D. L., & Kirkpatrick, J. D. (2006). *Evaluating training programs: The four levels* (3rd ed.). San Francisco: Berrett-Koehler.
- Mankin, D. (2009). *Human Resource Development*. The UK: Oxford University.
- Runge, R.R. (2013). The evolution of a national response to violence against women. *Hastings Women's Law Journal*, 24, 433-459.
- Schein, V. E. (1975). Relationships between sex role stereotypes and requisite management characteristics among female managers. *Journal of Applied Psychology*, 60(3), 340-344.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
Factors Affecting the Quality of Education in Schools
Under the Office of Secondary Education Service Area 2

สิริพร เฉลิมชุตติเดช¹ และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ์²

Siriporn Chalermchutidet¹ and Sansanee Jasuwan²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2} Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: sanny_jasuwan@hotmail.com²

Received: 2022-05-21; Revised: 2022-06-20; Accepted: 2022-06-21

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านวัฒนธรรมองค์กร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาจาก ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านทรัพยากรทางการศึกษา

2) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับได้ดังนี้ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพของผู้เรียน

3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ: ปัจจัย, คุณภาพการศึกษา, สถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study executives' level of leadership factors. educational resources teamwork and corporate culture of schools under the Secondary Educational Service Area Office, Region 2 2) to learn the educational quality of educational institutions in schools under the Secondary Educational Service Area Office, Regions 2 and 3) to check the factors affecting the academic quality of the schools in schools under the Office of Secondary Education Service Area 2 by the samples used in the research. The number of pieces was 361, determined from the tables of Craigie and Morgan. by using the research tool as a questionnaire. The total confidence value was .97. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. And stepwise multiple regression analysis.

The results showed that.

1) Factors related to the educational quality of educational institutions: overall, each aspect is at a high level. When considered in order, they are as follows: corporate culture, teamwork Leadership of executives, and educational resources.

2) Educational quality of educational institutions. Both overall and each aspect is at a high level. When considered in order, they are as follows: in administrative and management processes in the process of teaching and learning that focuses on learners and the quality of learners.

3) The factors affecting the quality of education of educational institutions the most were: Educational Resource Factors, corporate culture factors, Executive Leadership Factors, and teamwork factors.

Keywords: Factors, Quality of Education, Educational Institutions

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ ด้วยเป็นการส่งเสริมให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างมีความสุข ด้วยเหตุดังกล่าวแต่ละประเทศทั่วโลกจึงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก และมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการศึกษาให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาเช่นกัน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาการจัดการศึกษา มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นกลไกหลัก ที่จะขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในเรื่องของความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแบบก้าวกระโดด ที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ทักษะ

ของประชากรในศตวรรษที่ 21 ความต้องการกำลังคนยุค 4.0 และสภาวะการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลกต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้ทำให้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

คุณภาพการศึกษา เป็นการบ่งชี้ถึงศักยภาพในการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ด้วยเหตุนี้คุณภาพสถานศึกษาจึงเป็นอีกปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะสามารถพัฒนาประเทศชาติได้ ซึ่งคุณภาพการศึกษา จะต้องมุ่งเน้นให้มีการสร้าง ส่งเสริม หรือสนับสนุน ตลอดจนจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานที่เป็นสากล เป็นที่ยอมรับ และมีตัวบ่งชี้คุณภาพที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม สามารถทำให้สังคมยอมรับและเชื่อมั่นในคุณภาพหรือคุณลักษณะในการจัดการศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้ หรือเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเห็นได้ว่าทุกกระบวนการ ทุกกิจกรรมมุ่งเน้นประโยชน์ทางการศึกษา คือคุณภาพของการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการบริหารสถานศึกษา ที่เอื้ออำนวยและมีการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดคุณภาพจนเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งตามประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561 ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ มาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ในข้อ 3 ว่าให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการติดตามและตรวจสอบถึงคุณภาพการศึกษานั้นเป็นผลมาจากการบริหารสถานศึกษา (กิจจานุเบกษา, 2561)

คุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นย่อมเกิดจากหลาย ๆ ปัจจัยประกอบไปด้วย ภาวะผู้นำ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนสถาบันการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ แต่ปัญหาหลักของไทยคือมีสถาบันการศึกษาจำนวนมาก ที่ผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำและไม่ใส่ใจในการพัฒนาให้การศึกษา มีคุณภาพ (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2557) นอกจากนี้ไม่ใช่เพียงแต่ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ยังมีองค์ประกอบอื่นอีก เช่น ทรัพยากรทางการศึกษา สิ่งประเทศไทยให้ความสำคัญมากที่สุด คือ คุณภาพการศึกษา เพราะประเทศไทยเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่ได้ทุ่มเทงบประมาณด้านการศึกษาจน UNDP องค์การสหประชาชาติที่ดูแลเรื่องการศึกษาได้จัดประเทศไทยเป็น 1 ใน 3 กลุ่มแรกของประเทศที่ได้ลงทุนด้านการศึกษามากที่สุด แต่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็น 1 ใน 3 กลุ่มท้าย ซึ่งมีเพียงไม่กี่ประเทศที่การลงทุนกับผลนั้น อยู่ตรงกันข้ามรวมทั้งการบริหารจัดการของผู้บริหารในเรื่องของทรัพยากร ได้แก่ เงิน คน ของ สถานที่ และสื่อต่าง ๆ (ยังยุดธ วงศ์วิกรมยสถานดี, 2547) การทำงานเป็นทีม โรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีความร่วมมือกันของ

สมาชิกหรือบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความสำเร็จของการทำงาน นอกจากนี้ไม่ใช่แค่บุคคลในโรงเรียนเท่านั้น ต้องอาศัยระหว่างบ้านกับโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนต่อไป (ทิวดี ศรีดำรง, 2555) และปัจจัยสุดท้ายคือวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนจะต้องมีแบบแผนทางความคิด ได้แก่ ค่านิยม ความเชื่อ การรับรู้ คนในองค์กรร่วมกันยึดปฏิบัติอย่างมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และถ่ายทอดให้กับสมาชิกใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2542)

จากความสำคัญของคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาประเทศชาติ จนเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงได้ทำงานวิจัย โดยที่เลือกโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เห็นได้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อที่จะได้นำข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในสถานศึกษาอื่นๆ ให้เกิดความสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านวัฒนธรรมองค์กร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาจาก ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยกำหนด ค่าความเชื่อมั่นที่ 97% และได้ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 15 โรงเรียน คิดเป็น 60% จาก 24 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Selection)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบขั้นตอนของทางบัณฑิตวิทยาลัย โดยการแจกและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ในการวิจัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระดับทรัพยากรทางการศึกษา ระดับการทำงานเป็นทีม และระดับวัฒนธรรมองค์กร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านทรัพยากรทางการศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามลำดับได้ดังนี้ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพของผู้เรียน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา (X2) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร (X4) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X1) และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม (X3) โดยสร้างเป็นสมการได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$Y^{\wedge} = 2.443 + .426X2 + .279X4 + .373X1 + .336X3$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z^{\wedge}y = .564Z2 + .369Z4 + .494Z1 + .445Z3$$

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .799 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .751 และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .656 ตามลำดับ ส่วนลำดับ

สุดท้ายคือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .426

อภิปรายผล

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า ระดับด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านวัฒนธรรมองค์กร ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการเปลี่ยนแปลง การบริหารงาน และระบบการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้บุคคลที่อยู่ในองค์กรมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ สิ่งประดิษฐ์ ที่ผู้คนในองค์กรร่วมกันยึดปฏิบัติอย่างมีความเป็นเอกลักษณ์ และประพฤติปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีความรู้สึกผูกพัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และพัฒนางานให้เกิดคุณภาพ ประกอบกับการทำงานเป็นทีม ทุกสถานศึกษาล้วนให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม เพราะทุกสถานศึกษามีบุคลากรที่มีความสามารถแตกต่างกัน ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา จะต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในการจูงใจให้ผู้อื่นยินยอมที่ปฏิบัติงานร่วมกัน ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย และทรัพยากรทางการศึกษา สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรการบริหารจัดการ ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยเรื่องกัญญภัคธนาภัทรไชยอนันท์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมองค์กรของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ อีระ ไชยสิทธิ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดระยอง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ศราวุธ กางสำโรง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จิรนนท์ ดาประโคน (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาพบว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามเกณฑ์ KPI (Key Performance Indicator) ในการประเมิน โดยมีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ รองลงมาคือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพของ ผู้เรียนตามลำดับ ผลการวิจัย เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่จะสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษานั้น กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา โดยจะต้องครอบคลุมในหลาย ๆ ด้าน เช่นด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น เพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงจะต้องสร้างความมั่นใจให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการทำงานอย่างมีระบบ มีการบริหารและการจัดการที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ ประกอบกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ได้ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ถ้าสถานศึกษามีกระบวนการบริหารและการจัดการที่ดี มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก็จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยการดูจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตร และมีพัฒนาการ ในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยสถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาที่สามารถบรรลุเป้าหมาย ตามเกณฑ์คุณภาพการประเมิน สมศ.รอบสี่ (พ.ศ.2559-2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ จะเป็นการตรวจสอบ ยืนยันการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่าดำเนินการอย่างเหมาะสม เป็นระบบ มีความเป็นไปได้และเกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการศึกษาหรือไม่ อย่างไร โดยที่สถานศึกษาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด มีมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 มาตรฐานโดยใช้ เกณฑ์ KPI (Key Performance Indicator) ในการประเมินโดยมีทั้งหมด 3 ด้าน ที่ได้กล่าวมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวืธร โสมินทุ (2553) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 7 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า คือ ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และ ปัจจัยด้านการดำเนินงานเป็นทีม ตามลำดับ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านทรัพยากรทางการศึกษาเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องมาจากทรัพยากรทางการศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาในระดับด้านทรัพยากรทางการศึกษา

อยู่ในระดับ มาก จึงสรุปได้ว่ามีความสำคัญ และความจำเป็น ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ต้องอาศัยทรัพยากรในการบริหารจัดการ ซึ่งผู้บริหารจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรการบริหารจัดการ ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในเขต Kitui ของ Linah Mwende Gideon (2014) ผลวิจัย พบว่า ทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งในเรื่องของความเพียงพอต่อความต้องการในการใช้ทรัพยากร ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และครู ซึ่งสอดคล้องกับ บทความเรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อคุณภาพการศึกษา ของสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2557) ที่กล่าวว่า การจัดการการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารสถาบันการศึกษาต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งเรื่องการจัดให้มีผู้สอนที่มี คุณภาพ การจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และสถาบันการศึกษาที่มีปัจจัย ส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการฝึกงาน ห้องปฏิบัติการระบบ สารสนเทศ อุปกรณ์กีฬา และดนตรี เป็นต้นอย่างครบถ้วนทุกด้านจะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพสูง แต่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจำนวนมากไม่สามารถจัดหาปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทำให้การจัดการศึกษาไม่มีคุณภาพ

ด้านวัฒนธรรมองค์กร ในปัจจุบันสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงาน และระบบการศึกษา อยู่บ่อย ๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้บุคคลที่อยู่ในองค์กรมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ สิ่งประดิษฐ์ ที่ผู้คนในองค์กรร่วมกันยึดปฏิบัติอย่างมีความเป็นเอกลักษณ์ และประพฤติ ปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีความรู้สึกผูกพัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และพัฒนางานให้เกิดคุณภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ของ กาญจนา เกสร (2555) ที่วิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันคือในทิศทางบวก และพบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนฝักอาชีพรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ของดวงดาว บุญกอง (2553) ที่วิจัยพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ด้าน คือ วัฒนธรรมโรงเรียนด้านการยอมรับ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านความมีคุณภาพ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต และด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีการจูงใจให้ผู้อื่นยินยอม ที่ปฏิบัติงานร่วมกัน ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เพื่อที่จะทำให้สถานศึกษาเกิดคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคุณภาพภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของการศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี ของพัศตร์สร สิริบุญยัก (2554) ที่แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน ทั้งภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ของศราวุธ กางสำโรง (2559) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำผู้บริหาร สถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการทำงานเป็นทีม ทุกสถานศึกษาล้วนให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม เพราะทุกสถานศึกษา มีบุคลากรที่มีความสามารถแตกต่างกัน ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลปฏิบัติงานให้ประสบ ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรเพื่อให้เกิดคุณภาพของงาน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ของสุวรรณา พงษ์ผ่องพูล (2558) ผลวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมที่ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านเป้าหมายของทีม ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านปฏิสัมพันธ์ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการยอมรับนับถือ และชาญณี เหมือนโพธิ์ทอง (2554) ผลวิจัย พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารอ้างอิง

- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียวาร์ ยินดีสุข. (2559). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รักจิต สุทธิพงษ์. (2560). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล. *วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(2), 344-355.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ใน ศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสด ศีรีสมเกียรติวงศ์.
- สิดาร์สม์ สิงห์เดชาสีทธิ์ และสุชาดา บวรกิตติวงศ์. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพ. *วารสาร อิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 12(4), 695-707.
- สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร. (2557). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ครูในศตวรรษที่ 21 (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). *บรรยายเรื่อง “Thailand 4.0 กับอนาคตประเทศไทย”*. ณ โรงแรมรามารการ์เดนส์, วันที่ 3 มิถุนายน 2560.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Marc, P. (2010). *Educational Technology for School Leaders*. California: United States of America.

Sanrattana, W. (2013). *A new paradigm for education: Case studies toward the 21st century*. Bangkok: Thipayawisut.

การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
Academic Achievement-Oriented Management of Private
Schools under the Office of the Private Education
Commission, Dusit District, Bangkok

สุพัตรา สุดใจ¹ และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์²

Supattra Sudchai¹ and Tuenjai Dolprasit²

^{1,2} สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2} Educational Administration, Suansunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: Sudjaibome@gmail.com¹

Received: 2022-05-13; Revised: 2022-06-10; Accepted: 2022-06-13

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน (3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 21 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 295 คน โดยใช้ตารางประมาณค่า เทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบด้วยเทคนิค LSD โดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ช่องเพื่อเปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบ F-test และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เมื่อค้นพบความแตกต่างจึงทดสอบด้วยเทคนิค LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กร

จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้ 2) ด้านการวัดและตรวจสอบผลการดำเนินงาน 3) ด้านการให้รางวัลตอบแทน

3. แนวทางการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน เมื่อศึกษาวิจัยเชิงปริมาณพบว่ามีการให้รางวัลตอบแทนที่ได้ค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แก่การจัดสวัสดิการให้บุคลากรด้วยความเสมอภาค การตรวจสอบสุขภาพ ให้การยกย่องเกียรติคุณ มอบเกียรติบัตร และส่งเสริมให้ได้เข้ารับการอบรมในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดแก่ตนเองและสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์, โรงเรียนเอกชน, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the administration of academic achievement aimed at private schools under the Office of the Private Education Commission, Dusit District, Bangkok. (2) Compare the administration of academic achievement aimed at private schools Under the Office of Private Education Commission Dusit District, Bangkok, classified by age and work experience. (3) Work to present guidelines for the administration of academic achievement aimed at private schools Under the Office of the Private Education Commission, Dusit District, Bangkok. It used questionnaires to collect data from the educational institutions in the Dusit sample groups. There are 21 schools in Bangkok with 295 information providers. The tools used for data collection were a questionnaire with 5 rating scales and an interview form with statistical evaluation operating means and standard deviation analysis for comparison using statistics, F-test, and One-way ANOVA. And content analysis, when finding differences, tested the LSD technique.

The research found that.

1. The administration level focuses on the school's academic achievement, and the details are high in all aspects.

2. The comparison of the administration of academic achievement aimed at private schools Under the Office of the Private Education Commission, Dusit District, Bangkok Regarding corporate strategy planning, classified by age were not significantly different at .05.

3. Guidelines for administration of academic achievement aimed at private schools when conducting quantitative research found that the reward received at a moderate level, leading to a structured interview form. It includes providing welfare for employees. Equally,

a checkup gives the honor of offering a certificate and encourages to receive training in various locations

Keywords: Achievement-Oriented Management, Private Schools, Office of the Private Education Commission

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ภายใต้การกำหนดวิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและพัฒนาด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และมีสรรถะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตอบสนองของการพัฒนาในด้านคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ที่มุ่งหวังให้กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และมีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ และด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ที่มุ่งหวังให้การบริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกวัยในระดับที่เหมาะสมกับสภาพ บริบทและสภาพพื้นที่ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการและด้านความเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียม และด้านประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่า และมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) หรือผลการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก วิชาที่มีผลการทดสอบต่ำที่สุดของวิชาคือ วิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกว่าร้อยละ 95 ของอำเภอทั่วทั้งประเทศมีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบ O-NET ของสองวิชานี้ไม่ถึงร้อยละ 25 ตลอดช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ในขณะเดียวกัน ผลการทดสอบ PISA ของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงในระหว่างปี 2543 ถึงปี 2549 แล้วจึงปรับตัวเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2555 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของโรงเรียนสาธิตฯ และโรงเรียนที่เน้นวิทย์-คณิตฯ ในกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบ PISA กับประเทศในอาเซียนพบว่า ประเทศเวียดนามคะแนนสอบ PISA สูงกว่าประเทศไทยอย่างมาก ในขณะเดียวกันพบว่า ความแตกต่างที่ชัดเจนในระบบการศึกษาของไทยกับเวียดนามคือ สัดส่วนเวลาเรียนวิชาหลัก (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา) โดยสัดส่วนการเรียนวิชาหลักของนักเรียนเวียดนามสูงกว่านักเรียนไทยถึงเกือบร้อยละ 20 ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบอีกว่า นักเรียนไทยเริ่มเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนนักเรียนสิงคโปร์และเวียดนาม แต่สัดส่วนเวลาเรียนของเด็กไทยกลับไม่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ ประถมศึกษา 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในทางกลับกัน นักเรียนสิงคโปร์และเวียดนามซึ่งเริ่มเรียนวิทยาศาสตร์ในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ มีสัดส่วนเวลาเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นตามลำดับชั้นอย่างต่อเนื่อง ข้อค้นพบส่วนนี้สะท้อนให้เห็นว่า สัดส่วนเวลาเรียนวิชาหลักทางด้านภาษาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ที่ไม่เหมาะสม อาจจะมีส่วนทำให้ผลการทดสอบ PISA ของไทยอยู่ในระดับที่ไม่ดีเท่าที่ควร

ยิ่งไปกว่านั้น หลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัยจำนวนมากขึ้นชี้ให้เห็นว่า การกระจายอำนาจด้านการศึกษา (Decentralization) จะสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอย่างจริงจัง โครงการที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่กระจายอำนาจให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการจัดจ้าง กำหนดค่าตอบแทนเลขาธิการและผู้บริหาร ตลอดจนดูแลตรวจสอบการทำงานของครู ซึ่งมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ในขณะที่การให้อิสระแก่สถานศึกษา (School Autonomy) หรือการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยเฉพาะผู้ปกครอง อาจไม่มีประโยชน์เลย นอกจากนี้ งานวิจัยจำนวนไม่น้อยชี้ให้เห็นว่า การไม่ได้เรียนวิชาชีพครูอาจไม่ใช่ปัญหาของการสอนของครูแต่อย่างใด แต่ส่วนที่มีบทบาทสำคัญมากกว่าคือ ความตั้งใจ (Effort) ในการสอนหนังสือ ซึ่งต้องอาศัยระบบแรงจูงใจ (Incentive System) ที่เหมาะสมและการตรวจสอบดูแล (Monitoring) ที่สม่ำเสมอ โดยงานวิจัยในหลายประเทศได้ชี้ให้เห็นว่าสัญญาการจ้างงานที่ไม่ถาวรเกินไปสามารถส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานของครูได้เป็นอย่างดีและเงินเดือนที่ต่ำกว่าอาจไม่ได้หมายถึงความตั้งใจที่น้อยกว่า ซึ่งหมายความว่า การขึ้นเงินเดือนแบบหน้ากระดานเท่ากันทุกคนโดยไม่สนใจผลงานหรือความตั้งใจอาจไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด

โดยรวมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหลักที่นำเสนอคือ การส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เข้มข้นและการกระจายอำนาจด้านการศึกษาที่จริงจังมีความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยให้สถานศึกษามีแรงจูงใจที่มากพอที่จะพัฒนาการให้บริการการศึกษาของตนให้มีคุณภาพอยู่เสมอ โดยจะต้องกระจายอำนาจให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการจัดจ้าง กำหนดค่าตอบแทนเลขาธิการและผู้บริหาร และดูแลตรวจสอบการทำงานของครูอย่างแท้จริง และใช้การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโดยตรงต่อผู้เรียน (Demand-Side Financing) ผ่านระบบคูปองการศึกษา (Education Voucher) ในการสร้างการแข่งขันระหว่างสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยหน่วยงานส่วนกลางจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้บริการเป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม พร้อมทั้งสร้างฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่ถูกต้องและเข้าถึงได้ง่ายเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการได้อย่างสะดวก และสนับสนุนการวิจัยที่จะสร้างองค์ความรู้ที่สถานศึกษาและผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

จากการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ด้านทั้งด้านการปรับโครงสร้าง ด้านกฎ ระเบียบและกฎหมายต่าง ๆ ทำให้การส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และบุคลากรเกิดความสับสนในหน้าที่ทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน เช่น ความซับซ้อนของโครงสร้างการบริหารงาน ความไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดความชัดเจนในภาระงาน บุคลากรขาดความตระหนักในหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น กล่าวได้ว่า การดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนนั้นมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน จึงมีความสนใจจะศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน เพื่อจะได้นำข้อมูลมาเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

จากการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ด้านทั้งด้านการปรับโครงสร้าง ด้านกฎ ระเบียบและกฎหมายต่าง ๆ ทำให้การส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และบุคลากรเกิดความสับสนในหน้าที่ทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน เช่น ความซับซ้อนของโครงสร้างการบริหารงาน ความไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดความชัดเจนในภาระงาน บุคลากรขาดความตระหนักในหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาเอกชน พบว่ามีปัญหา ดังนี้ 1) ปัญหาการประสานงาน การสั่งการและบริการในสถานศึกษาเอกชน เกิดความสับสนและล่าช้า 2) ปัญหาที่เกิดจากการใช้กฎหมายที่ไม่ทันสมัย 3) ปัญหานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุน 4) ปัญหาการให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนเอกชน เหลือไม่เท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐ 5) ปัญหาเขตพื้นที่การศึกษามีดำเนินการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนเอกชนไม่ได้รับความสะดวก เกิดความล่าช้า สับสน เกิดปัญหาอุปสรรคในการทำงานหลายอย่าง และสอดคล้องกับสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการตัวแทนหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2551) สรุปได้ว่า สภาพปัญหาอุปสรรค

ของการจัดการศึกษาเอกชนของเขตพื้นที่การศึกษา ปัจจุบันมีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนครบทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแต่ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการกำกับติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน และกำหนดให้กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่กำหนดเป็นกลุ่มงานไว้เดิมยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเอกชนและไม่เอื้อต่อผู้รับผิดชอบให้มีความก้าวหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 259 คน แล้วจึงใช้การสุ่มแบบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 แล้วนำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบด้วยเทคนิค LSD

ผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุป ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 4 ด้าน

การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. การวางแผนกลยุทธ์องค์กร	4.04	0.420	มาก
2. การกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลดำเนินงาน	3.91	0.489	มาก
3. การวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	4.12	0.549	มาก
4. การให้รางวัลตอบแทน	4.48	0.704	มาก
รวมทั้ง 4 ด้าน	3.76	0.429	มาก

การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานครโดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76, S.D = 0.429$) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04, S.D = 0.42$.) ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, S.D = 0.489$) ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D = 0.549$) ด้านการให้รางวัลตอบแทน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D = 0.704$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ระดับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กร พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ในด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลดำเนินงาน สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดผลความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา สถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็นรักการอ่านและเกิดกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน สถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบการส่งวิจัยในชั้นเรียนของครู มีการกำกับติดตามและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมาก และด้านการให้รางวัลตอบแทน พิจารณา

ให้รางวัลตอบแทนตามระดับของผลงานอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับได้อยู่ในระดับมาก สถานศึกษาได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานจากหน่วยงานภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าในเรื่องต่าง ๆ ที่มีระดับที่แตกต่างจากระดับมากนั้นทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการณที่ที่แตกต่างกัน มีการกำหนดผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ส่วนด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมยังขาดการสนับสนุนและเปิดโอกาสในบางส่วน สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาควัดวันตก ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานด้านวิชาการ และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาควัดวันตก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านสอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาสิทธิศักดิ์ สิทธิภักโต ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีอายุ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กร ไม่แตกต่างกัน และด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลดำเนินงาน ในเรื่องผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันศึกษา สำนวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูมีการบันทึกรายงานผลการเข้าร่วมแหล่งเรียนรู้ชุมชนอย่างเป็นระบบ ครูผู้สอนมีการเก็บข้อมูลรูปภาพ ผลงานผู้เรียนจากการเข้าร่วมแหล่งเรียนรู้ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ในเรื่องครูผู้สอนนำผลวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ด้านการให้รางวัลตอบแทนในเรื่องสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนรับรางวัลการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยยึดผลคะแนน O-NET ของนักเรียนที่ได้คะแนนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเรื่องในเรื่องสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนรับรางวัลการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยยึดผลคะแนน O-NET ของนักเรียนที่ได้คะแนนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์ในการให้รางวัลครูในด้านการประเมินผลคะแนน O-NET ที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการบริหารงานด้านวิชาการให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กร ในเรื่องผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการนำแผนกลยุทธ์มาสังเคราะห์และกำหนดเป็นแผนปฏิบัติงาน (โครงการ) ด้วยวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลดำเนินงาน ในเรื่องสถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนผลิตสื่อ

นวัตกรรม 1 คน ต่อ 1 นวัตกรรมต่อภาคเรียน สถานศึกษากำหนดนโยบายให้บุคลากรส่งแบบวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษามีการพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีการตั้งเป้าหมายใหม่เสมอ มีกระบวนการที่ดี มีการกำหนดหน้าที่ บอกวิธีการทำงานและแบ่งหน้าที่ซึ่งกันและกัน ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน สถานศึกษาให้ครู รายงานผลการปฏิบัติงาน การนำนักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ชุมชนอย่างเป็นระบบ ครูผู้สอนมีการเก็บ ข้อมูลรูปภาพ ผลงานผู้เรียน จากการเข้าร่วมแหล่งเรียนรู้ชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา วิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ในเรื่องสถานศึกษามีระบบอำนวยการ กำกับ ติดตามและนิเทศงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ การส่งวิจัยในชั้นเรียนของครู มีการกำกับติดตามและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา ครูผู้สอนนำผลวิจัยในชั้น เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการวางระบบการจัดเก็บรวบรวม ข้อมูลผลการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ด้านการให้รางวัล ตอบแทนไม่มีความแตกต่างกันทุกเรื่อง

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีความพร้อมในการวางแผน การกำหนดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ต้องส่งเสริมให้บุคลากร นำวิจัยมาพัฒนาเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน พัฒนาสื่อ นวัตกรรม ทดลองใช้ชื้อก่อนนำมา ประกอบการสอนจริง และปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การด้านการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการให้รางวัลผลตอบแทนและสถานศึกษา ได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานจากหน่วยงานภายนอกมีค่าเฉลี่ยของการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมหรือสนับสนุนและพัฒนางานด้านการให้รางวัล ผลตอบแทนและสถานศึกษาได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานจากหน่วยงานภายนอกเพื่อให้เกิดคุณภาพและ ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

1.2 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวทางในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้าน วิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการจัดตั้งระบบการประเมินคุณภาพ/คุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐาน ของครู

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสังกัดเอกชน

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนทุกสังกัด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ขอข่ายและภารกิจงานวิชาการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ*. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565, จาก <http://portal.th.inno-roj/1225>
- ชูลี รุ่งพานิช. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพาดี เมฆสุวรรณ. (2545). *กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ กล้าเปลี่ยน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- นภาดา ผูกสุวรรณ. (2553). *การบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูโรงเรียนเทศบาล แหลมณัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรุทธ์ มูลสี. (2556). *การบริหารงานวิชาการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). *การศึกษาศาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี (สารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2554). *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (RBM) = Results-based Management*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์
- ประภา สมาคม. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พัชรียา อุดมมะ. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 2 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เพียงเพ็ญ เพียงสันเทียะ. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุเรศ โคตรชมพู. (2550). ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ยงยุทธ ทรัพย์เจริญ. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2556). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา: นำศิลป์ โฆษณา.
- รุ่งลารวรรณ ครองยุติ. (2557). ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2557). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. กรุงเทพฯ: วี.พรินต์.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2545). การจัดการภาครัฐแนวใหม่. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2554). แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556ข). สภาพการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุดารัตน์ พลอยระย้า. (2560). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพิษณุโลก. วารสารการวิจัยกาสละงคำ, 11(1), 109-119.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2556-2560. กรุงเทพฯ: สกสศ. (ลาดพร้าว).
- อมรเทพ คำเพชร. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของพนักงานครูในสถานศึกษาที่ถ่ายโอนสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออก (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Atria, Josph P. (2000). The Effect of the Illinois Quality Assurance and Improvement Planning Process on Chicago Public School Teacher Attitudes toward School Improvement. *Dissertation Abstracts International*, 60(12), 4254

- Anna-Luis Cook. (2004). *“Managing for Outcome” in the New Zealand Public Management System*. (The Master degree). Victoria University of Wellington.
- Deming, Edward W. (1995). *Out of The Crisis*. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.) New York: Harper & Row.
- Gulick, Luther,&LyndallUrwick. (1973). *Paperson the Science of Administration*. New York: Columbia University.
- Kaplan, R.S. and Norton, D.P. (1996). *The Balanced Scorecard : translating strategy in action*. Boston: Harvard Busincss School Publishing Corporation.
- Minudim, Othman Osman Bin. (1987). *The Role of Secondary School Principals as Perceived by Secondary School Principals in Sabah Malaysia* (Ph.D. Dissertation). Southern Illinois University.

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์
ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานคร

Marketing Mix of Purchasing Products via Online Applications
of Consumers in Bangkok

ฐิติรัตน์ มีเพิ่มพูนศรี¹, สุกัญญา หอมหวาน², ปิยะนุช เงินชูศรี³,
Thitirat Meepermpoolsri¹, Sukanya Homwan², Piyanuch Ngernchusri³,
อภิศักดิ์ หนูชูไชย⁴ และ พงษ์สฤณี รอดเรืองเดช⁵
Apisak Noochoochai⁴ and Pongsarit Rodruangdej⁵

^{1,2,3}คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

^{1,2,3}Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

นักวิจัยอิสระ^{4,5}

Independent Researcher^{4,5}

E-mail: thitirat.m@ru.ac.th¹, bbpoint-rat@hotmail.com⁵

Received: 2022-06-11; Revised: 2022-06-23; Accepted: 2022-06-24

บทคัดย่อ

บทความจากงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านทาง แอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่าง 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดเพื่อสอบถามการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างก็มีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ส่วนประสมทางการตลาด, แอปพลิเคชันออนไลน์, ผู้บริโภค

The objectives of this research were 1) to study the marketing mix of purchasing products via online applications of consumers in Bangkok and 2) to compare consumers purchasing products via online applications of consumers in Bangkok. They classified gender, age, status, occupation, and average monthly income a sample of 400 people. The tool used in the research was a marketing mix questionnaire to inquire about purchasing products via online applications of consumers in Bangkok. The questionnaire examines of the quality of the tools. The confidence value was .96 for the statistics used in the data analysis, including the determination of frequency, percentage, mean, standard deviation T-test, and One-way variance analysis. The research results found that 1) the average score on the marketing mix factor in purchasing products via online applications of consumers in Bangkok is high. 2) For Consumers with gender, age, status, occupation and average monthly income, there are no different marketing mix factors for purchasing products via online applications.

บทนำ

ISSN: 1905-2219 (Print); ISSN: 2730-2075 (Online)

แอปพลิเคชันโซเชียลมีเดียแล้ว สิ่งที่คนไทยใช้กันมากอันดับรองลงมาคือ แอปพลิเคชันซื้อสินค้าออนไลน์และแอปพลิเคชันอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง (pptvhd36, 2565)

ในช่วงระยะเวลาการเกิดโรคระบาด COVID 19 ที่ผ่านมามีผลทำให้ผู้ให้บริการแอปพลิเคชันออนไลน์มองเห็นถึงความสำคัญของผู้ประกอบการตลาดซึ่งเป็นตัวแปรทางการตลาดที่สามารถกำหนดทิศทางให้กับแอปพลิเคชันเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและพฤติกรรมในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องดังทฤษฎีของ Kotler (1997) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ตัวแปรหรือเครื่องมือทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ บริษัทมักจะนำมาใช้ร่วมกันเพื่อ ตอบสนอง ความพึงพอใจและความต้องการของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แต่เดิมส่วนประกอบทางการตลาดจะมีเพียงแค่ 4 ตัวแปรเท่านั้น (4Ps) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) สถานที่หรือช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

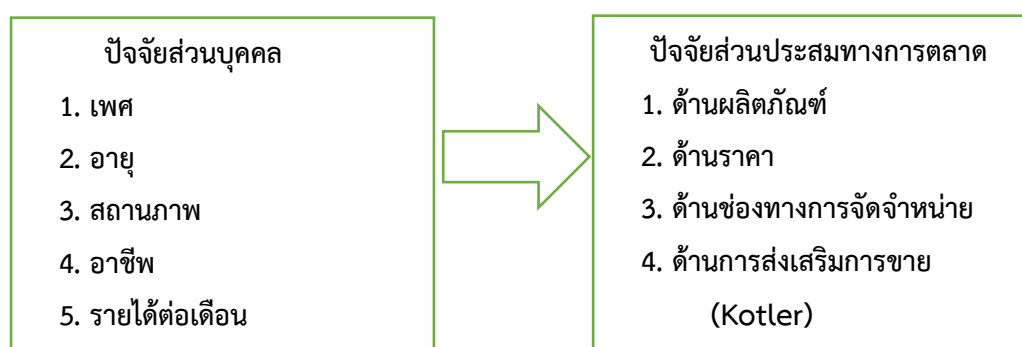
ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนประกอบทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานครโดยจะนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์ทางการตลาดในแอปพลิเคชันออนไลน์ มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคนอกจากนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการขายสินค้าผ่านแอปพลิเคชัน รวมทั้งการวางแผนพัฒนาแอปพลิเคชันออนไลน์เพื่อให้ความสะดวกกับผู้บริโภคในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาส่วนผสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคเขตในกรุงเทพมหานครโดย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดตามแนวคิด Kotler (1997) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ตัวแปรหรือเครื่องมือทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ บริษัทมักจะนำมาใช้ร่วมกันเพื่อตอบสนอง ความพึงพอใจและความต้องการของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ขอบเขตด้านประชากรและขอบเขตด้านพื้นที่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีประชากร จำนวนทั้งหมด 5,588,222 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้เวลาในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน ธันวาคม - กุมภาพันธ์ 2565 เป็นระยะเวลา 3 เดือน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด

Kotler (1997) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ตัวแปรหรือเครื่องมือทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ บริษัทมักจะนำมาใช้ ร่วมกันเพื่อ ตอบสนอง ความพึงพอใจและความต้องการของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แต่เดิมส่วนประสมการ ทางตลาดจะมีเพียงแค่ 4 ตัวแปรเท่านั้น (4Ps) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) สถานที่ หรือช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) ต่อมา มีการคิดตัวแปรเพิ่มเติมขึ้นมา อีก 3 ตัวแปร ได้แก่ บุคคล (People) ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) และกระบวนการ (Process) เพื่อให้ สอดคล้องกับแนวคิดที่สำคัญทางการตลาดสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับธุรกิจ ทางด้านการบริการ ดังนั้นจึงรวมเรียกได้ว่าเป็นส่วนประสมทางการตลาดแบบ 7Ps

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารออนไลน์

Duhe (2007) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking) หมายถึง เว็บไซต์ที่เชื่อมโยงผู้คนไว้ด้วยกัน โดยเว็บไซต์เหล่านี้ จะมีพื้นที่ให้ผู้คนเข้ามารู้จักกัน มีการให้พื้นที่บริการเครื่องมือต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างเครือข่ายสำหรับเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวบทความรูปภาพ ผลงานเป็นที่พบปะ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือความสนใจร่วมกันรวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่ผู้ใช้สามารถช่วยกันสร้างเนื้อหาขึ้นได้ตามความสนใจของแต่ละบุคคล

แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจซื้อ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักขิตานนท์ และศุภกร เสรีรัตน์ (2546) กล่าวว่า ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (Buying decision process) ของผู้บริโภคจะผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ความต้องการ ทางเลือก การประเมินทางเลือก การตัดสินใจ และพฤติกรรมหลังการซื้อ โดยอธิบายรายละเอียดกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอนได้ ดังนี้ 1. การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) 2. การค้นหาข้อมูล (Information Search) 3. การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of Alternatives) 4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) 5. พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post-Purchase Behavior)

Schiffman & Kanuk (1994) เรื่องกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค คือ กระบวนการในการเลือกซื้อสินค้าจากทางเลือกที่มีตั้งแต่สองทางเลือกขึ้นไป โดยผู้บริโภคจะ พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ ทั้งด้านจิตใจ (ความรู้ สึกนึกคิด) และ พฤติกรรมทางกายภาพ การซื้อเป็นกิจกรรมทั้งทางด้านจิตใจ และกายภาพ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วง ระยะเวลาหนึ่ง ทั้งสองกิจกรรมนี้ทำให้เกิดการซื้อ และเกิดพฤติกรรมตามบุคคลอื่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนประชากรทั้งหมด 5,588,222 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งแทนค่าตามสูตรได้ดังนี้ ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 (ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์, 2556)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ **ตอนที่ 2** ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงระดับการ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมี 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา โดยนำแบบสอบถามแจก แบบออนไลน์ผ่านทาง Google form เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เนื่องจากเป็นช่องทางที่ให้กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเข้าถึงง่ายที่สุด จำนวน 400 ชุด พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำอย่างอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) หรือ Scheffe

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภค เขตในกรุงเทพมหานคร

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านผลิตภัณฑ์	4.07	0.65	มาก
2. ด้านราคา	4.01	0.64	มาก
3. ด้านช่องทางจัดจำหน่าย	3.89	0.67	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการขาย	3.76	0.80	มาก
โดยรวม	3.93	0.57	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา รองลงมาคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้าน การส่งเสริมการขาย ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคเขตใน กรุงเทพมหานคร โดย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศเป็นรายด้าน

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	เพศชาย (174)		เพศหญิง (226)		t	sig
	x	S.D.	x	S.D.		
1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.99	0.65	4.12	0.65	-1.89	0.06
2. ด้านราคา	3.95	0.67	4.06	0.61	-1.73	0.08
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.87	0.69	3.91	0.65	-0.54	0.59
4. ด้านการส่งเสริมการขาย	3.69	0.76	3.81	0.82	-1.53	0.13
รวม	3.88	0.58	3.98	0.56	-1.71	0.09

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อายุ เป็นรายด้าน

แหล่งแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านผลิตภัณฑ์					
ระหว่างกลุ่ม	6.963	4	1.741	4.193	0.002*
ภายในกลุ่ม	163.987	395	0.415		
รวม	170.95	400			
2.ด้านราคา					
ระหว่างกลุ่ม	5.807	4	1.452	3.686	.006*
ภายในกลุ่ม	155.589	395	0.394		
รวม	161.396	399			
3.ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
ระหว่างกลุ่ม	5.009	4	1.252	2.839	.024*
ภายในกลุ่ม	174.257	395	0.441		
รวม	164.266	399			

แหล่งแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4.ด้านการส่งเสริมการขาย					
ระหว่างกลุ่ม	9.057	4	1.467	2.23	.006*
ภายในกลุ่ม	243.767	395	0.316		
รวม	252.824	399			
ภาพรวมปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด					
ระหว่างกลุ่ม	5.868	4	1.467	4.63	0.001*
ภายในกลุ่ม	124.95	395	0.316		
รวม	130.818	399			
หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตาราง 3 พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม สถานภาพ เป็นรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านผลิตภัณฑ์					
ระหว่างกลุ่ม	0.937	2	0.468	1.094	.0336
ภายในกลุ่ม	170.013	397	0.428		
รวม	170.95	399			
2. ด้านราคา					
ระหว่างกลุ่ม	0.21	2	0.105	0.258	0.773
ภายในกลุ่ม	161.186	397	0.406		
รวม	161.396	399			
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
ระหว่างกลุ่ม	0.477	2	0.238	0.529	0.59
ภายในกลุ่ม	178.789	397	0.45		
รวม	179.266	399			
4. ด้านการส่งเสริมการขาย					
ระหว่างกลุ่ม	0.704	2	0.352	0.554	0.575
ภายในกลุ่ม	252.12	397	0.635		
รวม	252.824	399			

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ภาพรวมปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด					
ระหว่างกลุ่ม	0.261	2	0.131	0.397	0.672
ภายในกลุ่ม	130.557	397	0.329		
รวม	130.818	399			

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านผลิตภัณฑ์					
ระหว่างกลุ่ม	9.805	4	2.451	6.008	0*
ภายในกลุ่ม	161.145	395	0.408		
รวม	170.95	399			
2. ด้านราคา					
ระหว่างกลุ่ม	15.401	4	3.85	10.41	0*
ภายในกลุ่ม	145.995	395	0.37		
รวม	161.396	399			
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
ระหว่างกลุ่ม	16.885	4	4.221	10.26	0*
ภายในกลุ่ม	162.38	395	0.411		
รวม	179.266	399			
4. ด้านการส่งเสริมการขาย					
ระหว่างกลุ่ม	15.108	4	3.777	6.276	0*
ภายในกลุ่ม	237.716	395	0.602		
รวม	252.824	399			
ภาพรวมปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด					
ระหว่างกลุ่ม	12.805	4	3.201	10.715	0*
ภายในกลุ่ม	118.013	395	0.299		
รวม	130.818	399			

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 พบว่า ประชาชนที่ซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อาชีพ เป็นรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านผลิตภัณฑ์					
ระหว่างกลุ่ม	6.592	4	1.648	3.96	0.004
ภายในกลุ่ม	164.358	395	0.416		*
รวม	170.95	399			
2.ด้านราคา					
ระหว่างกลุ่ม	5.676	4	1.419	3.599	0.007
ภายในกลุ่ม	155.72	395			*
รวม	161.396	399			
3.ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
ระหว่างกลุ่ม	5.834	4	1.459	3.322	0.011
ภายในกลุ่ม	173.431	395			*
รวม	179.266	399			
4.ด้านการส่งเสริมการขาย					
ระหว่างกลุ่ม	7.579	4	1.895	3.052	0.017
ภายในกลุ่ม	245.245	395	0.621		*
รวม	252.824	399			
ภาพรวมปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด					
ระหว่างกลุ่ม	5.436	4	1.359	4.281	0.002
ภายในกลุ่ม	125.382	395	0.317		*
รวม	130.818	399			

หมายเหตุ : *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1.การวิจัยปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา รองลงมาคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการขาย ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากบทบาทของผลิตภัณฑ์มีความต้องการของผู้บริโภคต้องการมาตรฐานและคุณภาพของ ตัวผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่นำมาจำหน่ายในแอปพลิเคชัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริเพ็ญ มโนศิลปการ (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น พบว่าปัจจัยด้านสินค้าที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดคือ สินค้าตรงตามความต้องการ

ด้านราคา พบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านราคาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ท่านเลือกซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์เพราะมีการระบุราคาที่ชัดเจนอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Kotler (2011) ได้กล่าวไว้ว่า ราคา (Place) หมายถึง มูลค่าผลิตภัณฑ์ในรูปแบบตัวเงินราคาเป็นสิ่งที่สองที่เกิด ขึ้นมาถัดจากผลิตภัณฑ์ ราคาเป็นต้นทุน (Cost) ของลูกค้าการพิจารณาด้านราคาจะต้องรวมถึงระดับราคา ส่วนลด เงินช่วยเหลือ ค่านายหน้า และเงื่อนไขการชำระเงิน สินเชื่อการค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ สินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเรื่องปัจจัย ด้านราคามาก ว่าสินค้ามีราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพหรือไม่ และเรื่องความคุ้มค่า เช่น ราคาที่ซื้อ ผ่านแอปพลิเคชันเมื่อรวมค่าจัดส่งแล้วมีราคาถูกกว่าซื้อจากช่องทางอื่น

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดจำหน่ายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากดังนี้ ท่านเลือกซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ เพราะสามารถติดต่อได้ตลอด 24 ชั่วโมงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Kotler (2011) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง โครงสร้างหรือช่องทางซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรมที่ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์การไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิออกสู่ ตลาดเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ มีสมบุญ (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการผ่านการทางการตลาดออนไลน์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ระบุว่าช่องทางการจัดจำหน่ายเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจซื้อสินค้าในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมการขาย พบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการส่งเสริมการขายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้พบว่า ท่านเลือกซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์เพราะการสะสมคูปองสำหรับมาใช้เป็นส่วนลดครั้งต่อไปในการซื้อสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรัญญา โพธิ์ไพรทอง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการ ตัดสินใจซื้อเสื้อผ้า

ออนไลน์จากร้านค้าออนไลน์ พบว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น ลด แลก แจก แถม หรือการจัดโปรโมชั่นประจำเดือน ในระดับมาก

ผู้บริโภคที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการขาย เป็นปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภค ผู้ให้บริการแอปพลิเคชันออนไลน์ต้องสามารถจัดการให้มีประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุด ดังนั้นผู้ใช้บริการที่มี เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันจึงมีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ไม่แตกต่างกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของวรัญญา โพธิ์ไพรทอง (2556) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ เสื้อผ้าออนไลน์จากร้านค้าออนไลน์ พบว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ที่ต่างกันมีการ ตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าจากร้านค้าออนไลน์ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีแนวโน้มซื้อมากกว่าเพศชาย และ กลุ่มอายุ 30 ปี เป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มซื้อเสื้อผ้าจากร้านค้าออนไลน์มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์เช่นพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อคุณภาพการให้บริการของแอปพลิเคชันออนไลน์
2. ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปวางแผน และกลยุทธ์ในการทำการตลาดผ่าน แอปพลิเคชันออนไลน์ ในอนาคต
3. การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนั้นถ้าต้องการให้งานวิจัยสมบูรณ์มากขึ้นควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อที่จะได้ข้อมูลเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัย: หลักการและแนวคิด เทคนิค การเขียนรายงาน การวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์. (2554). ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ สินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ*, 1(2), 21-39.
- นพวรรณ มีสมบุญ. (2552). *ปัจจัยการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการผ่านการทางการตลาดออนไลน์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต* (การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรัญญา โพธิ์ไพรทอง. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าจากร้านค้าออนไลน์* (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศิริเพ็ญ มโนศิลปากร. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักขิตานนท์ และศุภร เสรีรัตน์. (2546). *การบริหารการตลาด ยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2563). *จำนวนประชากร*. ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565, จาก <https://www.bora.dopa.go.th/>
- Duhe, C. H. (2007). *New Media and Public Relations*. New York: Peter Lang.
- Kotler, P. (1997). *Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation and Control*. (14th Global ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Kotler, P. (2011). *Marketing Management: Analysis Planning Implementation and Control* (9th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall International, Inc.
- pptvhd36. (2565). *เปิดสถิติใช้อินเทอร์เน็ตคนไทย ปี 2020 "ซ้อปเก่ง โอนเก่ง"*. ค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565, จาก www.pptvhd36.com/news/สังคม/142614
- Shiffman, L. G., & Leslie L. K. (1994). *Consumer Behavior*. (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
จังหวัดนนทบุรี เขต 1

A Needs Assessment for Academic Administration Using the
Professional Learning Community Private School' s Office of the
Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1

วัฒนา หงสกุล¹ และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์²

Wattana Hongsakul¹ and Tuanjai Donprasit²

^{1,2} สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2} Educational Administration, Suansunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: prasertjdar@gmail.com¹

Received: 2022-05-13; Revised: 2022-06-17; Accepted: 2022-06-18

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพความคาดหวัง และสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 (2) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 (3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด นนทบุรี เขต 1 จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความคาดหวังการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และสภาพที่เป็นจริงพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกด้าน

2. การจัดลำดับความสำคัญการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 พบว่า อันดับสูงสุดคือ ด้านการวัดผล ประเมิน และการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

3. แนวทางในการพัฒนาในการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 คือ ส่งเสริมการทำงาน อันได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลสารสนเทศให้เพียงพอตามต้องการ มีการจัดสรรเวลาในการปฏิบัติงานของครูให้มีความเหมาะสม ครูสามารถมีเวลาในการพัฒนางานด้านอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้ และเข้าอบรม เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อพัฒนาตนเองและองค์กรอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น, การบริหารงานวิชาการ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purpose of this research is (1) To study the expected and actual conditions in A needs assessment for Academic administration using the Professional learning Community Private School's Office of the Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1 (2) To needs assessment for Academic administration using the Professional learning Community Private School's Office of the Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1 and (3) To propose guidelines for Academic administration using the Professional learning Community Private School's Office of the Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1, about 254 people. Questionnaires and interview forms to collect data were analyzed and represented by frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation, and arranged the essences as needed using techniques (PNI_{Modified}) and content analysis. The research indicates that.

1. The Assessment and expectations for Academic administration using the Professional learning Community Private School's Office of the Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1. The highest-ranking is the evaluation and transfer of grades. It is found at a high level in all aspects, and an evaluation of the actual condition found it at a moderate level in all aspects.

2. Prioritization of Academic administration using the Professional learning Community Private School's Office of the Private Education Commission Nonthaburi Province, Area 1. The highest-ranking is the evaluation and transfer of grades, followed by educational supervision development of learning process and research to improve the quality of education School curriculum development, and the result of internal quality assurance systems in educational institutions.

3. Guidelines for development of Academic administration using the Professional learning Community Private School's Office of the Private Education Commission Nonthaburi

Province, Area 1. Promoting work including budget support, sufficient equipment, materials, and information as needed, and There time allocation for teachers to work appropriately, So that they can have enough time to develop other areas of work fully, thereby providing opportunities for teachers to study, learn and attend work-related training to establish themselves and the organization appropriately.

Keywords: A Needs Assessment, Academic Administration, Professional Learning Community

บทนำ

หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาก็คือการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนและครูผู้สอนเป็นสำคัญ และกลไกที่สำคัญมากประการหนึ่งซึ่งช่วยให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดังกล่าวประสบความสำเร็จก็คือ ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจากแนวทางดำเนินการแบบเดิมดังที่เคยผ่านมา ไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็น “โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ หรือ The Learning School” โดยจัดให้มี “ชุมชนแห่งวิชาชีพ หรือ Professional Community” ขึ้นภายในสถานศึกษารูปแบบใหม่ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเวทีที่มีบรรยากาศและวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้สำหรับสมาชิกทุกคน ได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน รวมทั้งการสร้างความรู้ใหม่ ตลอดจนนวัตกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนสมัยใหม่ อีกทั้งเป็นเวทีที่ช่วยสร้างพลังขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามเจตจำนงของการปฏิรูปการศึกษา (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550)

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในหลายประเทศ ต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพที่มุ่งให้ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมมือร่วมพลังกับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในรูปแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) โดยสมาชิกชุมชนวิชาชีพร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ และภารกิจพัฒนาร่วมกัน สมาชิกร่วมพลังเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร ลงมือปฏิบัติบนฐานการทำงานจริงที่อิงพื้นที่การปฏิบัติงานมากกว่าการพัฒนาในรูปแบบอื่นที่ได้จากภายนอกห้องเรียน ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาตามแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล คือ การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมทางบวกแก่ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ให้เป็น “คนคุณภาพ” ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการศึกษา และคุณภาพของประเทศในที่สุด นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่คนในสถานศึกษา องค์กร และหน่วยงานต่างร่วมมือเรียนรู้ในการวิพากษ์วิจารณ์ ร่วมสะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันมากขึ้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษานั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านสถานศึกษา ผู้บริหาร และครูผู้สอน ซึ่งบุคลากรทุกส่วนของสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการที่สถานศึกษาดึงเอาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพมาเรียนรู้ร่วมกันภายใต้สังคมที่สร้างขึ้นและได้รับการสนับสนุน ครูและผู้บริหารได้รับการเรียนรู้ที่

ซับซ้อนขึ้น และเข้มข้นมากขึ้น ทำให้ผู้เข้าร่วมมีการปฏิสัมพันธ์กัน เกิดความท้าทายในการสรุปและแปลความหมายและแลกเปลี่ยนข้อมูลใหม่ซึ่งกันและกันถือว่าเป็นแหล่งความรู้และความคิดใหม่ และเมื่อความรู้ดังกล่าวได้รับการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกับเพื่อนจะเกิดความรู้และความเชี่ยวชาญหลายเท่าตัว ก่อนจะนำไปทดสอบหาประสบการณ์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ก่อให้เกิดการกระตุ้นมากขึ้น (Hord, 1997)

ในการตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสมของการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นวิธีการที่สามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้ เนื่องจากวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นคือ กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษา เป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) ซึ่งหากนำวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นมาใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแล้วจะช่วยพัฒนาการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำการประเมินความต้องการจำเป็นมาใช้ในการวิจัยเพื่อสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (What is) กับสภาพความคาดหวัง (What should be) ซึ่งจะส่งผลให้ได้ข้อมูลที่สามารถระบุสภาพปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงที่เกิดขึ้น เป็นพื้นฐานสำคัญนำไปสู่การวางแผน และการกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น และสนองความต้องการได้ตรงจุด ดังนั้นเพื่อให้ผู้บริหารและครูสามารถบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความคาดหวัง และสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด นนทบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่า เทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 254 คน แล้วจึงใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .993 แล้วนำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ สภาพความคาดหวัง และสภาพที่เป็นจริง

ข้อ	รายการ	สภาพความคาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง		
		(n=254)			(n=254)		
		$\bar{X}$	SD	ความหมาย	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.23	.57	มาก	3.00	.77	ปานกลาง
2.	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.24	.57	มาก	2.98	.74	ปานกลาง
3.	การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.22	.58	มาก	2.92	.79	ปานกลาง
4.	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.28	.61	มาก	3.03	.76	ปานกลาง
5.	การนิเทศการศึกษา	4.22	.62	มาก	2.95	.81	ปานกลาง
6.	การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.29	.59	มาก	3.05	.76	ปานกลาง
	รวม	4.25	.57	มาก	2.99	.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จ.นนทบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นต่อสภาพความคาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .57$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, $SD = .59$) รองลงมา คือ

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, $SD = .61$) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .57$) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, $SD = .74$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.05$, $SD = .76$) รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.03$, $SD = .76$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.00$, $SD = .77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในภาพรวมแต่ละด้าน

รายการ	สภาพความ	สภาพ	ความต้องการจำเป็น		
	คาดหวัง	ที่เป็นจริง	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D) / D	ลำดับ
	(I)	(D)			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.23	3.00	1.23	0.410	5
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.24	2.98	1.26	0.423	3
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.22	2.92	1.30	0.445	1
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.28	3.03	1.25	0.412	4
5. การนิเทศการศึกษา	4.22	2.95	1.27	0.430	2
6. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.29	3.05	1.24	0.406	6

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในทุกด้านโดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.406-0.445 ด้านที่มีค่า $PNI_{Modified}$ สูงที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ($PNI_{Modified} = 0.445$) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.430$) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.423$) ตามลำดับ

การวิเคราะห์เนื้อหาของข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ปัญหา อุปสรรค พบว่า ปัญหา และอุปสรรคส่วนใหญ่คือ ครูมีภาระงานสอนมาก และต้องดูแลนักเรียน ไม่มีเวลาทำงานอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ ครูต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเองกับงานที่ได้รับมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 24.33 ส่วนข้อเสนอแนะพบว่า ครูมีภาระงานสอนมาก และต้องดูแลนักเรียน สถานศึกษาควรจัดสรรเวลาให้ครูได้ทำงานด้านต่างๆ ที่นอกเหนือจากการสอนให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 33.96 รองลงมาคือ ควรมีการสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณในการทำงานให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.76

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ สถานศึกษาต้องมีการวางแผน การจัดสรรเวลาการทำงานของครู ให้ครูมีเวลาที่นอกเหนือเวลาการสอน เพื่อให้ครูมีเวลาพัฒนาการทำงานด้านอื่นที่นอกเหนือภาระการสอนอย่างเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลสารสนเทศ สถานศึกษาต้อง

จัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการ สามารถนำมาพัฒนาการทำงานได้ วัสดุ อุปกรณ์ และข้อมูลสารสนเทศต้องเพียงพอ และมีความทันสมัยในการนำมาใช้ในการทำงาน สนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูร่วมเข้าฝึกอบรม เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจ สถานศึกษาต้องมีการสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนา นำสิ่งที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการทำงาน อีกทั้งเพิ่มประสบการณ์การศึกษาดูงาน ในหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นต่อสภาพความคาดหวังในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเอกชนมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน อย่างชัดเจนรวมถึงมีการสนับสนุนงบประมาณ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มินตรา ลายสนิทเสรีกุล (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียน สู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ นาแพร่ (2560 : 1) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความคาดหวังที่จะมีการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เพราะต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการทำงานด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เพราะต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาการทำงานด้านการเรียนการสอนของตนเอง

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพราะต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ และสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ในการทำงานด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะต้องการศึกษาเรียนรู้ เพื่อสามารถสร้างงานวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพและนำไปพัฒนาการเรียนได้อย่างเหมาะสม

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา เพราะต้องการให้สถานศึกษาสนับสนุน ให้มีการนิเทศการสอนอย่างมีคุณภาพเพื่อการพัฒนาการสอนของครูอย่างเหมาะสม

1.6 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาการทำงาน มีความต้องการที่จะทำงานร่วมกันเป็นระบบที่มาร่วมกันติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ

จากความคาดหวังในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้ง 6 ด้านพบว่า มีความคาดหวังที่จะได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนและการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิวรี พิศุทธิ์สินธพ (2554 : 115) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก พบว่า รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก มี 6 องค์ประกอบ

2. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1

2.1 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดสรรเวลาเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันของคณะครูในด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Russell Murdaugh E.C. (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Promoting a Culture of Collaboration and Reflection Through a Professional Learning Community เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการเชิงคุณภาพ เพื่อปรับปรุง PLC ที่มีอยู่ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่สะท้อนความร่วมมือกันมากขึ้น อาจเป็นเพราะครูมีความต้องการให้สถานศึกษาได้รับทราบถึงความต้องการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน เนื่องจากครูมีภาระในการสอนมากอยู่แล้ว และยังต้องจัดสรรเวลาเพื่อไปทำงานด้านอื่น ๆ

2.2 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นอันดับสอง เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในการนิเทศการศึกษาได้แก่ คณะครูได้รับการสนับสนุนการจัดสรรเวลา เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานการนิเทศการศึกษาร่วมกัน รองลงมาคือ คณะครูได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อย่างพอเพียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการนิเทศการศึกษาร่วมกัน และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ในการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ Saavedra (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Effective Practices of Professional Learning Communities in Gold Ribbon Texas Middle Schools ผลการศึกษาพบว่ากลยุทธ์ที่บริหารนำไปปฏิบัติใช้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การส่งเสริม

วัฒนธรรมการเรียนรู้สำหรับทุกคน การจักรสรรเวลาสำหรับครูผู้สอนในการสื่อสารเพื่อให้โอกาสครูได้รับข้อมูลเกี่ยวกับพวกเขา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาเรื่องเวลาเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานของครู ครูต้องใช้เวลาในการสอนและยังต้องใช้เวลาในการพัฒนางานด้านอื่น ๆ สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการจัดสรรเรื่องเวลา

2.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นอันดับสาม เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดสรรเวลาที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันของคณะครู ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ สถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ อย่างพอเพียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันของคณะครู ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และคณะครูมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ร่วมกัน เพื่อเสริมทักษะความรู้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูต้องการเวลาในการพัฒนาการทำงานด้านอื่นอย่างเหมาะสมรวมถึง เรื่องของการจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับความต้องการ รวมถึงการสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ (2557) ได้ศึกษารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่คุณภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครู ทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง เมื่อแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงเป็นลำดับที่สี่ เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ อย่างพอเพียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันของคณะครูและทีมงาน ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมจัดสรรเวลาที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัยร่วมกันของคณะครู และคณะครูร่วมกันออกแบบการวิจัย เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อเสริมทักษะและพัฒนาการเรียนรู้ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการเวลาเป็นเรื่องสำคัญกับการทำงานของครูในสถานศึกษาเอกชน และยังคงส่งเสริมการจัดสรรงบประมาณอย่างพอเพียงในการทำงานอีกด้วย ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับธัญพร บุญรักษา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อยู่ในระดับสูงมาก

2.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาซึ่งมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงเป็นอันดับห้า เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาจัดสรรเวลาที่เหมาะสม สำหรับคณะครู ในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมาคือ

สถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันของคณะครู และสถานศึกษาส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูเป็นแกนนำในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gilrane, Roberts and Russell (2008) ทำการวิจัยเกี่ยวกับกรณีศึกษาการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่าการสะท้อนความคิด และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของครูได้รับอิทธิพลจากการสนทนาเพื่อช่วยเหลือกันในการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน โครงสร้างกายภาพ เช่น สถานที่ตั้งโรงเรียน และการจัดตารางเวลาเพื่อให้คณะครูมีการประสานความร่วมมือระหว่างกัน การได้รับกำลังใจจากเพื่อนครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องใช้เวลาในการพัฒนาอย่างมาก อีกทั้งเป็นงานที่ต้องใช้ งบประมาณ จำนวนมาก ครูทุกคนจึงให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ต้องใช้การทำงานร่วมกันเป็นทีมงาน ร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

2.6 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญมากเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาจากรายการประเมินที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญสูงสุดในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ คณะครูได้รับการสนับสนุนการจัดสรรเวลา เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกัน ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับต่อมาคือ คณะครูได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงข้อมูลสารสนเทศ อย่างพอเพียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาส่งเสริมให้คณะครูร่วมเข้าฝึกอบรม การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจและมีความเชื่อมั่นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของตนเองและเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับ Bryk, Camburn and Louise (1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Professional Community in Chicago Elementary Schools : Facilitating Factors and Organizational Consequences ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อการลดคาบเรียนเพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างชุมชนทางวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมทางวิชาการ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ครูมีความต้องการที่จะมีเวลาในการทำภาระงานด้านต่าง ๆ ที่ไม่ใช่การสอน

3. แนวทางเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี เขต 1

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรของตนเอง มีการปรับปรุงให้หลักสูตรของสถานศึกษามีความทันสมัย มีการเชื่อมโยงหลักสูตรที่ใช้กันในระดับสากล และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา สามารถใช้กับผู้เรียนในสถานศึกษาได้จริง สนับสนุนให้บุคลากรมีการทำงานร่วมกัน ทั้งด้านความคิดและการทำงาน ส่งเสริมการหาความรู้เรื่องการทำและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งตรงกับ จุลลี ศรีษะโคตร และวัลลภา อาริรัตน์ (2557) ได้ศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า บรรยากาศองค์การโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก บรรยากาศองค์การทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

3.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูต้องได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาในเรื่องงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน ครูมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ

ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีความรู้ที่ทันสมัย มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมงาน ร่วมกันวางแผนการทำงาน ติดตามผล งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ก็จะมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งตรงกับปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557) ได้ทำการศึกษาพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ทำให้สมรรถนะเชิงวิชาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ต้องมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในงานวัดผล ประเมินผลเป็นอย่างดี มีการทำงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีการพัฒนาการทำงานเข้าอบรมเพิ่มความรู้เกี่ยวกับงานวัดผล การทำงานต้องเป็นแบบทีมงาน มีการแบ่งงาน ร่วมกันแก้ปัญหา นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น และครูสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เพื่อนร่วมงานได้ ซึ่งตรงกับ เอกพล อยู่ภักดี และวัลลภา อาริรัตน์ (2559) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูมีการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน ครูต้องมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของตนเองในการทำวิจัย มีการพัฒนาการทำงาน มีทีมงาน มีการให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือกัน ร่วมกันแก้ปัญหางานก็จะทำได้อย่างรวดเร็ว ต้องสนับสนุนเรื่องงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ อีกทั้งการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งตรงกับ Flores et al. (2015) ได้ศึกษาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ครูผู้สอนสามารถสะท้อน แลกเปลี่ยนให้เห็นถึงการแก้ปัญหาในขณะที่ครูร่วมกันปฏิบัติการสอน ซึ่งพื้นที่ของการสะท้อนนี้ยังเปิดโอกาสให้ครูสร้างโครงการและพัฒนาความรู้เกี่ยวชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทำให้ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในหลายโครงการของการสอน

3.5 ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูมีการทำงานเป็นทีมงานในการนิเทศการศึกษา มีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ อีกทั้งการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานการนิเทศการสอน ครูต้องมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของตนเองในการนิเทศการสอน ต้องติดตามผลและประเมินผลการนิเทศ เพื่อนำมาพัฒนาการสอน ซึ่งตรงกับ Calcasola (2009) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพร่วมของครู และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพร่วมของครูและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นมาก และคณะครูที่รู้สึกว่าคุณะครูมีประสิทธิภาพร่วมในโรงเรียน ระบุว่าโรงเรียนของพวกเขาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเช่นกัน

3.6 ในด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น ครูต้องมีความรู้และเข้าใจระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเอง มีการพัฒนาฝึกอบรมสนับสนุนระบบการทำงานเป็นทีมงาน มีการทำงานแบบช่วยเหลือกันช่วยกัน ร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ต้องมีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ อีกทั้งการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานอย่างเหมาะสม มีการ

ประเมินและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ซึ่งตรงกับ Bozzini (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Principals' Perspectives on Designing, Implementing and Sustaining A Professional Learning Community ผลการวิจัยพบว่า PLC เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันแบบวัฏจักรที่สามารถปรับปรุงโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทั้งสองฝ่าย การวิจัยยังพบว่าผู้บริหารคือ ผู้นำหลักในการสร้างกรอบความร่วมมือและบุคคลที่เป็นสมาชิกคนอื่น ๆ ทั้งหมดต้องร่วมกันสนับสนุนการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน, ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในอันดับที่หนึ่งถึงสาม ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและให้ความสำคัญ โดย 1) มีการกำหนดแผนการทำงานให้ชัดเจนต้องเป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน 2) ต้องจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเพื่อใช้ในการทำงานอย่างเหมาะสม 3) ส่งเสริมให้ครูทำงานในระบบทีมงาน 4) จัดครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาเองอย่างต่อเนื่อง 5) จัดสรรเวลาที่เหมาะสมให้กับครูเพื่อทำงานด้านอื่นที่นอกเหนือจากการสอน 6) มีการประเมินผลและติดตามการทำงานทุกด้านอย่างใกล้ชิด

เอกสารอ้างอิง

- กรองกาญจน์ นาแพร่. (2560). การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดสมุทรสาคร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- จุลล ศรชะโคตร และ วัลลภา อาริรัตน์. (2557). บรรยายภาคองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(1), 26-36.
- ฉันทพร บุญรักษา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มินตรา ลายสนธิเสรีกุล. 2558. กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์. (2557). รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 12(2), 123-124.
- สิวรี พิศุทธิ์สินธพ. (2554). รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.

- สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกพล อยู่ภักดี และวัลลภา อารีรัตน์. (2559). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Bozzini, M.D. (2017). *Principals' Perspectives on Designing, Implementing and Sustaining A Professional Learning Community* (A Dissertation Doctor of Education). Delaware Valley University.
- Bryk, A., Camburn, E. & Louise, K. S. (1999). Professional learning in Chicago Elementary School:Facilitating Factors and Organizational Consequences. *Educational Administration Quarterly*, 35, 751-781.
- Calcasola. (2 009). Episode-based performance measurement and payment: Making it a reality. *Health Aff (Millwood)*, 28(5),1406–1417.
- Gilrane, C.P., Russell, L.A. and Roberts, M.L. (2008). Building a Community in which Everyone Teaches, Learns and Reads : A Case Stud. *The Journal of Educational Research*, 101(6), 333-349.
- Hord, S.M. (1997). *Professional Learning Communities: Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning*. Thousand Oaks, Corwin.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- M.E. Flores,M.E. et al. (2015). Presence of mycotoxins in animal milk: A review. *Food Contr*, 53, 163-176.
- Russell Murdaugh E. C. (2017). *Promoting a Culture of Collaboration and Reflection Through a Professional Learning Community*.University of South Carolina. Retrieved January 6, 2022, from <https://scholarcommons.sc.edu/etd/4211>
- Saavedra, R.M. (2017). *Effective Practices of Professional Learning Communities in Gold Ribbon Texas Middle Schools* (A Dissertation Doctor of Education in Educational Leadership). Lamar University.

การจัดการภาวะวิกฤตกับความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงาน
องค์การค้ำของ สกสศ. (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษา)

Crisis Management on Personal Achievements in BOWT
(Business Organization of The Office of The Welfare Promotion
Commission for Teachers and Educational Personnel)

ปวีณา อิทสิโรเวช¹ และ เฉลิมพร เย็นเยือก²

Paweena Itsirowech¹ and Chalernporn Yenyuak²

^{1,2}มหาวิทยาลัยรังสิต

^{1,2}Rungsit University, Thailand

E-mail: paweena.gift02@gmail.com¹

Received: 2022-06-16; Revised: 2022-06-27; Accepted: 2022-06-28

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. และ 2) เพื่อศึกษาการจัดการภาวะวิกฤตที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. กรณีศึกษา พนักงานและลูกจ้างในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานและลูกจ้างในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. จำนวน 200 ราย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม โดยชุดแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ในครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน คือ t-Test, F-Test การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอายุ และตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. กรณีศึกษา พนักงานและลูกจ้างในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และหน่วยงาน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. ไม่แตกต่างกัน และ 2) ด้านการจัดการภาวะวิกฤต พบว่า ด้านการวางแผน และด้านการควบคุม มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการภาวะวิกฤต, ความสำเร็จในการทำงาน, พนักงานและลูกจ้าง

Abstract

This study aimed to 1) Study the demographic factors influencing personal achievements in BOWT and 2) Study the management of crisis related to the success of the work in BOWT, a case study of 200 BOWT's employees and workers. The instrument was a set of questionnaires analyzed by SPSS. The statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, and SD, along with the inferential statistics, i.e., t-test, F-test, One – way ANOVA, and multiple regression analysis.

The study's results found that 1) The demographic factors in terms of different ages and positions significantly influenced personal achievements in BOWT ($p < 0.05$), a case study of BOWT's employees and workers. Sex, status, educational level, income, and agencies influenced personal achievements in BOWT with no difference. 2) For crisis management, planning and control significantly influenced personal achievements in BOWT ($p < 0.05$).

Keywords: Crisis Management, Achievements, Employees and Workers

บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว องค์กรส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในเรื่อง “การจัดการภาวะวิกฤต” เป็นอย่างมาก เนื่องจากวิกฤตการณ์เป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลทำให้กระบวนการในการทำงานทางธุรกิจหยุดชะงักลง ซึ่งเหตุการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องได้รับการจัดการทันทีเพื่อสร้างความมั่นใจต่อความเป็นอยู่ สุขภาพ และความปลอดภัยของบุคคล รวมถึงเสถียรภาพและความมั่นคงขององค์กรด้วย ซึ่งวิกฤตการณ์ส่วนใหญ่มักเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างไม่คาดคิด คาดการณ์ได้ยาก เนื่องจากไม่ได้เกิดขึ้นบ่อย ทำให้เกิดความไม่แน่นอนและยังเป็นภัยคุกคามต่อการบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กรอีกด้วย การจัดการเหตุการณ์วิกฤตในสถานที่ทำงานจะต้องมีการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ บุคคลและองค์กรต้องเตรียมพร้อมความเผชิญกับภาวะวิกฤตที่ไม่คาดคิดและฉับพลัน (ปรีดี นกุลสมปรารณา, 2563)

องค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (องค์การค้ำของ สกสค.) ประสบภาวะขาดทุนต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลามากกว่า 15 ปี และจะต้องเลิกจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปรับปรุงอัตราค่าจ้างและผลประโยชน์ตอบแทนขององค์การค้ำของ สกสค.ให้สอดคล้องกับภารกิจ มีมติคณะกรรมการบริหารองค์การค้ำของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (องค์การค้ำของ สกสค.) ในวันที่ 23 มิถุนายน 2563 ให้เลิกจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่จำนวน 961 ราย จากทั้งหมด 1,035 ราย โดยอาศัยอำนาจตามความใน ข้อ 16 (5) แห่งข้อบังคับคณะกรรมการ สกสค. ว่าด้วยการบริหารงานองค์การค้ำของ สกสค. พ.ศ. 2554 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 โดยให้ได้สิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด สัณ ณ วันที่ 29 มิถุนายน 2563

โดยเลขาธิการ กศน. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การค้ำของ สกสค. และมีผลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2563 เป็นต้นไป (กรุงเทพมหานคร, 2563)

ปัญหาขององค์การค้ำของ สกสค. มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 เนื่องจากได้รับการผูกขาดการขายหนังสือมาให้กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) แต่เมื่อกระทรวงศึกษาธิการเปิดให้เอกชนมาร่วมจำหน่ายหนังสือได้แบบเสรี จึงทำให้รายได้ลดลงในขณะที่รายจ่ายยังคงเดิม เมื่อเนื้องานน้อยลง รายได้ลดลงสวนทางกับการที่จะต้องจ้างพนักงานเท่าเดิม ทำให้ขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้นทุกปี เฉพาะการจ่ายเงินเดือนของพนักงานมีจำนวนถึง 40 ล้านบาทต่อเดือน หากไม่ดำเนินการปรับลดพนักงานอาจจะติดหนี้สะสมถึงหมื่นล้านบาท องค์การที่มีการขาดทุนอย่างต่อเนื่องมาหลายปีจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญมาร่วมตัดสินใจในครั้งนี้และคาดว่าจะมีโอกาส ที่จะพลิกธุรกิจนี้จะกลับขึ้นมาได้ ส่วนเรื่องการเยียวยาพนักงานจะเป็นไปตามกฎหมายแรงงาน จะมีการขออนุมัติงบประมาณสำรองจ่ายเงินชดเชยให้กับผู้ที่ถูกเลิกจ้าง และในอนาคตยังไม่ทราบว่าจะไปทิศทางไหนให้ตอบโจทย์การศึกษาและมีกำไรมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาภาระหนี้ในอดีตสู่เทคโนโลยี ให้ตอบโจทย์ศตวรรษที่ 21 ได้ หากวิเคราะห์จากจำนวนพนักงานที่เหลืออยู่ การปรับเปลี่ยนรูปแบบ การบริหารองค์กรใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจในปัจจุบันให้มากขึ้น และต่อมาในวันที่ 23 กันยายน 2563 องค์การค้ำของ สกสค. ได้เปิดรับสมัครพนักงานเจ้าหน้าที่และลูกจ้างเพิ่มจำนวน 276 ตำแหน่ง ระดับ ม.ต้น/ปวช./ปวส./ป.ตรี และมีอัตราเงินเดือน 10,870 – 76,570 บาท (รัชฎาธิปไตย อุบลรัตน์ประชา, 2563)

ช่วงวิกฤตโรคระบาด พนักงานใหม่จะประสบปัญหากับความเครียด องค์การควรจะมีการเตรียมความพร้อมที่มีความทันสมัยและปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามกระแสของวิกฤตในองค์กร หากไม่มีการเตรียมความพร้อมที่ดีช่วยในการจ้างงานใหม่ พนักงานใหม่จะมีความเครียดและความวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้น การสร้างหรือการเตรียมความพร้อมให้มีความทันสมัยโดยมุ่งเน้นไปที่ความสำเร็จของพนักงานใหม่ซึ่งได้แก่ความรู้และความมั่นใจ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การมีความเป็นอยู่ที่ดี ความเครียดและความวิตกกังวลของพนักงาน การสื่อสารและความไม่แน่นอนในบทบาทหน้าที่ การเปลี่ยนแปลงของงาน ทีมงาน กระบวนการและเป้าหมายขององค์กร ข้อมูลหรือแนวทางในโปรแกรมการเตรียมความพร้อมหยุดนิ่งหรือเกินไป อุปสรรคทางร่างกายและสังคมและการขาดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการจัดการภาวะวิกฤตขององค์กรในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทำให้เห็นว่าการจะประสบความสำเร็จในการทำงานนั้น องค์การจะต้องจัดการกับภาวะวิกฤตที่อาจจะเกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลา การเตรียมความพร้อมอยู่เสมอในการจัดการเหตุการณ์วิกฤตในสถานที่ทำงานเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าหากไม่มีการเตรียมความพร้อมหรือเตรียมความพร้อมไม่ดีอาจจะทำให้องค์กัหยุดชะงักลงได้ จึงเป็นสาเหตุทำให้ต้องการศึกษาเพื่อที่จะทำให้เข้าใจถึงการจัดการภาวะวิกฤตว่ามีเหตุผลอย่างไรที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน และได้นำข้อมูลมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการภาวะวิกฤตในหน่วยงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค.
2. เพื่อศึกษาการจัดการภาวะวิกฤตที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค.

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ หน่วยงาน และตำแหน่งงาน ที่แตกต่างกันที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค. ที่แตกต่างกัน
2. การจัดการภาวะวิกฤต ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ ภาวะการเป็นผู้นำ และการควบคุม มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการภาวะวิกฤตกับความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค. ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ใช้พนักงานและลูกจ้างในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค.จำนวน 295 คน โดยใช้ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยประชากรศาสตร์ และการจัดการภาวะวิกฤต ส่วนตัวแปรตามประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค. และ ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยตั้งแต่เดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน พ.ศ.2565

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มพนักงานและลูกจ้างในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค. โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 200 ตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้ว จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สถิติการหาค่า T-test การทดสอบแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) สำหรับทดสอบสมมติฐานตามที่กำหนดไว้ประกอบการอภิปรายผลการศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 125 คน (ร้อยละ 62.50) มีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 33.50) ส่วนใหญ่สถานภาพโสด จำนวน 118 คน(ร้อยละ 59.00) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

จำนวน 150 คน (ร้อยละ 75.00) มีรายได้ 10,000-20,000 บาท จำนวน 122 คน (ร้อยละ 61.00) ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานสำนักบริหารการตลาดและการขาย จำนวน 110 คน (ร้อยละ 55.00) และดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการ จำนวน 110 คน (ร้อยละ 55.00)

สรุปผลการจัดการภาวะวิกฤตของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้ำของ สกสค.

ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน เช่น มีการตรวจโควิด 19 ทุกสัปดาห์ และมีการฉีดวัคซีนให้กับสมาชิกในหน่วยงาน ($\bar{X}$ = 4.78) หน่วยงานของท่านมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบที่เหมาะสมให้กับสมาชิก และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม หากเกิดกรณีเร่งด่วน ($\bar{X}$ = 4.29) หน่วยงานของท่านมีระบบการสื่อสารที่มีคุณภาพและรวดเร็วไปยังสมาชิกในหน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.28) หน่วยงานของท่านมีการกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงานที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ไม่คาดฝันที่อาจเกิดขึ้นได้ ($\bar{X}$ = 4.26) และหน่วยงานของท่านมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทาง และเตรียมพร้อมการปฏิบัติงานในทุกสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.25)

ด้านการจัดการองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการจัดการในเรื่องสถานการณ์โควิด 19 ที่สอดคล้องกับ ศบค. ให้กับสมาชิกในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.61) หน่วยงานของท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานให้เป็นไปตามความเร่งด่วนและช่วงเวลาได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}$ = 4.22) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการจัดโครงสร้างองค์กรเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร ($\bar{X}$ = 4.14) หน่วยงานของท่านมีโครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.13) และหน่วยงานของท่านสามารถจัดหาทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}$ = 4.08)

ด้านภาวะการเป็นผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีผู้บังคับบัญชาที่มีการดูแลและสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด 19 กับสมาชิกในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.61) หน่วยงานของท่านมีผู้บังคับบัญชาที่มีการส่งเสริมหรือสนับสนุนสมาชิกในหน่วยงานให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ก้าวหน้าในสายงานอาชีพ ($\bar{X}$ = 4.33) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีผู้บังคับบัญชาที่มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในหน่วยงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.17) หน่วยงานของท่านมีผู้บังคับบัญชาให้คำแนะนำหรือมีการชี้แนะในการปฏิบัติงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.06) และหน่วยงานของท่านมีผู้บังคับบัญชาที่มีการมอบหมายการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในหน่วยงาน ($\bar{X}$ = 4.03)

ด้านการควบคุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีมาตรการการควบคุมสถานการณ์โควิด 19 ไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.67) หน่วยงานของท่านมีมาตรการที่เป็นประโยชน์ตอบแทนต่าง ๆ กรณีผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อตกลงที่กำหนดไว้ ($\bar{X}$ = 4.29) หน่วยงานของท่านมีการออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มเติมจากที่กฎหมายที่กำหนดไว้ อย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.28) หน่วยงานของท่านมีการทำข้อตกลงการปฏิบัติงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหารในทุก ๆ ปี ($\bar{X}$ = 4.27) และสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามระบบคุณธรรม ($\bar{X}$ = 4.13)

สรุปผลความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค.

พนักงานและลูกจ้างมีระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของสกสค. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ท่านมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขได้อย่างรวดเร็วหากเกิดสถานการณ์ไม่พึงประสงค์ขึ้น ($\bar{X}$ = 4.61) ท่านและสมาชิกในหน่วยงานสามารถรับผิดชอบและปฏิบัติงานแทนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพหากเกิดกรณีเร่งด่วน ($\bar{X}$ = 4.54) ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่าในทุกสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.42) ท่านสามารถตัดสินใจภายใต้สถานการณ์เร่งด่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา ($\bar{X}$ = 4.39) และท่านได้รับการยอมรับจากสมาชิกในหน่วยงานในความสามารถในการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือสถานการณ์เร่งด่วนใด ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.38)

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ หน่วยงาน และตำแหน่งงาน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. ที่แตกต่างกัน พบว่า พนักงานและลูกจ้างที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. ไม่แตกต่างกัน สำหรับพนักงานและลูกจ้างที่มีอายุ และตำแหน่งงานแตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 การจัดการภาวะวิกฤต ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ ภาวะการเป็นผู้นำ และการควบคุม มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. พบว่า การจัดการภาวะวิกฤต ด้านการวางแผน และด้านการควบคุม มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านการจัดการองค์กร และด้านภาวะการเป็นผู้นำไม่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค.

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. ที่แตกต่างกัน พบว่า พนักงานและลูกจ้างที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และหน่วยงานแตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงาน องค์การคำของ สกสค. ไม่แตกต่างกัน สำหรับพนักงานและลูกจ้างที่มีอายุ และตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายได้ว่า พนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. นั้นจะสามารถบรรลุผลสำเร็จในการทำงานได้ อาจจะขึ้นอยู่กับช่วงอายุ และตำแหน่งงานอาจเป็นเพราะ อายุและตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับลักษณะของงาน ที่จะสามารถทำให้นั้นดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยประสบการณ์ทำงานและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนั้นจึงทำให้ปัจจัยด้านอายุ และ ตำแหน่งงาน มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารินทร์ ใจเอื้อพลสุข (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าสำนักงานบัญชีในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุ 46-55 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000,000 บาทต่อปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทยได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและการใช้ปัจจัยทรัพยากร และด้าน กระบวนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความพึงพอใจของทุกฝ่ายอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาการจัดการภาวะวิกฤต มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลใน หน่วยงานองค์การคำของ สกสค. พบว่า การจัดการภาวะวิกฤต ด้านการวางแผน และด้านการควบคุม มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านการจัดการองค์กร และด้านภาวะการเป็นผู้นำไม่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. สามารถอธิบายได้ว่า หน่วยงานที่จะสามารถดำเนินธุรกิจให้ ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการวางแผนการทำงานทุกขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อหลีกเลี่ยงและลดปัญหาที่ อาจจะขึ้นได้ อีกทั้งหากได้มีการดำเนินงานตามแผนงานแล้ว การควบคุมงานก็ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ในการควบคุมคุณภาพของงานให้ออกมามีประสิทธิภาพสูงสุด จึงทำให้ปัจจัยการจัดการภาวะวิกฤต ด้านการวางแผน และด้านการควบคุม มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การคำของ สกสค. สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรวัฒน์ ชัชฌาภักดิ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการองค์กรในภาวะวิกฤต กรณีโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ผลการวิจัยพบว่า การเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ถือเป็นภาวะวิกฤตประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการจัดการเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในแต่ละด้าน อย่างเร่งด่วน เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เพราะ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 คือ ภาวะ ที่องค์กรประสบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อนหรืออาจเป็นภัยให้กับองค์กรและผู้มีผลประโยชน์ เป็นปัจจัย ภายนอกองค์กร ยากต่อการควบคุมและจัดการ ส่งผลทำให้การดำเนินงานอาจหยุดชะงักเกิดปัญหา ด้านการเงิน และส่งผลต่อพนักงานขององค์กร กลายเป็นปัญหาเศรษฐกิจระดับประเทศ รุกلام กลายเป็น

ปัญหาเศรษฐกิจระดับโลก ซึ่งการมีวิธีการจัดการที่ดีย่อมทำให้ภาวะวิกฤตที่องค์กรประสบหรือพบเจอ มีหนทางการแก้ไขหรือมีความ ผ่อนคลายลงได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเตรียมพร้อมไปสู่การจัดการองค์การ ในขั้นอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผน ทางหน่วยงานควรการจัดอบรมประชุมพนักงานในองค์กร เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทาง และเตรียมพร้อมการปฏิบัติงานในทุกสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ และมีการกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงานที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ไม่คาดฝันที่อาจเกิดขึ้นได้
2. ด้านการจัดการองค์การ ทางหน่วยงานควรจัดหาทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนตามรูปแบบการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
3. ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ทางหน่วยงานควรมีนโยบายการปฏิบัติงานที่ดีและเหมาะสมสำหรับผู้บังคับบัญชา เพื่อที่จะสามารถเป็นแนวทางในการบริหารให้กับผู้บังคับบัญชาสามารถบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว
4. ด้านการควบคุม ทางหน่วยงานควรมีการตรวจประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรตามระบบคุณธรรม และมีการทำข้อตกลงการปฏิบัติงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารในทุก ๆ ปี เพื่อที่จะสามารถควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานได้อย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. อาจมีการศึกษาเพิ่มเติมในปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในหน่วยงานองค์การค้าของ สกสค. เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของแต่ละปัจจัย แล้วสามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ได้
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้น ในการศึกษารoundต่อไป ควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นการเจาะข้อมูลเชิงลึก และให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). ทำไมองค์กรค้าของ สกสค. ถึงต้องเลิกจ้างพนักงาน. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/887551>
- ฉัตรวัฒน์ ชัชฌาภักฐ์. (2563). การจัดการองค์การในภาวะวิกฤต กรณีโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 20(4), 197-207.
- ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของ สำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- ปรีดี นกุลสมปรารณา. (2563). *การบริหารจัดการภาวะวิกฤต (Crisis Management)*. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.popticles.com/business/crisis-management/>
- ปรีดี นกุลสมปรารณา. (2563). *ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs)*. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.popticles.com/business/hierarchy-of-needs/>
- รัชฎาทิพย์ อุปลัมภ์ประชา. (2563). *พนักงานใหม่ประสบความสำเร็จในภาวะวิกฤต*. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.khonatwork.com/post/พนักงานใหม่ประสบความสำเร็จในภาวะวิกฤต>

การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา
สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561
The Participation in Crime Prevention of Police Administration
Students in the Faculty of Humanities and Social Sciences,
Suan Sunandha Rajabhat University in the Academic Year 2018

ปวีณา สมตระกูล¹ และ เจตน์สฤณี อังศุกาญจนกุล²
Pavena somtrakul¹ and Jetsalid Angsukanjanaku²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2}Branch in Police Administration, Suansunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: Pleumpvn.pvnstg17@hotmail.com¹, Angsukanjanakul1@hotmail.com²

Received: 2022-06-16; Revised: 2022-06-27; Accepted: 2022-06-28

บทคัดย่อ

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาทางสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีความจำเป็นในการป้องกันอาชญากรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ และภูมิลำเนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษา ปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 210 คน การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ สูตรของยามาเน (Yamane) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ .05 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และและแปลความหมายค่าเฉลี่ย t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา สาขาวิชาการ บริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาที่มี เพศ และภูมิลำเนาที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับข้อมูลที่แท้จริง เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การป้องกันอาชญากรรม, นักศึกษา

Abstract

Crime is a social problem that affects the people and the university's image. Therefore, the participation of all sectors is essential in preventing crime. The purpose of this research was to study the level of involvement in crime prevention and to compare the level of participation in crime prevention of students in the Police Administration Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University in the academic year 2018. It was classified by personal factors such as gender and domicile. The sample group consisted of 210 undergraduate students in the Police Administration Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University in the academic year 2018. The sample size calculation in the research used the formula of Yamane by setting the confidence level at .05. The instrument used in data collection was a 5-level rating scale questionnaire. The statistical examination model used in this research was frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results showed that. 1) The level of public participation in crime prevention of students in the Police Administration Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University, Academic Year 2018, was at a high level. 2) Students with diverse gender and domicile participated in crime prevention differently, with a statistical significance of 0.05, which was following the hypothesis. Therefore, the result of this research's result helps relevant agencies get authentic information. to solve problems further.

Keywords: Participation, Crime Prevention, Students

บทนำ

อาชญากรรม (CRIME) เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคม ทำให้เกิดความสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินและจิตใจของประชาชน ปัจจุบันสังคมไทยถือได้ว่าปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาของสังคมที่สำคัญที่มีความรุนแรง มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนตามสภาพการพัฒนาของประเทศและสังคมโลก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นปกติสุขใน สังคม เท่าที่ผ่านมาการปราบปรามอาชญากรรมประสบผลสำเร็จเพียงระดับหนึ่ง แต่ไม่สามารถยุติ ปัญหาได้อย่างแท้จริง ทำให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศต้องเร่งหาแนวทางในการ ป้องกันและรับมืออาชญากรรม

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาทางสังคมที่เป็นอันตรายคนในสังคม ปัญหาอาชญากรรมมีหลากหลายรูปแบบ มีความรุนแรงที่แตกต่างกันไป ถึงแม้จะมีการปราบปรามอย่างจริงจังแล้วก็ตาม ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ภาครัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างเร่งด่วน ในการทำงานเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมควรที่จะต้องมีความร่วมมือกันจากหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหา

อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานของรัฐเข้ามาแก้ไข ปัญหาอาจจะมีอุปสรรคในการหาข้อมูล เบาะแสที่สำคัญต่าง ๆ จึงได้มีโครงการต่าง ๆ ที่ให้ชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในแก้ปัญหา การป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นในชุมชนนั้น ๆ (มีนา, 2556).

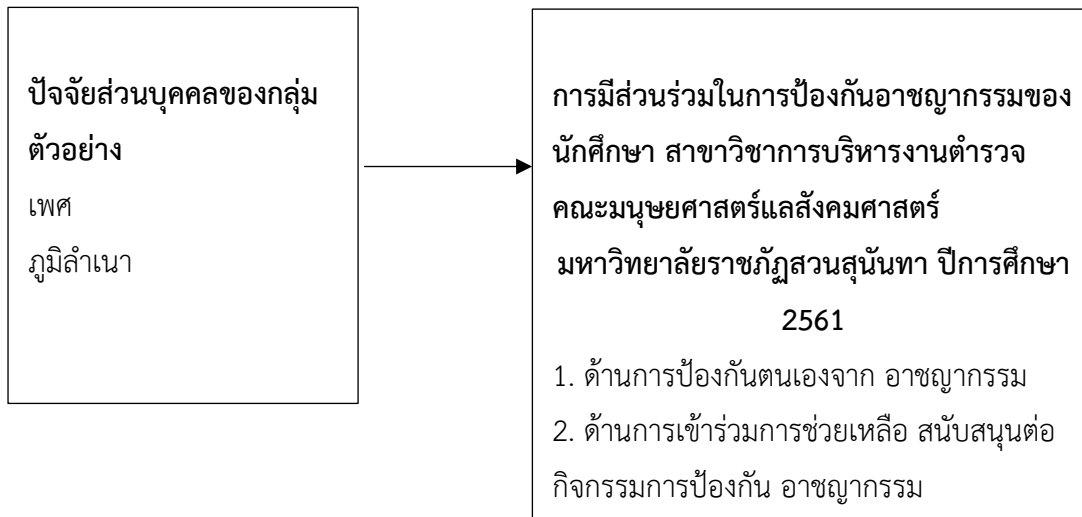
สังคมปัจจุบันการแสวงหาหรือการหาความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีความสำคัญมาก ประชาชนในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ด้วยกันก็ควรมีมาตรการของชุมชนตัวเอง มีการ ร่วมมือกันในการป้องกันอาชญากรรม เช่นเดียวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มอบหมายนโยบายให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละท้องที่นั้นมีมาตรการในการช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกให้กับประชาชนนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นเข้ามาช่วยเหลือด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษา การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจึงจะมีประสิทธิภาพเพียงพอ ถ้าร่วมมือกันทุกฝ่ายก็ย่อมส่งผลดีต่อชุมชนนั้นๆ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ประชาชนในชุมชนนั้นควรมี การร่วมมือกันอย่างจริงจัง เพื่อให้ชุมชนของตัวเองนั้นมีอัตราการเกิดอาชญากรรมลดน้อยลง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2560 ได้ให้ความสำคัญของงานด้านการป้องกันอาชญากรรมโดยเฉพาะเรื่องการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม ซึ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการป้องกันอาชญากรรม เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขอย่างกว้างขวางในการควบคุมอาชญากรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของตำรวจและนักอาชญาวิทยาที่ว่า หากประชาชนร่วมมือกับเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง จะช่วยให้อาชญากรรมลดลงอย่างแน่นอน และหากจะส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าร่วมในกิจกรรมหรือโครงการใดในกระบวนการยุติธรรม แล้ว ก็จะทำให้กิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ มีประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรมมากขึ้นด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความตระหนักถึง ปัญหาอาชญากรรม และการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งสามารถก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้นและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา สาขาวิชาการ บริหารงาน ตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา สาขาวิชา การบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ และภูมิลำเนา

กรอบแนวคิดวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมและการป้องกันอาชญากรรม

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2551) ให้ความหมายของ “อาชญากรรม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายความว่า การกระทำผิดทางอาญา คำว่า “อาชญา” แปลว่า อำนาจหรือโทษ ส่วนคำว่า “กรรม” คือการกระทำ

ประเสริฐ เมฆมณี (2549) กล่าวว่า อาชญากรรม หมายถึง การทำความผิดของ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งขัดต่อกฎหมายอันได้บัญญัติเป็นข้อห้ามไว้ ฉะนั้นผู้ประกอบอาชญากรรมหรือ ผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษ ความหมายของอาชญากรรมตรงกับคำว่า Crime มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Crimen ขยายความครอบคลุมข้อกล่าวหา การดำเนินคดีจนถึงการกระทำหรือการละเว้นกระทำใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นข้อห้ามและมีการลงโทษ ซึ่งในความหมายนี้ได้นำมาใช้ในปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) สดสรวง สุธีสร (2546) ให้คำอธิบายว่า หมายถึง การคาดการณ์หรือประเมินล่วงหน้าเกี่ยวกับช่องทาง หรือโอกาส ของการกระทำผิด ซึ่งการป้องกันอาชญากรรมไม่อาจพึ่งพาการคุ้มครองภาครัฐแต่เพียงอย่างเดียว ทุกคนในสังคมก็ควรที่จะมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ทุกคนในสังคมต้องมีบทบาทและความเข้มแข็งขึ้น ศีลธรรมประจำใจควรมีบทบาทในการ ยับยั้งการกระทำผิด (เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน, 2555)

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการบังคับใช้ กฎหมายอย่างเคร่งครัด จะทำให้ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถควบคุมบุคคลในสังคมได้ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็ว รุนแรง และแน่นอนตาม แนวคิดของสำนักวิชาอาชญาวิทยา ดั้งเดิม (Classical School) ก็จะทำให้บุคคลในสังคมไม่กล้าที่จะ ประกอบอาชญากรรมเพราะเกรงกลัวต่อกฎหมาย หากสามารถทำได้ตามแนวคิดที่กล่าวไว้ก็จะทำให้ สังคม ชุมชนต่างๆ อยู่อย่างสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรมเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการ บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สาเหตุของอาชญากรรม

วรเดช จันทรศร (2552) ได้สรุป สาเหตุของอาชญากรรม ไว้ดังนี้คือ

1. สาเหตุในแง่ตัวบุคคลมองว่า “อาชญากรรม” ที่เกิดขึ้นมากจากตัวของผู้กระทำผิดเองซึ่ง ถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพที่แตกต่างกันออกไปเช่น ความผิดปกติทางชีวภาพ กรรมพันธุ์ ความผิดปกติทางสมอง ระดับสติปัญญา ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาทางจิตวิทยากายภาพ รวมตลอดถึงความไม่ สามารถของบุคคลที่จะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและแรงผลักดันของตัวบุคคลที่จะตกลงใจประกอบ อาชญากรรม ซึ่งเป็นผลของการศึกษาทางด้านสังคมจิตวิทยา

2. สาเหตุของกลุ่มบุคคล “อาชญากรรม” ส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการขาดความต่อต้าน แรงกดดัน ถูกกระทำโดยบทบาทของกลุ่มเช่น การเลียนแบบ ความสัมพันธ์ของบุคคลต่าง ๆ ในการ เรียนรู้ สืบเนื่องมาจากสังคมและวัฒนธรรม

3. สาเหตุจากระบบของสังคม มองว่าการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวพันและขึ้นอยู่กับ สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม สถานภาพ ชนชั้นทางสังคมเป็นเครื่องกำหนดความโน้มเอียงในการ กระทำผิด

จากแนวความคิดดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า สาเหตุของอาชญากรรม มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันทางสถานภาพสังคมและวัฒนธรรม สถานะชนชั้นทางสังคมเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ เกิดการกระทำผิดและอิทธิพลต่อกลุ่มที่กดดันต่อการกระทำความผิด และส่งผลต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป

3. ทฤษฎีทางอาชญวิทยา

1) ทฤษฎีป้องกันหรือทฤษฎียับยั้งชั่งใจ (Deterrence Theories) เนื่อหาสาระและหลักการสำคัญของทฤษฎีป้องกัน มีรากฐานแนวคิดมาจากสำนัก อาชญวิทยาดั้งเดิม ตามหลักสมมติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการลงโทษตามกฎหมายที่ว่าความ รุนแรง รวดเร็วและความแน่นอนในการลงโทษนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม (Zimring & Hawkins, 1973) จึงนับได้ว่าเป็นทฤษฎีอาชญวิทยาที่มุ่งอธิบายถึงผลหรืออิทธิพลของกฎหมายที่ใช้ปกครองประชาชนในสังคม มากกว่าที่จะอธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรม อาชญากรรม

2) ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design) (Jeffery, (1977) ได้พัฒนาทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมขึ้นมา โดยมีหลักฐานมาจากธรรมชาติของการเรียนรู้คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะทำให้คนร้ายพัฒนาแรงกระตุ้นในการประกอบอาชญากรรม ซึ่งมีทั้งความพอใจหรือความหวาดกลัวจากการประกอบอาชญากรรมโดยทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม เชื่อว่า การที่คนร้ายตัดสินใจไม่กระทำผิดนั้นขึ้นอยู่กับโอกาส ในขณะที่กระทำความผิดว่ามีโอกาสถูก จับกุมสูงหรือถูกตรวจสอบพบได้ง่าย ดังนั้นจึงได้เสนอให้ใช้การออกแบบที่พวกอาศัย สถานที่ทำงาน สถานประกอบการ ร้านอาหาร ร้านค้า ตลอดจนที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ทางเท้าหรือแม้แต่ที่ จอดรถประจำทาง ให้มีลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการทำให้คนร้ายไม่กล้าลงมือประกอบอาชญากรรม โดยลดโอกาสที่กระทำผิด หรือเพิ่มโอกาสการถูกตรวจสอบหรือสอดส่อง

3) ทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา (The Theory of Human Ecology) ในปัจจุบันคำว่า นิเวศวิทยา มักจะนำมาใช้ในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ แต่ในความหมายแรกเริ่มนั้นวิชานี้เป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของ

ชีววิทยา ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างพืชกับสัตว์ตลอดจนสิ่งแวดล้อม โดยมองว่าชีวิตของพืชและสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ ซับซ้อนและต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันเพื่อความอยู่รอดของทั้งสองฝ่าย โดยที่แต่ละชีวิตต้องดิ้นรน ต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตนเองในสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกัน และนักสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยชิคาโกได้เปรียบเทียบสังคมมนุษย์ว่าเหมือนกับชีวิตของพืชและสัตว์ในธรรมชาติ โดยมองว่าสังคมมนุษย์ โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยของโลกเสรี บุคคลแต่ละคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง ในลักษณะที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันกับบุคคลในชุมชนหรือสังคมด้วย ซึ่งทำให้เป็นที่มาของชื่อทฤษฎีใหม่นี้ว่า “ทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา” (Vold & Bernard, 1986)

4. ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม

Hirschi (1969) กล่าวถึงหัวใจของทฤษฎีนี้ว่าอยู่ที่ความผูกพันทางสังคม (Social Bond) เป็นสิ่งที่บุคคลจะต้องมีเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม โดยเฉพาะต่อมาตรฐาน ความประพฤติว่าอย่างไรถึงจะเป็นความประพฤติที่เหมาะสม ซึ่งความผูกพันทางสังคมนี้ ได้แก่

1. ความรู้สึกผูกพัน (Attachment) หมายถึง การที่บุคคลมีความผูกพันหรือความรักใคร่กับบุคคลอื่น หรือมีความสนใจกับความรูสึกนึกคิดของบุคคลอื่นซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม

2. ความยึดมั่น (Commitment) หมายถึง การที่บุคคลยึดมั่นกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริต และเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลไม่ย่อท้อกระทำผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต

3. ความเกี่ยวข้อง (Involvement) หมายถึง การที่บุคคลได้เข้าไปมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมาก ได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม

4. ความเชื่อ (Belief) หมายถึง ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยม และบรรทัดฐานในสังคมสูงก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำผิดกฎระเบียบของสังคม

ความผูกพันทางสังคมทั้ง 4 ด้านนี้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิด เช่น ความรู้สึกผูกพันกับการยึดมั่น บุคคลที่มีปัญหามีผลมาจากการที่เขาไม่มีความรู้สึกผูกพันกับสังคม หากบุคคลมีความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดาและเพื่อน จะทำให้เขาอุทิศตัวเองไปกับการศึกษาและการกระทำที่เป็นที่ยอมรับ ให้เห็นได้ว่าความรู้สึกผูกพันจะส่งผลต่อความยึดมั่นในบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับ (ศิริโรจน์ ผลพันธิน, 2549)

5. ทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ (Social Disorganization)

ความไม่เป็นระเบียบของสังคม หมายถึง ภาวะสังคมหรือสถาบันพื้นฐานทางสังคมไม่สามารถที่จะควบคุมสมาชิกของสังคมให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่สังคมวางไว้ได้ หรือ อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าหมายถึง ความไม่เหมาะสมในระบบสังคมที่ทำให้จุดประสงค์ของแต่ละบุคคล แตกต่างกันไปสาเหตุที่ทำให้เกิด

ความไม่เป็นระเบียบของสังคม พอสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังต่อไปนี้ 1) เกิดจากความล้มเหลวของกลุ่มจารีตประเพณี 2) ผลประโยชน์ของกลุ่มคนขัดกัน 3) สถานภาพและบทบาทที่ขัดแย้งกัน 4) ความผิดพลาดในการให้การอบรม เรียนรู้ระเบียบแบบแผนของสังคม สถาบันหรือ องค์การต่าง ๆ ในสังคม 5) ความขัดแย้ง ระหว่างกฎเกณฑ์กับความมุ่งหวัง (สังคมวิทยา, ม.ป.ป, 2562)

6. แนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารงานยุติธรรม

ทฤษฎีหน้าต่างแตกหรือทฤษฎีกระจกแตก (Broken Windows Theory) ทฤษฎีนี้ว่า ด้วยเรื่องของจุดต่าง หรือความไม่ดี หรือความไร้ระเบียบแม้เพียงเล็กน้อย ก็สามารถสื่อความหมายได้ว่า ไม่มีคนดูแล เป็นเหตุให้เกิดความไม่ดี หรือหายนะที่ใหญ่โตมากขึ้นเรื่อย ๆ เพิ่มความกลัว ทำให้ชุมชนอ่อนแอลง และเพิ่มแนวโน้มพฤติกรรมทางอาชญากรรมถ้าไม่ได้รับการแก้ไขให้เข้าที่ (จุติมา พรหมศร, 2556)

7. แนวคิดและทฤษฎีการควบคุมยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาต่อยอดที่เกิดจากความบกพร่องของกลไกต่าง ๆ ซึ่งอาจจะ เป็นกลไกทางสังคม ทางเศรษฐกิจหรือทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ดังนั้นในการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดจึงจำเป็นต้องใช้ความหลากหลายทางวิชาการเข้าช่วยในการทำงาน ในแง่พื้นที่ปัญหา หรือที่เรียกว่าเป็น Heartland ได้แก่ พื้นที่ชุมชนเมือง พื้นที่หมู่บ้านชายแดนและสถานประกอบการ ในแง่ของชุมชนชนบทหรือหมู่บ้านชายแดน ความผูกพันในแง่เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์มีสูง ความเชื่อ วัฒนธรรมใกล้เคียงกัน ดังนั้นสามารถนำทฤษฎีว่าด้วยชุมชนสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ได้โดยตรง ส่วนในชุมชนเมืองหรือคนในสถานประกอบการ การจะให้เกิดผลกระทบต่อสมาชิกในชุมชนนั้น ควรใช้กลไกค่อนข้างเป็นทางการหรือกลไกจัดตั้งที่ผูกพันกับการประกอบอาชีพของสมาชิกนั้นเป็นสำคัญ

8. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

ทั้งนี้ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมคือ การที่ประชาชนภายในพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มใน รูปของประชาคมหรือชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่สนับสนุน ความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม โดยเน้น การมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ร่วมคิด ร่วมทำร่วมแก้ไขปัญหา ซึ่งการแก้ไขปัญหานั้นจำเป็นต้องมี ความร่วมมือทำพร้อม ๆ กันในทุกระดับต้องระดมทุกองค์ประกอบในสังคม โดยเฉพาะชุมชน เพื่อ เสริมสร้างความเป็นชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถแก้ไขปัญหาดัง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งรูปแบบของ การมีส่วนร่วมที่ดา เนินอยู่โดยทั่วไปสามารถสรุปได้เป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับ การแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือ ระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้น

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง กับโครงการหรือกิจกรรม และผู้มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นได้ ใช้เวที สาธารณะ ในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่

4. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของ คณะกรรมการที่เป็นผู้แทน ประชาชนในพื้นที่อย่างที่กำลังดำเนินการในส่วนของการมีส่วนร่วม แม้แต่ในด้านของขั้นตอนของการมี ส่วนร่วมหากประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมกันทำ ในทุกขั้นตอน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็จะทำให้โครงการ กิจกรรมสำเร็จไปด้วยดี

9. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม (Participation Theory)

ตามแนวความคิดของโรเจอร์และชูเมคเกอร์ (Roger and Shoemaker, 1971: 312314; อ้าง ถึงใน ดุสิตา แก้วสมบุญ, 2545: 13) กล่าวว่า พลังในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มี ด้วยกัน หลายประการดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในอำนาจอย่างกว้างขวาง
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง โดยมีการปรึกษากับพวกที่รับผลกระทบ กระบวนการที่ เกี่ยวกับการตัดสินใจ

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลง
- 2.2 การชักจูงและการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการ ตัดสินใจ
- 2.3 การตัดสินใจที่จะยอมรับหรือจะปฏิเสธนั้นมีผลจากการประเมิน
- 2.4 การสื่อสารเกี่ยวกับการตัดสินใจ
- 2.5 การกระทำตามการตัดสินใจ

มาสโลว์ (Maslow, 1954 อ้างถึงใน ดุสิตา แก้วสมบุญ, 2545) ได้ เสนอทฤษฎีแรงจูงใจ ได้อธิบายถึง พฤติกรรมของ มนุษย์โดยใช้การแบ่ง ออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ความต้องการทางร่างกายเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในการดำรงชีวิตเช่น อาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค
2. ความต้องการความปลอดภัย เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการบำบัดแล้ว สุขภาพดี ความปลอดภัยจากภัยอันตรายจะเป็นความต้องการถัดไป
3. ความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นรวมทั้งมีสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. ความต้องการมีเกียรติ ชื่อเสียงและการยกย่องนับถือเป็นความต้องการให้คนอื่นยอมรับ ตนเองว่าเป็นคนสำคัญมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในตนเอง เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ซึ่ง เกิดขึ้น เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 433 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 210 คน จาก การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ .05 โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard or Accidental Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบ่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดการให้คะแนน คำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม โดยตรงถึงประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 210 คน โดยก่อนที่จะมีการกรอกแบบฟอร์มแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้มีการอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ในแบบฟอร์มให้ทราบ และให้เวลาในการกรอกแบบสอบถามแล้วทำการเก็บรวบรวมหลังจากเสร็จสิ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยจำแนก ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และภูมิลำเนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายข้อมูล และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ของนักศึกษา สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2561 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี และภูมิลำเนา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4. ข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 210 คน พบว่า มากกว่าครึ่งเป็นหญิงร้อยละ 67.60 เพศชายมีเพียงร้อยละ 32.40 มีภูมิลำเนา ต่างจังหวัดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.20 รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 13.80

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษามีภาพรวมการรับรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.31) และการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมด้านเข้าร่วมการช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.40)

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา โดยรวม

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวมด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม	3.91	0.31	มีส่วนร่วมมาก
รวมด้านเข้าร่วมการช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม	3.44	0.40	มาก
รวม	3.68	0.28	มาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยสภาพทั่วไปของนักศึกษาได้แก่ เพศ และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกันมีผล ต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานย่อยทางสถิติได้ ดังนี้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา จำแนกตามเพศ และภูมิลำเนา

ตัวแปร	F	M.D.	t	DF	P
เพศ					
(1) ด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม	1.36	-0.13	-2.79	208	0.01*
(2) ด้านเข้าร่วมการช่วยเหลือ สนับสนุนต่อ	6.69	-0.43	-8.16	116.38	0.00*

ตัวแปร	F	M.D.	t	DF	P
กิจกรรมการ ป้องกัน					
อาชญากรรม					
รวม	0.99	-0.28	-7.56	208	0.00*
ภูมิลำเนา					
(1) ด้านการป้องกัน					
ตนเองจากอาชญากรรม	0.06	0.07	1.13	208.00	0.26
(2) ด้านเข้าร่วมการ					
ช่วยเหลือ สนับสนุนต่อ					
กิจกรรมการ ป้องกัน	0.45	0.05	1.86	208.00	0.06
อาชญากรรม					
รวม	0.10	0.11	1.94	208.00	0.05*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกัน อาชญากรรม เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม มีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภูมิลำเนาต่อการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันอาชญากรรม เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม มีค่าความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.05 ซึ่งอยู่ในช่วงน้อยกว่า หรือเท่ากับ 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H1) หมายความว่า ภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวม การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้ 1. ด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2. ด้านเข้าร่วมการช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคนา เมืองแสน (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมของชุมชนเมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกัน อาชญากรรมของชุมชนเมืองพัทยามีอยู่ในระดับดีมาก

2. สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยสภาพทั่วไปของนักศึกษาได้แก่ เพศ และภูมิลำเนา ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

1. พบว่า ปัจจัยด้านเพศ มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีเพศที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม แตกต่างกัน โดยมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. พบว่า ปัจจัยด้านภูมิลำเนา มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน โดยมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา สวมม่วง (2553) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่านของ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของผู้นำชุมชน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ภูมิลำเนาเดิม ศาสนา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่อยู่อาศัยในเขตและนอกเขตเทศบาลตำบลท่าวังผา ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน การมีประสบการณ์ในการอบรมหรือเข้าร่วมกิจกรรม การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 กับความร่วมมือของผู้นำชุมชนใน การป้องกันอาชญากรรมเกือบทุกประเด็น จาก 11 ประเด็น ยกเว้นใน 3 ประเด็นคือระดับการศึกษา ภูมิลำเนาเดิม และเขตที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแก่นักศึกษา
2. ควรให้ผู้รู้หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้ามาช่วยส่งเสริม เผยแพร่ความรู้ให้แก่ นักศึกษาด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม และด้านเข้าร่วมการช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรม การป้องกันอาชญากรรม
3. ควรจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่อสังคมหรือกิจกรรมที่สามารถปลูกฝังจิตสำนึกด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่เข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการ เพื่อวางนโยบายในการชักชวนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นในเรื่องอาชญากรรม ยาเสพติด การชุกช่อนของผิดกฎหมาย
2. ควรศึกษารางวัลตอบแทนในการเข้ามามีส่วนร่วมของนักศึกษาเพื่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำงานและเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของนักศึกษาในด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดอาชญากรรม

4. ควรมีการศึกษารูปแบบ กิจกรรมที่สร้างสรรค์ ที่มีประสิทธิผลส่งผลให้นักศึกษาเข้ามามี บทบาทมีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดอาชญากรรม

เอกสารอ้างอิง

- จุติมา พรหมศร. (2556). *ทฤษฎีหน้าต่างแตกหรือทฤษฎีกระจกแตก (Broken Windows Theory)*. ค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2562, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/425548>.
- เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน. (2555). *นวัตกรรมกระบวนทัศน์ การป้องกันอาชญากรรมของตำรวจไทย ในศตวรรษที่ 21*. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.
- ดุสิตา แก้วสมบุญ. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเสริฐ เมฆมณี. (2549). *ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม*. กรุงเทพฯ: พิธีการ.
- ปรีชา สาวม่วง. (2553). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดน่าน* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2551). *อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม*. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มีนา. (2556). *ปัญหาอาชญากรรม*. ค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2558, จาก http://meeenaja.blogspot.com/2013/08/blog-post_5400.html
- ศิโรจน์ ผลพันธิน. (2549). *การศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สังคมวิทยา. (ม.ป.ป). (2562). *ความไม่เป็นระเบียบของสังคม (Social Disorganization)*. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562, จาก http://www.baanjommyut.com/library/social_sciences/38.html
- สุดสงวน สุธีสร. (2546). *อาชญาวิทยาและงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังคณา เมืองแสน. (2551). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนเมืองพัทยา* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*. Berkeley: University of California Press.
- Jeffery, Ray C. (1977). *Crime Prevention through Environmental Design*. Second Edition. Beverly Hills, CA: Sage.
- Vold, George B. and Thomas J. Bernard. (1986). *Theoretical Criminology*. (3rd ed.). New York: Oxford University Press.
- Zimring, Franklin and Gordon Hawkins. (1973). *Deterrence*. Chicago: University of Chicago Press.

คุณภาพชีวิต และความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์
ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้
Quality of Life and Social Responsibility of Medical Personnel
during the Epidemic of the COVID-19 Virus (COVID-19) Crisis in the
Southern Region of Thailand

หยาดพิรุณ ขุนศรี¹, สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์², สุพิศ ฤทธิ์แก้ว³ และ จินตนิย์ รัชเชื้อ⁴
Yardpirun Khunsri¹, Somnuk Aujirapongpan², Supit Ritkaew³ and Jintanee Ru-zhe⁴

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

¹Master Student in Business Administration Program, Walailak University, Thailand

^{2,3}สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

^{2,3}School of Management, Walailak University Thailand

E-mail: yardpirun_st1@hotmail.com¹, asomnuk@wu.ac.th², supit.ritkaew@gmail.com³

Received: 2022-06-17; Revised: 2022-06-27; Accepted: 2022-06-28

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ของโรงพยาบาลศูนย์ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ตามลักษณะประชากรศาสตร์ 3) เพื่อทราบถึงข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ในเขตพื้นที่ภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้มีความใกล้ชิดกับกลุ่มผู้ป่วย และมีความเสี่ยงในการติดเชื้อโควิด-19 มากกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต และความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ และค่า t-test, F-Test สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

- 1.คุณภาพชีวิตในการทำงาน ทั้งรายด้านและในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่แตกต่างกัน

3. คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน, ความรับผิดชอบต่อสังคม, บุคลากรทางการแพทย์, เชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19)

Abstract

The purpose of this research was to study 1) the opinions regarding the quality of life and social responsibility of medical personnel during the COVID-19 Virus (COVID-19) crisis in the Southern Region of Thailand. 2) Different according to personnel factors. 3) The data from this study can be used as guidelines for developing the organization next time. These groups are close to the patient group and the risk of contracting COVID-19 more than other groups. SPSS, percentage, Mean, and SD were used to analyze data. T-test and F-Test were used for comparison, being Pearson product-moment correlation.

Study results.

1. Quality of work-life, both in each aspect and at the moderate level for social responsibility, is at a high level.

2. Individual factors of different Medical personnel's quality of life and social responsibility during the COVID-19 epidemic crisis are not varied.

3. Quality of life of Medical personnel is related to social responsibility during the COVID-19 crisis.

Keywords: Quality of Work-life, Social Responsibility, Medical Personnel, COVID-19 Virus (COVID-19)

บทนำ

ในช่วงปลายเดือนธันวาคม 2019 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้รับรายงานจากจีนว่า พบการแพร่ระบาดในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบอย่างรุนแรงจำนวนมาก จากการติดเชื้อไวรัสกลายพันธุ์ในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ทางตอนกลางของจีน ก่อนที่จะประกาศอย่างเป็นทางการว่าเป็นการระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 และได้ตั้งชื่อไวรัสชนิดนี้ว่า “โควิด-19” (COVID-19) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ได้แพร่ระบาดไปหลายๆพื้นที่ทั่วโลก และได้มีการกลายพันธุ์เป็นสายพันธุ์ต่าง ๆ ในเวลาต่อมา Worldometers ซึ่งเป็นเว็บไซต์รายงานข้อมูลล่าสุดที่มีการรวบรวมจากหน่วยงานด้าน

สาธารณสุขทั่วโลก รายงานจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 จากทั่วโลก อยู่ที่ 455,034,353 ราย ส่วนจำนวนผู้เสียชีวิตสะสมอยู่ที่ 6,057,131 ราย 5 อันดับประเทศที่มีผู้ติดเชื้อสะสมสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ สหรัฐอเมริกา อินเดีย บราซิล ฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร (อัปเดตข้อมูลวันที่ 12 มีนาคม 2565)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ในประเทศไทย ก็ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คร่าชีวิตผู้คนจำนวนมากในแต่ละวัน พบผู้ติดเชื้อโควิด-19 มากกว่า 1 หมื่นคนขึ้นไปในแต่ละวัน โดยศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในประเทศวันเสาร์ที่ 12 มีนาคม 2565 ยอดผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้น 24,592 ราย สะสม (ตั้งแต่ปี 2563) 3,161,241 ราย จำนวนผู้เสียชีวิตรายใหม่ 68 ราย เสียชีวิตสะสม 23,643 ราย ติดเชื้อเข้าข่าย/ATK 20,385 ราย สะสม 1,077,936 ราย โดยจังหวัดที่มียอดผู้ติดเชื้อมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร 3,216 ราย นครศรีธรรมราช 1,228 ราย และชลบุรี 983 รายตามลำดับ

เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบมากมายในหลาย ๆ ด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจและร้านค้า รวมไปถึงการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเป็นกลุ่มคนด่านหน้าที่ต้องทำงานหนักขึ้นในการตรวจรักษา เฝ้าระวัง ตลอดจนควบคุมการระบาดของโรค หลายหน่วยงานจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่าง ดังนั้นความปลอดภัยในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการรับมือกับสถานการณ์ระบาดการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์สะท้อนให้เห็นถึงความเสียสละที่มีบทบาทเป็นอย่างมากในสถานการณ์เช่นนี้ นอกจากนี้แล้วหากเกิดการสงสัยบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อ อาจทำให้เกิดการกักตัว และขาดบุคลากรในการทำงาน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการดูแลผู้ป่วยได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ในการทุ่มเทแรงกายแรงใจ ซึ่งบ่งบอกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่ได้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง และได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานที่สามารถสะท้อนสายงานบุคลากรทางการแพทย์เป็นสายงานที่ใกล้ชิดผู้วิจัย และสามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง เสริมสร้าง ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในการทำงานของบุคลากรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ของโรงพยาบาลศูนย์ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตามลักษณะประชากรศาสตร์
3. เพื่อทราบถึงข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตของเนื้อหา เป็นการศึกษาถึงคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในโรงพยาบาลศูนย์ 11 แห่งในเขตพื้นที่ภาคใต้ โดยศึกษา 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพชีวิตการทำงานใช้หลักการและแนวคิดของวอลตัน (Walton, 1974) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมใช้หลักการและแนวคิดของคาร์ รอล (Carroll, 1991)
2. สถานที่ในการศึกษา โรงพยาบาลศูนย์ของรัฐ 11 แห่งในเขตพื้นที่ภาคใต้
3. ขอบเขตของประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในเขตพื้นที่ภาคใต้
4. ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ เป็นปัจจัยต่างๆ ส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ และตัวแปรตามเป็นปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคม ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

การทบทวนวรรณกรรม

วิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์

จากวิกฤตการณ์โควิด 19 ที่ระบาดไปทั่วโลก คำว่า “นักรบเสื้อกาวน์” จึงเป็นที่กล่าวขานถึงความเสียสละทุ่มเทไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล หรือบุคลากรทางการแพทย์ในการเป็นด่านหน้าที่ต้องเผชิญความเสี่ยงกับสิ่งคุกคาม (hazards) ซึ่งสิ่งคุกคาม ได้แก่ การสัมผัสกับเชื้อที่ก่อให้เกิดโรค ความเหนื่อยล้า ชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน ภาวะกดดัน ความเครียด ความหมดไฟในการทำงาน และสภาวะทางร่างกายและจิตใจ การช่วยเหลือผู้ป่วยให้หาย มีความปลอดภัยจากโรค โดยรับมือกับสถานการณ์ระบาด เพื่อควบคุมการระบาดของโรคให้ส่งผลกระทบต่อคนไทยน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (Quality of life) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1997) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า เป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลต่อสถานะในจิตใจของพวกเขา ภายใต้บริบททางวัฒนธรรมและคุณค่าของระบบในสังคมที่อาศัยอยู่ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย ความคาดหวังมาตรฐานของสังคม และสิ่งอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น เป็นแนวคิดที่กว้าง ซับซ้อนครอบคลุมในแง่ของสุขภาพร่างกายของแต่ละบุคคล สภาวะจิตใจ ระดับความอิสระที่ไม่ต้องพึ่งพา สัมพันธภาพทางสังคม ความเชื่อส่วนบุคคลและความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีคุณภาพชีวิตคือ ผู้ที่มีอาหาร ที่อยู่อาศัยที่ดี มีความปลอดภัย มีอิสระและมีสิทธิเหมือนบุคคลอื่น

Walton, 1973 กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน เป็นลักษณะงานที่ตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตที่ดี ความพึงพอใจ การยอมรับของสังคม ประกอบด้วยปัจจัย 8 ประการ ได้แก่ 1. การให้ค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม 2. สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมและปลอดภัย 3. ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 4. โอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถบุคคล 5. การบูรณาการ

ด้านสังคมหรือการทำงานร่วมกัน 6. ประชาธิปไตยในองค์กร 7. ความสมดุลระหว่างหน่วยงานกับชีวิตส่วนตัว 8. ความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

การให้เพื่อสังคมนั้นสามารถทำได้อย่างหลากหลาย แนวคิดธุรกิจนี้เป็นที่ยอมรับอย่างมากในสังคมปัจจุบัน และกำลังเป็นที่นิยมไปทั่วโลก เพราะบ่งบอกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคคล บริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ Kotler and Lee (2005) ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมว่าเป็นบรรทัดฐานหรือค่านิยมที่บ่งชี้ว่าบริษัทหรือหน่วยงานควรปฏิบัติตนต่อสังคมอย่างไร โดยอาศัยดุลพินิจอย่างอิสระในการเลือกแนวปฏิบัติ

Carroll (1991) ได้แบ่งความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้พีระมิด ซึ่งได้รับการยอมรับ และใช้ศึกษาอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเข้าใจง่าย โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ความรับผิดชอบต่อด้านเศรษฐกิจ และสังคม 2. ความรับผิดชอบต่อด้านกฎหมาย 3. ความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรม 4. ความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการณ์โควิด 19

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน

2. ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิต ได้แก่ ค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม และปลอดภัย โอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง การเจริญเติบโตและความมั่นคงในการทำงาน การทำงานร่วมกันและสัมพันธ์กับผู้อื่นในองค์กร ธรรมเนียมในองค์กร ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และลักษณะงานที่มีคุณค่าต่อส่วนรวม

3. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อด้านเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบต่อด้านกฎหมาย ความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 แตกต่างกัน

2. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ที่แตกต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 แตกต่างกัน

3. คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากบุคลากรทางการแพทย์ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสายวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ เภสัชกร เป็นต้น

กลุ่มสนับสนุนการทำงาน ได้แก่ ผู้ช่วยของกลุ่มสายวิชาชีพ พนักงานห้องปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่เคลื่อนย้ายผู้ป่วย แม่บ้าน เป็นต้น ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิหรือโรงพยาบาลศูนย์ ทั้ง 11 แห่ง ในเขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 20,205 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ W.G. Cochran จากนั้นนำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถาม และแบบสอบถามออนไลน์รวม 400 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ t-test, F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ กับปัจจัยส่วนบุคคล และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตการทำงานและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในเชิงคุณภาพ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์บุคลากรเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมแบบไม่เป็นทางการ หรือจากการสอบถามข้อมูลนั่นเอง รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ งานวิจัยในห้องสมุดมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา นอกจากนี้มีการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละด้านของโรงพยาบาลศูนย์ในเขตพื้นที่ภาคใต้ของไทย อันเป็นประโยชน์ต่อองค์การในการศึกษาข้อมูลเชิงลึกต่อไป เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในองค์กรของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์วิกฤตเช่นนี้

ผลการวิจัย

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีสถานที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลวชิระภูเก็ตสถานภาพโสด ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าตำแหน่งและระดับงานในสายวิชาชีพเป็นพยาบาล ในสายสนับสนุนเป็นผู้ช่วยกลุ่มสายวิชาชีพ โดยมีรายได้ประจำต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท

คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในเขตพื้นที่ภาคใต้ พบว่า คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า อันดับหนึ่งคือ การได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม รองลงมาคือ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล การได้รับการปกป้องสิทธิส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมที่ดีปลอดภัย การได้รับการพัฒนาทักษะและการใช้ความสามารถ ความก้าวหน้าและความมั่นคง ความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับการทำงาน และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ตามลำดับ

ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ ค่าตอบแทนที่ท่านได้รับมีความเป็นธรรมและทัดเทียม เมื่อเปรียบเทียบกับสายงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน รองลงมาคือ ค่าตอบแทนที่ท่านได้รับเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ สายงานที่ท่านรับผิดชอบ มีความมั่นคงในอนาคต รองลงมาคือ ความเป็นอิสระในการ

ตัดสินใจในการทำงาน ในสายงานที่ท่านได้รับผิดชอบ และชั่วโมงการทำงานมีความเหมาะสม โดยไม่เกิน สัปดาห์ละ 42 ชั่วโมง โดยเป็นไปตามที่กฎหมายแรงงานกำหนด อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ด้านการได้รับการพัฒนาทักษะและการใช้ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ การนำเทคนิค และวิธีการใหม่ๆ ไปใช้ในการแก้ข้อบกพร่อง และปรับปรุงงานให้มี ประสิทธิภาพ รองลงมาคือ การได้รับการสนับสนุน ให้เข้าประชุมฝึกอบรม หรือสัมมนา เพื่อพัฒนาตนเอง ในการทำงานอยู่เสมอ และการได้รับโอกาสศึกษาต่อในหลักสูตรระยะสั้น หรือในหลักสูตรต่าง ๆ อยู่ในระดับ ปานกลางตามลำดับ

ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ การได้รับความไว้วางใจ และความกลมเกลียวเป็นหมู่คณะ รองลงมาคือ การรู้สึกว่าคุณค่า ได้รับการ การยอมรับและความร่วมมือร่วมใจในการทำงานจากเพื่อนร่วมงาน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อทำงานให้ลุล่วง และการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมสานสัมพันธ์ในองค์กร อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อมที่ดีปลอดภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ ในการปฏิบัติงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับลักษณะงาน และมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ สถานที่และท่านปฏิบัติงานในสถานที่และสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยจากการติดเชื้อ อยู่ใน ระดับปานกลางตามลำดับ

ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ การได้รับความดีความชอบ เช่น คำชื่นชม สิ่งตอบแทน ทำให้ท่านรู้สึก พึงพอใจในงาน และการใช้ชีวิต อันส่งผลต่อความสำเร็จทั้งงานและชีวิตครอบครัว รองลงมา คือ ช่วงเวลา ในการปฏิบัติงานของท่านมีความสมดุลกับช่วงเวลาที่เป็นอิสระจากการทำงาน อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ด้านการได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ ความภาคภูมิใจในงานที่ปฏิบัตินั้น เป็นประโยชน์ต่อสังคม ได้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม รองลงมา คือ การมีได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญต่อสังคมโดยรวม อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ด้านการได้รับการปกป้องสิทธิส่วนบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ การได้รับการให้เกียรติและเคารพต่อปัจเจกบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน โดยการคิดดี พูดดีทำดี รองลงมา คือ การทำงานของท่านมีการยอมรับในความขัดแย้งทางความคิด และให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น และบรรยากาศในการทำงานของท่านมีความเสมอภาค อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในเขตพื้นที่ภาคใต้ พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า อันดับหนึ่งคือ ความรับผิดชอบต่อเชิงสาธารณะประโยชน์ รองลงมาคือ ความรับผิดชอบต่อจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อด้านกฎหมาย และความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจและสังคม ตามลำดับ

ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ การรักษาและบริการผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี มีความเห็นอกเห็นใจและปฏิบัติต่อกัน

อย่างมีเกียรติ รองลงมา คือ การชักประวัติในสถานการณ์โควิด 19 และตรวจประเมินผู้ป่วยอย่างเป็นมืออาชีพ จากการปฏิบัติงานของท่านในฐานะบุคลากรด้านหน้าในสถานการณ์เช่นนี้ ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคม ต่อผู้คนจำนวนมาก และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ในเรื่องค่าตอบแทนต่าง ๆ ค่าล่วงเวลา ค่าความเสี่ยงจากการทำงาน การทำประกัน การฉีดวัคซีนทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานเป็นอย่างมาก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความรับผิดชอบด้านกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับหนึ่ง คือ การพบผู้ป่วยสงสัยหรือยืนยันติดเชื้อโควิด 19 ได้ปฏิบัติตามแนวทางโดยรายงานแก่หน่วยงานสาธารณสุขอย่างเร่งด่วน รองลงมา คือ การได้รับการป้องกันและควบคุมโรคอย่างเหมาะสม เมื่อมีความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในสถานการณ์โควิด 19 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความรับผิดชอบด้านจริยธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง คือ การรักษาความลับผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ ท่านปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และให้ความสำคัญสูงสุดแก่ผู้ป่วยที่มีอาการแย่ที่สุด ด้านสติ การฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทำงานอย่างเป็นระบบ และเกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุดในสถานการณ์โควิด 19 สามัคคี มีความร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานกับทุกภาคส่วน โดยมีวัตถุประสงค์ให้สถานการณ์คลี่คลาย และการสื่อสารในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ชัดเจน และทันท่วงที่อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ด้านความรับผิดชอบเชิงสาธารณะประโยชน์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอันดับหนึ่ง คือ สถานการณ์โควิด 19 ยังมีจำนวนผู้ป่วยมากขึ้นเรื่อย ๆ ได้มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพเพื่อประชาชน รองลงมา คือ ท่านใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ที่มีความจำกัดได้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้มีอุปกรณ์ใช้สำหรับผู้ป่วยคนต่อไป และท่านได้ดำเนินการเชิงรุกในการให้ข้อมูลในเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และข้อมูลด้านสุขภาพที่ถูกต้องแก่ประชาชน ที่ยังไม่มีอาการหรือความเสี่ยง อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปฏิเสธสมมติฐานข้อนี้ที่กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 แตกต่างกัน โดยจากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test (Analysis of Variance : ANOVA) พบว่า ผลการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

สมมติฐานที่ 2 ปฏิเสธสมมติฐานข้อนี้ที่กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ที่แตกต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 แตกต่างกัน โดยจากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test (Analysis of Variance : ANOVA) พบว่า ผลการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และรายได้ต่อเดือน

สมมติฐานที่ 3 ยอมรับสมมติฐานข้อนี้ที่กล่าวว่า คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 พบว่า ผลการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 1.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 บุคลากรทางการแพทย์มีคุณภาพชีวิตในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่แตกต่างกันหรือไม่ตามปัจจัยส่วนบุคคล		
1. เพศ		✓
2. อายุ		✓
3. สถานที่ปฏิบัติงาน		✓
4. สถานภาพ		✓
5. ระดับการศึกษา	✓	
6. ตำแหน่งงาน: สายวิชาชีพ		✓
7. ตำแหน่งงาน: สายสนับสนุนการทำงาน		✓
8. รายได้ประจำต่อเดือน (รวมรายได้พิเศษอื่นๆ)	✓	
สมมติฐานที่ 2 บุคลากรทางการแพทย์มีความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 แตกต่างกันหรือไม่ตามปัจจัยส่วนบุคคล		
1. เพศ		✓
2. อายุ	✓	
3. สถานที่ปฏิบัติงาน		✓
4. สถานภาพ		✓
5. ระดับการศึกษา		✓
6. ตำแหน่งงาน: สายวิชาชีพ		✓
7. ตำแหน่งงาน: สายสนับสนุนการทำงาน		✓
8. รายได้ประจำต่อเดือน (รวมรายได้พิเศษอื่นๆ)	✓	
สมมติฐานที่ 3 คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 และ ความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์กันหรือไม่	✓	

ข้อเสนอแนะ

ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้

ข้อเสนอแนะด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน

1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ค่าตอบแทนไม่สัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยง และภาระงานที่รับผิดชอบทำให้คุณภาพชีวิตลดลง ควรมีค่าความเสี่ยงเพิ่มค่าตอบแทนให้กับบุคลากรทางการแพทย์เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ สวัสดิการต่าง ๆ ที่บุคลากรควรได้รับให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน และมีความเหมาะสมกับหน้าที่ที่เผชิญต่อความเสี่ยง ตลอดจนควรกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าความเสี่ยงให้มีความชัดเจน มีความเป็นธรรมและเสมอภาค และเสนอให้ใช้หลักเกณฑ์ทางด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการโดยเสมอภาคและทัดเทียมกับองค์กรอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ตลอดจนขอให้ดูแลสิทธิประโยชน์ ค่าตอบแทน สวัสดิการ และประกันสังคมให้เอื้อประโยชน์ต่อบุคลากรเพิ่มมากขึ้น

2. ความก้าวหน้าและความมั่นคง ผลการสำรวจข้อมูลจากบุคลากรทางการแพทย์ ทำให้ทราบว่าความคิดเห็นด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน มีความเหมาะสมปานกลางในการตัดสินใจในการทำงานภายใต้สถานการณ์โควิด 19 และโอกาสความก้าวหน้าต่อบุคลากรอยู่ในตำแหน่งเดิมเป็นระยะเวลานาน ๆ ครั้งถึงจะมีการเลื่อนขั้น ทำให้ไม่สามารถวางแผนการเติบโตในเส้นทางความก้าวหน้าของตนเองได้เท่าที่ควร ควรสร้างโอกาสให้บุคลากรและลูกจ้างประจำมีโอกาสความก้าวหน้าในเส้นทางการทำงานบ้างเพื่อบำรุงรักษา และเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้ยังคงดำรงอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการมีชั่วโมงเกินกฎหมายแรงงานกำหนด ควรลดชั่วโมงทำงานให้น้อยกว่า 42 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งทำให้ไม่เกิดความเหนื่อยล้าในการทำงานจนเกินไป

3. การได้รับการพัฒนาทักษะและการใช้ความสามารถ ควรจัดให้บุคลากรทุกคนได้เข้าประชุม ฝึกอบรมหรือสัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานของตนเอง และองค์กร สามารถนำเทคนิค วิธีการใหม่ๆ ไปใช้ในการแก้ข้อบกพร่อง ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดอบรมหลักสูตรแก่บุคลากรควรมีความหลากหลายเท่าทันสถานการณ์โควิด และเสนอให้มีการออกแบบสอบถามสำรวจความต้องการเพื่อทราบความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ในการฝึกอบรมที่ตรงตามความต้องการของบุคลากรมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีการหมุนเวียนงานอย่างน้อย 2 แผนก เพื่อให้บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะการทำงานให้มีความหลากหลาย ประกอบกับควรมีแผนพัฒนารายบุคคลที่มีความชัดเจนเพื่อการพัฒนาดังกล่าวตรงกับความรู้ความสามารถและสอดคล้องตามเส้นทางเติบโตตามสายงานของบุคลากร พร้อมทั้งหน่วยงานควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรภายนอกที่สนใจ การศึกษาต่อ การดูงานทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

4. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เสนอให้มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร เช่น กิจกรรมกีฬา ท่องเที่ยว และบำเพ็ญประโยชน์ ด้านการปฏิบัติงานร่วมกันควรส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม

โดยเฉพาะในสถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้อุปสรรคเดียวกันคือการดูแล รักษาผู้ป่วยให้มีสุขภาพดี

5. สภาพแวดล้อมที่ดีปลอดภัย ควรมีการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทั้งจำนวนคน ควรเพิ่มมากขึ้น เพิ่มอัตรากำลังคน เพื่อให้สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างทั่วถึง และความปลอดภัยในการรับมือกับโรคระบาด ทั้งในส่วนของการสถานที่ต่าง ๆ และอุปกรณ์ป้องกัน เพิ่มอุปกรณ์ป้องกัน เพื่อให้มีเพียงพอจะได้มีอุปกรณ์ ป้องกันที่พร้อมใช้อยู่ตลอดเวลา จุดคัดกรองควรมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ในการเว้นระยะห่างอย่างชัดเจน มีมาตรการที่ชัดเจน รัดกุม สภาพแวดล้อมในการทำงานควรปลอดภัยมีการทำความสะอาดบ่อยขึ้นในส่วน ต่าง ๆ และห้องน้ำควรดูแลมีความสะอาดเสมอ และขอให้มีการรักษาความปลอดภัยจากการติดเชื้อผู้ป่วย โควิด โดยเฉพาะในส่วนที่ใช้ลำเลียงผู้ป่วย ห้องพักผู้ป่วยติดเชื้อให้ได้มาตรฐานมากกว่าที่เป็นอยู่

6. ความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับการทำงาน ภาระงานมากขึ้นความสุขลดลงโดยเฉพาะ การทำงานล่วงเวลา และการมีวันหยุดที่น้อยลงกว่าเดิม ภาระงานต่อสัปดาห์มีชั่วโมงเกินกว่ากฎหมายกำหนด มีการตัดสิทธิ์วันหยุด วันลา ทำให้ไม่สามารถจัดสรรเวลาการทำงานและเวลาส่วนตัวให้สมดุลได้ หัวหน้างาน ควรมีการมอบหมายงานให้เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานที่เคร่งครัด จนไม่มีเวลาพักผ่อนหรือใช้ชีวิต ส่วนตัวอย่างเพียงพอ ควรมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรที่อยู่ห่างไกลได้กลับภูมิลำเนาของตนเอง และจากการ สอบถามความคิดเห็นบุคลากรต้องการความห่วงใย การถามไถ่ ชีวิตการทำงานและชีวิตความเป็นอยู่ คำชื่นชม จากหัวหน้างานบ้าง อาจทำให้รู้สึกพึงพอใจในงานมากขึ้น และส่งผลต่อการใช้ชีวิตอันส่งผลต่อความสำเร็จ ทั้งงานและชีวิตครอบครัว

7. การได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม จากการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้าน การทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมของบุคลากรพบว่าบุคลากรส่วนใหญ่รู้สึกภาคภูมิใจในงานที่ปฏิบัติ นั้นเป็นประโยชน์ต่อสังคม รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าที่ได้มีส่วนร่วมแสดงความรับผิดชอบ และมีความสำคัญ ต่อสังคม อีกทั้งควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรบางส่วนเล็งเห็นถึงความสำคัญในบทบาทของตน เสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างแท้จริง

8. การได้รับการปกป้องสิทธิส่วนบุคคล บรรยากาศในการทำงานควรมีความเสมอภาคและยุติธรรม โดยเปิดโอกาสให้ทุกคน ได้มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยมากขึ้น จัดให้มีการประชุมในแผนก บ่อยขึ้น

ข้อเสนอแนะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

1. ความรับผิดชอบต่อทางเศรษฐกิจ และสังคม จากการสอบถามบุคลากรทางการแพทย์ส่วนใหญ่ ต้องการการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานภายในและภายนอก เช่น ในเรื่องการทำประกันโควิด การฉีด วัคซีน ค่าความเสี่ยง ค่าตอบแทน และค่าล่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น เพราะการที่สมาชิกในครอบครัวทำงาน ในโรงพยาบาล ซึ่งเป็นสถานที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด สมาชิกในครอบครัวคนอื่น ๆ ก็เสี่ยงต่อการติดเชื้อ มากขึ้นด้วยเช่นกัน บุคลากรจึงควรได้รับค่าตอบแทนหรือค่าทดแทนตามความเหมาะสม

2. ความรับผิดชอบต่อด้านกฎหมาย หากอยู่ในภาวะเสี่ยงสูงหรือติดเชื้อโควิดจากการปฏิบัติงานองค์กร ควรให้ความสำคัญ และดูแลบุคลากรให้ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ เช่น การให้สิทธิวันลาป่วยอย่างเหมาะสม

จัดหาที่กักตัว อาหาร เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่บุคลากร และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน

3. ความรับผิดชอบด้านจริยธรรม บุคลากรทางการแพทย์ส่วนใหญ่มีความเห็นเรื่องควรจัดให้มีการประชุมบ่อยขึ้น ซึ่งอาจทำให้สื่อสารได้ตรงกันมากขึ้น เพราะในสถานการณ์โควิดมีการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานมากขึ้น การพูดคุยกันมากกว่าเดิมอาจทำให้ข้อผิดพลาดลดลง รวมถึงการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เจริญสติ หมั่นฝึกสติก็จะทำให้สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ การทำงานได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย

4. ความรับผิดชอบเชิงสาธารณประโยชน์ บุคลากรทางการแพทย์ควรให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เพื่อสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเมื่อตนเองติดเชื้อโควิด พบว่าเมื่อผู้ป่วยติดเชื้อโควิดไม่ทราบแนวทางการรักษา มีความตระหนักไปโรงพยาบาลเมื่อตรวจพบตนติดเชื้อโควิด การไม่ได้เข้าสู่ระบบสาธารณสุข ซึ่งนำไปสู่การแพร่กระจายเชื้อสู่ผู้อื่น อันตรายแก่ชีวิต และภาครัฐนำเสนอข้อมูลตัวเลขผู้ติดเชื้อโดยรวมคลาดเคลื่อน เพราะขาดการได้รับข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน จึงควรจัดให้มีการดำเนินการเชิงรุกในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง คุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่ภาคใต้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานภาพ และตำแหน่งงาน และแตกต่างกัน ในด้านระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติรัตน์ ชะเอม (2563) เรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลปัจจัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่งงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดสำนักงานอธิการบดี ต่อปัจจัยในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน เพศที่ต่างกันส่งผลต่อปัจจัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันทุกคนให้ความสำคัญกับประเด็นความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันในเรื่องเพศ และองค์กรมีนโยบายส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม อายุ การปฏิบัติงานกับอายุไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นทีมมากขึ้น จึงทำให้เกิดการพึ่งพาซึ่งกันและกัน จึงอาจทำให้ไม่เกิดช่องว่างด้านอายุ สถานภาพ การปฏิบัติงานกับสถานภาพไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการงาน การมอบหมายงาน หน้าที่ความรับผิดชอบที่หน่วยงานมอบให้บุคคลนั้น ๆ ไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวของบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มิสถานภาพโสด สมรส และหม้าย /หย่าร้าง ตำแหน่งงานไม่ส่งผลต่องานปฏิบัติงาน อาจเนื่องมาจากลักษณะงาน และสภาพแวดล้อมที่ดีในด้านต่าง ๆ เหมาะสมกับตำแหน่งที่ปฏิบัติงานอยู่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุธรรม อิสเฮาะ (2561) คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา

จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน กล่าวคือ การมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันภายในครอบครัว รายได้แต่ละคนจึงมีความแตกต่างกัน สามารถนำมาจุนเจือหรือใช้จ่ายภายในครอบครัวได้หรือมีรายได้เพียงพอต่อการใช้ชีวิตในแต่ละวัน

ในส่วนความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกันในด้านเพศ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานภาพ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน และแตกต่างกัน ในด้านอายุ และรายได้ต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ รอดภัย (2557) เรื่อง การรับรู้ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อความจงรักภักดีของหอพักของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า เพศ ชั้นปี การศึกษา คณะวิชาที่สังกัดและรายรับต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 กับความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่า Sig. ต่ำกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง H₁ สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานขององค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันเป็นการยกระดับความเป็นอยู่และดูแลมาตรฐานการทำงานของบุคลากร ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีการปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเป็นธรรมให้ความเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติให้โอกาสบุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ และโอกาสในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีนโยบายส่งเสริมในเรื่องของความปลอดภัย สุขอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากร ตลอดจนทำให้บุคลากรได้มีโอกาสในการสร้างความสมดุลในชีวิตการทำงาน ชีวิตส่วนตัว และชีวิตครอบครัว เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี และยังสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพทางบวกกับบุคลากรขององค์กร สร้างความผูกพัน และจงรักภักดีต่อองค์กรอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญนิ ภูมิธรรานนท์, นพพร ศรีวรวิไล และวิภารัตน์ จนวนรมณีย์ (2558) เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน พบว่า ความสัมพันธ์ของการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงาน กับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร มีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ หากองค์กรธุรกิจมีการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานที่สูงหรือมาก คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรในองค์กรนั้นย่อมสูงหรือมากเช่นกัน แสดงว่าองค์กรธุรกิจในประเทศไทย จำเป็นต้องคงไว้ซึ่งกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งพัฒนาการจัดการด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรขององค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำงานของบุคลากรดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นนับว่าเป็นกลยุทธ์การจัดการภายในองค์กรที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่สามารถตอบสนองความต้องการบุคลากร จูงใจให้บุคลากรที่มีความสามารถและมีประสิทธิภาพ ยินดีที่จะทำงานให้กับองค์กร สามารถสร้างความผูกพันของบุคลากรโดยการสร้าง

ความรู้สึกว่าบุคลากรเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจที่สำคัญและมีค่าขององค์กร เป็นการช่วยเพิ่มการเชื่อมต่อทางสังคมของบุคลากรกับองค์กร

สรุป

1. คุณภาพชีวิตในการทำงาน ทั้งรายด้านและในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่แตกต่างกัน
3. คุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การมีค่าตอบแทนที่เพียงพอ และเป็นธรรม มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยง ในสถานการณ์ที่ภาระงานเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน
2. ความพร้อมของตัวบุคลากรอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกัน รวมถึงมาตรการที่เข้มงวดในการรับมือกับโรคระบาดเพื่อเป็นการเพิ่มความปลอดภัยของบุคลากรจากผู้ป่วย และสามารถเข้าดูแลผู้ป่วยได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น
3. การมีชั่วโมงในการทำงานที่เหมาะสมโดยไม่เกิน 42 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎหมายแรงงานกำหนดการมีวันลาวันหยุดเพิ่มเติม ทำให้การทำงานมีความสมดุลกับการใช้ชีวิตและทำให้บุคลากรมีความสุขกับการทำงานเพิ่มมากขึ้น
4. หน่วยงานและส่วนกลางควรเข้ามาสนับสนุนการบริหารงานของโรงพยาบาลศูนย์ในเขตพื้นที่ภาคใต้มากขึ้นในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ในเรื่องค่าตอบแทน ค่าความเสี่ยง การทำประกัน อุปกรณ์ป้องกันการฉีดวัคซีน การฝึกอบรมหรือการสัมมนา เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาอยู่เสมอ และทำให้เกิดความคล่องตัว และทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. การมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม ต่อส่วนรวมหากในสถานการณ์โควิด 19 กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์นับว่าเป็นคนกลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่งที่มีความเสียสละเป็นอย่างมาก ทำให้ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการป้องกันตนเอง และไม่ปกปิดข้อมูลหากมาจากพื้นที่เสี่ยงควรกักตัว โดยสามารถปฏิบัติตามแนวทางโดยรายงานแก่หน่วยงานสาธารณสุขอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วมากที่สุด และทำให้ไม่มีการแพร่เชื้อสู่ผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการทำการศึกษเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ในเขตพื้นที่

ภาคใต้ ร่วมกับการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ทราบถึงผลของคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มเติมตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่คาดว่าจะสามารถอธิบายถึงระดับคุณภาพชีวิตการทำงานได้ เช่น จำนวนบุตร การมีที่พักอาศัย เป็นของตนเอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิต และความรับผิดชอบต่อสังคมในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ เช่น ครู โลงันแมน พนักงานบริษัทเอกชน ในช่วงวิกฤตการณ์โควิด เพื่อให้ได้ทราบถึงคุณภาพชีวิตในช่วงวิกฤตการณ์โควิดของแต่ละอาชีพ และนำไปพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชำนาญ รอดภัย. (2557). การรับรู้ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อความจงรักภักดีของหอพักของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 8(1), 146-148.
- ฐิติรัตน์ ชะเอม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เพ็ญนิ ภูมิธรรานนท์, นพพร ศรีวรวิไล และวิภารัตน์ จวนรมณีย์ (2558). *ความรับผิดชอบต่อสังคมกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2561). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Carroll, A. (1991) The Pyramid of Corporate Social Responsibility: Toward the Moral Management of Organizational Stakeholders. *Business Horizons*, 34, 39-48.
- Kotler, P., & Lee, N. (2005). *Corporate Social Responsibility: Doing the Most Good for Company and Your Cause*. Wiley.
- Walton, R.E. (1973). Quality of Working Life. *Sloan Management Review*, 15(1), 11-12.
- World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). (2000). *Corporate Social responsibility: making good business sense*. Retrieved May 15, 2022, from <http://www.wbcsd.org/web/publications/csr2000.pdf>
- World Health Organization (WHO). (2020). *Coronavirus Disease (COVID-19) Situation Reports*. Retrieved May 13, 2022, from https://cdn.who.int/media/docs/defaultsource/searo/thailand/2022_05_04_tha-sitre-234-covid-19_th.pdf?sfvrsn=865f92a7_1

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวม
พยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์:

ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

The Study of Problems and Obstacles in the Operation of Collecting
Evidence of Police Officers in Suppressing Car Theft:
Case Study of Metropolitan Police Division 2

ชาคิยา บุญยรัตน์¹ และ ณรงค์ กุลนิตะ²

Chakiya Boonyarat¹ and Narong Kulnitat²

^{1,2}สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2}Forensic Science, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: p.r.air@hotmail.com¹, Narong.kulnides@gmail.com²

Received: 2022-05-18; Revised: 2022-06-16; Accepted: 2022-06-17

บทคัดย่อ

เมื่อเกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคม พนักงานสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาตามอำนาจหน้าที่แห่งกฎหมายเพื่อพิสูจน์ทราบถึงข้อเท็จจริงและเพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้น พนักงานสืบสวนสอบสวนจะต้องมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการสืบสวนสอบสวน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยทำการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย คือ พนักงานสืบสวนสอบสวนที่ปฏิบัติงานกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 สถานี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานสืบสวนสอบสวนจาก 11 สถานี มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเป็นไปตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุคดีโจรกรรมรถยนต์สอดคล้องไปในทางเดียวกัน ซึ่งการศึกษานี้ อาจนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สอบสวนต่อไปในอนาคตและเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานสืบสวนสอบสวนให้ดียิ่งขึ้น และควรมีการกำหนดแนวทางกาปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

คำสำคัญ: การโจรกรรมรถยนต์, การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน, กองบังคับการตำรวจนครบาล 2

Abstract

The inquiry officer is responsible for investigating when a crime occurs and taking action regarding alleged legal duties to prove the facts and bring the suspect punished by law. Therefore, the inquiry officer must have extensive knowledge and experience for an efficient investigation. Therefore, this study aimed to realize how inquiry officer from a division of the Metropolitan police division 2 use their procedure and professional skills to manage the car theft case. This study performed in-depth interviews. The target group was 11 inquiry officers from the division of the metropolitan police 2 (1 person per each police station). We found that the inquiry officers from 11 stations are consistent with the procedure, including the process of collecting evidence in the car theft investigation. Therefore, this study could be used as an operation guideline and to improve investigations' efficiency. Consequently, we recommend that authorities establish an international standard policy for evidence collection and research of car theft cases.

Keywords: Car Theft Case, Collects Evidence, Metropolitan Police Division 2

บทนำ

อาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่ง ถือเป็นภัยที่คุกคามความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม สังคมใดมีอาชญากรรมมากสังคมนั้นก็ย่อมที่จะเป็นสังคมที่มีความปลอดภัยต่ำ ประชาชนในสังคมดังกล่าวก็จะเกิดความหวั่นวิตกต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองรวมถึงเกิดความหวงใยต่อบุคคลในครอบครัว ว่าอาชญากรรมจะเกิดขึ้นกับใคร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งจะนำมาสู่ความสูญเสียทั้งทางทรัพย์สิน ร่างกาย และจิตใจ แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมและบุคคลใกล้ชิดของเขา เหล่านั้นอย่างแน่นอน แต่ในทางตรงกันข้าม หากสังคมใดเป็นสังคมที่มีการเกิดอาชญากรรมต่ำสังคมดังกล่าวก็จะเป็นสังคมที่มีความปลอดภัยสูง เป็นสังคมที่มีความสงบสุขประชาชนในสังคมรับรู้ได้ถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน

ปัญหาอาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดจากความยากจน ความขี้เกียจ การมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ อาชญากรจึงเลือกที่จะลงมือ ลัก ชิง ปล้น ทรัพย์สินของผู้อื่น เพื่อประทังชีวิตของตนให้อยู่รอด ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำส่งผลให้เกิดปัญหาการว่างงานโดยเฉพาะในพื้นที่เขตเมือง นอกจากนั้นยังมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ส่งผลให้จำนวนประชากรในพื้นที่เมืองเพิ่มขยายอย่างรวดเร็ว เกิดการขยายตัวของชุมชนใหม่ ๆ ถือเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดอาชญากรรม และเนื่องจากผู้คนต่างต้องการที่จะอยู่รอดจึงมีการดิ้นรนหาวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ตนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ก็จะหาทางรอดของการหาเงินโดยการก่ออาชญากรรม เพื่อให้ได้มาซึ่ง

ทรัพยากรและหนึ่งในอาชญากรรมที่กำลังเป็นปัญหาในปัจจุบันปัญหาหนึ่งคืออาชญากรรมด้านการประทุษร้ายต่อทรัพยากรโดยเฉพาะการโจรกรรมรถยนต์

ปัญหาการโจรกรรมรถเป็นปัญหาอาชญากรรมที่มีสถิติในการกระทำความผิดสูง มีรูปแบบและวิธีการโจรกรรมหลากหลายอีกทั้งโครงสร้างขององค์กรคนร้ายมีความสลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นองค์กรคนร้ายระหว่างประเทศ จากปัญหาดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์โดยเฉพาะ จากนโยบายดังกล่าวกองบังคับการตำรวจนครบาลได้ส่งแผนงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ให้แก่กองบังคับการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ได้ดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวแล้วแต่ผลการปฏิบัติงานยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อวางแผนต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงแก้ไขและเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ เพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกลุ่มสายงานปราบปรามในสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยจำแนกประเด็นที่มีความเกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรม

ความหมายของอาชญากรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของคำว่า อาชญากรรม หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา

เสรีน ปุณณะหิตทนต์ (2527) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมสรุปได้ว่า หมายถึง

1. การกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำใดๆไม่ว่าจะเป็นประเทศที่หน้าลงโทษเพียงใด หรือไม่ว่าจะผิดศีลธรรมมากเพียงใดก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมถ้าไม่มีบทบัญญัติลงโทษไว้
2. การกระทำโดยเจตนา ไม่ว่าจะในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้กระทำโดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุสมผล ซึ่งทำให้รัฐต้องดำเนินการในฐานะที่เป็นความผิดอาญาหรือความผิดลหุโทษ

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531:3) ได้ให้ความหมายอาชญากรรมไว้ดังนี้คือ “อาชญา” แปลว่า อำนาจหรือโทษ ส่วนกับว่า “กรรม” แปลว่า การกระทำ อาชญากรรมในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Crime ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า Crimen ในภาษาละตินแปลว่า การกล่าวหา หรือการกระทำความผิดโดยบุคคลหนึ่งต่อบุคคลอื่น

จากนิยามความหมายของอาชญากรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า อาชญากรรม หมายถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมถือเป็นความผิดที่ต้องถูกลงโทษสถานใดสถานหนึ่ง เมื่อได้พิสูจน์ว่าได้กระทำความผิดจริง อาชญากรรมมีสาเหตุที่สำคัญ 5 ประการ คือ ความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ การเสียระเบียบทางสังคม การขัดกันในค่านิยม พฤติกรรมเบี่ยงเบน และการกำหนดชื่อของการกระทำว่าเป็นอาชญากรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพยานหลักฐาน

ความหมายและพยานหลักฐานในคดีอาญา

สฤชดี สืบพงษ์ศิริ (2551) กล่าวว่า พยานหลักฐาน หมายถึง สิ่งใดที่สามารถจับต้องได้ตามกฎหมาย และเป็นสิ่งที่สามารถนำเสนอในชั้นศาลเพื่อพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงในคดีได้ คือ พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคล ตลอดจนหลักฐานอื่น ๆ ซึ่งจะใช้เป็นเครื่องพิสูจน์การกระทำผิดได้ เช่น บุคคลใดรู้เห็นพฤติกรรมในการกระทำความผิดของบุคคลอื่นถือว่าเป็นพยานบุคคล ส่วนเอกสารต่าง ๆ ที่ได้กระทำขึ้นโดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายก็ดีและกระทำขึ้นโดยผู้ร้าย หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ตามถือเป็นพยานเอกสาร ส่วนวัตถุต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดซึ่งตรวจพบในสถานที่เกิดเหตุถือเป็นพยานวัตถุหรือวัตถุพยาน

พยานหลักฐานในคดีอาญา ประกอบด้วย (ศรีนัยภัทร เสียงสูง, 2559)

1. พยานบุคคล หมายความว่า ถ้อยคำของบุคคลที่มาให้การต่อหน้าพนักงานหรือศาลรวมทั้งอาภักปฏิกิริยาอาการของคนไข้ที่สามารถแสดงออกซึ่งแทนความหมายของถ้อยคำพูด
2. พยานเอกสาร หมายความว่า ข้อความใด ๆ ที่สื่อถึงความหมายใดที่เจ้าพนักงานหรือศาลสามารถอ่านหรือตรวจดูได้จากหนังสือลายลักษณ์อักษร หรือเครื่องหมาย รูปรอยใด ๆ โดยประการที่ว่าเป็นเครื่องหมายรูปรายนั้นสามารถใช้แทนลายลักษณ์อักษรได้
3. พยานวัตถุ หมายความว่า สิ่งของใด ๆ ที่คู่ความอ้างเป็นพยานหลักฐานในคดี ด้วยความประสงค์ที่จะให้เจ้าพนักงานหรือศาลตรวจดูรูปร่างลักษณะของสิ่งของหรือวัตถุนั้นเพื่อประโยชน์ แก่คดีของตน

4. พยานผู้ชำนาญการพิเศษ หมายความว่า บุคคลผู้มีอาชีพหรือมิใช่ก็ตาม มีความรู้ความชำนาญพิเศษในการใด ๆ ซึ่งความเห็นของเขานั้นมีประโยชน์ในการวินิจฉัยคดีได้

แนวความคิดและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

กองบัญชาการตำรวจนครบาลมีหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถ (ปจร.ศบก.น.) เพื่อวางแผน อำนาจการ ควบคุม ประสานงาน กำกับดูแล การป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถทั่วนครบาลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถควบคุมอาชญากรรมด้านนี้ได้เป็นอย่างดีโดยให้หน่วยรอง คือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 ระดมทรัพยากรของหน่วยที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุผล พิจารณาจัดตั้งหน่วยงานรองรับ ปจร.ศบก. ระดับ กองบังคับการและสถานีตำรวจ แบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น 3 มาตรการ คือ มาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม และมาตรการสนับสนุนการป้องกันและปราบปราม การปฏิบัติจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยงานการข่าวจากแหล่งข่าวและการสืบสวนที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา และต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน องค์กรเอกชน ที่มีอยู่หรือจัดตั้งขึ้นใหม่ องค์กรทุกรูปแบบ ส่วนราชการและภาคเอกชน ให้เข้ามามีบทบาทในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับตำรวจมากขึ้น โดยใช้งานประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ตำรวจภูธรภาค 1- 9 กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานทหารที่มีหน้าที่อยู่ตามแนวตะเข็บชายแดน ในการให้ข้อมูลช่วยสกัดกั้นที่ถูกโจรกรรม และช่วยตรวจสอบรถต้องสงสัยที่หน่วยงานตามแนวชายแดนได้ยึดรถต้องสงสัยไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร ยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี นิยามศัพท์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้อง และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการคลี่คลายคดี

1.2 การนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 9 ส่วน ดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง, การรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์มีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร, ปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์, ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร, ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณ, ปัญหาและอุปสรรคด้านการฝึกอบรม ที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์อย่างไรบ้าง, ข้อมูลด้านใดบ้างในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ที่มีความสำคัญมากที่สุด, วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์อย่างไรบ้างและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกกับพนักงานสอบสวน ในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และใช้เครื่องบันทึกเสียงและนำเสียงที่บันทึกได้มาถอดเป็นประโยคเรียบเรียงไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ ว่าพนักงานสอบสวน มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับองค์ความรู้ ประสพการณ์ต่างๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ รวมถึงนำข้อมูลที่ได้บันทึกไว้เรียบเรียงลงในเนื้อหา เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบรรยายสรุปเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายนำเสนอข้อค้นพบจากการวิจัย และปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน โดยอธิบายให้ตรงประเด็นในการวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเรียบเรียงให้มีเนื้อความที่สมเหตุสมผล และมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน หลังจากนั้นนำเทปที่ใช้บันทึกการสัมภาษณ์มาถอดเทปการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสำรวจกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยสารวัตรสอบสวนที่มีประสบการณ์ ในการทำแผนคดีโจรกรรมรถยนต์ จำนวน 5 ราย จาก สน.ทุ่งสองห้อง สน.คันนายาว สน.บางซื่อ สน.ดอนเมือง และสน.บางเขน รองสารวัตรสอบสวนที่มีประสบการณ์ ในการทำแผนคดีโจรกรรมรถยนต์ จำนวน 6 ราย จากสน.สายไหม สน.โคกคราม สน.ประชาชื่น สน.เตาปูน สน.สุทธิสาร และสน.พหลโยธิน รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 11 ราย

ประเด็นที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในสังกัด สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง สถานีตำรวจนครบาลบางเขน สถานีตำรวจนครบาลสายไหม สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน และสถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น โดยผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 11 คน

มีอายุระหว่าง 25-45 ปี จบการศึกษา ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขานิติวิทยาศาสตร์ มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ 2-20 ปี โดยผู้ที่ให้ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากพนักงานสอบสวนที่มีตำแหน่งตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่สามารถให้ข้อมูลสำหรับนำมาปรับใช้ในการศึกษาได้ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

ประเด็นที่ 2 วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการ การรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์มีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการสำคัญ ดังนี้ ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ทุ่งสองห้อง สอดคล้องกับข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.คันนายาว รองสารวัตรสอบสวน สน.ประชาชื่น รองสารวัตรสอบสวน สน.สุทธิสาร และสารวัตรสอบสวน สน.บางเขน โดยให้ข้อมูลการรวบรวมพยานหลักฐานโดยการรับแจ้งเหตุ ทำการบันทึกข้อมูลรายละเอียดจากพยานหรือผู้แจ้งเหตุ และตรวจสอบกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เกิดเหตุ ข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.โคกคราม สอดคล้องกับข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.พหลโยธิน สารวัตรสอบสวน สน.บางซื่อ รองสารวัตรสอบสวน สน.เตาปูน สารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง และรองสารวัตรสอบสวน สน.สายไหม ให้ข้อมูลลำดับการรับแจ้งเหตุ ตรวจสอบที่เกิดเหตุ ปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุ ตรวจสอบวัตถุพยานโดยรอบ และสอบถามข้อมูลจากพยานบุคคล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัย

ประเด็นที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการคลี่คลายคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการคลี่คลายคดีโจรกรรมรถยนต์ ดังนี้ ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ทุ่งสองห้อง สอดคล้องกับข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.โคกคราม รองสารวัตรสอบสวน สน.พหลโยธิน รองสารวัตรสอบสวน สน.สายไหม รองสารวัตรสอบสวน สน.เตาปูน และรองสารวัตรสอบสวน สน.สุทธิสาร คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญการ และงบประมาณในการติดตามเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.คันนายาว สอดคล้องกับข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.บางซื่อ และสารวัตรสอบสวน สน.บางเขน คือ การฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในเรื่องการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อนำมาเชื่อมโยง ทำแผนประกอบคดีประทุษกรรมของคนร้ายและวิเคราะห์ผลจากหลักฐานที่ได้รับเพื่อคลี่คลายคดี และข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.ประชาชื่น สอดคล้องกับข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง ซึ่งให้ข้อมูล จำนวนเจ้าหน้าที่ที่เป็นปัจจัยหลักในการปฏิบัติงาน เพราะในระดับสถานีตำรวจมีเจ้าหน้าที่น้อย

ประเด็นที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคคลากรที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านบุคคลากรที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ให้ข้อมูลไปในทางเดียวกัน คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการตามเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการโจรกรรมรถมีน้อย ทำให้ใช้ระยะเวลานานในการติดตามผล ทำให้บางครั้งไม่ทันการเพราะอาชญากรได้ทำการแยกชิ้นส่วนรถที่โจรกรรมไปยังทำให้ยากในการจะตามกลับคืนมา

ประเด็นที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ให้ข้อมูลเช่นเดียวกัน คือ ในการติดตามการโจรกรรมรถจะใช้เวลานานเพราะฉะนั้นงบประมาณที่ใช้ในบางครั้งจึงไม่เพียงพอ เว้นเสียแต่ว่า คดีนั้นเป็นคดีใหญ่และเป็นที่สนใจของสังคม รวมถึงได้มีความร่วมมือจากหลายฝ่าย ก็จะมีงบประมาณจากหลายทางรวมถึงจากเงินรางวัลนำจับจึงทำให้มีงบประมาณเพียงพอ

ประเด็นที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคด้านการฝึกอบรมที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการฝึกอบรมที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ให้ข้อมูลเช่นเดียวกัน คือมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือ เจ้าหน้าที่ในระดับสถานีตำรวจได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการตรวจสอบและเก็บวัตถุพยานอย่างไม่ทั่วถึง เพราะในการฝึกอบรมแต่ละครั้งมีการจำกัดจำนวนคนรวมถึงการโยกย้ายตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ และทุกสถานีตำรวจยังให้ความเห็นตรงกันว่า การฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ทำให้พนักงานสอบสวนได้รับความรู้และเข้าใจในขั้นตอนการรวบรวมพยานหลักฐาน ทำให้ทราบการโจรกรรมแบบต่าง ๆ เป็นผลให้วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ รวมถึงการสอบสวนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 7 ข้อมูลในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ที่มีความสำคัญมากที่สุด

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อมูลที่สำคัญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ทุ่งสองห้อง สอดคล้องกับสารวัตรสอบสวน สน.บางซื่อ คือ การนำข้อมูลทั้งหมดมาประกอบรวมกัน ข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.พหลโยธิน สอดคล้องกับข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.เตาปูน รองสารวัตรสอบสวนสน.สุทิสสาร สารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง รองสารวัตรสอบสวน สน.สายไหม และสารวัตรสอบสวน สน.บางเขน คือ ภาพจากกล้องวงจรปิดในที่ที่เกิดเหตุ หลักฐานในที่ที่เกิดเหตุ พยานบุคคล และแผนประทุษกรรมของคนร้าย ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.คันนายาว สอดคล้องกับรองสารวัตรสอบสวน สน.โคกคราม คือ ผู้เสียหาย พยานบุคคล และพยานวัตถุ และข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.ประชาชื่น คือ ข้อมูลพยานบุคคลและดำเนินรูปพรรณของรถยนต์ที่ถูกขโมย ซึ่งข้อมูลจากทุกสน.มีแนวโน้มการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ไปในทิศทางเดียวกันแต่แตกต่างกันในขั้นตอนการลำดับความสำคัญของวัตถุพยาน

ประเด็นที่ 8 วิธีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีแนวโน้ม

ไปในทิศทางเดียวกัน คือ สอบถามเพื่อยืนยันรูปพรรณสัณยต์ที่หายกับผู้เสียหาย และส่งสำนวนคดีให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนส่งให้กับพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

ประเด็นที่ 9 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง ได้เสนอแนะว่า ควรจัดทำตารางเพื่อทบทวนความรู้ของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อลดปัญหาและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยทราบถึงความสอดคล้องในทางเดียวกันของปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ สามารถสรุปในประเด็นหัวข้อวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการการจัดทำแผนประชุมกรรม คือ การรักษาสถานที่เกิดเหตุ ตรวจสอบสภาพสถานที่เกิดเหตุ ตรวจสอบวัตถุพยานทั้งพยานวัตถุที่พบและพยานบุคคล การพิจารณาคำให้การของผู้ต้องสงสัย ศึกษาแผนที่และภาพถ่ายในที่เกิดเหตุ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการตามเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทั้งด้านบุคคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการฝึกอบรม ที่เป็นปัจจัยในการทำคดีโจรกรรมรถยนต์ รวมถึงการจัดทำแผนก่อนดำเนินการหาผู้กระทำความผิด และหลังดำเนินการจับผู้กระทำความผิดได้ ทั้งนี้ ผู้จัดทำแผนประชุมกรรมจะต้องเข้าใจการลำดับขั้นตอนการจัดทำแผนอย่างชัดเจน เริ่มตั้งแต่การอธิบายรายละเอียดการเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ลักษณะวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ การสามารถตอบคำถามเรื่องประเภทของลักษณะการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ และได้รับความรู้เกี่ยวกับคดีโจรกรรมรถยนต์ของพนักงานสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรม และสามารถนำมาใช้ประกอบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ในครั้งนี้ โดยมีวิธีการศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเชิงลึก ซึ่งสอดคล้องกับ คู่มือพนักงานสอบสวน (เอก อังสนานนท์, 2556) พบว่า จากข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนประชากร 11 ราย ในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ซึ่งประกอบไปด้วย การรับแจ้งเหตุ บันทึกข้อมูลรายละเอียดของวัตถุพยานและตรวจสอบกล้องวงจรปิดในบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุ หลักวิธีการวิเคราะห์ในการคลี่คลายคดีโจรกรรมรถยนต์ ประกอบด้วยการรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ตรวจสอบและวิเคราะห์วัตถุพยานประกอบคำให้การและทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ข้อมูลในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ที่มีความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ภาพจากกล้องวงจรปิด คำให้การจากผู้เสียหาย หลักฐานที่พบในที่เกิดเหตุ และพยานบุคคล วิธีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ คือ ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ผลจากหลักฐานต่าง ๆ ทำสำนวนคดี และส่งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ ประโยชน์ในการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ทำให้พนักงานสอบสวนได้รับ

ความรู้และเข้าใจขั้นตอนในการรวบรวมพยานหลักฐาน ทำให้สามารถสอบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ คือ ควรจัดอบรมทบทวนความรู้ของพนักงานสอบสวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนต่อไป ซึ่งการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ และวิธีแก้ไขปัญหามาเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษารูปแบบการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม (อิทธิรัฐ นิยมทรัพย์, 2558) ในประเด็นหัวข้อวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมและการค้นหาวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ ในส่วนประเด็นปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณและกำลังพลที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ เป็นไปในทิศทางเดียวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ : ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 (ดุสิต ทำดี, 2547) จากผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จะปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอัตรากำลังเพียงพอต่อการปฏิบัติงานจะปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้ ควรมีการประสานกับสถานีตำรวจที่มีพื้นที่ติดกับพื้นที่รับผิดชอบของ กองบังคับการนครบาล 2 และในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อประสานการตั้งด่านร่วมกันในช่วงเวลาเดียวกันเพื่อสกัดจับผู้กระทำความผิด และทำให้ติดตามตัวผู้กระทำความผิดในบริเวณที่ไม่มีกล้องวงจรปิดทั่วถึงได้ และควรมีการจัดอบรม รณรงค์ ให้ความรู้กับผู้คนในชุมชนช่วยกันเป็นหูเป็นตาสอดส่อง ระวังระวัง รวมถึงให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการดำเนินคดี แนะนำแนวทางในการป้องกันการโจรกรรมรถยนต์ให้แก่ผู้คนในชุมชน เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและความมั่นใจให้กับพยานบุคคลที่พบเห็นเหตุการณ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยนี้พบว่าข้อเสนอแนะบางประการ คือ ควรเพิ่มปริมาณกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้มีความหนักแน่นน่าเชื่อถือของข้อมูลในการศึกษาวิจัยมากยิ่งขึ้น และเพิ่มพื้นที่สำรวจเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความหลากหลายของกลุ่มประชากร

เอกสารอ้างอิง

- ดุสิต ทำดี. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2531). อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ศรันยภัทร เสียงสูง. (2559). การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาของประเทศไทย กรณีศึกษาพยานหลักฐานทางชีววิทยาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา. ค้นเมื่อ 22 มกราคม 2562, จาก <http://www.lib.ku.ac.th/KUCONF/2559/KC5310006.pdf>
- สฤณี สืบพงษ์ศิริ, (2551). เอกสารประกอบการสอน วิชา หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก http://www.ajarnpat.com/article/article_evidence.pdf
- เสริม ปุณณะหิตานนท์. (2527). การกระทำผิดในสังคม สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เอก อังสนานนท์.(2556). คู่มือพนักงานสอบสวน. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก <http://criminalaffairs.police.go.th/documents/คู่มือพนักงานสอบสวน>

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม
ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
The people's Participation in Community-police Relations in Crime
Prevention in Suan Yai Subdistrict, Mueang District, Nonthaburi
Province

ฉัตรนารี ทองเรืองวงศ์¹ และ ศิพร โกวิท²

Chatnaree Thongruangwong¹ and Siporn Kowit²

^{1,2} โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

^{1,2} Royal Police Cadet academy, Thailand

E-mail: Pangnunpangnun@gmail.com¹, si_kowit@hotmail.com²

Received: 2022-05-19; Revised: 2022-06-28; Accepted: 2022-06-29

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน คือ ประชาชนที่อยู่ในตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way ANOVA (F-test) และเมื่อพบว่าค่า F มีความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1.การมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผน รองลงมา คือด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม และด้านการร่วมติดตามประเมินผลตามลำดับ

2.ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุม พบว่ามีเพียงปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่แตกต่างกัน มีผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, ตำรวจชุมชนสัมพันธ์, การป้องกันอาชญากรรม

Abstract

The purposes of this study were: 1. to study the level of Participation of people in community-police Relations in Crime Prevention in Suan Yai Subdistrict, Mueang District, Nonthaburi Province. And 2. to compare personal factors influencing the people's involvement in community-police relations in crime prevention in Suan Yai Subdistrict, Mueang District, Nonthaburi Province. This research was quantitative, and the sampling size was 400 people in Suan Yai Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province. Questionnaires use as tools for field data collection. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA (F-test), and LSD.

The findings were as follows:

1. The people's Participation in police-community relations in crime prevention in Suan Yai Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province was moderate. Therefore, they could rank in descending order of their means as follows: participation in decision and planning, and participation in activities and monitoring and evaluation.

2. The comparison of personal factors in terms of sex, age, education level, occupation, and length of stay in the community. It was found that only the unique aspects of the size of stay in different communities. We found it affects the public's Participation in police-community relations, which differed at a level of statistical significance of 0.05.

Keywords: People's Participation, Police-community Relations, Crime Prevention

บทนำ

ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relations) ต้นกำเนิดจะเป็นตำรวจสายตรวจรถยนต์จะตรวจตระเวนไปในสถานที่ต่างๆ เพื่อความรวดเร็วจะใช้รถจักรยานยนต์ตลอดทั้งวันจึงห่างเหินจากประชาชน ไม่มีการพูดคุย ไม่มีการสื่อสารกันระหว่างตำรวจกับประชาชนทำให้กลายเป็นความรู้สึกแบ่งแยก แบ่งเขาแบ่งเรา ประชาชนกลับมองตำรวจไม่ดี ตำรวจชุมชนมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันหลายชื่อ เช่น สายตรวจเดินเท้า (Foot Patrol) ทีมตำรวจสายตรวจ (Team Policing) การตำรวจหมู่บ้าน (Neighborhood Policing หรือ Neighborhood Oriented Policing) การตำรวจที่เน้นการแก้ไขปัญหา (Problem Oriented Policing) และ การตำรวจชุมชน (Community – Oriented Policing , Community – Based Policing หรือ Community Policing) โดยมีเป้าหมายคืองานที่ได้กระทำเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหรือชุมชนต่าง ๆ เกิดการรวมตัวมีความสัมพันธ์ผูกพันต่อกัน ร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจและเป็นการดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการเข้าใจปัญหาซึ่งกันและกัน (สุณีย์ กัลป์ยะจิตร และคณะ, 2559) ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการนำเอาหลักปรัชญาที่ว่า ตำรวจคือประชาชน และประชาชนก็คือ

ตำรวจ มาใช้ปฏิบัติและเป็นการเน้นให้เห็นว่าสัมพันธภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับตำรวจเป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตำรวจตำรวจจึงต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดีนี้ไว้อย่างสม่ำเสมอ การดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจโดยมีเป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน ภายใต้นโยบายของสำนักตำรวจแห่งชาติ ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยจากอาชญากรรม การเคารพกฎจราจร การดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการป้องกันภัยจากยาเสพติด (อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า, 2562)

จุดเริ่มต้นของตำรวจชุมชนมี 3 ประการ เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน

1. การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) การสื่อสารความคิดเห็น ข่าวสารไปสู่กลุ่มประชาชนเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานองค์กร กลุ่มประชาชนเป้าหมายและประชาชน ช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน ทำให้ประชาชนเกิดความนิยมเลื่อมใสศรัทธาต่อหน่วยงาน

2. การให้บริการแก่ชุมชน (Public Service) เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับตำรวจ เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจ การให้บริการประชาชนนรหลายรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนให้ความช่วยเหลือไม่ขัดต่องานตำรวจ

3. การเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆในชุมชน (Public Participation) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ไมตรีการเป็นกันเองระหว่างตำรวจกับประชาชนมีความสนใจในเรื่องอาชญากรรม เพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญห (ปราโมทย์ จิตรสมบูรณ์, 2553:3)

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของตำรวจชุมชนสัมพันธ์กับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อลดการเกิดอาชญากรรมในชุมชนและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ดังนั้นโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์จำเป็นในการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมทำกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจและประชาชน เป้าหมายเพื่อสร้างความสงบสุขให้แก่สังคมและร่วมมือกันในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีการจัดกิจกรรมเหตุการณ์จำลอง การสาธิต วิธีรับมือกับอาชญากรรมถ้าเกิดขึ้นจริงในชุมชน แต่จะต้องอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้และพร้อมจะรับมือได้ในระดับหนึ่ง ถ้าประชาชน ชุมชน และตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ประสบความสำเร็จชุมชนก็จะลดการเกิดอาชญากรรมได้และรวมถึงประเทศชาติ ซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ เนื่องจากเป็นเขตที่มีประชาชนหนาแน่น มีการคมนาคมทางเรือ ทางรถยนต์ และมีสถานที่ศึกษามากมาย มีการค้าขายของประชาชนในชุมชน จึงทำให้ผู้วิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เพื่อจะได้ให้ประชาชนป้องกันตนเองและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ให้มีความสงบสุขมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ (2531 อ้างถึงใน รักษาติ ทัพชัย, 2553) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าเป็นกระบวนการของการดำเนินงาน เป็นการรวมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยยึดหลักการว่าสมาชิกในชุมชนนั้น ๆ จะต้องร่วมมือวางแผนและปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนในชุมชน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของประชาชน ยังมีความหมายครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่เริ่มต้นของการวางแผนไปจนถึงการลงมือปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล ชุมชนสัมพันธ์เป็นหน้าที่ของตำรวจชุมชนสัมพันธ์โดยที่มีประชาชนให้ความร่วมมือในงานตำรวจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนมีความสุขและปลอดภัยเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินงานเกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่ายเพราะมีผลในทางจิตวิทยา บุคลากรได้มีโอกาสได้ร่วมปฏิบัติภารกิจ ดำเนินการ ทำกิจกรรมได้แสดงออกทางความคิด ได้ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีบทบาทในภารกิจผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร เพราะความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติ

ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (The Community Relations)

อนุรักษ์ พัสสร (2553) กล่าวว่า มีรากฐานจากแนวคิดและผลการวิจัยของนักอาชญาวิทยาสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม (The Ecological of Criminology) สำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม ได้สรุปว่าการขาดระเบียบสังคม (Social Disorgation) อันสืบเนื่องมาจากการ เปลี่ยนแปลงชุมชน ในยุคก่อนนั้นความเจริญทางอุตสาหกรรมเข้าสู่ชุมชน ได้นำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสังคมอื่น ๆ เช่น ความแออัด การจราจร สภาพแวดล้อม เป็นต้น การขาดระเบียบสังคมตามแนวความคิดของสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม จัดเป็นสาเหตุเพียงผลของอาชญากรรม คือสภาวะแตกสลาย ของกลไกทาง สังคมที่มีหน้าที่ค้ำจุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความร่วมแรงร่วมใจและขวัญกำลังใจของสังคม

ทฤษฎีอาชญากรรมและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

อาชญากรรม (Crime) โดยทั่วไปย่อมรู้จักกันดีว่าหมายถึงการกระทำที่ผิดกฎหมายก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นเรื่องที่ร้ายแรงเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง ปราโมทย์ จันทร (2558) กล่าวว่า อาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นผลมาจากปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทุกด้านมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีทั้งผลดีและผลเสีย

การป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) หมายถึง การคาดการณ์หรือประเมินล่วงหน้าเกี่ยวกับช่องทางหรือโอกาสของการกระทำผิดหรือสภาพการณ์อาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งความพยายามที่จะกระทำการใด ๆ เกิดขึ้น (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2561)

ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing)

สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ (2556 อ้างถึงใน ตะวัน ตระการฤกษ์ 2559) เป็นแนวคิดเพื่อการป้องกันอาชญากรรมแนวใหม่ที่เชื่อว่า ตำรวจ กับ ประชาชนทำงานร่วมกัน โดยใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ตลอดจนสภาพการไร้ระเบียบและความเสื่อมโทรมทางสังคมและทางกายภาพในชุมชนต่าง ๆ ได้การที่ จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้น หน่วยงานตำรวจจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ สุจริตชน ที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะในการ จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และร่วมพัฒนาศักยภาพความเป็นอยู่โดยรวมของชุมชน หรือ อีกนัยหนึ่งทีกล่าวได้ว่า หลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นหลักการการทำงานของตำรวจซึ่งส่งเสริม สนับสนุน แก่ต้น เหตุเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยใช้เทคนิคการแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 36,278 คน (สถิติจำนวนประชากรตามสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครนนทบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 จึงได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำขึ้นโดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นแนวทางในการทำแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบสอบถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์พื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามกับประชาชนในตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ด้วยตนเองตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้จนครบทุกฉบับ

2. มีการตรวจสอบข้อมูลและส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามความต้องการ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมมาทั้งหมด นำมาตรวจสอบความถูกต้องให้สมบูรณ์ และสร้างคู่มือลงรหัสและนำข้อมูลมาลงรหัส จากนั้นลงรหัสให้เรียบร้อยแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับของประชาชนในการมีส่วนร่วมกับการตรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการตรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way ANOVA เป็นการทดสอบค่า เอฟ (f-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

การใช้ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการเปรียบเทียบและอธิบายข้อมูลทั่วไป เพื่อกระจายตัวแปรและการนำเสนอข้อมูลในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปรนั้น ๆ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายถึงระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกับการตรวจชุมชนสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ t-test และ f-test หากพบความแตกต่างจะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการตรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี สรุปผลวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.3 มีอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.3 ส่วนมากมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 24.5 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.0

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรม ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนที่มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี โดยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	Mean	S.D	แปลผล	
1.ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผน	2.83	.666	ปานกลาง	1
2.ด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม	2.74	.727	ปานกลาง	2
3.ด้านการร่วมติดตามประเมินผล	2.72	.741	ปานกลาง	3
รวม	2.76	.650	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรม ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี โดยรวม พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.83$) รองลงมา คือ ด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 2.74$) และด้านการร่วมติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.72$) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม จำแนกตามอาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย พบว่า ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม และด้านการร่วมติดตามประเมินผล มีค่า Sig เท่ากับ .000, .000, และ .004 ตามลำดับซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ประชาชนตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี ที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม และด้านการร่วมติดตามประเมินผล แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นำผลการ วิเคราะห์มาเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ (Least Significant Difference) (LSD) จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวม ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม และ ด้านการร่วมติดตามประเมินผล มีค่า Sig เท่ากับ .342 , .090 , .106 และ .857 ตามลำดับซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ประชาชน ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี ที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านร่วมในการตัดสินใจและวางแผน รองลงมา คือ ด้านการร่วมปฏิบัติกิจกรรม ด้านการร่วมติดตามประเมินผลตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของ พัฒน์วิทย์ แสงมุกดา (2560) เรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุกระจายเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุกระจายเพื่อสังคมเป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การวางแผน การปฏิบัติ และการติดตามและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านทั้ง 3 อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถกร ธรรมศิริ และดิน ปรัชญพฤทธ์ (2562) เรื่องแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนรอบสถาบันการศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต ผลการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนรอบสถาบันการศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต พบว่าทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ และด้านการติดตามและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ต่างกัน ดังนี้

2.1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .005 สอดคล้องงานวิจัยของ ภัทรวุฒิ สุนทรสารทูล (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีตำรวจนครบาลสุทิสสาร พบว่า ประชาชน ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีตำรวจนครบาลสุทิสสาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2) ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องงานวิจัยของ อาวุธ ชูจิต (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติด เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3) ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรทัต สังสะนา (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม พบว่า ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4) ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรวุฒิ สุนทรสารทูล (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร พบว่า ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5) ประชาชน ที่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ที่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนต่างกัน มีส่วนร่วมกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ ธีราพิช (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีของนักปกครองท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาเสพติดแบบบูรณาการเขตพื้นที่อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท พบว่า ประชาชน ที่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนต่างกัน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดแบบบูรณาการเขตพื้นที่อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะโดยสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ต้องร่วมมือกับประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมมีกิจกรรมและมีการติดตามข่าวสารประสานงานกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์มากขึ้น เพื่อที่จะได้ช่วยเหลือตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ และยังมีส่วนร่วมในชุมชนให้มีความสงบและมีการระมัดระวังในการเกิดอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น

2. หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ต้องเข้ามามีมือกับประชาชนในชุมชนเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานให้งานมีประสิทธิภาพ และยังได้ร่วมกันตัดสินใจในการร่วมมือกัน เพื่อให้ชุมชนได้เกิดการพัฒนาและได้ร่วมมือกันทั้งตำรวจชุมชนสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในชุมชนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ต้องร่วมมือกับประชาชนจัดกิจกรรมในชุมชน ให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น ได้หาวิธีพื้นฐานเบื้องต้นเพื่อที่จะมาสอนให้ประชาชนที่สนใจที่จะเป็นอาสาสมัครได้มีความรู้ความสามารถได้ช่วยเหลือประชาชนในชุมชนแทนตำรวจได้ และประชาชนจะได้ช่วยเหลือตำรวจ ในการตรวจตราตามชุมชน หมู่บ้านต่าง ๆ และยังให้ผู้ที่สนใจได้ทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และควรมีอาสาสมัครในการออกตรวจประชาชนในชุมชน เพื่อจะระงับเหตุได้เบื้องต้น

4. หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ต้องลงพื้นที่เพื่อติดตามและประเมินผล เพื่อนำไปแก้ไขหรือปรับปรุง และยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลประชาชนในชุมชนและเสียสละในการดูแลชุมชน เพื่อให้มีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

2. ควรศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ได้จัดขึ้นในพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

3. ควรศึกษาเรื่อง บทบาทของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในชุมชนพื้นที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

เอกสารอ้างอิง

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). *การศึกษาลู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*.

กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.

ธีรทัต สังสะนา. (2552). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ตะวัน ตระการฤกษ์. (2559). *ต้นแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรภาค 7 (ดัชนีพันธบัตรปัญญาคุณบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยสยาม.

ปราโมทย์ จิตรสมบุรณ์. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม: กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี*. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ปราโมทย์ จันทร. (2558). *แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางโพธิ์พวng (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยรังสิต.

- พัฒนวิทย์ แสงมุกดา. (2560). การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 11(24), 20-31.
- รักษาดิ ทัพชัย. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนีย์ กัลป์ยะจิตร และณัฐภรณ์ โสภณพัฒน์. (2559). โครงการประเมินผลการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สุเมธ ธีราพิช (2553) การมีของนักปกครองท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาเสพติดแบบบูรณาการเขตพื้นที่อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 4(2), 80-86.
- อัญริยา ชูตินันท์. (2561). *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อรรถกร ธรรมศิริ และดิน ปรัญญพฤทธิ. (2562). แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนรอบสถาบันการศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 7(1), 32-38.
- อนุรักษ์ พัสดุ. (2553). *ความปลอดภัยไม่มีวันหยุด*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.
- อาวุธ ชูจิต. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาเสพติด เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า. (2562). *ตำรวจชุมชน*. ค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2563, จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=55498&filename=index

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ
(อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
Developing a Manual on Consumer Protection for Health Products
(Food and Cosmetics) for Local Government Officials

ณธิป วิมุตติโกศล¹, เพียรพันธุ์ พิระภิญโญ² และ ทวีศักดิ์ ไพรสสุวรรณ³
Natip Wimuttikosol¹, Pianpan Phiraphinyo² and Taweesak Praisuwan³

^{1,2,3}สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

^{1,2,3}Food and Drug Administration, Ministry of Public Health, Thailand

E-mail: daranee@fda.moph.go.th¹, pep4103055@fda.moph.go.th², munk042@fda.moph.go.th³

Received: 2022-06-13; Revised: 2022-06-28; Accepted: 2022-06-29

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ให้มีแนวทางปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในแนวทางเดียวกัน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม 2561 ถึง มีนาคม 2562 โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) รวบรวมข้อมูลและทบทวนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อกำหนดเนื้อหาและรูปแบบ และจัดประชุมแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คณะทำงานและผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้แทนของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รวม 36 คน วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และจัดทำร่างคู่มือ 3) สร้างคู่มือโดยรวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงให้เป็นระบบ และ 4) จัดทำคู่มือแบบรูปเล่มและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับสมบูรณ์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งนำไปใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการตามโครงการส่งเสริมภารกิจ การกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัยพบว่า คู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเนื้อหา 6 บท ประกอบด้วย 1) หลักการพื้นฐานในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2) ความรู้ด้านกฎหมายในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ 3) ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค 4) การใช้ชุดทดสอบอย่างง่าย (Test Kit) 5) แนวทางการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ และ 6) แนวทางปฏิบัติด้านการบังคับใช้กฎหมายสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่

คำสำคัญ: การจัดทำคู่มือ, คุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ, อาหารและเครื่องสำอาง, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were to prepare of consumer protection manual for health products (Food and cosmetics) for local government officials to have guidelines for consumer protection for health products in the same way. It conducted qualitative research between October 2018 and March 2019 by conducting research in 4 steps, which are 1) collecting data and reviewing the operation of consumer protection for health products of Local Government Officials. 2) Meeting of relevant Food and Drug Administration officers to define content and format. Then, arranging focus group meetings of stakeholders, including representatives of Bangkok administration, Pattaya city, city municipality, municipality, sub-district municipality, and provincial public health office, totaling 36 people to content analyze and draft a manual. 3) Create a manual by collecting and arranging information into a system. 4) To produce a complete manual and electronic book for Local Government. This manual is used in the workshop for the Decentralization to Local Governments mission promotion project of the Food and Drug Administration.

The results revealed that the consumer protection operations manual for health products (food and cosmetics) for Local Government Officials contains six chapters, including; 1) Fundamentals of consumer protection operations for health products. 2) Understanding of the legality of consumer protection operations for health products. 3) Necessary fundamentals for consumer protection operations. 4) Using a simple test kit. 5) Guidelines for consumer protection operations on health products, and 6) Law enforcement practices for officers.

Keywords: Manual Preparation, Consumer Protection for Health Products, Food and Cosmetics, Local Government Organization

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันคนไทยมีแนวโน้มที่จะบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัยหรือมีความเสี่ยงด้านสุขภาพมากขึ้น อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีทางการค้าที่ทำให้มีผลิตภัณฑ์สุขภาพใหม่ ๆ เข้าสู่ประเทศได้อย่างรวดเร็ว และการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ทำให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพมีคุณสมบัติที่หลากหลายและซับซ้อน นอกจากนี้ผู้บริโภคจำนวนมากยังได้รับข้อมูลจากการโฆษณาผลิตภัณฑ์ผ่านทางสื่อสมัยใหม่ ตลอดจนขาดข้อมูลที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดความตระหนักรู้ด้านสุขภาพ (กองแผนงานและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2562) ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านอาหารและเครื่องสำอางที่จำหน่ายในท้องตลาดยังไม่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ผู้ผลิตมีการใช้สารเคมีต่าง ๆ ทั้งที่อนุญาตและไม่อนุญาตให้ใช้ในกระบวนการผลิตหรือกระบวนการผลิตที่ไม่เหมาะสม จึงทำให้ตรวจพบสารเคมีตกค้าง และสารอันตรายปนเปื้อนปรากฏ

เป็นชาวอยู่เป็นระยะ ๆ ผู้บริโภคจึงมีความเสี่ยงในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีตลาดนัดและรถเร่เข้ามาจำหน่ายถึงหมู่บ้านและชุมชน ทำให้มีความเสี่ยงที่เกิดจากการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณภาพและเป็นอันตราย (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2561)

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2526) ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิด และเข้าใจสถานการณ์ในพื้นที่ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารงานคลังของตนเอง และมีสภาของท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553) ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันเวลา หรือทันต่อความต้องการของประชาชน ทั้งนี้งานคุ้มครองผู้บริโภคเป็นงานหนึ่งที่ถ้าหากราชการท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ดี ทันเวลา จะทำให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และในปี พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดกรอบภารกิจที่จะดำเนินการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติ โดยกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ไว้ 4 ภารกิจ ได้แก่ 1) การผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2) การเสริมสร้างศักยภาพผู้บริโภคทั้งด้านความรู้ในการบริโภคและเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรม 3) การสร้างและขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้บริโภคในท้องถิ่น และ 4) การตรวจสอบติดตามคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในสถานที่จำหน่ายตามที่ระบุในพระราชบัญญัติแต่ละประเภท (กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น, 2557)

จากการศึกษาของ ฌนิป วิมุตติโกศล และคณะ (2562) เกี่ยวกับสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับการกระจายอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาใน 4 ภารกิจ ทั้งนี้ในภารกิจที่ 4 คือ การตรวจสอบ ควบคุม กำกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพในสถานที่จำหน่ายยังดำเนินการได้น้อย โดยเฉพาะเรื่องการค้าสินค้าและการดำเนินการตามบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่เนื่องจากขาดความรู้และทักษะ สำนักงานคณะกรรมการและยาควรดำเนินการ ได้แก่ 1) กำหนดภารกิจการกระจายอำนาจในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) 2) การอบรมให้ความรู้การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ดำเนินการตามเสนอแนะทั้ง 3 ข้อ

จากปัญหาและสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ในข้อที่ 3 การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติและเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ทันเวลา และทันต่อความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชน มีความเชื่อมั่นระบบคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ประชาชนได้รับการคุ้มครอง ปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สถานการณ์ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ

สถานการณ์ปัญหาของผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านผลิตภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2562) มีดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์อาหาร

1.1 การบริโภคหวาน เค็ม มัน เนื่องจากมีอาหารสำเร็จรูป อาหารฟาสต์ฟูด เครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูง ซึ่งอาหารประเภทเหล่านี้มีผลทำให้ประชาชนบริโภคอาหารหวาน เค็ม มัน มากขึ้น ประกอบกับการที่ประชาชนออกกำลังกายไม่เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ตามมา ดังนั้นการอ่านฉลากโภชนาการแบบจีดีเอ (Guideline Daily Amounts: GDA) หรือเรียกอย่างง่ายว่า ฉลากหวาน เค็ม มัน คือ ฉลากที่แสดงค่าพลังงาน (กิโลแคลอรี) น้ำตาล (กรัม) ไขมัน (กรัม) โซเดียม (มิลลิกรัม) ในหนึ่งหน่วยบรรจุภัณฑ์ เช่น ชอง ถู ก่อง ของ ผลิตภัณฑ์นั้น โดยจะแสดงอยู่ด้านหลังบรรจุภัณฑ์ ฉลากหวาน เค็ม มัน จึงเป็นหนึ่งวิธีช่วยลดการบริโภคอาหารหวาน เค็ม มัน ที่ได้รับการบริโภคอาหารสำเร็จรูปได้

1.2 การโฆษณาสรรพคุณเกินจริงหรือการพยายาแผนปัจจุบันในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยผลิตภัณฑ์เสริมอาหารหลายชนิดมักพบปัญหาอวดอ้างสรรพคุณเกินจริง ซึ่งตรวจพบบ่อย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่อ้างลดความอ้วน กระชับสัดส่วน รักษาโรค เครื่องดื่มน้ำสมุนไพรรักษาโรค และกาแฟลดความอ้วน เป็นต้น

2. ด้านผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

2.1 ฉลากเครื่องสำอางไม่ถูกต้อง ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางทุกชนิดต้องมีฉลากภาษาไทย ถึงแม้จะเป็นสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศก็ต้องจัดทำฉลากภาษาไทยติดไว้ที่กล่องหรือขวด และมีข้อความอันจำเป็นอย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถมองเห็นและอ่านได้ชัดเจน เพราะผู้บริโภคจำเป็นต้องรู้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ผลิตและผู้นำเข้าต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องสำอางต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ก่อนผลิตหรือนำเข้า หากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเอกสารถูกต้องและครบถ้วน จะออกใบรับแจ้งให้ไว้เป็นหลักฐาน โดยเลขที่ใบรับแจ้งจะกำกับไว้ที่ฉลากเครื่องสำอาง

ปัญหาที่พบ คือ เครื่องสำอางตามตลาดนัด แผงลอย ส่วนใหญ่ไม่มีภาษาไทย หรือการแสดงผลไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

2.2 การโฆษณาเครื่องสำอางโอ้อวดสรรพคุณเกินจริง ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีจุดประสงค์ใช้เพื่อความสวยงามหรือความสะอาดในชีวิตประจำวัน แต่ผลิตภัณฑ์บางประเภท พบว่า การโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณเกินจริง ให้คนหลงเชื่อว่าเป็นไปได้ เช่น ช่วยให้ผิวขาวทันใจ หน้าใสทันตา เปลี่ยนจากผิวดำเป็นผิวขาว 100%

สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นควรเลือกและตรวจสอบผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางก่อนบริโภค ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้บริโภคได้รับความปลอดภัยจากการบริโภค โดยจะมีหน่วยงานที่กำกับดูแลทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น อีกทั้งตามแผนที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบติดตามคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและยา) (กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น, 2552) และผลักดันนโยบายการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติขึ้นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ได้นำไปสู่แผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ซึ่งรัฐบาลแถลงต่อรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553)

ปี 2546 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดกรอบภารกิจที่จะดำเนินการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ไว้ 4 ภารกิจดังนี้ (กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น, 2557)

1. การผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ
2. การเสริมสร้างศักยภาพผู้บริโภคทั้งด้านความรู้ในการบริโภคและเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรม
3. การสร้างและขยายเครือข่ายการมีส่วนร่วมในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้บริโภคในท้องถิ่น

4. การตรวจสอบติดตามคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในสถานที่จำหน่ายตามที่ระบุในพระราชบัญญัติแต่ละประเภท

ได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 ท้องถิ่นจึงสามารถดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวัง

ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางในพื้นที่รับผิดชอบ (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561ก) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

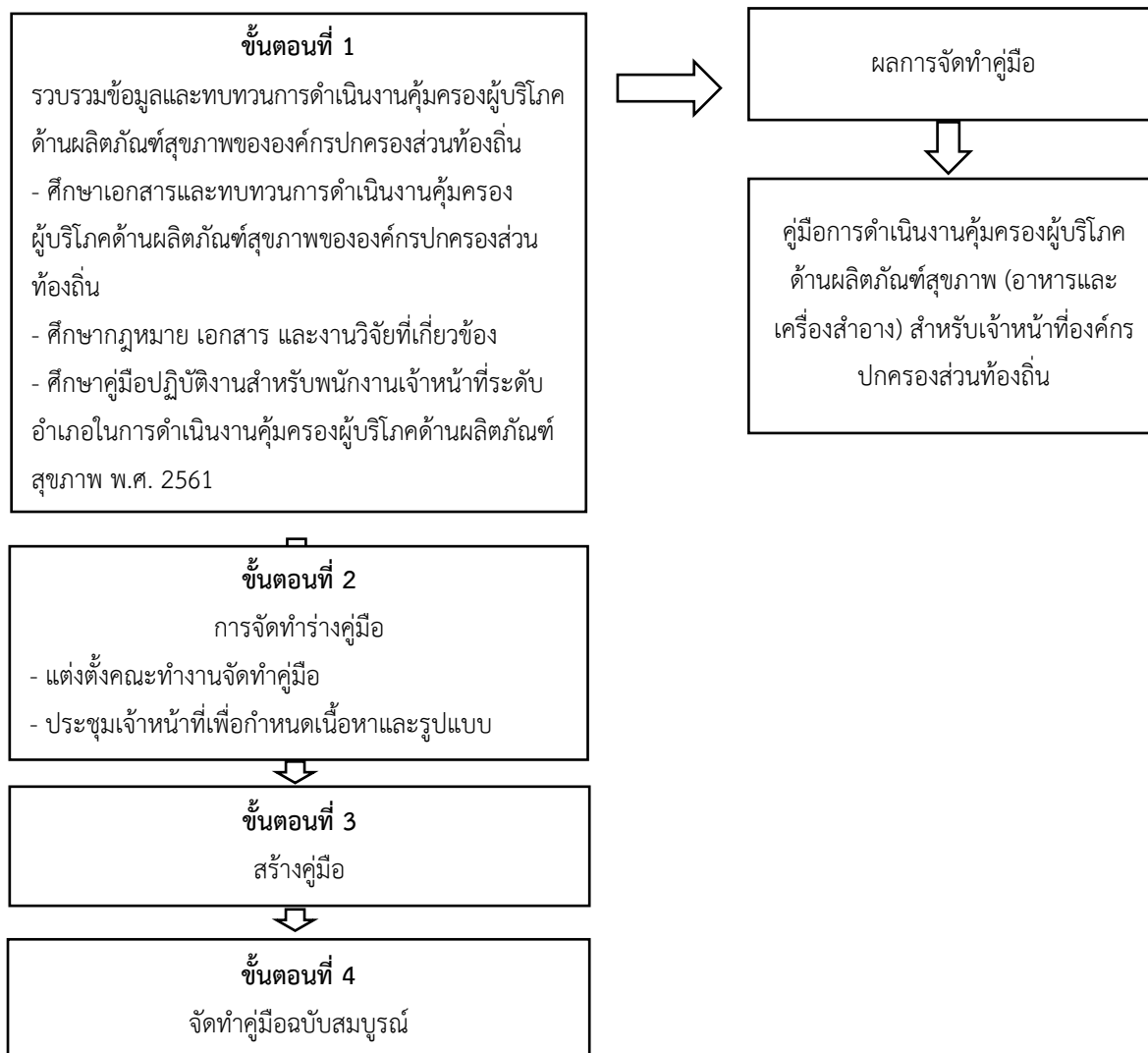
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณิธิ วิมุตติโกศล และคณะ (2562) ได้ศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 823 ราย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงวิเคราะห์ (Chi-square) และการสนทนากลุ่ม (focus group) จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน (จำนวน 60 คน) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับการกระจายอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาใน 4 ภารกิจ ทั้งนี้ในภารกิจที่ 4 คือการตรวจสอบ ควบคุม กำกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพในสถานที่จำหน่าย ยังดำเนินการได้น้อย โดยเฉพาะเรื่องการดำเนินคดีและการดำเนินการตามบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากขาดความรู้และทักษะ ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ว่าควรดำเนินการ ดังนี้ 1) กำหนดภารกิจการกระจายอำนาจในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) 2) อบรมให้ความรู้การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานการณ์ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ ทบทวนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกสาร กฎหมายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคู่มือปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ พ.ศ. 2561 (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561ข) คณะผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาประกอบการจัดทำคู่มือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลและทบทวนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1.1 ศึกษาเอกสารและทบทวนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 ศึกษากฎหมาย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาคู่มือปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ พ.ศ. 2561

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำร่างคู่มือ

2.1 แต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมภารกิจการกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อกำหนดเนื้อหาและรูปแบบ

2.2 คณะผู้จัดทำคู่มือ ประกอบด้วย 1) หน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้แก่ กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น (กองคป.) สำนักอาหาร สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย 2) หน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และสระแก้ว และ 3) หน่วยงานในส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลนครรังสิต เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น และเทศบาลตำบลพนมสารคาม จำนวน 36 คน (ณิธิ วิมุตติโกศล และคณะ, 2562)

2.3 ได้จัดประชุมแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วยคณะทำงานและผู้มีส่วนได้เสียในการจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้แทนของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง รวม 36 คน เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และสรุปผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำร่างคู่มือ

ขั้นตอนที่ 3 สร้างคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาสร้างคู่มือ แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้แทน คุ้มครองผู้บริโภคเขต (กอง คป.) สำนักอาหารและสำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ และนำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยแบ่งเนื้อหา จำนวน 6 บท ประกอบด้วย 1) หลักการพื้นฐานในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2) ความรู้ด้านกฎหมายในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ 3) ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค 4) การใช้ชุดทดสอบอย่างง่าย (Test Kit) 5) แนวทางการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ และ 6) แนวทางปฏิบัติด้านการบังคับใช้กฎหมายสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยรวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงให้เป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำคู่มือในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งนำคู่มือมาใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการตามโครงการส่งเสริมภารกิจการกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัย

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสรุปผลการประชุมจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการจัดทำ (ร่าง) คู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงเนื้อหาในร่างคู่มือ ดังนี้

1. เพิ่มสัญลักษณ์การขึ้นทะเบียนบนฉลากของแต่ละผลิตภัณฑ์สุขภาพ
2. เพิ่มบทบาทหน้าที่ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มเยาวชนที่มีส่วนร่วมในการกิจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.น้อย)
3. อัปเดตสถานการณ์ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพให้เป็นปัจจุบัน
4. การใช้ชุดทดสอบอย่างง่าย (Test Kit) ควรเพิ่มเติมว่าเก็บตัวอย่างประเภทใดในการตรวจสอบใช้ปริมาณเท่าใด
5. คู่มือควรมีเนื้อหาครอบคลุมเฉพาะที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น
6. ลักษณะรูปแบบของคู่มือ ควรมี 2 แบบ คือ เล่มใหญ่สำหรับเป็นคู่มือมาตรฐาน และเล่มเล็กไว้สำหรับออกตรวจ (จัดทำในครั้งถัดไป)

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประกอบด้วย เนื้อหา 6 บท ประกอบด้วย บทที่ 1 หลักการพื้นฐานในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบด้วย ขอบเขตการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ โครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบงานคุ้มครองผู้บริโภคทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น บทบาทหน้าที่และกฎหมายที่ใช้บังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพ บทที่ 2 ความรู้ด้านกฎหมายในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบด้วย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง สรุปเรื่องการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และขั้นตอนการจัดทำบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ บทที่ 3 ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์อาหาร และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง บทที่ 4 การใช้ชุดทดสอบอย่างง่าย (Test Kit) ประกอบด้วย ชุดทดสอบบอร์แรกซ์ (ผงกรอบ) ในอาหารและสารเคมี ชุดทดสอบฟอร์มาลินในอาหาร (น้ำยาแดงศพ) ชุดทดสอบโซเดียมไฮโดรซัลไฟต์ (สารฟอกขาว) ในอาหาร ชุดทดสอบสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชตกค้างในอาหาร ชุดทดสอบกรดซัลฟิวริกในอาหาร (สารกันรา) ชุดทดสอบปริมาณโอโอดีนในเกลือบริโภค ชุดทดสอบสารโพแทสเซียมในน้ำมันทอดซ้ำ ชุดทดสอบโคลิฟอร์มในน้ำและน้ำแข็ง ชุดทดสอบโคลิฟอร์มในอาหาร ชุดทดสอบกรดเททาโนอิกในเครื่องสำอาง (กรดวิตามิน A) ชุดทดสอบปรอทแอมโมเนียในเครื่องสำอาง ชุดทดสอบไฮโดรควิโนนครีมทาหน้า รายชื่อผู้แทนจำหน่ายชุดทดสอบอย่างง่าย และรายชื่อศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ บทที่ 5 แนวทางการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดทำ

แผนการดำเนินงาน การตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพ ณ สถานที่จำหน่าย การตรวจสอบสถานที่ผลิตอาหาร (เฉพาะ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) และการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคระดับพื้นที่ และ บทที่ 6 แนวทางปฏิบัติด้านการบังคับใช้กฎหมายสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบสถานประกอบการ และการบันทึกและรวบรวมพยานหลักฐาน ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 คู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อภิปรายผล

การจัดทำคู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทบทวนการดำเนินงานและวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การตรวจสอบควบคุม กำกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพในสถานที่จำหน่าย ยังดำเนินการได้น้อยในเรื่องการดำเนินคดีและการดำเนินการตามบทบาทของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากขาดความรู้และทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ณธิป วิมุติโกศล และคณะ (2562) ที่ได้ศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับการกระจายอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาใน 4 ภารกิจ ทั้งนี้ในภารกิจที่ 4 คือ การตรวจสอบ ควบคุม กำกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพในสถานที่จำหน่ายยังดำเนินการได้น้อย โดยเฉพาะเรื่องการดำเนินคดีและการดำเนินการตามบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากขาดความรู้และทักษะ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจึงควรจัดทำคู่มือดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์

สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้แก่ 1) กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น สำนักอาหาร สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย 2) หน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และสระแก้ว และ 3) หน่วยงานในส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลนครรังสิต เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น และเทศบาลตำบลพนมสารคาม ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์เนื้อหา รวบรวมข้อมูล และจัดทำคู่มือ จากนั้นนำคู่มือมาใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการตามโครงการส่งเสริมภารกิจกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณธิป วิมุตติโกศล และคณะ (2562) ที่ได้ศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผลการวิจัยพบว่า ควรอบรมให้ความรู้การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการประสานกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในการผลักดันเชิงนโยบายการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ดังนั้นการจัดทำคู่มือส่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีแนวทางปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถดำเนินการได้ถูกต้อง แก้ปัญหาได้ทันเวลา และตอบสนองความต้องการของประชาชน หลังจากการใช้คู่มือจะต้องติดตามและประเมินผลการนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาคู่มือให้สมบูรณ์

สรุป

คู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดทำตามขั้นตอนการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือ อันเป็นเครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ทำให้แก้ไขปัญหาได้ทันเวลาทันต่อความต้องการของประชาชน และนำมาใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการตามโครงการส่งเสริมภารกิจกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังมีข้อที่ควรพัฒนาคือ ควรมีการประเมินผลการนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

ควรมีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคู่มือโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ มีการประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจการใช้คู่มือแก่ผู้ปฏิบัติ เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ใหม่ หรือ โอน/ย้าย มีการติดตามการใช้คู่มือของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถนำคู่มือมาใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการตามโครงการส่งเสริมภารกิจกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประเมินผลการนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดทำคู่มือในรูปแบบอื่น ๆ เช่น Infographic เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายและไม่ซับซ้อน จัดทำเป็นคลิปวิดีโอ (ทำสื่อออนไลน์) หรือทำเผยแพร่ให้แก่ประชาชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง ควรศึกษาแนวทางการนำคู่มือไปใช้อย่างยั่งยืน และมีการทบทวน/ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2561). *คู่มือการใช้ชุดทดสอบอาหาร*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- กองแผนงานและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2562). *รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงผลิตภัณฑ์สุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น. (2557). *การพัฒนารูปแบบและแนวทางการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- กองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น. (2552). *โครงการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรองการกระจายอำนาจการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประจำปี 2552*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- ณธิป วิมุตติโกศล, ทวีศักดิ์ ไพรสุวรรณ, พิระภิญโญ และอุษณีย์ ทองใบ. (2562) การศึกษาสถานการณ์ และปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. *วารสารวิชาการกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ*, 15(3), 39-50.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2526). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2553). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542*. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2565, จาก <https://docs.google.com/file/d/0B0QqZeoMeRdmUTBmTGJ1NVVxczA/edit>

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. (2562). คู่มือการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหารและเครื่องสำอาง) สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. (2561ก). ความเป็นผู้นำการกระจายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. (2561ข). คู่มือปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

การประเมินผลการนำนโยบายปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในสถานการณ์โควิด-19

Evaluation of the Implementation of Education Reform Policy: Proactive Learning Management in the situation of covid-19

ปรียาวจ บัวพุด¹ และ เฉลิมพร เย็นเยือก²

Preyawaj Buapood¹ and Chalernporn Yenyuak²

^{1,2} สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยรังสิต

^{1,2} Institute of Public Administration and Public Policy, Rangsit University, Thailand

E-mail: chalernporn.y@rsu.ac.th²

Received: 2022-06-16; Revised: 2022-06-24; Accepted: 2022-06-25

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลบริบทการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษาในเขตภาคกลาง เพื่อใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนใจ นำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตภาคกลาง จำนวน 9 คน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ที่สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมที่ไม่สามารถทำให้ผู้เรียน ผู้สอนได้เกิดปฏิสัมพันธ์อย่างแท้จริง เป็นการทำกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ จึงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และระหว่างผู้สอน รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงอุปกรณ์ที่อาจยังมีข้อจำกัดสำหรับผู้เรียน ส่วนด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้แต่ทุกกิจกรรมเป็นการดำเนินการทางออนไลน์ ดังนั้น ผู้เรียนและผู้สอนจึงต้องพยายามเรียนรู้การใช้และเข้าถึงเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการศึกษานี้ บุคลากรทางการศึกษาอาจใช้ประกอบเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในรูปแบบอื่น เพื่อสร้างสรรค์ผู้เรียนให้เติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติที่มีคุณค่าต่อไป

คำสำคัญ: การปฏิรูปการศึกษา, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, สถานการณ์โควิด-19

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the context of the implementation of educational reform policy: proactive learning management in the situation of covid-19 in educational institutions. In the central region to be used as information for the administrators

of educational institutions. And those interested in applying them in determining guidelines for further development of educational institutions. This study used a qualitative research method. Collected data through an in-depth interview using a semi-structured interview form the informant is School administrators in the central region as nine samples.

The results of this study found that school administrators have problems and obstacles in conducting proactive learning activities in the situation of COVID - 19. Consistent in the same direction is the form of activities that cannot make the learners' Instructors have interacted. It is an online activity, thus affecting the relationship between students and teachers including the ability to access devices that may still be limited for students. As for the teaching and student format, activities follow the guidelines set forth, but all activities conducted online. Therefore, students and teachers must strive to learn to use and access technology more. In this study, educational personnel may use it as a guideline for implementing other educational reform policies to create students to grow up as the binding force of a valuable nation.

Keywords: Education Reform, Proactive Learning, COVID-19 Situation

บทนำ

ปัญหาทางการศึกษาของประเทศไทยตกต่ำจนถึงขั้นวิกฤติในเกือบทุกด้าน ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในด้านผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร ไปจนถึงด้านหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ สถานศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการศึกษาล่าเรียน และด้านงบประมาณ ถึงแม้ที่ผ่านมาความพยายามปฏิรูปการศึกษาของไทยในช่วงปี พ.ศ.2542-2551 ยังไม่ประสบผลสำเร็จ และในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ปี พ.ศ.2552-2561 ยังพบว่าวิกฤติปัญหาทางการศึกษาของไทยก็ยังไม่มิต่ำทว่า จะหมดสิ้นไป อันเนื่องจากวิกฤติปัญหาทางการศึกษาของไทยที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ถึงจะมีความพยายามแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว แต่การพยายามแก้ปัญหาในประเด็นหนึ่งกลับไปก่อให้เกิดปัญหาในประเด็นอื่น เพิ่มความซับซ้อนของปัญหามากขึ้นเรื่อยๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการซับซ้อน ระบบการศึกษาแบบเก่ามาจนเคยชิน การแก้ไขจึงเป็นเรื่องยาก (ภาวิข ทองโรจน์, 2562) การปฏิรูปจึงทำได้เพียงคงสภาพปัจจุบันให้คงที่หรือดีขึ้นกว่าเดิมแม้เพียงเล็กน้อยก็ยังดี แม้ว่าจะมีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบการศึกษาใหม่ แต่หากผู้ปฏิบัติยังคงทัศนคติตนเองเช่นเดิม การปฏิรูปโครงสร้างดังกล่าวก็ไม่อาจเกิดผลตามเป้าประสงค์ได้ ไม่คุ้มค่ากับทรัพยากร รวมถึงงบประมาณที่ลงไป ดังปรากฏตามรายงานของวิทยากร เชียงกูร (2559) ที่ติดตามผลการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดนั้น พบว่า การปฏิรูปการศึกษาไม่ได้ปฏิรูปทั้งระบบอย่างเป็นองค์รวม

ความพยายามการปฏิรูปการศึกษาให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สำคัญประการหนึ่ง คือ มีการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดระบบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ

ได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษา จากการมีส่วนร่วม ระหว่าง “ผู้ปกครอง-รัฐบาล-โรงเรียน-ครู” ซึ่งมีรัฐบาลเป็นตัวศูนย์กลางในระบบ โดยรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการเสริมสร้างความรับผิดชอบของระบบการศึกษา ดังปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์ให้เป็นผู้มีความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับชาติและในระดับสากล ทั้ง ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะส่งผลให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน และมั่นคง สะท้อนผ่านแนวคิดการจัดการศึกษาของประเทศ (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาที่ยึดหลัก การศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) การศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และวัตถุประสงค์สำคัญในการจัดการศึกษาประการหนึ่งคือ พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถได้เต็มศักยภาพ (Quality) มีระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) โดยสถานศึกษามีภารกิจสำคัญคือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการใช้หลักการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กลยุทธ์ต่างๆ เสริมเข้าไปในกระบวนการสอน ใช้การปฏิบัติผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นขณะลงมือทำกิจกรรมนั้น ให้เกิดความคิดอย่างเป็นระบบอย่างสร้างสรรค์ แต่อย่างไรก็ตามในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เริ่มต้นตั้งแต่ปลาย ปี พ.ศ.2562 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ต้องมีการปรับตัว ปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้คงไว้ซึ่งคุณภาพตามนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย ภายใต้วิถีใหม่ หรือ New Normal โดยเฉพาะนโยบายการจัดการศึกษาเชิงรุกที่เป็นอีกนโยบายเพื่อมุ่งเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นได้ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าด้วยกันและดำเนินวิถีใหม่ ตามมาตรฐานที่หลายภาคส่วนยังไม่คุ้นเคย อาทิ การเรียนรู้และทำกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์ การจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับยุควิถีใหม่ การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียน เช่นเดียวกันกับเรียนในห้องเรียน เป็นต้น จึงถือเป็นความท้าทายที่สำคัญยิ่งของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบริบทในการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา: การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อประยุกต์ใช้เป็นสารสนเทศในการนำไปพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา: การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษาในเขตภาคกลาง
2. เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนใจ นำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา: การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาในเขตภาคกลาง

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลการนำนโยบายปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติ: การเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยจำแนกประเด็นที่มีความเกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ของ Walter Williams (1971, อ้างถึงใน สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2555) ได้สรุปว่า ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ขึ้นอยู่กับสมรรถนะขององค์การในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยจะมองที่ความสามารถขององค์การในการรวบรวมคนและทรัพยากรขององค์การให้มีเอกภาพ และกระตุ้นบุคลากรด้วยการกำหนดสิ่งจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

ณัฐธา วินิจนัยภาค (2554) เสนอความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะดำเนินการไปได้เมื่อมีการลดความเป็นนามธรรมของนโยบายให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยการแปลงนโยบายให้เป็นแผน แผนงาน โครงการ และกิจกรรมตามลำดับ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ ซึ่งการจะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากนโยบาย กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน หน่วยราชการ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่ สนใจในประเด็นนโยบายนั้น ๆ

ศุภชัย ยาวะประภาษ และปิยากร หวังมหาพร (2555) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการกำหนดนโยบาย โดยนโยบายจะสำเร็จย่อมขึ้นอยู่กับการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ กรณีที่สภาพแวดล้อมที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้ความสามารถในการประสานงาน การติดต่อสื่อสารกันมากในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยส่วนราชการเดียวให้มีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้ การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนที่เพิ่มขึ้นได้ การทำงานในลักษณะเครือข่ายจึงเกิดขึ้น รูปแบบการทำงานจึงเป็นการประสานงาน แลกเปลี่ยนทรัพยากร ความร่วมมือ เพื่อให้บริการสาธารณะของผู้เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม นอกจากนี้ ยังได้ให้ความสำคัญ

กับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่อาจส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้เพิ่มเติมอีกด้วย

โดยสรุปจากนักวิชาการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการกำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรมขึ้นอย่างเป็นระบบ จากนั้นนโยบายแปลงไปแผน แผนงาน โครงการ และกิจกรรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติสามารถดำเนินการตามได้ตามแผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ และก่อให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย ไปยังหน่วยงานปฏิบัติในระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ต่อไป ซึ่งในกรณีการศึกษา การนำนโยบายปฏิรูปการศึกษา: Active Learning โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในครั้งนี้ จะมีการแปลงนโยบายนโยบายไปสู่โครงการ แผนงาน และกิจกรรม ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายต่อไป

รูปแบบการประเมินผลแบบ CIPP Model

แบบประเมินผล CIPP Model เป็นการประเมินว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่แล้ว โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบการประเมินความก้าวหน้าเพื่อบ่งชี้จุดเด่นจุดด้อยของการประชุม เพื่อนำผลไปปรับปรุง กิจกรรมแผนการประชุมได้ทันทั่วทั้งที่และมีการประเมินรวมสรุปหลังโครงการประชุมสิ้นสุดแล้ว เพื่อบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ของโครงการประชุมแบบจำลองที่เหมาะสม ที่จะใช้เป็นกรอบความคิดในการประเมินแบบ CIPP Model จึงเป็นที่นิยมใช้ ทั้งนี้เพราะนักประเมินจะได้ทราบถึง จุดเด่น และ ข้อสังเกตสำคัญ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารนโยบาย หรือ ผู้กำหนดนโยบาย ในแต่ละด้าน โดยแบบประเมินผล CIPP Model มีสาระสำคัญในการประเมินคือ ด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี นิยามศัพท์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบริบทการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา: การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาในเขตภาคกลาง

2. เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สนใจ นำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายปฏิบัติการศึกษา: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของสถานศึกษาในเขตภาคกลาง

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 4 ส่วนสำคัญ คือบริบทด้านสภาวะแวดล้อมในการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก, ด้านปัจจัยนำเข้า, ด้านกระบวนการ, ด้านผลลัพธ์จากการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา รวมถึงปัจจัยและอุปสรรคในการดำเนินนโยบายแต่ละด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้บริหารสถานศึกษาในเขตภาคกลาง จำนวน 9 คน
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และใช้เครื่องบันทึกเสียงและนำเสียงที่บันทึกได้มาถอดเป็นประโยคเรียบเรียงไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ ว่าผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบาย แล้วนำข้อมูลที่ได้บันทึกไว้มาเรียบเรียง เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรที่กำหนดตามแนวคิดทฤษฎีการประเมินผล แล้วนำเสนอข้อมูลรูปแบบพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้เรียบเรียงให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน

ผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 9 ราย เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 บริบทด้านสภาวะแวดล้อมในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านสภาวะแวดล้อมในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สำคัญคือ ในสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่เดิมมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 อันส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการเป็นพลเมืองโลก ที่อาจลดน้อยลงโดยเฉพาะในเรื่องของทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ของผู้เรียน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพของบุคคลในอนาคต

ในสถานการณ์โควิด-19 รูปแบบการจัดการศึกษาทั้งหมดเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล ที่มีทั้งในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนทุกระดับ มีการจัดรูปแบบการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเป็นแบบออนไลน์ ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีและการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน จึงเป็นประเด็นสำคัญหลักในการจัดรูปแบบการศึกษา ในสถานการณ์โควิด-19 มากกว่าการให้ความสำคัญกับแนวนโยบายที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

อย่างไรก็ตามในสถานการณ์โควิด-19 ถึงแม้สถานศึกษาได้พยายามจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้กับนักเรียนส่วนใหญ่ได้ก็ตาม แต่ยังคงมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่มีจำนวนไม่น้อยที่มีบ้านเรือนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลจากสัญญาณอินเทอร์เน็ต รวมถึงการครอบครองอุปกรณ์การเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ ฯลฯ ที่เป็นอุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้ทางไกล มีอยู่อย่างจำกัด รวมถึงระบบไฟฟ้าที่เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งเช่นกัน

จากบริบทดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน รวมถึงผู้ปกครอง ต้องประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทั้งปัญหาอุปสรรคและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน อาทิ การสร้างคู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดทำแบบฝึกที่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ และการส่งกลับให้ผู้สอนในช่องทางต่าง ๆ

ประเด็นที่ 2 บริบทด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สำคัญคือ การจัดสรรทรัพยากรจำเป็นต่อการจัดการศึกษาตามนโยบายในสถานการณ์โควิด-19 ที่สำคัญคือ งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้งบประมาณในการจัดทำข้อมูลแบบออนไลน์ ในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การพัฒนาทรัพยากรผู้สอนให้สามารถใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

การจัดหาทรัพยากรที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะทำให้คุณภาพชีวิตผู้สอนและคุณภาพผู้เรียนได้รับการพัฒนาขึ้น นอกจากอุปกรณ์ออนไลน์ เทคโนโลยีต่าง ๆ แล้ว การแจกจ่ายอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตัวเองที่บ้าน ก็เป็นทรัพยากรทางการศึกษาที่สำคัญเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับทรัพยากรที่ผู้เรียนต้องจัดหาด้วยตัวเองนั้น ยังพบว่าผู้เรียนจำนวนมากที่ยังมีข้อจำกัดสำคัญในการครอบครองอุปกรณ์การเรียนรู้ ทั้ง คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและพกพา และแท็บเล็ต และอินเทอร์เน็ตสำหรับใช้เรียนออนไลน์ที่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และถือเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างมากในสถานการณ์โควิด-19 จากการเปลี่ยนการเรียนมาเป็นแบบออนไลน์

สถานศึกษาบางแห่งประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางทรัพยากรทางการศึกษา อาทิ ความเหลื่อมล้ำจากพื้นที่ตั้งของสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาในเมือง กับนอกเมือง ในเรื่องความพร้อมด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ ไฟฟ้า สัญญาณอินเทอร์เน็ต บุคลากรผู้สอน ระบบสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โรงเรียนในเมืองมีความพร้อม มีอินเทอร์เน็ต มีครู มีระบบสนับสนุนที่พร้อม แต่บางที่ยังไม่มีระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสม ยังไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ไม่มีไฟฟ้า รวมถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ อีกด้วย

จากบริบทด้านทรัพยากรที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในโครงการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งถือเป็นบทบาทของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่พอเพียงเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ โดยต้องดำเนินการตามระบบ กระบวนการจัดซื้อจัดหาจัดจ้างให้เป็นไปตามระบบงบประมาณ ซึ่งบางครั้งพบความล่าช้าเกิดขึ้น จึงอาจส่งต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนล่าช้าไปด้วย

ประเด็นที่ 3 บริบทด้านกระบวนการในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านกระบวนการในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สำคัญคือ ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุกตามนโยบาย และต้องพยายามจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ได้ใช้ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและสามารถออกแบบการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินผลด้วยตนเอง สนับสนุนให้เกิดการค้นพบตนเองจากการประเมินตนเอง แต่อย่างไรก็ตามในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ยังพบปัญหาสำคัญในด้านบรรยากาศในระหว่างการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบออนไลน์คือ ถ้าครูผู้สอน ทำการสอนโดยเอาเนื้อหาในหนังสือเป็นหลักแล้วอ่านจากหนังสือ หรืออ่านจากสไลด์ให้นักเรียนฟัง พบว่ากระบวนการเรียนการสอนในแบบนี้ จะไม่มีการตอบสนองจากนักเรียน ไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียน เพราะการมีสมาธิเพื่อนั่งอยู่หน้าจอแล้วฟังอะไรนาน ๆ เป็นเวลาประมาณ 30 นาที หรือครึ่งชั่วโมง ถือว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก โดยเฉพาะกับเด็กนักเรียนในช่วงวัยรุ่น ครูผู้สอนต้องคิดสร้างสรรค์และหาทางสร้างกิจกรรมภายใต้แนวนโยบายการจัดการเรียนรู้อย่างไรให้เป็นการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning บทแพลตฟอร์มออนไลน์ในด้านนักเรียน เมื่อนักเรียนต้องเรียนออนไลน์จากที่บ้าน นักเรียนต้องมีการควบคุมดูแลการเรียนรู้ของตนเอง ผู้สอนหรือคุณครูไม่สามารถไปบังคับเขาได้ บางครั้ง ถึงแม้มีผู้ปกครองอยู่ด้วย ก็ยังไม่สามารถควบคุมบังคับได้ หรือบางครั้งพบว่าผู้ปกครองกลับเป็นผู้จัดทำแบบฝึกหัด รวมถึงการบ้านต่าง ๆ ให้นักเรียนเองด้วยซ้ำ ดังนั้นจึงเกิดคำถามสำคัญว่า การเรียนรู้ที่จำเป็นอย่างแท้จริงสำหรับนักเรียนคืออะไร ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนกระบวนการ วิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่หมด ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่นอกเหนือจากตำราเรียนในหลักสูตรแล้วต้องพัฒนาให้สามารถใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้นักเรียนยังคงนั่งเรียนอยู่กับครูผู้สอน โดยที่ไม่ปิดหน้าจอหนีหายไป หรือเปิดจอไว้เฉย ๆ แต่ตัวผู้เรียนออกไปทำอย่างอื่น

ประเด็นที่ 4 บริบทด้านผลลัพธ์ในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน สถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านผลลัพธ์ในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สำคัญ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ที่ได้ระหว่างการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบปกติ กับการเรียนการสอนออนไลน์ต่างกันพอสมควร แต่แนวทางสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนดีขึ้น คือ 1. ระดับและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ถึงตัวจะไกลกันแต่ใจต้องใกล้กัน ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าอยู่ท่ามกลางครูผู้สอนและเพื่อนๆ นักเรียนด้วยกัน รวมถึงชุดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้ต้องสามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม และต้องสร้างแรงกระตุ้น จูงใจให้กับผู้เรียนให้ได้มากเพื่อทำให้นักเรียนได้เข้าใจและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบการเรียนรู้ของตัวเอง

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาสำคัญคือ ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่เห็นได้ชัดเจนคือ นักเรียนที่มีฐานะดีอาจเจอปัญหาเพียงแค่การเรียนออนไลน์นั้นไม่มีประสิทธิภาพ แต่อย่างเด็กนักเรียนฐานะยากจนจะเจอปัญหาที่ใหญ่กว่ามาก เมื่อพิจารณางานศึกษาการระบาดของไวรัสโควิดในทวีปแอฟริกา จะพบว่า การศึกษาที่เป็นปัจจัยให้การเลื่อนขั้นทางสังคม (Social Mobility) นั้นกลายเป็นปัจจัยลบทั้ง ๆ ที่ในสถานการณ์ปกติ การศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้คนเลื่อนขั้นได้ เพราะการระบาดส่งผลให้ครอบครัวเด็กที่ยากจนนั้นไม่สามารถกลับเข้าโรงเรียนได้อย่างถาวร

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้พบชุดข้อมูลที่มีความสอดคล้องกัน คือ จำนวนบุคลากรทางการศึกษาหรือผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังมีจำนวนน้อย ทำให้การเข้าถึงผู้เรียนอาจยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงอาจส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ยังไม่เป็นไปตามคุณภาพการเรียนรู้เท่าที่ควร

ประเด็นที่ 5 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนในบทบาทของครูผู้สอน ที่เน้นส่งเสริมให้ครูผู้สอนต้องช่วยเหลือกันไม่สามารถทำงานอยู่เฉพาะในส่วนที่ตนเองเชี่ยวชาญอย่างเดียว ควรต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงแบบสหสาขาวิชา หรือข้ามศาสตร์ เนื่องจากการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในโลก ทำให้ไม่สามารถรู้ได้ว่า มีสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือ บูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน อันจะทำให้การแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และ สำเร็จได้ง่ายขึ้น

และยังทำให้ทราบถึงความสอดคล้องในทิศทางเดียวกันของปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน อย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน

ควรเตรียมความพร้อมในทรัพยากรต่าง ๆ อาทิ บุคลากรทางการศึกษา งบประมาณ และสนับสนุนการฝึกอบรม ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถวางแผนดำเนินการและอธิบายแนวทางดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ให้เข้าใจได้เป็นลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินการตามนโยบายฯ สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดการศึกษาเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินผลการนำนโยบายปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์โควิด-19 ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าการจัดการศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 มีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นแบบออนไลน์เป็นสำคัญ และในขณะเดียวกันผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้วางแผนในอนาคตหากสถานการณ์โควิด-19 เบาบางหรือสิ้นสุดลง หรือเรียกว่าในยุคปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งแต่ละประเทศจะมีบริบทที่แตกต่างกันไป อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกา สิ่งที่จะเกิดขึ้น

หลังจากนี้ คือการเรียนออนไลน์อาจลดลง และเพิ่มการเรียนในชั้นเรียนมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนโยกย้ายชั้นเรียนแบบดั้งเดิม ทั้งนี้เนื่องจากเดิม มีรูปแบบการเรียนออนไลน์ส่วนหนึ่งอยู่แล้ว ส่วนประเทศญี่ปุ่นที่เดิมมีการเรียนออนไลน์น้อยมาก การจัดการศึกษาภายหลังสถานการณ์โควิด-19 พบว่ามีแนวโน้มปรับไปเรียนออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ส่วนทิศทางการศึกษาในอนาคตพบว่าแต่ละประเทศมีการกำหนดทิศทางการศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น อาทิ ประเทศสิงคโปร์มุ่งเน้นการศึกษาด้านดิจิทัลเป็นสำคัญ ประเทศเยอรมนีมุ่งเน้นจัดการศึกษาทางอุตสาหกรรมพลังงานสะอาดเป็นสำคัญ ส่วนประเทศไทยยังไม่ปรากฏสัญญาณที่ชัดเจน และยังไม่มีความสำคัญ ประชามติใหม่ว่าจะวางตำแหน่งแห่งที่ของเศรษฐกิจไทยในตลาดโลกอย่างไร ประเด็นดังกล่าวถือได้ว่าสำคัญต่อการศึกษายิ่ง เนื่องจากสถานศึกษาและผู้เรียนจะได้รู้ว่าควรจะมีพัฒนาทักษะเพื่อตอบโจทย์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทยในโลกที่เปลี่ยนไปหลังวิกฤตได้อย่างไรได้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ (วีระยุทธ กาญจน์ชูฉัตร, 2564)

ด้านบริบทสถานะแวดล้อม ในกรณีสถานการณ์โควิด-19 เบบางหรือสิ้นสุดลง สถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนในโรงเรียน ความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของนักเรียน และครูคือสิ่งสำคัญที่สุดเมื่อเปิดโรงเรียน โรงเรียนต้องสร้างความรู้สึกอุ่นใจให้ทุกคนในช่วงที่ยังมีการระบาดของไวรัส รวมถึงเมื่อโรคหยุดการระบาดลงแล้ว การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอาจเหมาะสมสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนไม่มาก และพื้นที่มากพอให้สามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social Distancing เพื่อรักษาระยะห่าง และการดูแลสุขอนามัยของนักเรียนได้อย่างเข้มข้นและเคร่งครัด ควบคู่กับการให้นักเรียนทุกคนต้องใส่หน้ากากอนามัย และหมั่นทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์นอกจากนี้ ทางโรงเรียนต้องหมั่นฆ่าเชื้อโรคทุกจุดในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ซ้ำขึ้นอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล มธุรส (2564) ที่ทำการศึกษารื่องการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค New Normal COVID-19 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้หลักสูตรยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่ขาดตอน

ด้านทรัพยากร จัดให้มีครูเพียงพอ และให้ครูได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การที่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสุขกับมาตรฐานการทำงานที่เหมาะสม ได้เงินเดือนตรงตามเวลา หรือลาป่วยได้เมื่อรู้สึกไม่สบาย ถือเป็นเรื่องสำคัญในช่วงสถานการณ์นี้ ผู้บริหารไม่ควรลดสิทธิต่าง ๆ ของครู และเงื่อนไขการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สอน และเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ในแต่ละ Platform และวิธีการเรียนรู้ขั้นตอนนี้จะช่วยทำให้ ผู้เรียนมีโอกาสเลือกพื้นที่การเรียนรู้ของตนเองในลักษณะการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized Learning) หรือการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียน ช่วยให้ ผู้เรียนมีจิตใจจดจ่อและมุ่งมั่นอยู่กับการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้ผู้สอนได้ปรับตัวเข้ากับ New Normal เมื่อกลับมาสอนในชั้นเรียนตามปกติ ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาทักษะการใช้ดิจิทัล ซึ่งปัจจุบันพบว่าครูจำนวนมากยังกังวลว่าจะใช้เทคโนโลยีไม่คล่องตัว (พรชัฐ วัชรสินธุ, 2564) และได้รับทรัพยากรที่เพียงพอในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนอีกครั้ง ครูหลายคน

อาจต้อง สอนซ่อมเสริมในช่วงนี้ หรือไม่ก็ต้องสอนทั้งในห้องเรียนควบคู่ไปกับการสอนออนไลน์ หรือต้องสอนหลายคาบมากขึ้น เพราะต้องลดขนาดห้องเรียนลงเพื่อทำตามมาตรการ Social Distancing

ด้านกระบวนการ คอยเช็คสถานการณ์และข้อเสนอแนะจากครูเมื่อโรงเรียนเปิดเรียนต้องคอยเช็คและประเมินสถานการณ์ พร้อมทั้งปรับแผนเมื่อจำเป็น กระทรวงศึกษาธิการ ฝ่ายบริหาร ผู้อำนวยการต้องตรวจสอบและประเมินการทำงาน เพื่อวัดความก้าวหน้า ซึ่งรอบการทำงานเหล่านี้ควรคำนึงถึงบทบาทการสอนที่มีคุณภาพของครู และส่งเสริมสภาพ การเรียนรู้ที่ดี สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอความคิดเห็น และประเมินการทำงานของโรงเรียนด้วย การออกแบบการเรียนรู้ใน New Normal มีจุดเน้นอยู่ที่การทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่เป็น การเรียนรู้เชิงลึก คือ รู้จริง รู้ชัด นำไปประยุกต์ใช้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ การออกแบบการเรียนรู้ที่จะตอบสนองได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ควรเตรียมพร้อมจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Home School ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากความกังวลของผู้ปกครองในความปลอดภัยของบุตรหลานจากโรคภัยไข้เจ็บ มลพิษมลภาวะ และภัยคุกคามอื่น โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน อาจจะเป็นรูปแบบการเรียนคอร์สออนไลน์ควบคู่กับการจัดครูผู้สอนเฉพาะรายวิชาให้มาสอนที่บ้าน เพื่อตอบโจทย์รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน โดยประยุกต์กับหลักสูตรของกระทรวงการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนแบบ Home School ทั้งนี้ รูปแบบดังกล่าวนี้ มีความเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หรือนักเรียนที่มีปัญหา มีปัญหาด้านสุขภาพ หรือมีโรคประจำตัวที่มีความเสี่ยงหากต้องออกไปเรียนที่โรงเรียนที่เป็นแหล่งรวมของกลุ่มนักเรียนที่หลากหลายและมาจากพื้นที่ต่าง ๆ

ด้านผลลัพธ์ เป็นผลต่อเนื่องจากบทสรุปด้านทรัพยากรที่พบว่าเป็นข้อจำกัดของผู้เรียนในการเข้าถึงอุปกรณ์การเรียนทั้ง คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและพกพา และแท็บเล็ต และอินเทอร์เน็ตสำหรับใช้เรียนออนไลน์ที่บ้าน ซึ่งมักจะมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงนั้น จากข้อมูลของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) พบว่า ปัญหาของครัวเรือนในประเทศไทยที่ใหญ่กว่าการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจากที่บ้านคือ การไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ที่บ้าน หากเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประเทศไทยมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์เพียงร้อยละ 21 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั่วโลกที่ร้อยละ 49 และค่าเฉลี่ยของประเทศกำลังพัฒนาที่ร้อยละ 38 ขณะที่ ประเทศไทยมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้านร้อยละ 68 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของทั่วโลกที่ร้อยละ 55 และค่าเฉลี่ยของประเทศกำลังพัฒนาที่ร้อยละ 44 ในปี 2561 รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ของครัวเรือนยิ่งยากมากขึ้นหากเป็นครัวเรือนที่มีฐานะยากจน จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี 2560 ในประเทศไทย ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีน้อยกว่า 2 แสนบาทมีคอมพิวเตอร์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพียงร้อยละ 3 ของครัวเรือนทั้งหมด ขณะที่ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 2 แสนบาทขึ้นไปมีคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตร้อยละ 19 ของครัวเรือนทั้งหมด และหากจำแนกตามภูมิภาคพบว่า กรุงเทพมหานครมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์สูงถึงร้อยละ 42 ของครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงกว่าในภาคอื่น ๆ มากกว่าเท่าตัว กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์มีสัดส่วนร้อยละ 21 ในภาคกลาง ร้อยละ 19 ในภาคเหนือ ร้อยละ 17 ในภาคใต้ และร้อยละ 14 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เสาวรัช รัตนคำฟู, 2020) ซึ่งส่งผลต่อทำให้เกิดปัญหาทางการศึกษาจากการเรียน

ออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สฤณี อาชวานันทกุล (2564) พบว่า แนวโน้ม digitalization ชัดเจนมากยิ่งขึ้นขึ้น ในประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงดิจิทัลหรืออุปกรณ์ดิจิทัลอยู่มาก เช่น ประเทศไทย จะเกิดประเด็นว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษามีแนวโน้มถูกถ่างให้กว้างมากขึ้นทันที ถ้าพูดอย่างหยาบ ๆ คือ เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้กับนักเรียนที่สามารถเข้าถึงได้ แต่ถ้ามองให้ลึกไปกว่านั้น ความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นไม่ใช่แค่ความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี เพราะการศึกษาเมืองประกอบและโครงสร้างมากมาย ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว เช่น ต่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ แต่ถ้ากระทรวงศึกษาธิการหรือโรงเรียนประกาศว่า ให้นักเรียนเรียนที่บ้านผ่านหลักสูตรออนไลน์ ก็หมายความว่า นักเรียนต้องมีสมาธิจดจ่อกับแบบเรียนออนไลน์ได้ และยังมีความคาดหวังว่า ผู้ปกครองจะคอยดูแลนักเรียน โดยเฉพาะเด็กเล็ก

นอกจากนี้สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการนำระบบการเรียนการสอนออนไลน์ เข้ามาปรับใช้ (Aieminthra, 2020) ผ่านทางออนไลน์ด้วยเครื่องมือทันสมัยต่าง ๆ เช่น ผู้สอนสามารถบันทึก วิดีโอการสอนของตนแล้วแจกจ่ายให้นักเรียนผ่านระบบจัดเก็บข้อมูลแบบคลาวด์ (Cloud Storage) ด้วยแพลตฟอร์มต่าง ๆ ในปัจจุบัน สามารถเปิดเป็นระบบเปิด หรือเป็นระบบปิดที่จำกัดสิทธิการเข้าถึงของผู้เรียน หรือ ผู้สอนสามารถถ่ายทอดสด การสอนผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) สามารถสร้างและใช้งานห้องเรียนออนไลน์ (E-Classroom) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เช่น การแจกจ่ายเอกสารประกอบการสอน การ สนทนา การสร้างกระดาน ถามตอบ การมอบหมายงานหรือส่งการบ้าน การตรวจงาน การสร้างแบบทดสอบ และการให้คะแนน เป็นต้น ซึ่งครูผู้สอนสามารถสร้างและทำเอกสารการสอน เอกสารต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดเก็บข้อมูลและ แลกเปลี่ยนไฟล์ข้อมูลกันได้ รวมถึงใช้ประโยชน์ในการสื่อสารระหว่างกลุ่มทำให้เกิดการวางแผนงานร่วมกัน ติดตามความคืบหน้า และอื่น ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การนัดหมาย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเครื่องมือและโปรแกรมต่าง ๆ จำนวนมากที่ถูกพัฒนาขึ้นและได้รับความนิยมในการใช้งานสำหรับการเรียนการสอนในสถานศึกษา การประชุมในหน่วยงาน ในองค์กรต่าง ๆ อาทิ เช่น โปรแกรม Cisco Webex Meeting โปรแกรม Google Hangout, Facebook Live โปรแกรม Zoom เป็นต้น โปรแกรมเหล่านี้ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับการเรียนการสอนออนไลน์ การทำงานจากที่บ้าน รวมทั้งการสร้างห้องเรียนเสมือนจริงขึ้น โดยผู้สอนควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมทักษะ ความสามารถในการใช้งาน และสามารถเลือกใช้งานได้ ตามความถนัดและตามความเหมาะสมในการเรียนการสอนออนไลน์ของครูผู้สอนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ความแตกต่างในบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง รวมถึงบริบทแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ชุมชน รวมถึงขนาดของสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ โดยการศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน

สถานการณ์โควิด-19 ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจอยู่ในพื้นที่ที่มีการประกาศความรุนแรงของสถานการณ์โควิด-19 ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินนโยบาย ดังนั้น ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ควรเชื่อมโยงประสานงานกันกับบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ รวมถึงผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน สถานศึกษาในเขตพื้นที่เดียวกัน และสถานศึกษาระหว่างพื้นที่เพื่อแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศในการจัดการศึกษาตามนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกระหว่างกัน เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบท และขนาดของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดการศึกษาเชิงรุก อาจแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกัน ทั้งทรัพยากรบุคคล แนวคิด รูปแบบ รวมถึงอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมตามนโยบายการจัดการศึกษาเชิงรุก รวมทั้งการจตุบมร ให้กับบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสารสนเทศสำคัญในนโยบายการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศชาติให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มการศึกษาในเชิงปริมาณ เพื่อให้ประกอบการยืนยันข้อสรุปในเชิงคุณภาพ เพื่อคุณค่าในการจัดการศึกษาเชิงรุกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรเพิ่มกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทั้งผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาและในชุมชน โดยศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และอาจเพิ่มพื้นที่การในการศึกษาให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- ณัฐฐา วินิจนัยภาค. (2554). *นโยบายสาธารณะ แนวทางในการศึกษาแบบสหวิทยาการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พริษฐ์ วัชรสินธุ. (2564). *เทคโนโลยีไม่ได้แทนที่โรงเรียน-ครู แต่มาเป็นกองหนุนในระบบการศึกษา*. ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2565, จาก <https://www.eef.or.th/future-of-thai-education-after-covid19/>
- ภาวิข ทองโรจน์. (2562). *ผ่า..นโยบาย 4 รัฐมนตรี*. ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2565, จาก https://www.matichon.co.th/education/news_1640612
- วิทยากร เชียงกูล. (2559). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์
- วีระยุทธ กาญจน์ชูฉัตร. (2564). *มองความท้าทายด้านเศรษฐกิจและการศึกษาจาก COVID-19*. ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2565, จาก <https://www.eef.or.th/future-of-thai-education-after-covid19/>
- ศุภชัย ยาวะประภาษ และปิยากร หวังมหาพร. (2555). *นโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: จตุทอง.

- สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2555). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และ กระบวนการ. (พิมพ์ครั้งที่ 25). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สฤณี อาชวานันทกุล (2564). สำนวนทัศน์การศึกษาโลกที่เปลี่ยนไปเพราะ COVID-19. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2565, จาก <https://www.eef.or.th/future-of-thai-education-after-covid19/>
- สุวิมล มธุรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40), 33-42.
- เสาวรัง รัตนคำฟู. (2565). วิฤติโควิด-19 รัฐต้องเร่งลดช่องว่างดิจิทัล เพื่อความเท่าเทียมในห้องเรียนออนไลน์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ).
- Aieminthra, G. (2020). *Effects of COVID-19 Per semester*. Retrieved March 19, 2021, from <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/872053>

การพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์

Product development of Indian Gooseberry jelly with Syrinx innovation

ณัฐชัย เอกนราจินดาวัตน์

Nattachai Aeknarajindawat

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Email: nattachai.ae@ssru.ac.th

Received: 2022-06-17; Revised: 2022-06-29; Accepted: 2022-06-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) วิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและความต้องการ ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ 2) พัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ 3) เปรียบเทียบระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าระหว่างก่อนกับหลังการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ 4) ประเมินความพึงพอใจของอาสาสมัครที่ใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมนำเอาน้ำตาลเป็นสารให้ความหวาน สรรพคุณและคุณประโยชน์ที่มีต่อร่างกายก็ยังคงมีเพียงเล็กน้อย ไม่มีส่วนช่วยในเรื่องของความความยืดหยุ่นของผิว ความกระชับใสของผิว ความชุ่มชื้นของผิว และลดเลือนริ้วรอยบนใบหน้า 2) ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาได้ มีรูปแบบที่มีส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูล ช่วยบำรุงผิวให้กระชับ เรียบเนียน ดูอ่อนเยาว์ เสริมคอลลาเจนที่ชั้นผิวและซึ่เข้า ด้านอนุมูลอิสระ มีวิตามิน C สูง ให้ผิวกระชับใส ชุ่มชื้น พร้อมด้วยกลไกการคงประสิทธิภาพของสารสกัดให้อยู่ในร่างกายได้นานขึ้น เพิ่มการออกฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ 3) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความยืดหยุ่นผิว ค่าเฉลี่ยของสีผิว ค่าเฉลี่ยของความกระชับใส ค่าเฉลี่ยของความชุ่มชื้น พบว่า ใบหน้าอาสาสมัครที่รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ มีค่าเฉลี่ยระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าดีขึ้นที่ 12 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$) เมื่อเทียบกับอาสาสมัครที่ไม่ได้รับประทานผลิตภัณฑ์และ 4) ความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านรูปแบบนวัตกรรม รองลงมาคือด้านประโยชน์ ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ และด้านคุณภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาผลิตภัณฑ์, มะขามป้อม, เยลลี่, นวัตกรรมไซนิกซ์

Abstract

The purpose of this research was to study 1) Analyze situations, problems, and needs of Indian gooseberry jelly products with Syrinx innovation, 2) Develop Indian gooseberry jelly products with Syrinx innovation, 3) Compare the level of facial skin condition indicators before

and after using the Indian gooseberry jelly product with the innovation of Syrinx 4) Assess the satisfaction of the volunteers using the product of Indian gooseberry jelly with the innovation of Syrinx.

The study's results found that 1) product original form in which sugar uses as a sweetener. Properties and benefits to the body are still few. It does not contribute to the flexibility of the skin, radiance skin moisture, and reduces wrinkles on the face 2) developable products. There is a form that contains collagen peptide granules. Help nourish the skin to be firm and smooth, look younger, and add collagen to the skin layer and knee joints. Antioxidants, high in vitamin C, make the skin clear and moisturized, along with maintaining the efficiency of the extract to stay in the body longer, increasing the efficiency of action with the innovation of Syrinx. 3) When comparing the mean skin elasticity (R2 ratio), mean skin color (Melanin index), mean luminosity (Gloss DSC value), and mean moisture level (Moisture level). It found that the faces of the subjects with the results showed that the study of amaranth jelly products with innovative Syrinx showed a statistically significant improvement in facial skin condition at 12 weeks ($p\text{-value} < 0.0001$). Compared to those who did not eat the product, and 4) satisfaction with using products at the highest level in all aspects. They could be ranked in descending order of their means as follows: the innovation model, followed by the benefit, the satisfaction with the Indian gooseberry jelly product with Syrinx innovation, and the quality.

Keywords: Product Development, Gooseberry, Jelly, Synix Innovation

บทนำ

คอลลาเจน คือโปรตีนชนิดหนึ่ง คิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 3 ของร่างกายซึ่งพบมากที่สุด ร้อยละ 70 อยู่ในผิวหนัง คอยช่วยให้ผิวหนังชุ่มชื้น มีความเรียบเนียน ตึงกระชับ และยังพบอีกส่วนหนึ่งคือกระดูก ในส่วนของข้อต่อต่าง ๆ ทำให้กระดูกและข้อต่อมีความแข็งแรง โดยในทางการแพทย์พบว่า เมื่อคนเรามีอายุที่มากขึ้น คอลลาเจนกลับมีปริมาณลดน้อยลง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ร่างกายได้รับคอลลาเจนไม่เพียงพอ คือ ผู้สูงอายุมีความสามารถในการสร้างคอลลาเจนได้น้อยกว่าวัยอื่น, รังสี UV จากแสงแดด, ความเครียด, พักผ่อนไม่เพียงพอ, สูบบุหรี่, รับประทานอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ผลกระทบจากการขาดคอลลาเจน คือ ทำให้เกิดริ้วรอยบนผิวหนัง, ผิวหนังเหี่ยวย่น หย่อนคล้อย, กระดูกอ่อนเสื่อมสภาพ, โรคข้อเสื่อม ดังนั้นคนเราควรเลือกบริโภคอาหารที่มีคอลลาเจนเป็นส่วนประกอบ เพื่อเสริมสร้างคอลลาเจนให้ร่างกาย คอลลาเจนเราสามารถหาได้จากอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ ผักผลไม้บางชนิดปลาทะเลน้ำลึก เช่น ปลาแซลมอน, ปลาทูน่า, ปลาทู, สาหร่ายทะเล, เห็ดบางชนิด ผักใบเขียว เช่น ผักโขม ผักคะน้า ผักบลอคโคลี เป็นต้น ปัจจุบันคนเราใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการ

ทำงาน การเดินทาง และกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย ทำให้เวลาในการหาและเลือกรับประทานอาหารที่มีคอลลาเจนเป็นส่วนประกอบมีน้อยลง แต่ในยุคปัจจุบันนี้ ด้วยวิทยาการต่าง ๆ ทำให้คนเรามีทางเลือกที่สะดวกสบายมากขึ้น “ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมคอลลาเจน” จึงเข้ามามีส่วนช่วยให้คนเราสามารถเสริมสร้างคอลลาเจนได้อย่างง่ายดาย ประหยัดเวลา และที่สำคัญคือ ร่างกายได้รับ คอลลาเจนที่มีประโยชน์และนำไปใช้ได้เต็มประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557)

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกส่งผลให้เกิดสภาพอากาศแปรปรวน ความต้องการพืชอาหารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มของประชากรโลก ประเทศไทยมีความหลากหลายของพันธุ์กรรมพืชเป็นแหล่งกำเนิด ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายและยังคงอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์รวมทั้งผลไม้ไทยนั้นก็จัดว่ามี ความหลากหลายทั้งชนิด สายพันธุ์และมีการพัฒนาปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจเป็นที่รู้จักกันทั่วโลก รวมถึง มะขามป้อมซึ่งเป็นพืชหนึ่งที่มีความหลากหลายของสายพันธุ์ พบได้ตั้งแต่พื้นที่ราบจนถึงพื้นที่ภูเขาสูง เป็นพืชที่ ทนทานต่อสภาพแล้งและสภาพอากาศแปรปรวนได้ดี เป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาสูงและมากด้วยสรรพคุณทางสมุนไพร เป็นวัตถุดิบที่ถูกนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค อาหารเสริม และผลิตภัณฑ์ความงาม เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้น ผลมะขามป้อมส่วนใหญ่เก็บจากป่าธรรมชาติในท้องถิ่นหรือต้น ที่ปลูกมาแต่ดั้งเดิมซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก ทำให้ไม่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพของผลผลิตได้รวมทั้งสารสำคัญหลายชนิดที่มีอยู่ในผลมะขามป้อม แม้ว่าในปัจจุบันมีการปลูกเพื่อแปรรูปโดยตรงในบางพื้นที่แล้ว แต่ผลผลิตก็ยังไม่เพียงพอต่อการนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และที่สำคัญข้อมูลการผลิตต่าง ๆ ในประเทศไทยยังมีน้อย เช่น สายพันธุ์ การจัดการการผลิตที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลผลิตสูง การผลิตควรสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ ด้านสมุนไพรอย่างมีคุณภาพแบบครบวงจรโดยร่วมมือกับคนในชุมชน กลุ่มแพทย์ เภสัชกร โรงพยาบาล เพื่อลดการซื้อยาจากต่างประเทศในการรักษาผู้ป่วย ข้อมูลเหล่านี้จำเป็นต้องวิจัยและพัฒนาให้เป็นระบบการผลิต มะขามป้อมอย่างมีคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ (พัชรภัก สุริวงศ์ และริชาร์ด ฟง, 2022)

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์จึงพยายามคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เทคโนโลยีและสารอาหารใหม่ ๆ ได้ถูกค้นพบบนโลกใบนี้อย่างมากมาย เพื่อลดหรือชะลอความเสื่อมในร่างกายที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีและองค์ความรู้ “การพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิกซ์)” เพื่อตอบสนองกับความต้องการในอนาคตที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากการเติบโตทางเศรษฐกิจด้านการสร้างนวัตกรรมการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (Innovation-driven) ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต การแปรรูปจึงมีความสำคัญในด้านการสร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจ การส่งเสริมการตลาดในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อส่วนแบ่งทางการตลาดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ งานวิจัย และนวัตกรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและความต้องการ ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ (Syrinx)
2. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าระหว่างก่อนกับหลังการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของอาสาสมัครที่ใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์

การทบทวนวรรณกรรม

ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมไซนิกซ์

นวัตกรรมไซนิกซ์ คือกรรมวิธีกระบวนการนำสารสกัดธรรมชาติที่มีคุณสมบัติเป็น สารที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสารตัวอื่น (Bioenhancer) มาผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยี การห่อหุ้มสารในระดับอนุภาคนาโน และเพิ่มสารสื่อประสาท (Cell Synapse) ที่เป็นนวัตกรรมได้รับรางวัลเหรียญทองและเหรียญทองแดงในเวทีชั้นนำผลิตภัณฑ์ได้คุณภาพ เห็นผลชัดเจนขึ้นด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ (SYRNIX) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซึม ช่วยเพิ่มสารสื่อประสาทในร่างกายส่งผลให้สารสกัดตรงไปยังเซลล์เป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น ช่วยเพิ่มการออกฤทธิ์ของสารสกัดให้ยาวนานขึ้น ช่วยเพิ่มอัตราการดูดซึมของกรดอะมิโนและไคแปปไทด์ให้เพิ่มขึ้น 3-5 เท่า แนวคิดของสารเพิ่มชีวประสิทธิผล (bioenhancer หรือ biopotentiator) เป็นแนวคิดใหม่สำหรับ กลไกของยาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการดูดซึมและชีวประสิทธิผลของยาประเภทต่าง ๆ เช่น ยาลด ความดันโลหิต ยาต้านมะเร็ง ยาต้านเชื้อไวรัส ยาต้านโรค และยาต้านเชื้อรา โดยใช้ในปริมาณต่ำสารเพิ่มชีวประสิทธิผลเป็นสารที่สามารถเพิ่มการดูดซึมเพื่อเพิ่มชีวประสิทธิผลและประสิทธิภาพของยาที่ทำงานร่วมกันได้ โดยไม่มีฤทธิ์ทางเภสัชเมื่อใส่ไปในปริมาณที่กำหนดไว้ การใช้สารเพิ่มชีวประสิทธิผลเป็นการช่วยลด ปริมาณยาที่จำเป็นในการรักษา ข้ามความจำเป็นที่ต้องใช้ยาปริมาณสูงผ่านการฉีดเข้าเส้นเลือด ช่วยลดความถี่ยาต่อยาด้านจุลชีพ และประหยัดต้นทุนจากการใช้วัตถุดิบที่มีราคาสูงในการผลิตยาในระดับอุตสาหกรรมซึ่งยาสูตรผสมที่ตัวยาสสำคัญอยู่รวมกันในรูปแบบเดี่ยวหรือ Fixed Drug Combinations (FDCs) มีศักยภาพ ทางเศรษฐกิจเนื่องจากการลดขนาดการใช้ยาและลดความเป็นพิษลง (พัชรภัก สุริวงศ์ และริชาร์ด ฟง, 2022)

นวัตกรรมไซนิกซ์ เป็นหนึ่งในการจับคู่เทคโนโลยีใหม่กับสมุนไพรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการทำงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มชีวประสิทธิผลสำหรับพารามิเตอร์ทางเภสัชจลนศาสตร์ของสารออกฤทธิ์ (Active Pharmaceutical Ingredients; API) เป็นสารเพิ่มชีวประสิทธิผล มีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณยาและความเป็นพิษ ในขณะเดียวกัน ช่วยเพิ่มชีวประสิทธิผลสำหรับยาสำหรับการรักษาโรคบางชนิด เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ โรคหัวใจ เต้าน้ำนมผิดปกติเคมีบำบัดและการรักษาด้วยฮอร์โมนอย่างไรก็ตาม สารเพิ่มชีวประสิทธิผลจากสมุนไพรนั้นมีพร้อมใช้อยู่แล้ว มีความปลอดภัย ปราศจากผลข้างเคียง ลดความเป็นพิษของยา ลดเวลา ในการรักษา ลดความเสี่ยงในการดื้อยา และลดค่าใช้จ่ายในการรักษา แม้จะมีความจริงที่ว่าสารเพิ่มชีวประสิทธิผลจากสมุนไพรเป็นวิธีการเฉพาะเพื่อเพิ่มชีวประสิทธิผลของยาบางชนิด การทดสอบที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น ประสิทธิภาพในการออกฤทธิ์และความเป็นพิษของยายังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการอ้างอิงการใช้สาร เพื่อให้มั่นใจว่าการบริโภคนานี้ร่วมกับสารเพิ่มชีวประสิทธิผลมีความปลอดภัยและไม่มีฤทธิ์ที่ไม่พึงประสงค์ จากการให้ยาทางปาก

นวัตกรรมการไซนิคส์ มีคุณสมบัติในการเป็นสารยับยั้งร่วมกัน (dual inhibitor) กับ cytochrome P450 3A4 และ P-gp ซึ่งมีคุณสมบัติหลากหลายในการเพิ่มชีวประสิทธิภาพของยาหลายชนิดตามที่ได้กล่าวไปข้างต้น รวมถึงยังมีฤทธิ์ทางชีวภาพอื่นด้วย เช่น มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ กำจัดอนุมูลอิสระ ต้านการอักเสบ และต้านไวรัสเอนไซม์ cytochrome P450 เป็นเอนไซม์ที่จำเป็นสำหรับการเผาผลาญของยาและสาร นวัตกรรม SYRNIX เอกสิทธิ์หนึ่งเดียวในประเทศไทย ของบริษัท SCG GRAND ปัจจุบันผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจากธรรมชาติเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยป้องกันและเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้ร่างกาย แต่สารสกัดบางชนิดยังมีประสิทธิภาพไม่ดีนักเนื่องจากละลายได้ไม่ดี หรือมีโมเลกุลที่ใหญ่ทำให้ร่างกายดูดซึมได้น้อย และทำให้เห็นผลไม่ดีนักจากธรรมชาติหลายชนิด ในตับ เอนไซม์กลุ่ม CYP3A เป็นกลุ่มที่มีแพร่หลายในกลุ่มเอนไซม์ CYP ที่มีหลาย รูปแบบ (isozymes) เช่น 3A4, 3A5, 3A7 และ 3A43 ซึ่งกลุ่ม 3A4 เป็นกลุ่มที่แพร่หลายมากที่สุด CYP3A4 มีส่วนในการล้างพิษของกรดน้ำดี หยุดการทำงานของฮอร์โมนสเตียรอยด์ และกำจัดพิษเคมีที่พบ ในอาหารและยาส่วนใหญ่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลีด้วยนวัตกรรมไซนิคส์ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลีด้วยนวัตกรรมไซนิคส์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งได้นำเสนอวิธีการศึกษาเรียงตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ อาสาสมัครเพศชายและหญิง อายุระหว่าง 25-61 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษานี้ คำนวณหาจำนวนผู้ทดสอบโดยใช้สูตรเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลัง พบว่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าความชุ่มชื้นก่อนทดสอบคือ 59.75 ± 6.17 และหลังทดสอบคือ 68.95 ± 10.24 คำนวณแทนค่าเพื่อหาจำนวนผู้เข้าร่วมทดสอบ ดังนี้

$$N = \frac{(1.96 + 1.28)^2 (6.17^2 + 10.24^2)}{(59.75 - 68.95)^2}$$

$$N = 25.72 + \text{Drop out } 15 \% \sim 25-30$$

สรุป การศึกษานี้จะใช้ผู้เข้าร่วมทดสอบ 30 คน

กลุ่มการศึกษานี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คนซึ่งได้แก่

1. อาสาสมัครที่รับประทานเอลลีเป็นประจำ จำนวน 5 คน ใช้ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้า และความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลีด้วยนวัตกรรมไซนิคส์

2. อาสาสมัครเพศชายและหญิงที่มีความสนใจ จำนวน 25 คน โดย 5 คนจะเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และ 20 คนจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลีด้วยนวัตกรรมไซนิคส์ ซึ่งมีการคัดกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบบันทึกและผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย 5 ประเภท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประเภทที่ 1 ข้อคำถามการสนทนากลุ่ม เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัญหาของผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์) จากกลุ่มอาสาสมัครที่รับประทานเยลลี่เป็นประจำจำนวน 5 คน และอาสาสมัครทั่วไปจำนวน 5 คน โดยมีประเด็นคำถามจำนวน 4 ข้อดังต่อไปนี้ 1) ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ รูปแบบเดิมเป็นอย่างไร 2) ท่านพบปัญหาในการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ รูปแบบเดิมหรือไม่ อย่างไร 3) ท่านต้องการผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์) รูปแบบใหม่ ที่มีรสชาติที่ได้มาจากส่วนผสมของสมุนไพรธรรมชาติ หรือไม่ อย่างไร 4) รูปแบบผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์) ที่ท่านต้องการ ควรมีรูปแบบใหม่หรือลักษณะอย่างไร

ประเภทที่ 2 แบบประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ เป็นการประเมินคุณภาพของพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเภสัชภัณฑ์ จำนวน 3 ท่าน มีเกณฑ์การให้คะแนน 2 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ประกอบด้วยการประเมินด้านรูปลักษณะ จำนวน 3 ข้อ ด้านการใช้งาน จำนวน 3 ข้อ ด้านความคงตัว 2 ข้อ ด้านบรรจุภัณฑ์ 3 ข้อ รวม 11 ข้อ

ประเภทที่ 3 แบบบันทึกเครื่องมือในการประเมินตัวชี้วัดสภาพผิวและผลิตภัณฑ์

ประเภทที่ 4 แบบประเมินความพึงพอใจ (แพรภัทร ยอดแก้ว, 2556) ต่อผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์)

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวคำถามการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาของอาสาสมัครในปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปออกมาเป็นประเด็นปัญหาและความต้องการของการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์)

2. ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัคร และประวัติอาสาสมัคร ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

3. เปรียบเทียบระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้า ก่อนและหลังการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์) ด้วยเครื่องมือ Cutometer® dualMPA580 โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของของกลุ่มตัวอย่างต่อผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิคซ์) โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

1. ผลสรุปการวิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและความต้องการ ผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์

ผลสรุปการวิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและความต้องการ ผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์ พบว่า กลุ่มอาสาสมัครที่รับประทานเยลลี่เป็นประจำ จำนวน 5 คน และอาสาสมัครเพศชายและหญิงที่มีความสนใจ จำนวน 5 คน เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ การสนทนากลุ่มพบว่าบรรยากาศของการสนทนากลุ่มเป็นบรรยากาศที่ดี อาสาสมัครให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สำหรับผลการจัดสนทนากลุ่มตามแนวทางการสนทนาที่เตรียมไว้มีดังนี้

กลุ่มอาสาสมัครที่รับประทานเยลลี่เป็นประจำได้ อภิปรายว่า พบปัญหาว่าในปัจจุบันมีปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์เยลลี่รสชาติต่าง ๆ มากมายในท้องตลาด ซึ่งจะวางขายในร้านสะดวกซื้อหรือตามซูเปอร์มาร์เก็ตต่าง ๆ มีมากมายหลากหลายสีสัน ส่วนประกอบของตัวนี้เยลลี่ส่วนมากจะประกอบไปด้วยเจลาตินและน้ำตาล ซึ่งไม่มีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพ เป็นต้น

กลุ่มอาสาสมัคร ได้อภิปรายว่า ผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ในรูปแบบเดิมจะเป็นการนำเอาน้ำตาลเป็นสารให้ความหวาน แต่สรรพคุณและคุณประโยชน์ที่มีต่อร่างกายก็ยังคงมีเพียงเล็กน้อย ไม่มีส่วนช่วยในเรื่องของความความยืดหยุ่นของผิว ความกระชับใสของผิว ความชุ่มชื้นของผิว และริ้วรอยบนใบหน้า หรือมีคุณประโยชน์หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นทางเลือกแก่สุขภาพอย่างใด

จากการสนทนากลุ่มสรุปได้ว่า ควรพัฒนาผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์ในรูปแบบที่มีส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูล ช่วยบำรุงผิวให้กระชับ เรียบเนียน ดูอ่อนเยาว์ เสริมคอลลาเจนที่ชั้นผิวและข้อเข่า ต้านอนุมูลอิสระ มีวิตามินซีสูง ให้ผิวกระชับใส ชุ่มชื้น พร้อมด้วยกลไกการคงประสิทธิภาพของสารสกัดให้อยู่ในร่างกายได้นานขึ้น เพิ่มการออกฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์

2. ผลการพัฒนาผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์

การพัฒนาผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์ ในรูปแบบเป็นส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูล โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดจากผลการสนทนากลุ่ม และศึกษารูปแบบของการทำเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปในรูปแบบต่าง ๆ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์

ผลการพัฒนาพัฒนาผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์ ได้ผลลัพธ์ในรูปแบบที่มีส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูล ช่วยบำรุงผิวให้กระชับ เรียบเนียน ดูอ่อนเยาว์ เสริมคอลลาเจนที่ชั้นผิวและข้อเข่า ต้านอนุมูลอิสระ มีวิตามินซีสูง ให้ผิวกระชับใส ชุ่มชื้น พร้อมด้วยกลไกการคงประสิทธิภาพของสารสกัดให้อยู่ในร่างกายได้นานขึ้น เพิ่มการออกฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์ บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปลักษณ์สวยงาม

3. ผลเปรียบเทียบระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าระหว่างก่อนกับหลังการใช้ผลลัพธ์ที่มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไชนิกซ์

ผลการทดลอง พบว่าอาสาสมัครไม่มีการแพ้ ไม่ระคายเคือง ไม่มีใครถอนตัวออกจากการทดลอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศชายและเพศหญิงทั้งหมด 25 คน ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 25 ปี ถึง 61 ปี

อายุเฉลี่ย 43.5 ปี ไม่มีอาสาศมัครที่มีโรคประจำตัว ไม่มีอาสาศมัครที่รับประทานยาใด ๆ เป็นประจำไม่มีอาสาศมัครที่สูบบุหรี่ ระยะเวลาเฉลี่ยที่สัมผัสแสงแดดต่อวันประมาณ 2 ชั่วโมง โดยมีอาสาศมัครที่สัมผัสแสงแดดน้อยสุดครึ่งชั่วโมงต่อวันและสัมผัสแสงแดดมากที่สุด 10 ชั่วโมงต่อวัน มีอาสาศมัครที่รับประทานอาหารเสริม 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ซึ่งเป็นคอลลาเจน 1 คน และมีอาสาศมัครที่ใช้ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าเป็นประจำ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยของตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าของอาสาศมัครก่อนการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมSyrinx (ไซนิคซ์) และในสัปดาห์ที่ 4 และ 12 หลังการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมSyrinx(ไซนิคซ์)

ตัวชี้วัด	อาสาสมัครที่รับประทาน ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ ด้วยนวัตกรรมSyrinx			อาสาสมัครที่ไม่ได้รับประทาน ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ ด้วยนวัตกรรม			P1	P2
	ก่อน	4	12	ก่อน	4	12		
	ทดลอง	สัปดาห์	สัปดาห์	ทดลอง	สัปดาห์	สัปดาห์		
ค่าเฉลี่ยความ ยืดหยุ่นผิว	0.57	0.69	0.72	0.59	0.64	0.64	0.060	< 0.0001
ค่าเฉลี่ยของสีผิว	217	212.9	208.8	213.4	224.3	227.1	0.005	< 0.0001
ค่าเฉลี่ยความ กระจ่างใส	3.84	4.93	5.2	4.16	4.25	4.16	0.0100	0.0010
ค่าเฉลี่ยของความ ชุ่มชื้น	71.97	85.27	87.24	71.02	72.01	71.86	<0.0001	< 0.0001

หมายเหตุ

P1 หมายถึง p-value ของค่าเฉลี่ยตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าอาสาศมัครที่รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrix (ไซนิคซ์) กับอาสาศมัครที่ไม่ได้รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrix (ไซนิคซ์) ในสัปดาห์ที่ 4

P2 หมายถึง p-value ของค่าเฉลี่ยตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าอาสาศมัครที่รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrix (ไซนิคซ์) กับอาสาศมัครที่ไม่ใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrix (ไซนิคซ์) ในสัปดาห์ที่ 12

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความยืดหยุ่นผิว (R2 ratio) ค่าเฉลี่ยของสีผิว (Melanin index) ค่าเฉลี่ยของความกระจ่างใส (Gloss DSC value) ค่าเฉลี่ยของความชุ่มชื้น(Moisture level) ทั้งสองการทดลองพบว่าใบหน้าอาสาศมัครที่รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์มีค่าเฉลี่ยระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าดีขึ้นที่ 12 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.0001) เมื่อเทียบกับอาสาศมัครที่ไม่ได้รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์

4. ความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์

จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านรูปแบบนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x} = 4.84$) รองลงมาคือด้านประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x} = 4.83$) และความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม

ไซนิกซ์ ที่น้อยที่สุด คือด้านคุณภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าระดับความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ลำดับที่ 1 คือผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิกซ์) มีความสะดวกต่อการรับประทานมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.90$) ลำดับที่ 2 คือผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิกซ์) มีรูปแบบขนาดที่เหมาะสมต่อผู้รับประทานมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.86$) และลำดับที่ 3 คือผลิตภัณฑ์ที่มีข้อมูลของผลิตภัณฑ์วิธีใช้ ข้อควรระวัง มีรูปลักษณะที่สวยงาม มีรสชาติที่เหมาะสมแก่การรับประทาน และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันโดยมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครต่อผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx (ไซนิกซ์) (n=25)

รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ความพึงพอใจ	
		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. ด้านรูปแบบนวัตกรรมของผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx	4.84	0.17	มากที่สุด
2. ด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx	4.79	0.24	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ของผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรม Syrinx	4.83	0.47	มากที่สุด
รวม	4.82	0.26	มากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลสรุปการวิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและความต้องการ ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์

จากการสนทนากลุ่มสรุปได้ว่า ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเยลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ในรูปแบบที่มีส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูล ช่วยบำรุงผิวให้กระชับ เรียบเนียน ดูอ่อนเยาว์ เสริมคอลลาเจนที่ชั้นผิวและข้อเข่า ด้านอนุมูลอิสระ มีวิตามินซีสูง ให้ผิวกระจ่างใส ชุ่มชื้น พร้อมด้วยกลไกการคงประสิทธิภาพของสารสกัดให้อยู่ในร่างกายได้นานขึ้น เพิ่มการออกฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภัก สุริวงศ์ และริชาร์ด ฟง (2022) ที่ได้อธิบายนวัตกรรมไซนิกซ์ หรือสารเพิ่มชีวประสิทธิผลจากธรรมชาติไว้ดังนี้ คือ แนวคิดของสารเพิ่มชีวประสิทธิผล (bioenhancer หรือ biopotentiator) เป็นแนวคิดใหม่สำหรับ กลไกของยาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการดูดซึมและชีวประสิทธิผลของยาประเภทต่าง ๆ เช่น ยาลด ความดันโลหิต ยาต้านมะเร็ง ยาต้านเชื้อไวรัส ยาต้านโรค และยาต้านเชื้อรา โดยใช้ในปริมาณต่ำสารเพิ่มชีวประสิทธิผลเป็นสารที่สามารถเพิ่มการดูดซึมเพื่อเพิ่มชีวประสิทธิผลและประสิทธิภาพของยาที่ทำงานร่วมกันได้ โดยไม่มีฤทธิ์ทางเภสัชเมื่อใส่ไปในปริมาณที่กำหนดไว้ การใช้สารเพิ่มชีวประสิทธิผล

เป็นการช่วยลด ปริมาณยาที่จำเป็นในการรักษา ข้ามความจำเป็นที่ต้องใช้ยาปริมาณสูงผ่านการฉีดเข้าเส้นเลือด ช่วยลดความต้อยาต่อยาด้านจุลชีพ และประหยัดต้นทุนจากการใช้วัตถุดิบที่มีราคาสูงในการผลิตยาในระดับอุตสาหกรรมซึ่งยาสูตรผสมที่ตัวยาสาคัญอยู่รวมกันในรูปแบบเดียวหรือ Fixed Drug Combinations (FDCs) มีศักยภาพ ทางเศรษฐกิจเนื่องจากการลดขนาดการใช้ยาและลดความเป็นพิษลง

2. ผลสรุปการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์

ผลการการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์ ได้ผลิตภัณฑ์ในรูปแบบที่มีส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูล ช่วยบำรุงผิวให้กระชับ เรียบเนียน ดูอ่อนเยาว์ เสริมคอลลาเจนที่ชั้นผิวและข้อเข่า ด้านอนุมูลอิสระ มีวิตามินซี สูง ให้ผิวกระจ่างใส ชุ่มชื้น พร้อมด้วยกลไกการคงประสิทธิภาพของสารสกัดให้อยู่ในร่างกายได้นานขึ้น เพิ่มการออกฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรม Syrxin (ไซนิคซ์) บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปลักษณ์สวยงาม จะสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรภัก สุริวงศ์ และริชาร์ด ฟง (2022) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนวัตกรรมไซนิคซ์เมื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้ นวัตกรรมไซนิคซ์ คือ กรรมวิธีกระบวนการนำสารสกัดธรรมชาติที่มีคุณสมบัติเป็นสารที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสารตัวอื่น (Bioenhancer) มาผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยี การห่อหุ้มสารในระดับอนุภาคนาโน และเพิ่มสารสื่อประสาท (Cell Synapse) ที่เป็นนวัตกรรมได้รับรางวัลเหรียญทองและเหรียญทองแดงในเวทีชั้นนำผลิตภัณฑ์ได้คุณภาพ เห็นผลชัดเจนขึ้นด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซึม ช่วยเพิ่มสารสื่อประสาทในร่างกายส่งผลให้ สารสกัดตรงไปยังเซลล์เป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น ช่วยเพิ่มการออกฤทธิ์ของสารสกัดให้ยาวนานขึ้น ช่วยเพิ่มอัตราการดูดซึมของกรดอะมิโนและโคเปปไทด์ให้เพิ่มขึ้น 3-5 เท่า ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นๆที่มีส่วนผสมจากคอลลาเจนเปปไทด์แกรนูลด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์ จะช่วยบำรุงผิวให้กระชับ เรียบเนียน ดูอ่อนเยาว์ เสริมคอลลาเจนที่ชั้นผิว

3. ผลสรุปขั้นการทดลองใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์และขั้นการประเมินผล

ผลสรุปการทดลองเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความยืดหยุ่นผิว(R2 ratio) ค่าเฉลี่ยของสีผิว (Melanin index) ค่าเฉลี่ยของความกระจ่างใส (Gloss DSC value) ค่าเฉลี่ยของความชุ่มชื้น(Moisture level) ทั้งสอง การทดลองพบว่าใบหน้าอาสาสมัครที่รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์มีค่าเฉลี่ยระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหนังดีขึ้นที่ 12 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.0001$) เมื่อเทียบกับอาสาสมัครที่ไม่ได้รับประทานผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเอลลี่ด้วยนวัตกรรมไซนิคซ์สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรภัก สุริวงศ์ และริชาร์ด ฟง (2022) ได้ระบุว่านวัตกรรมไซนิคซ์ มีคุณสมบัติในการเป็นสารยับยั้งร่วมกัน (dual inhibitor) กับ cytochrome P450 3A4 และ P-gp ซึ่งมีคุณสมบัติหลากหลายในการเพิ่มชีวประสิทธิผลของยาหลายชนิดตามที่กล่าวไป ข้างต้น รวมถึงยังมีฤทธิ์ทางชีวภาพอื่นด้วย เช่น มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ กำจัดอนุมูลอิสระ ต้านการอักเสบ และต้านไวรัสเอนไซม์ cytochrome P450 เป็นเอนไซม์ที่จำเป็นสำหรับการเผาผลาญของยาและสารนวัตกรร SYRNIX เอกสิทธิ์หนึ่งเดียวในประเทศไทยของบริษัท SCG GRAND ปัจจุบันผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจากธรรมชาติเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยป้องกันและเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้ร่างกาย แต่สารสกัดบางชนิดยังมีประสิทธิภาพไม่ดีนักเนื่องจากละลายได้ไม่ดี หรือมี

โมเลกุลที่ใหญ่ทำให้ร่างกายดูดซึมได้น้อย และทำให้เห็นผลไม่ตึ้นักจากธรรมชาติหลายชนิด ในตับ เอนไซม์กลุ่ม CYP3A เป็นกลุ่มที่มีแพร่หลายในกลุ่มเอนไซม์ CYP ที่มีหลาย รูปแบบ (isozymes) เช่น 3A4, 3A5, 3A7 และ 3A43 ซึ่งกลุ่ม 3A4 เป็นกลุ่มที่แพร่หลายมากที่สุด CYP3A4 มีส่วนในการล้างพิษของกรดน้ำดี หยุดการทำงานของฮอร์โมนสเตียรอยด์ และกำจัดพิษเคมีที่พบ ในอาหารและยาส่วนใหญ่

4. ความพึงพอใจต่อการใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเกล็ดด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ จำแนกเป็นรายด้าน และภาพรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านรูปแบบนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.84$) รองลงมาคือด้านประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$) และความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเกล็ดด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ที่น้อยที่สุด คือด้าน คุณภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรภัทร ยอดแก้ว (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก วัดระดับความพึงพอใจ ในหนังสือธรรมะ ที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า (1-5) ด้วยการเลือกเพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด คือ 4.50 – 5.00, 3.50 – 4.49, 2.50 – 3.49, 1.50 – 2.49, 1.00 – 1.49 ตามลำดับ ผลการดำเนินการศึกษาพบว่า ภาพรวมของหนังสือธรรมะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.919 ซึ่งครอบคลุมแนวคิดเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในหนังสือธรรมะ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ได้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเกล็ดด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ (Syrinx)
2. อาสาสมัครมีระดับตัวชี้วัดสภาพผิวหน้าที่ดีขึ้นหลังจากได้ใช้ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเกล็ดด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ (Syrinx)
3. เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเกล็ดด้วยไซนิกซ์ (Syrinx) ให้ตอบสนองความต้องการต่อตลาดมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์มะขามป้อมเกล็ดด้วยนวัตกรรมไซนิกซ์ (Syrinx) กับผลิตภัณฑ์เกล็ดชนิดอื่น ๆ ในระยะเวลาเท่ากัน
2. ควรพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีหลากหลายสูตร เพื่อตอบสนองการใช้งานที่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

เอกสารอ้างอิง

- พัชรภักดิ์ สุริวงศ์ และริชาร์ด ฟง. (2022). สารเพิ่มชีวประสิทธิภาพจากธรรมชาติ นวัตกรรมไซน์ิกส์. ค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564, จาก http://www.AVS%20Cell%20Synapse™Thai_05032022.pd
- แพรรักษ์ ยอดแก้ว. (2556). การพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์ มิตรชูโอะ คเวสโก. ในการประชุมวิชาการระดับชาติ NPRU ครั้งที่ 5, วันที่ 18 กรกฎาคม 2556 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2557). ทบทวนวรรณกรรมความรู้ทั่วไปของระบบผิวหนัง. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564, จาก Downloads/ม.เชียงใหม่.pdf

การจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังพูด ภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

Narrative Genre-based Learning Management to Promote English Listening and Speaking Abilities and Self-confidence of Pre-school Children

กฤษดา โยธาราชกูร์

Kritsada Yotarath

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Master of Education Program Curriculum and teaching disciplines, Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
E-mail: Kengkitsadayotarad14@gmail.com

Received: 2022-05-13; Revised: 2022-06-28; Accepted: 2022-06-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแบบอรรถฐานการเล่านิทาน 2) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานก่อนและหลังการทดลอง และ 3) เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือเด็กปฐมวัยที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษแบบอรรถฐานการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 2) แบบประเมินความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแบบอรรถฐานการเล่านิทาน มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 75.50/75.14 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้
2. ความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การสอนภาษาแบบอรรถฐานการเล่านิทาน, ความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษ, ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

Abstract

This research aims to 1) study the efficiency of English listening-speaking abilities in Early Childhood using the Genre-Based Approach (Narrative Genre Features). 2) Compare pre-test and post-test English listening - speaking abilities in Early Childhood by using the Genre-based Approach (Narrative Genre Features). 3) Compare pre-test and post-test self-confidence of Early Childhood students using the Genre-based Approach (Narrative Genre Features). The sample used in this study was 35 students studying level 3 at Chaingmai Pre-school during the first semester of the 2021 academic year and using the cluster random sampling technique. The instruments used in this research were 1) lesson plans using the Genre-based teaching Approach (Narrative Genre Features) for early childhood; 2) the English listening- speaking abilities test; and 3) the self-confidence observation form for early childhood. The data statistically analyze means, standard deviation, and t-test for dependent samples. The results revealed as follows:

1. The efficiency of English listening-speaking abilities in early childhood using the Genre-based Approach (Narrative Genre Features) was 75.50/75.14 higher than the criteria set at 75/75.

2. The students' ability of level-3 pre-school students in English listening - speaking using the Genre-based Approach (Narrative Genre Features) after the experiment was significantly higher than before the investigation at the .01 level.

3. The students' self-confidence in English listening - speaking development using the Genre-based Approach (Narrative Genre Features) after the experiment was significantly higher than before the investigation at the .01 level.

Keywords: English Listening-Speaking Abilities, Self-Confidence among Early Childhood Students, The Genre-based Approach (Narrative Genre Features)

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ปวงชนทุกคน จึงเป็นภารกิจหลักของรัฐบาลในทุกประเทศ สำหรับประเทศไทยนั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนในชาติให้เป็นบุคคลที่มีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาโดยรัฐบาลจะต้องจัดให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติมีการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับ

เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมใหม่การพัฒนาวิชาชีพและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาคน และถือว่าคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง เมื่อคนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมจะมีความรู้ความสามารถ เพื่อพัฒนาตนเองนำความรู้ไปประกอบอาชีพและพัฒนาสังคมต่อไป โลกกำลังก้าวสู่ยุคศตวรรษที่ 22 แต่กระแสการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21 ยังมีความสำคัญอยู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี มีผลกระทบโดยตรงต่อคนไทย ในโลกที่กำลังเผชิญเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนสถานศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากสถานการณ์โลกมีความแตกต่างจากยุคที่ผ่านมาระบบการศึกษาต้องพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นไปในปัจจุบันที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นปฐมวัยจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต (ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์, 2561) ดังนั้น สิ่งจำเป็นที่เด็กและเยาวชนต้องเรียนรู้ คือ องค์ความรู้หลักที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21 คือ ภาษาอังกฤษ ในฐานะเป็นภาษาที่สำคัญในการสื่อสาร เรียกได้ว่าเป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารก็ว่าได้ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน สิ่งต่างๆ มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารรับส่งข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างแพร่หลาย ประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลกมีภาษาเป็นของตัวเองซึ่งก็มีความแตกต่างกันไป ในบางประเทศจำเป็นต้องใช้ภาษาอื่นในการสื่อสาร ในการติดต่อสื่อสารกันทั่วโลกจึงจำเป็นต้องมีภาษากลางใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน นอกจากนี้ประเด็นสำคัญในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ไปพร้อมกับองค์ความรู้หลักที่เด็กและเยาวชน ควรมีทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษรวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (วิจารณ์ พาณิช, 2555) ทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารไม่เพียงแต่การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเท่านั้นยังรวมไปถึงการติดต่อสื่อสารในระดับองค์กร การสร้างความร่วมมือและการเจรจาต่อรอง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาติอีกทั้งยังก่อให้เกิดความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในด้านภาษาอังกฤษ ให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้เนื่องจากโลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งในสังคมของการเรียนรู้ ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร สืบค้นหาความรู้ จากแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยการที่ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีนับว่าเป็นประโยชน์ต่อเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้เยาวชนไทยมีคุณภาพและศักยภาพทางด้านภาษาเพื่อโลกปัจจุบันและโลกอนาคตจึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษผู้เรียน (สมบัติคชสิทธิ์, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยยึดแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นศูนย์กลาง และเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุดตามสถานการณ์จริงให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ไม่เน้นไวยากรณ์ เน้นการสื่อความหมาย และใช้สื่อเอกสารจริงโดยให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นและครูผู้สอนดังที่ อรัญญา เกื้อนสุริยะ (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ รวมทั้งการใช้ภาษาเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดและเพื่อให้คนไทยสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และความเจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำคัญของทักษะการฟังพูดกับเด็กปฐมวัย ทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะนี้ ทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะเป็นทักษะพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร ทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการสื่อความหมาย ความรู้สึก ซึ่งแสดงออกด้วยคำพูด ทักษะการฟังเป็นทักษะแรกของการสื่อสารที่ต้องพัฒนา ก่อนการพูดและการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องเพราะก่อนที่จะพูดภาษาใดได้ต้องฟังคำพูดในภาษานั้นให้เข้าใจ ก่อนจึงจะสามารถพูดได้ ขณะเดียวกันทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสารเช่นกัน เพราะการพูดเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ โครงสร้างและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เป็นทักษะที่ต้องคำนึงถึงความคิดที่ต้องการแสดงออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจตลอดจนการเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้อง ใช้เวลานานในการฝึก ต้องมีแรงจูงใจและความถนัดของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2554) ที่กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษควรเริ่มสอนทักษะการฟังก่อนทักษะอื่น ๆ โดยยึดหลักว่าคนเราต้องเข้าใจในสิ่งที่ฟังพูดก่อนที่จะอ่านและเขียน ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากที่สุด และเป็นทักษะแรก ที่มนุษย์ใช้ในการเรียนรู้ภาษาจนสามารถสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ได้ การฟังที่ดีจะช่วยให้ผู้ฟังสามารถรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีและถูกต้อง ช่วยให้ผู้ฟังได้รับประโยชน์จากผู้พูด เช่น ประสพการณ์ ความรู้ความคิดและความรู้สึกของผู้พูด และยังสอดคล้องกับแนวคิดของกุศยา แสงเดช (2554) ซึ่งกล่าวว่า ทักษะการฟังพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียน

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่าในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาในวัยเด็กจะเป็นพื้นฐานอันมั่นคงต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและนับว่าเป็นช่วงที่สำคัญ เพราะพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วต่อเนื่องกันและเป็นพื้นฐานในการวางรากฐานของการพัฒนาการทุกด้าน ซึ่งบลูม (Bloom, 1964 อ้างถึงใน วีรัตน์ สานุมิตร, 2556) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี เป็นวัยแห่งพลังการเจริญเติบโตองงามสำหรับชีวิตและเป็นวัยที่สำคัญต่อการพัฒนาการทุกด้าน และสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ประสพการณ์ที่เด็กได้รับจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการทุกด้านต่อเนื่องไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยจึงเท่ากับการสร้างพลเมืองที่ดีมีคุณภาพให้กับประเทศชาติตนเอง การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กในด้านพัฒนาการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ควรเน้นทักษะการฟังพูด เพราะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้รับประสพการณ์ตรงได้เรียนรู้ฝึกฝนทบทวนประโยชน์ง่าย ๆ สั้น ๆ ไม่เน้นการท่องจำ

ตั้งแนวคิดของฟินอคเชียโรและไมเคิล (Finocchiaro & Micheal, 1973 อ้างถึงในอรัญญา เกื้อนสุริยะ, 2553) ที่ได้ให้ความเห็นว่าหากครูยังสอนแบบเก่าที่เน้นให้ผู้เรียนท่องจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ก็จะเป็นผลให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ผู้เรียนไม่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ ลิเติลวูด (Littlewood, 1981) ที่กล่าวว่าการเรียนการสอนตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญคือต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเลือกกระบวนการสอนให้เหมาะสมกับวัยระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ และกิจกรรมเพื่อการสื่อสารช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เบิร์น (Byrne, 1979 อ้างถึงใน ทิตยา อินกล่อม, 2559) ที่ว่าทักษะฟังพูดมีบทบาทสำคัญในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะการฝึกความเข้าใจในการฟังจะมีความสำคัญเท่ากับการฝึกความสามารถในการพูด ดังนั้นเพื่อให้เด็กปฐมวัย สามารถสื่อสารได้ ครูควรสอนทักษะฟังก่อนแล้วจึงสอนทักษะพูด ซึ่งเป็นไปตามหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา เพราะการฟังจะมีความสัมพันธ์กับการพูด

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานในการช่วยให้เด็กกล้าคิดกล้ากระทำสิ่งต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ และเป็นพื้นฐานสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่ในวัยเด็ก เพื่อจะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในสังคมต่อไป การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กเกิดจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับกล่าวคือ ถ้าประสบการณ์ทั้งหมดที่เด็กได้รับนั้นส่งเสริมให้เด็กมีความนึกคิดที่ดีเกี่ยวกับตนเองจนเห็นว่าตนเป็นคนมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของคนอื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ มอร์โร (Morrow, 1983) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลายและให้อิสระแก่ผู้เรียน ผู้สอนไม่ควรเคร่งครัดต่อข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่เกิดขึ้นเพราะจะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าแสดงออกในการใช้ภาษา

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการฟัง การพูด และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายวิธีและการเล่านิทาน เป็นเทคนิคหนึ่งที่นิยมนำมาใช้กับเด็กปฐมวัยเพราะนิทานเป็นสื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเหมาะกับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2557) การเล่านิทานเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กถ้าเด็กได้ฟังบ่อย ๆ ยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ของเด็กเกิดพลังแห่งจินตนาการและสร้างสรรค์ส่งเสริมการแสดงออกซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งการฟังนิทานภาษาอังกฤษ เด็กอาจฟังไม่ค่อยเข้าใจนักเพราะเพิ่งเริ่มเรียนภาษา แต่สิ่งที่จะช่วยให้เข้าใจการฟังได้ดีก็คือภาพประกอบ โดยเด็กในวัยเริ่มเรียนจะเรียนรู้อ่านหนังสือจากภาพซึ่งเป็นสัญลักษณ์มากกว่าตัวหนังสือดังที่ อานันต์ เณรฐานันท์ (2561) ที่ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็ก เพราะทำให้ทราบถึงอารมณ์ และความรู้สึกของเด็ก เช่น ความอยากได้ อยากเป็นเจ้าของ การกล้าแสดงออก การแข่งขัน รวมถึงการแสดงการต่อต้าน ดังนั้นเรื่องและนิทานถือเป็นสื่อที่เด็กให้ความสนใจตามธรรมชาติ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยพบว่า วิธีสอนภาษาตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre - Based Approach) เป็นวิธีการสอนฟังพูดอีกวิธีหนึ่ง ที่ทำให้ความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นของผู้เรียนสูงขึ้นได้อีกวิธีหนึ่ง ที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อเนื้อหาความจากบริบทภาษาในกาลเทศะต่าง ๆ ลักษณะของบริบทภาษามีบทบาทในการทำให้เนื้อหาความมีความสำคัญและได้ความหมายที่ชัดเจน อรรถลักษณะของภาษามีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในตัวเองที่ชัดเจน สื่อความให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาความที่ได้ฟังชัดเจนแน่นอน ว่าผู้พูดมีเจตนาอย่างไรในการสื่อสาร นอกจากนี้ การลำดับความคิดตามเนื้อหาความจะเป็นไปได้ง่ายขึ้น หากผู้ฟังเข้าใจอรรถลักษณะต่าง ๆ ของเนื้อหาความในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อหาความที่แน่นอน เป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มเนื้อหาความในบริบทจนกระทั่งจบ อรรถลักษณะของภาษาแบ่งเป็น 8 ประเภท ได้แก่ เรื่องเล่าจากประสบการณ์การรายงาน การอธิบาย การแสดงความคิดเห็น วิธีการ เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการการอธิบาย และการสังเกต การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ อรรถลักษณะเรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ เนื้อหาของนิทานปรับมาจากนิทานอีสป ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาวิธีนี้ได้ครอบคลุมรูปแบบภาษาทั้งหมด เช่น เสียง คำศัพท์ และความหมายซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับรู้เรื่องราวได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนจะได้รับ ความสนุกสนาน จากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน และมีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ฝึกการทำงานแบบประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็น และการฝึกความรับผิดชอบต่อการทำงาน ได้มีโอกาสแสดงความสามารถ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นอกจากนี้ อรัญญา เกื่อนสุริยะ (2553) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า การเล่านิทานสามารถพัฒนาทักษะการฟัง การพูด และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานมาทำการทดลองวิจัยให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานการเล่านิทาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานก่อนและหลังการทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทาน ก่อนและหลังการทดลองเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณโดยการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ 8 ห้องเรียน จำนวน 283 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3
2. แบบประเมินความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย
3. แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยการหาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน (E1) กับร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน (E2) จากสูตร $E1/E2$ มีประสิทธิภาพสูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด 75/75
2. ศึกษาความเชื่อมั่นในการในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยของตนเอง จากการได้รับการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ความเชื่อมั่นตนเองในการฟังพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองการใช้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยการทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐาน ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 โดยใช้สูตร $E1/E2$ (เผชญ์ กิจระการ, 2551)

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)
2. การหาค่าความยาก (Level of Difficulty: P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์, 2550, น. 70)
3. การหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์, 2550, น. 72)
4. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีของ Kuder-Richardson (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)

สถิติทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์ผลการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent (พรณี ลีกิจวัฒนะ, 2553)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแบบอรรถฐานเล่านิทาน

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานเล่านิทาน (E_1)

นิทานเรื่องที่	จำนวน นักเรียน	คะแนน	คะแนนรวม ระหว่างเรียน	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า ประสิทธิภาพ
1	35	10	264	7.54	75.43
2	35	10	226	7.53	75.33
3	35	10	265	7.57	75.71
4	35	10	264	7.51	75.14
รวม	35	40	1058	30.20	75.50

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานเล่านิทานระหว่างเรียน หรือประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 75.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานเล่านิทาน (E_1/E_2)

คะแนนความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษ	จำนวนนักเรียน	คะแนน	คะแนนรวมระหว่างเรียน	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน	35	40	1058	30.20	$E_1 = 75.50$
คะแนนหลังเรียน	35	20	526	15.03	$E_2 = 75.14$

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานเล่านิทาน หรือประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 75.50 และคะแนนความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานเล่านิทานหรือประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 75.14 ดังนั้นประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 75.50/75.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่กำหนด 75/75 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบอรรถฐานเล่านิทาน สามารถพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานการเล่านิทานก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษ	N	$\bar{x}$	S	t	Sig. (one-tailed)
ก่อนการทดลอง	35	9.83	1.32	20.31**	.01
หลังการทดลอง	35	15.03	2.00		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

**ผลการเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
การเล่านิทาน ก่อนและหลังการทดลอง**

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
เล่านิทานก่อนและหลังการทดลอง

ความเชื่อมั่นในตนเอง ของเด็กปฐมวัย	N	$\bar{X}$	S	t	Sig. (one-tailed)
ก่อนการทดลอง	35	15.83	2.05	16.91**	.01
หลังการทดลอง	35	24.37	2.30		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทานหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการเล่านิทาน มีประสิทธิภาพ 75.50/75.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่กำหนด 75/75 สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แบบบูรณาการเล่านิทาน สามารถพัฒนาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและผลที่คาดว่าจะได้รับข้อที่ 1 เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 อย่างเป็นระบบมีขั้นตอน ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การเรียน และผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน อันได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้นิทานเรื่อง “The Lion and The Mouse” จำนวน 4 ชั่วโมง นิทานเรื่อง “The Dog and The Shadow” จำนวน 4 ชั่วโมง นิทานเรื่อง “The Mice and The Cat” จำนวน 4 ชั่วโมง นิทานเรื่อง “The Farmer and the Snake” จำนวน 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง และผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในการฟังพูดภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดีมาก มีความเหมาะสม ความสอดคล้องทั้งในเรื่องจุดประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของศิริณห์ ชันนาค (2559) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า หนังสือนิทาน

อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ประกอบการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.20/85.40 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

2. การศึกษาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทานก่อนและหลังการทดลอง พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทาน มีความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและผลที่คาดว่าจะได้รับข้อที่ 2 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทาน ที่เป็นการสอนเพื่อการสื่อสารและมีการจัดกิจกรรมอย่างมีระบบเป็นแนวการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อความซึ่งผู้สอนต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้องชัดเจน เนื่องจากการสอนนี้เน้นรูปแบบของเนื้อความหรือที่เรียกว่า “อรรถลักษณะ” ของภาษาซึ่งอรรถลักษณะของเนื้อความในแต่ละประเภทมีขั้นตอนในการดำเนินเรื่องแตกต่างกัน หากผู้ฟังเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อความนั้น ๆ ก็จะทำให้ทราบว่าผู้พูดต้องการ อะไรในการสื่อความโดยผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสามารถในด้านการฟังพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเต็มที่ ผู้เรียนสามารถสื่อเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากอรรถลักษณะโดยใช้อรรถลักษณะของการเล่านิทานที่ผู้เรียนใช้ มีขั้นตอนในการเสนอเรื่องราวแตกต่างกันจึงทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำงานอย่างอิสระ และใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ ทั้งงานกลุ่มและงานที่ทำโดยลำพังด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดสัมพันธ์อันดีต่อกันในกลุ่ม เนื่องจากในกระบวนการเรียนการสอนฟังพูดตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน เน้นการปฏิสัมพันธ์ในการสอนภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ได้เห็นตั้งแต่ขั้นแจ้งจุดประสงค์และให้รูปแบบ ผู้สอนต้องแจ้งจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเข้าใจว่าการเล่านิทานนี้เป็นการนำเสนอเรื่องเล่าในอดีตและให้คุณธรรมสอนใจและผู้สอนอธิบายถึงรูปแบบพร้อมให้ผู้เรียนดูแผนภูมิอรรถลักษณะของการเล่านิทานเชิงจินตนาการให้ผู้เรียนดูว่ามี 4 องค์ประกอบพร้อมกับชี้ให้ผู้เรียนดูที่องค์ประกอบ คือ 1) ชื่อเรื่อง 2) ฉาก/ตัวประกอบและสถานที่ 3) ลำดับเหตุการณ์ปัญหาและการแก้ปัญหา 4) คุณธรรมสอนใจ เมื่อผู้เรียนเข้าใจรูปแบบของอรรถลักษณะตรงกันแล้ว ขั้นที่ 2 ผู้สอนจะเริ่มนำเสนอคำศัพท์ในเนื้อเรื่องพร้อมให้ความหมาย ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฟัง จากบัตรภาพ บัตรคำที่เห็น และปฏิบัติตาม การได้ฟังได้เห็นและได้ปฏิบัติบ่อย ๆ ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและอยากเรียน มีความสนุกสนานกับการเรียน และเมื่อมีความพร้อมในการพูดจะสามารถพูดได้อย่างถูกต้องด้วยความเข้าใจ เนื่องจากการเรียนรู้ที่เกิดจากการซ้ำย้ำทวนตลอดเวลา เมื่อผู้เรียนเกิดความมั่นใจจะค่อย ๆ สื่อออกมาเป็นคำศัพท์ คำพูดสั้น ๆ หรือเป็นวลี แล้วขยายเป็นประโยคสั้น ๆ ยาว ๆ และสามารถตอบคำถามของผู้สอนได้อย่างถูกต้อง เมื่อถึงขั้นที่ 3 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยกันโดยการร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ แสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมายของตัวละครและคำศัพท์ในเรื่องผู้เรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ พร้อมทั้งช่วยกันบอกคุณธรรมสอนใจของนิทานเรื่องที่ฟังได้ หลังจากนั้นในขั้นที่ 4 ผู้สอนแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม และผู้สอนทบทวนคำศัพท์โดยการชูบัตรภาพให้ผู้เรียนช่วยกันออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพพร้อมกันทั้งชั้น หลังจากนั้นให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันนำบัตรภาพที่ได้มาเรียงลำดับตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่องที่ฟัง ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน และในขั้นที่ 5 ผู้สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมรายบุคคลโดยให้

ผู้เรียนวาดภาพระบายสีสิ่งที่ประทับใจ และเล่าเรื่องจากภาพจากจินตนาการเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่น

อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานเล่านิทานในแต่ละขั้นตอนผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนด้วยกันทุกชั้น และได้ลงมือปฏิบัติจริงในการฟังพูดภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาอย่างสนุกสนานในการพูดคุย ตลอดจนการตั้งคำถามและตอบคำถาม บรรยากาศในห้องเรียนไม่เงียบเหงาหรือน่าเบื่อหน่าย เพราะผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและเนื้อหาที่เรียนเป็นอรรถลักษณะของการเล่านิทาน ซึ่งมีวิธีการเดินเรื่องที่ชัดเจนทำให้ผู้เรียนสามารถลำดับเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้องอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฌ็องส์กุล บุญยสิริ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทักษะการฟังพูด ใช้หลักการแนวทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติทางภาษาให้มากที่สุดเริ่มจากการฝึกฟังประโยคคำสั่ง แล้วตอบสนองด้วยภาษากายหรือการตอบโต้ทางสรีระ เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะพูดเขาจะสามารถพูดเองได้และการพัฒนาทักษะการฟังพูด ควรพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน และหลังจัดการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) ด้วยอรรถลักษณะของนิทาน (Narrative Genre Features) ประกอบหุ่นมือ เด็กก่อนวัยเรียนมีความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง

3. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและผลที่คาดว่าจะได้รับข้อที่ 3 โดยคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอรรถฐานเล่านิทาน เป็นการเรียนการสอนด้วยการฟังและพูดแบบค่อยเป็นค่อยไป ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจ ปลอดภัย และมีความรู้สึกภาคภูมิใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัชเชอร์ (Asher, 1979) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะการฟังก่อนทักษะการพูด โดยให้โต้ตอบสิ่งที่ได้ยินด้วยการปฏิบัติแบบค่อยเป็นค่อยไป จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์แรกเริ่มในการเรียนภาษาที่ดี สามารถตอบโต้ได้อย่างถูกต้องและมีความเชื่อมั่น ในการเรียนรู้ภาษา และบรรยากาศในการเรียนมีลักษณะเป็นกันเองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ทำให้ผู้เรียนไม่เคร่งเครียดและวิตกกังวลค่อย ๆ สะสมประสบการณ์ในการฟัง จากการที่ได้แสดงออกเพื่อตอบสนองการฟัง ทำให้มีข้อมูลในการตัดสินใจด้วยตนเองประกอบกับการได้รับแรงเสริมอย่างต่อเนื่องประสบความสำเร็จในการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นทีละน้อยจนเชื่อว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษด้วยตนเองได้ จนกลายเป็นความเชื่อมั่นในตนเองในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพูด กล่าวพูดและกล้าตอบคำถามเป็นภาษาอังกฤษอย่างฉะฉาน สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ อรัญญา เกื้อนสุริยะ (2553) ที่ศึกษาพบว่าความเชื่อมั่นในตนเองในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน โดยใช้อรรถลักษณะของการเล่านิทานหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำผลงานที่เกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง ในโรงเรียนเดียวกันและเผยแพร่ไปยังโรงเรียนอื่น เพื่อให้การจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น

1.2 ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยและทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทานนั้น นักเรียนต้องเข้าใจรูปแบบอรรถลักษณะของการเล่านิทานว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ 1. ชื่อเรื่อง (title) 2. ฉาก/ตัวประกอบและสถานที่ (orientation) 3. ลำดับเหตุการณ์ปมปัญหาและการแก้ปัญหา (events, complication and resolution) 4. คติสอนใจ (moral) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสอน 5 ขั้น ซึ่งผู้สอนควรจัดทำแผนภูมิเสนอเป็นตอน ๆ ให้ชัดเจน เพื่อให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้สอนต้องเตรียมสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้พร้อมเช่น บัตรภาพ บัตรคำและการแสดงท่าทาง เนื่องจากจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้น

1.4 ในการส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนแบบค่อยเป็นค่อยไป และมีการฝึกการฟังพูดด้วยการซ้ำย้ำทวนเพื่อให้เกิดความมั่นใจ

1.5 ครูต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความภาคภูมิใจในตนเอง ด้วยการประเมินจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสามารถในทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทานในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาความสามารถในทักษะทั้ง 4 คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบบูรณาการโดยใช้อรรถลักษณะชนิดอื่น ๆ เช่น การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ การอธิบาย การสังเกต เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความสนใจ ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเล่านิทาน เพื่อฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยจากนิทาน และมีความสนใจในการเรียนรู้ภาษามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2557). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรสโปรดักส์.
- กุลยา แสงเดช. (2554). *บทเรียนสำเร็จรูปคู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- จิรณัท ชันนาค. (2559). *การพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ณัฐสกุล บุญยศิริ. (2560). *การศึกษาความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษของเด็กก่อนวัยเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบัวงาม โดยใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานด้วยอรรถลักษณะของนิทานประกอบหุ่นมือ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ทิตติยา อินกล่อม. (2559). *การศึกษาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนวัดบ้านเก่า โดยใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยกิจกรรมเพลง (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- สมบัติ คชสิทธิ์. (2560). *การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนยุค THAILAND 4.0 (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *สื่อสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *คู่มือการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2554). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 41. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรัญญา เกื้อนสุริยะ. (2553). *การศึกษาความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองในการฟังพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานโดยการใช้อรรถลักษณะของการเล่นิทาน (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อานันต์ เณรฐานันท์. (2561). *การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านมั่นคงสวนพลู กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) ด้วยอรรถลักษณะของนิทาน (Narrative Genre Features)*. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

- Asher, S. R., Singleton, L. C., Tinsley, B. R., & Hymel, S. (1979). A reliable sociometric measure for preschool children. *Developmental Psychology*, 15(4), 443–444.
- Byrne, D. (1979). *Teaching writing skills*. Singapore: Four Strong.
- Finocchiaro, M. & Brumfit, C.J. (1983). *The functional- national approach: From theory to practice*. New York: Oxford University Press.
- Littlewood, W. (1981). *Communicative language teaching*. Cambridge: Cambridge University.
- Morrow, K. (1984). Principles of communicative methodology. In *communication in the classroom: Applications and methods for communicative approach*. London: Longman.

คำแนะนำการส่งบทความ

วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัยและผลงานวิชาการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ข้อมูลเบื้องต้นของวารสาร

1. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นวารสารราย 3 เดือน 4 ฉบับ/ปี โดยมีกำหนดออก ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มีนาคม ฉบับที่ 2 เดือน เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 เดือน กรกฎาคม-กันยายน ฉบับที่ 4 เดือน เดือนตุลาคม-ธันวาคม
2. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จัดพิมพ์เพื่อเป็นแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้วิชาการ สำหรับคณาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนนิสิต นักศึกษา

นโยบายพิจารณาถ้อยแถลงบทความ

1. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา รับพิจารณาบทความวิชาการ (Academic Article) บทความวิจัย (Research Article) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร เอกสารการประชุม หรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่น
2. ขอบเขตของวารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จะครอบคลุมเนื้อหาการวิจัย ด้านบริหารธุรกิจ ด้านการจัดการอุตสาหกรรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านนิติศาสตร์ ด้านบริหารการศึกษา ด้านจิตวิทยาและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทางการวิจัยการบริหารการพัฒนา
3. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ต้องผ่านการถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review)

กระบวนการพิจารณาถ้อยแถลงบทความ

บทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์จะต้องผ่านกระบวนการพิจารณาจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) ดังนี้

1. กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้เขียนทราบเมื่อกองบรรณาธิการได้รับบทความเรียบร้อยแล้วสมบูรณ์
2. กองบรรณาธิการจะตรวจสอบบทความว่าอยู่ในขอบเขตเนื้อหาวารสารหรือไม่ รวมถึงคุณภาพงานวิชาการ และประโยชน์ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ
3. ในกรณีที่กองบรรณาธิการพิจารณาเห็นควรรับบทความไว้พิจารณาตีพิมพ์ กองบรรณาธิการจะดำเนินการส่งบทความเพื่อถ้อยแถลงต่อไป โดยจะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ท่าน ประเมินคุณภาพของบทความว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมจะลงตีพิมพ์หรือไม่ โดยกระบวนการถ้อยแถลงนี้ทั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เขียนจะไม่ทราบข้อมูลของกันและกัน (Double-Blind Peer Review)

4. เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพบทความแล้ว กองบรรณาธิการจะตัดสินใจโดยอิงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ว่าบทความนั้นๆควรนำลงตีพิมพ์ หรือควรส่งให้ผู้เขียนแก้ไขก่อนส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอีกครั้งหนึ่งหรือปฏิเสธการตีพิมพ์

1. ข้อกำหนดต้นฉบับ

1.1 การจัดพิมพ์ต้นฉบับ ผลงานที่เสนอพิจารณาตีพิมพ์ควรมีความยาวประมาณ 8-15 หน้ากระดาษ A4 บทความภาษาไทยพิมพ์ด้วย Font THSarabun PSK ขนาดตัวอักษร 16 Point บทความภาษาอังกฤษพิมพ์ด้วย ด้วย Font THSarabun PSK ขนาดตัวอักษร 16 Point

ข้อกำหนดในการเตรียมต้นฉบับบทความ

➤ ขนาดกระดาษ A4

➤ **กรอบของข้อความ** ในแต่ละหน้าให้มีขอบเขตดังนี้ จากขอบบนของกระดาษ 1.0 นิ้ว ขอบล่าง 1.0 นิ้ว ขอบซ้าย 1.0 นิ้ว ขอบขวา 1.0 นิ้ว

➤ **หมายเลขหน้า** ให้ใส่ไว้ในตำแหน่งด้านขวาดังแต่ต้นจนจบบทความ

➤ **ระยะห่างระหว่างบรรทัด** หนึ่งช่วงบรรทัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ 8 point

➤ **ตัวอักษร** การจัดพิมพ์ต้นฉบับ ผลงานที่เสนอพิจารณาตีพิมพ์ควรมีความยาวประมาณ 8-15 หน้ากระดาษ A4 บทความภาษาไทยพิมพ์ด้วย Font THSarabun PSK ขนาดตัวอักษร 16 Point บทความภาษาอังกฤษ พิมพ์ด้วย ด้วย Font THSarabun PSK ขนาดตัวอักษร 16 Point และพิมพ์ตามที่กำหนดดังนี้

➤ ขนาดกระดาษแยกเป็นสองคอลัมน์เดียว

รายการ	ลักษณะตัวอักษร	รูปแบบการพิมพ์	ขนาดตัวอักษร
ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ (Title)	ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ (ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่)	กำหนดตรงกลาง, ตัวหนา	ขนาด 20 point,
ชื่อผู้เขียน (ทุกคน)	ตัวหนา	กำหนดริมขวา (ไม่ต้องระบุตำแหน่งการพิมพ์หรือค่านำหน้าชื่อ)	ขนาด 16 point
ชื่อหน่วยงานของผู้เขียน	ตัวปกติ	ด้านล่างการอ้างอิง	ขนาด 16 point
อีเมล (Email)	ตัวปกติ	กำหนดริมขวา	ขนาด 16 point
ชื่อบทความย่อ ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ	ตัวหนา	กำหนดริมซ้าย	ขนาด 16 point
ข้อความบทคัดย่อภาษาไทย	ตัวธรรมดา	ย่อหน้า 0.5 นิ้ว	ขนาด 16 point
คำสำคัญ (Keywords) ใช้ตัวอักษรภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ	ตัวหนา สำหรับหัวข้อ ตัวปกติ สำหรับเนื้อหา *ประมาณ 3-5 คำ	กำหนดชิดขอบซ้าย	ขนาด 16 point
เนื้อหาบทความ หัวข้อใหญ่	ตัวหนา	กำหนดชิดซ้าย	ขนาด 16 point
หัวข้อรอง	ตัวหนา	ย่อหน้า 0.5 นิ้ว	ขนาด 16 point

รายการ	ลักษณะตัวอักษร	รูปแบบการพิมพ์	ขนาดตัวอักษร
เนื้อหา	ตัวปกติ	ย่อหน้า 0.5 นิ้ว	ขนาด 16 point
ข้อความในภาพและตาราง	ตัวปกติ	-	ขนาด 16 point
ข้อความอ้างอิง (ด้านล่าง)	ปกติ	-	ขนาด 16 point

2. ส่วนประกอบของบทความ

1. บทความวิชาการ หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับ เนื้อหาที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงมีการใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ โดยควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (สามารถมีหัวข้อหรือองค์ประกอบที่แตกต่าง)

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ชื่อมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยชื่อภาษาอังกฤษในบรรทัดต่อมา

1.2 บทคัดย่อ (Abstract) สรุปเนื้อหาของบทความให้ได้ใจความชัดเจน และควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเขียนเป็นภาษาไทยก่อน ให้มีจำนวนคำควรอยู่ระหว่าง 200-300 คำควรเป็นบทคัดย่อที่สั้นใช้คำได้กระชับและให้สาระสำคัญตรงประเด็น

1.3 คำสำคัญ (Keywords) ระบุคำที่เป็นคำสำคัญของเนื้อหาเหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นในระบบฐานข้อมูลทั้ง

1.4 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหารวมทั้งระบุ ถึงขอบเขตเนื้อหาของบทความ

1.5 เนื้อหา (Body of Text) เป็นส่วนหลักของเนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นออกเป็นย่อๆ และมีการจัดเรียงลำดับเป็นหัวข้อตามรายละเอียดของเนื้อหา

1.6 สรุป (Conclusion) เป็นการสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน และกระชับ โดยมีการสรุป ปิดท้ายเนื้อหาที่เราได้นำเสนอไปแล้วว่ามีผลดี หรือผลเสียอย่างไร

1.7 เอกสารอ้างอิง (Reference) เขียนบรรณานุกรมในรูปแบบAPA (American Psychological Association)

2. บทความวิจัย ควรมีการนำเสนอผลการวิจัยที่ได้รับอย่างเป็นระบบ โดยควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

2.1. ชื่อเรื่อง (Title) ชื่อมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยชื่อภาษาอังกฤษในบรรทัดต่อมา

2.2 ชื่อผู้เขียนและหน่วยงานสังกัด ให้ระบุชื่อนามสกุลของผู้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่ต้องระบุตำแหน่งหรือคำนำหน้าชื่อแต่ให้ระบุงานประจำและหน่วยงานสังกัดที่เชิงอรรถ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเขียนเป็นภาษาไทยก่อน ความยาวไม่เกิน 15 บรรทัด หรือไม่เกิน 300 คำ (การเขียนบทคัดย่อ คือการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย และผลการวิจัย)

2.4 คำสำคัญ (Keyword) ระบุคำที่เป็นคำสำคัญของเนื้อหาเหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นในระบบฐานข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นการอธิบายถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลที่นำไปสู่การวิจัยมีข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนหรือโต้แย้ง รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

2.7 การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) การค้นหา สรุปย่อ และวิเคราะห์ผลการวิจัยของผู้อื่นที่เคยได้ทำวิจัยและถูกตีพิมพ์ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทความ

2.8 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียดและชัดเจน

2.9 ผลการวิจัย (Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย การใช้ตารางหรือแผนภูมิไม่ควรเกิน 5 ตารางหรือแผนภูมิโดยมีการแปลความหมายและวิเคราะห์ผลที่ค้นพบอย่างชัดเจน

2.10 อภิปรายผล (Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและตีความผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย

2.11 สรุป (Conclusion) สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่จะนำผลการวิจัยนั้นไปใช้ประโยชน์

2.12 เอกสารอ้างอิง (Reference) เขียนบรรณานุกรมในรูปแบบของ APA (American Psychological Association)

3. การเขียนเอกสารอ้างอิง

วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ใช้รูปแบบการอิงแบบ APA (American Psychological Association)

3.1 การอ้างอิงในเนื้อหา (In text citation)

ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ นาม-ปี (Author-Year Format)

ภาษาไทย (ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์)

ภาษาอังกฤษ (นามสกุล, ปี ค.ศ.)

3.2 อ้างอิงในเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ (หนังสือ ตำรา เอกสาร)

กรณีผู้แต่งคนเดียว

การอ้างอิงให้ระบุ ชื่อ-นามสกุล ผู้แต่ง (ภาษาไทย) หรือนามสกุลผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ) ตามด้วยเครื่องหมาย (,) ปีที่พิมพ์ เครื่องหมาย (,) ตามด้วยหมายเลขหน้าเอกสารที่อ้างอิงใส่ไว้ในวงเล็บท้ายข้อความที่อ้างอิง เช่น

(กิงกาน แก้วดี, 2556)

กรณีทีสรุบน้ำหมาดทั้งเล่ม ไม่เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ต้องระบุเลขหน้า

เช่น

(กิงกาน แก้วดี, 2556)

กรณีที่ผู้แต่งใช้ฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ นำหน้าให้คงไว้เหมือนที่ปรากฏในหน้าหนังสือ

เช่น

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2556)

กรณีผู้แต่งมีศทางทหาร ตำรวจ ตำแหน่งทางวิชาการ คำเรียกทางวิชาชีพ ไม่ต้องใส่ เช่น ศาสตราจารย์กุลพล แสงจันทร์ เป็น

(กุลพล แสงจันทร์, 2556)

การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่อง แต่ผู้แต่งคนเดียวกัน ให้เขียนชื่อผู้แต่งครั้งเดียว แล้วเรียงปีที่พิมพ์จากน้อยไปหามาก

เช่น

(กุลพล แสงจันทร์, 2556; 2557)

กรณีผู้แต่ง 2 คน

กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนชื่อผู้แต่งคนที่ 1 ตามด้วยเครื่องหมาย (,) เว้นวรรคหนึ่ง ตามด้วย “และ” ไม่เว้นวรรค ตามด้วยผู้แต่งคนที่ 2

เช่น

(กิงกาน แก้วดีและประยงค์ ยิ่งยืน, (2556)

กรณีชาวต่างประเทศให้เขียนชื่อสกุล ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) เว้นหนึ่งวรรคตามด้วยตัวอักษรชื่อต้น ชื่อกลาง (ถ้ามี) และเครื่องหมายมหัพภาค (.) ตามด้วยเครื่องหมาย “&” และเว้นหนึ่งวรรคตามด้วยชื่อสกุลคนที่ 2 แล้วใส่เครื่องหมายจุลภาค (.) ตามด้วยอักษรย่อชื่อต้นแล้วใส่จุด

เช่น

(William & Sales, 2008)

กรณีผู้แต่ง 3-6 คน

ชาวไทยใช้ชื่อ ชื่อสกุล คั่นเครื่องหมายจุลภาค (,) และเว้นวรรคหน้าผู้แต่งทุกคน และใช้คำว่า “และ” โดยไม่เว้นวรรค หน้าผู้แต่งคนสุดท้าย

เช่น

(กุลพล แสงจันทร์, เกียรติขจร เจริญยิ่ง, และสมหญิง ใจชื่อ, 2544).

กรณีชาวต่างประเทศให้เขียนชื่อสกุล ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นผู้แต่งทุกคน เว้นหนึ่งวรรคตามด้วยตัวอักษรชื่อต้น ชื่อกลาง (ถ้ามี) และใช้เครื่องหมาย “&” และเว้นหนึ่งวรรค หน้าผู้แต่งคนสุดท้าย แล้วใส่เครื่องหมายจุลภาค (.) ตามด้วยอักษรย่อชื่อต้นแล้วใส่จุด

เช่น

Salmon, Earman, Wilson, McGarry, & Hopman, (2009)

กรณีผู้แต่งเป็นสถาบัน

ให้ลงรายการด้วยหน่วยงานระดับสูงก่อน และตามด้วยหน่วยงานระดับรอง ลงมา

เช่น

(มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, บัณฑิตวิทยาลัย, 2560)

เอกสารไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

ให้ลงชื่อแล้วตามด้วยปีที่พิมพ์ และเลขหน้า

เช่น

(การพัฒนา, 2556)

กรณีไม่ใช่ผู้เขียน แต่เป็น ผู้รวบรวม เรียบเรียง ผู้แปล หรือบรรณาธิการ

ให้ลงรายการด้วยชื่อ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และบอกต่อท้ายว่าเป็น “ผู้รวบรวม”

“ผู้เรียง” “บรรณาธิการ” หรือ “ผู้แปล”

เช่น

(โกวิท รักชาติ, บรรณาธิการ, 2556)

(Shah & Ratcliffe, editor, 2009)

อ้างอิงในเนื้อหาจากโสตทัศนวัสดุ

ให้ลงรายการชื่อผู้รับผิดชอบหรือผู้ผลิต ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ปีที่ผลิต ตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (:) และลักษณะของโสตทัศนวัสดุ

เช่น

(กระทรวงสาธารณสุข, 2556: CD-ROM)

การอ้างอิงในเนื้อหา จากระบบสารสนเทศออนไลน์ (WWW.)

ให้ลงรายการชื่อผู้รับผิดชอบ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ปีที่ค้น

ข้อมูล

เช่น

(มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2556)

(Suan Sunandha Rajabhat University, 2013)

4. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายเรื่อง

4.1 หนังสือ

ชื่อ ชื่อสกุล. (ปีพิมพ์). ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

4.2 บทความวารสาร

ชื่อ ชื่อสกุล. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร. ปีที่. หน้าแรก-หน้าสุดท้ายที่อ้างถึง

-วารสารสืบค้นจากฐานข้อมูลไทย

ชื่อ ชื่อสกุล. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่, หน้าแรก-หน้าสุดท้าย, ค้นเมื่อ วัน

เดือน ปี, จาก URL หรือ ชื่อฐานข้อมูล

4.3 รายงานการประชุม

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่ประชุม). ชื่อเรื่อง. วัน เดือน พ.ศ.(หน้า). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

4.4. วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. ระดับวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขา คณะ ชื่อมหาวิทยาลัย, เมืองที่ตั้งมหาวิทยาลัย

4.5 เอกสารอ้างอิงจากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่งหรือหน่วยงานเจ้าของเว็บไซต์. (ปีที่เผยแพร่ข้อมูล). ชื่อเรื่อง. ค้นเมื่อ วันที่ เดือน ปี พ.ศ.,จาก <https://www>.

4.6 บทความในนิตยสาร หรือ หนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่งหรือชื่อคอลัมน์. (วัน เดือน ปี). ชื่อบทความ. ชื่อนิตยสารหรือ หนังสือพิมพ์, ปีที่, หน้า.

กรณีภาษาอังกฤษ จะใช้ว่า ปี,เดือน วัน (year, month day) และ p. หรือ pp.

4.7 การเขียนบรรณานุกรมแผ่นพับ

ชื่อผู้แต่งหรือหน่วยงานที่ผลิต. (ปี). ชื่อเรื่อง. [แผ่นพับ]. สถานที่พิมพ์: ผู้แต่งหรือหน่วยงานที่ผลิต.

4.8 อ้างอิงจากการสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. (ปี/เดือน/วัน). ตำแหน่ง. สัมภาษณ์.

การส่งต้นฉบับ

ผู้เขียนส่งไฟล์ต้นฉบับบทความ (Microsoft Word) และแบบฟอร์มนำเสนอบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในช่องทางของวารสารระบบออนไลน์ (Online Submission) เท่านั้น

กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณา จะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ประเมินจากภายนอกเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไขจะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ

ตัวอย่างการเขียนบทความเพื่อลงตีพิมพ์ (ขนาด A 4)

ชื่อเรื่องภาษาไทย (ขนาด 20 ตัวหนา)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (ขนาด 20 ตัวหนา)

ชื่อ-นามสกุล ผู้แต่ง (ไทย) (ขนาด 16 ตัวหนา)

ชื่อ-นามสกุล ผู้แต่ง(อังกฤษ) (ขนาด 16 ตัวหนา)

ชื่อภาควิชาหรือหน่วยงานคณะและสถาบันของผู้แต่ง (ไทย) (ขนาด 16 ตัวปกติ)

ชื่อภาควิชาหรือหน่วยงานคณะและสถาบันของผู้แต่ง (อังกฤษ) (ขนาด 16 ตัวปกติ)

ที่อยู่ E-mail ผู้รับผิดชอบบทความ (ขนาด 16 ตัวปกติ)

บทคัดย่อ (ภาษาไทย) (ขนาด 16 ตัวหนา)

.....(ระหว่าง250-300 คำ) (ขนาด 16 ปกติ).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ:,, (3-5 คำ คั่นด้วยจุลภาค) (ขนาด 16 ปกติ)

Abstract (บทคัดย่อภาษาอังกฤษ)

.....(ขนาด 16 ปกติ).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Keywords:,, (3-5 keywords must be given)

บทนำ (ขนาด 16 ตัวหนา)

..... (ขนาด 16 ปกติ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (ขนาด 16 ตัวหนา)

1.

.....

2.

.....

.....

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) (ขนาด 16 ตัวหนา)

1.

.....

.....

2.

.....

.....

การทบทวนวรรณกรรม (ขนาด 16 ตัวหนา)

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีดำเนินการวิจัย (ขนาด 16 ตัวหนา)

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการวิจัย (ขนาด 16 ตัวหนา)

.....

.....

.....

.....

.....

อภิปรายผล (ขนาด 16 ตัวหนา)

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (ขนาด 16 ตัวหนา)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (ใช้รูปแบบการเขียนแบบ APA)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เลขที่ 1 ถนน อุทองนอก แขวง ดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์: 02-1601240, 097-9359356 โทรสาร: 02-1601240
Email: touch_life@outlook.co.th, journal.dar@gmail.com